

BİLGE SENDİKACI
MEHMET AKİF İNAN

II. CİLT

BİLGE SENDİKACI
MEHMET AKİF İNAN

II. CİLT

HAZIRLAYAN
HİDİR YILDIRIM

ELVEDA

Diyorum ki gider oldum giderim
Yağmur beni ağlar şimdiden sonra

Seni kuşatmayan bu özel sevda
yalnız beni dağlar şimdiden sonra

Koşsam denizlere açsam bağrımı
seni çekmez ağlar şimdiden sonra

Ay gölgem biricik haldaşım benim
bizi bekler dağlar şimdiden sonra

ad alif hay

Eğitim-Bir-Sen Yayınları : 72

Eğitim-Bir-Sen Adına Sahibi

Ali YALÇIN / Genel Başkan

Genel Yayın Yönetmeni

Şükrü KOLUKISA / Genel Başkan Yardımcısı

Yayın Kurulu

Ali YALÇIN

Latif SELVİ

Ramazan ÇAKIRCI

Mithat SEVİN

Şükrü KOLUKISA

Hasan Yalçın YAYLA

Atilla OLÇUM

Hazırlayan

Hıdır YILDIRIM

Tasarım

Caner KAÇAMAK

Baskı

semih ofset 0312 341 40 75

Baskı Tarihi

1. Baskı Aralık 2016

ISBN: 978-975-6153-72-7

Eğitim-Bir-Sen Genel Merkezi

Oğuzlar Mahallesi Av. Özdemir Özok Sokak No: 5 Balgat/ANKARA

Tel: (0312) 231 23 06 - Faks: (0312) 230 65 28

www.egitimbirsen.org.tr

e-posta: egitimbirsen@egitimbirsen.org.tr

İÇİNDEKİLER

Ali YALÇIN	Sunuş	07
M. Fatih UĞURLU	Müstesna Bir Sendikacı Mehmet Akif İNAN	11
Zübeyir YETİK	Mehmet Akif İNAN'la Yarım Yüzyıl	19
Salim USLU	Bir Yolaçıcı Sendikacı Mehmet Akif İNAN	37
Mahmut KAÇAR	Mehmet Akif İNAN'dan İzler	67
Şuayip ÖZCAN	Mehmet Akif İNAN	73
Hüsamettin ŞANAL	Ne Mutlu İNAN'la İnanarak ve Ona Güvenerek Yola Çıkanlara	83
Ali ERDOĞAN	Mehmet Akif İNAN Hocamızın Sendikacılığa Bakışı	91
Nadir ADBAY	Sevgili Akif İNAN Ağabey ile Yaptığımız Sendikal Sohbetler	97
Dr. Mehmet Emin DİNDAR	Mehmet Akif İNAN Sendikacılığı	109
Ahmet KAYTAN	Darbeler Derbar-ı Saadet Dareyn Saadetlisi	113
Halit ORTAKÖY	Dinamitler Patlar İçimde Birden	127
Mesut KINALI	Akif İNAN ve Sendikacılık	137
M. Emin ZARARSIZ	Memur Sendikaları Konfederasyonunun Kuruluşuna Giden Yolda Mehmet Akif İNAN Hoca ile Yol Arkadaşlığımız	143
Şevket SEZER	Sendikacı Mehmet Akif İNAN	155
Ali Haydar TUĞ	Mehmet Akif İNAN'ı Anlamak ya da Mehmet Akif İNAN Sendikacılığı	193

İÇİNDEKİLER

Mehmet SARMIŞ	Akif İNAN ve Sendikacılık	201
Emine KIRAÇ	Mehmet Akif İNAN'ın Sendikal Perspektifi	209
Mehmet DAĞTEKİN	Geniş Kucaklı Sendikacı Mehmet Akif İNAN	215
Prof. Dr. Ali KASAP	Mehmet Akif İNAN'a Dair	
Ahmet YURTMAN	Akif İNAN'dan Sonra Beni Hiç Kimse Etkilemedi	227
Cahit SUCİ	Gönül, Fikir, Dava Adamı ve Sendikacı: Akif İNAN	239
Yrd. Doç. Dr. Davut OKÇU	Mehmet Akif İNAN'la Tarihe Şahitlik Etmek	245
Op. Dr. Ahmet Hamdi İNAN	Sendika Kuruluş Aşamasında Aile Sohbetleri	257
Dr. Ahmet Feyzi İNCEÖZ	Hasret Kaldığımız Çelebi: Mehmet Akif İNAN	263
Bilal COŞKUN	Mehmet Akif İNAN "Şahsiyeti, Hürriyeti, Sendikacılığı"	269
Necip EVLİCE	Akif İNAN: Sendikacı mı?	275
İsmail TEZER	Mehmet Akif İNAN Hocamın Sendikal Hareket Metodu	283
Latif RAMAZAN	Merhum Mehmet Akif İNAN'la İlk Tanışmamız	297
Prof. Dr. İbrahim EMİROĞLU	Mehmet Akif İnan'ın Şiirlerinde İnsan Teması	309
Yahya DÜZENLİ	Aydın Sorumluluğunu Bir Ömür Taşıyan Mücadele Adamı: Mehmet Akif İNAN	339
Şahin Ali ŞEN	Düşünce Okulu Olarak Zihniyet Değişimine Öncülük Etmek	349
Şaban SÖZBİLİCİ	Sanattan Sendikaya Mehmet Akif İNAN	359
Gökhan SERTER	Toplumsal Yenilenme ve Sivil Örgütlenme Arasında Mehmet Akif İNAN	377
Mustafa UÇURUM	Sendikacılığın Yüz Akı, Mehmet Akif İNAN	387
Hıdır YILDIRIM	Taşralı	393

Sunuş

Ali YALÇIN

Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen Genel Başkanı

SUNUŞ

İnsanlar eserleriyle yüzyıllar ötesine erişir ve bir insan ömrünün ulaşamayacağı zamanlara eserleriyle ulaşırlar. İnsan için, insanlık için bir yararlılık gösterirler, arkalarında bir sadaka-i cariye bırakırlar; insanlar da buna karşılık onların adını abideleştirir, yaşayarak ulaşamayacağı çağlara taşır, adıyla yaşatırlar.

Neredeyse yarım asırdır estetik ve etkili dokunuşlarla medeniyetimizi anlama ve anlamlandırma uğraşısı içerisinde bulunan usta hikâyeci Mustafa Kutlu, Hüzün ve Tesadüf adlı hikâyesinde şöyle der: “Bir şey yap güzel olsun... Huzura vesile olsun, rikkate yol açsın, şevk versin, hakikate işaret etsin. Bir şey yap doğru olsun. İnsanları yalanın ve yanlışın bataklığına düşmekten korusun. Rüzgara ve akıntıya kapılmasın; kırılsın lakin eğilip bükülmesin. Bir şey yap iyi olsun. Hizmetten, hürmetten, merhametten müteşekkil olsun. Kalpleri yumuşatsın, garibin, yolcunun, zayıfın derdine derman olsun. Bir şey yap âdil olsun, haktan hukuktan ayrılmasın. Zâlime haddini bildirsın, mazlumun payını versin. Bir şey yap barış olsun. İnsanlar kin ve nefretten uzaklaşsın. Bombalar patlamasın, çocuklar ölmesin. Hadi bir şey yap.”

Mehmet Akif İnan, çağında bir şey yaptı: Zamanın ona yüklediği mükellefiyetin farkında olarak altmış yıllık ömründe, kalemıyla, kelamıyla, var gücüyle bir mücadelenin içerisinde oldu. Şiir yazdı, makaleler neşretti, dergiler çıkardı, yayıncılık yaptı, öğretmenlik yaptı, sendikacılık yaptı; bütün bu uğraşlarla hep aynı istikamete doğru, hep aynı hedefe ulaşmak için yürüdü. Hak yolunda, hayrı inşa, şerri imha gayreti güttü. Sendikal mücadeleye soyundu; iyiye, güzele, doğruya yönelmiş insanları bir araya getirdi, birlikten neşet eden güçle hak-hukuk mücadelesini ateşledi, Türkiye'nin aydınlık yarınlarının sivil sigortası bir örgütlenmeyi ortaya çıkardı.

Mehmet Akif İnan'ın teorisini pratiğe yansıttığı, fikri mücadelesini alanlara taşıdığı Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen, Mehmet Akif İnan'ın en büyük eseridir. Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen aynı zamanda Mehmet Akif İnan'ın bütün mücadelesinin mirasçısı; bütün eserlerinin birleşim noktasıdır. Onun şairliği, yazarlığı, öğretmenliği, hatipliği, bir aydın oluşu sendika genel başkanlığı kimliğiyle bir bütün olarak tecessüm etmiştir.

Mehmet Akif İnan'ın kurduğu ve ilk hareketi vermek için kendi enerjisini kattığı Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen, "Bütün giysileri yırtsak yeridir / Yeter bize vefa elbiseleri" diyen kurucusuna olan vefa borcunu asla unutmamış, hem bünyesine kattığı yüzbinleri Mehmet Akif İnan'ın eserleriyle beslemeye gayret etmiş hem de Mehmet Akif İnan'ın eserlerini çoğaltarak milyonlarca insana ulaşmasını sağlamıştır.

Eğitim-Bir-Sen, Mehmet Akif İnan'ın vefat ettiği 6 Ocak 2000 tarihinden bugüne, onun şair-yazar ve düşünce adamlığını ele alan pek çok konferans ve panel organize etmiş; 2015 yılında "Doğumunun 75. Vefatının 15. Yılında Mehmet Akif İnan Sempozyumu" gerçekleştirmiştir. Onun sağlığında yayımlanan kitaplarının yeni baskılarını yapmış, gazete ve dergilerde kalan yazılarını derleyerek, 7 ayrı kitap halinde neşretmiştir. Bütün bu çalışmalar, bilinen tanınan şair, yazar ve düşünce adamı Mehmet Akif İnan'ın daha ayrıntılı ve geniş bir kitle tarafından bilinmesine, anlaşılmasına ve örnek alınmasına yönelik bir amaç gütmüştür.

Elinizdeki çalışma, "Mehmet Akif İnan nasıl bir sendikacıydı?" sorusuna cevap olabilecek farklı açılardan beslenen kapsamlı bir çalışmadır. Mehmet Akif İnan sendikacılıkta bir öncüdür. Onu sendikacılıkta öncülüğü ve liderliği sağlayan nev'i şahsına münhasır özellikleri nelerdi, İnan'ın sendikal refleksleri nasıldı, nasıl bir sendika lideri profili ortaya koymuştu? Bunları onunla birlikte sendikacılık yapan, onun sendikacılığına şahitlik eden sendika büyüklerinin

yazdıkları metinlerden müteşekkil bu eserin şair, yazar ve düşünce adamı Mehmet Akif İnan profilini tanıtmaya yönünde bugüne kadar ortaya konulan çalışmaların yanında sendikacı Mehmet Akif İnan'ı da bütün yönleriyle tanıtan bir çalışma olduğunu düşünüyoruz.

Bu eseri, 400 bini aşan Eğitim-Bir-Sen ve 1 milyona yaklaşan Memur-Sen üyelerinin ve bilhassa teşkilat mensuplarımızın istifadesine sunuyoruz. Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen'de bugün sendikacılık yapan uçbeyleri, sendikacılıklarının mihenk taşı olarak Mehmet Akif İnan'ın sendikacılığını görsünler, emek mücadelesini bu ilkelere göre sürdürsünler.

Kitaptaki metinlerin her biri bir anının, bir hatıranın, bir tecrübenin farklı bir kaynaktan ışması gibi bütünü farklı parçaları olarak serpilmekte Sendikacı Mehmet Akif İnan'ı farklı açılarıyla ortaya çıkarmakta, bu bütünü kavranmasını daha kolay hale getirmektedir.

Kitapta yer alan metinlerde de Mehmet Akif İnan için dostları sıkça 'bilge' nitelemesi yapmakta, bu tespit de kitabın adının "Bilge Sendikacı Mehmet Akif İnan" olarak konulmasına işaret etmektedir. İyi yetişmiş, eser vermiş, sözü dinlenir, düşüncesi itibara alınır, fikir inşa sadedinde oturmuş bir duruşu olan Mehmet Akif İnan, bu yönüyle farklı bir sendikacı profili çizmekte ve sendikal mücadelesi incelendiğinde bir bilgenin sendikal davranışları izlenmektedir. "Bilge Sendikacı Mehmet Akif İnan" kitabını Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen camiasının istifadesine sunarken yazılarıyla bu eserin oluşmasını sağlayan değerli sendika büyüklerimize ve bu çalışmayı yayına hazırlayan Hıdır Yıldırım'a teşekkür ediyorum.

Müstesna Bir Sendikacı
Mehmet Akif İNAN

M. Fatih UĞURLU

Müstesna Bir Sendikacı

Mehmet Akif İNAN

M. Fatih UĞURLU

Büro Memur-Sen Genel Başkanı (1995-2003)
Memur-Sen Genel Başkanı (2000-2003)

Akif Abi'nin Türk Ocağı Merkez Müdürü olduğu yıllarda ben lise öğrencisiydim. Üstat Necip Fazıl'ın bir konferansı münasebetiyle 1966'da tanıştık. Biz onu gördük ve tanıdık tabii. O beni Fatih olarak belki de bilmiyordu. Esas birlikteliğimiz ve dostluğumuz, Nuri Pakdil'in önderliğinde çıkardıkları Edebiyat dergisi çerçevesinde oldu. Bu dergi çevresinde Akif İnan, Rasim Özdenören, Alaaddin Özdenören, Erdem Bayazıt, Cahit Zarifoğlu gibi meşhur "Yedi Güzel Adam" dediğimiz abilerimiz olduğu gibi bir de Nuri Pakdil'in özel dostları Fethi Gemuhluoğlu, Hasan Seyithanoğlu gibi zatlar da bulunuyordu. Bütün bu zatlarla Edebiyat dergisini çıkartırken, beraberliğimiz devam etti.

Edebiyat dergisi çerçevesinde beraberliğimizin yanı sıra, Akif Abi'nin sosyal bir kişiliği olması nedeniyle de bize yön veren bir abi pozisyonu da vardı. Akif Abi'nin o yıllarda, yani 1970'li yıllarda etrafındaki gençlere söylediği şey şuydu: "Kitap okuyun, kendinizi geliştirin, sokak hareketlerine katılmayın." O zaman yoğun bir anarşi dönemi ve sağ sol kavgası vardı. Akif Abi ve diğer yazar abilerle beraber olmamızın bize sağladığı en önemli katkı bu oldu. Biz sokak hareketlerine katılmadık. MTTB'de de gençliğin sokağa dökülmesini biz engelledik.

Bizim muhafazakâr gençliğin, dini düşünceye inanan gençliğin, daha doğrusu Büyük Doğucu gençliğin sokağa dökülmesini biz engelledik. Burada en büyük etken ismini saydığım yazar abilerimiz olmuştur. Akif Abi de bunlardan biridir. 1974'teki MTTB başkanlığım sırasında ismini saydığım büyüklerimizle birlikteliğimiz daha da arttı, ileriki yıllarda ailecek görüşmeye varan dostlukların temeli o yıllarda atıldı.

Akif Abi'nin ikramı seven bir kişiliği vardır. Etrafında her zaman gençler olurdu. Onlarla sanat ve edebiyat toplantıları yapardı. Bunu önceleri Edebiyat dergisi çerçevesinde yapardı. Sonra Maveria dergisi çıktı. Nuri Abi'nin meşhur 'Sükût Suretinde' dediği, kendisi 13 yıl diyor ama aslında 33 yıl süren- sükût dönemine girmesi Maveria dergisinin çıkması yüzünden oldu. Edebiyat dergisinden ayrılıp da Maveria dergisine geçince, Akif Abi Maveria'nın merkezinde bu sohbetlere devam etmeye başladı. Akif Abi bu sohbetleri yaparken Cahit Abi de öbür tarafta gençlere edebiyat sanat dersleri verirdi. Öbür tarafta Erdem Bey, Afganistan hatıralarını anlatırdı. Erdem Bayazıt'ın bir Afganistan seyahati vardı Yücel Çakmaklı ile birlikte. Bir okul gibi olan Maveria dergisi on iki, on üç yıl devam etti. Önce derginin merkezi İstanbul'a gitti. Bir süre sonra da kapandı.

Akif Abi, Ankara Fen Lisesi'nde Edebiyat öğretmeni idi. Birlikteliğimiz, toplantılarda, seminerlerde, konferanslarda devam etti; Memur-Sen'in kuruluşuna kadar geldi. Konfederasyon kurulacağı zaman bir gün beni Şehit Adem Yavuz Sokak'taki sendika merkezine çağırды. Ben Kızılay'daki bu sokağa 'ideolojik sokak' derim, Milli

Nizam Partisi'nin Genel Merkezi o sokaktaydı, MSP Milletvekili Reşat Aksoy'un ofisi o sokaktaydı, İmam Hatip Mezunları Cemiyeti o sokağın sonundaki apartmanın 3. katındaydı.

Tabii o zamanlar bizim toplumumuzda sendikaya inanan hiç yok. Sivil toplum örgütlerine inanan yok zaten. MTTB'de başkanlık yaptığım zamandan bilirim ben bunun acısını. Akif Abi zor şartlar içerisinde, kendi kendine yeni tabirle deviniyor diyelim, eski tabirle çabılıyor, başka bir tabirle iğne ile kuyu kazıyor diyelim. Etrafında çok az insan vardı; Eğitim-Bir-Sen'de bile. 1995 yılında Akif Abi beni çağırды ve Konfederasyonun kurulması gerektiğini bana anlattı. Ben 1991 yılında Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdür Yardımcılığı yaptığım sırada, bu konuda Rahmetli Necati Çelik benimle bir görüşme yapmıştı. Necati Çelik, "Sendika kurmamız lazım, memurların sendika kurması lazım" dediğinde, "Ben genel müdür muaviniyim, işveren durumundayım, fiilen de sendika kurmam etik olmaz, patron-amir sendika kurmaz ki." demiştim, böyle bir açmaz olmuştu.

Akif Abi'nin beni çağırmasındaki amacını anladım, "Tabii abi, destek olmamız lazım" diyerek çalışmalara başladım. Önce Kamu-Büro-Sen olarak, büro iş kolunu kurduk ve geliştirdik. Ben o tarihlerde Devlet Planlama'da müşavirdim, vaktim de müsaitti. Bizim iş kolu, büro iş kolu oluyordu, iş kolu sınıflandırmasında. Önce Kamu-Büro-Sen, sonra Büro-Memur-Sen olarak, büro iş kolunda sendikamızı kurduk.

Büro iş kolunda örgütlenmemizin ardından 9 Haziran 1995 tarihinde Memur-Sen Konfederasyonunu oluşturduk. Memur-Sen Konfederasyonu yönetiminde ben de görev aldım. Çalışmaya devam ettik. Fakat tabii, Konfederasyonu kurduk da sadece dosya üzerinde kurduk, 1998-99'a kadar, bir canlılık olmadı, fazla bir gelişme olmadı. Bunun nedeni de bizim muhafazakâr camianın sendikaya soğuk bakması, işi sıkı tutmaması vs. gibi sebeplerdir.

1999'da Emek Platformu'nu kurulmasıyla Memur-Sen ismi ön plana fırladı. Emek Platformu'nda her ne kadar, imkânlarımız kıt denecek kadar az olsa da Akif Abi'nin o lider kişiliği, karizması, şair ruhu ve

toparlayıcılığı, tok sesli özgüveni sayesinde, konfederasyon başkanlarının hepsi Akif Abi'ye hürmet etmeye başladılar, Hatta Emek Platformu'nu dağıtmaya kalktıkları zamanda bile, Akif Abi onları birleştirdi. Bir tek ortak payda, emeğin gücü, emeğin saygınlığı, emeğin hakkının verilmesiydi. Mevzu emek olunca, sağ-sol, radikal-muhafazakar demeden, bütün mevcut konfederasyonlar, bir anda dâhil oldular; konfederasyon olmayan büyük kuruluşlar, Mühendisler Birliği, Tabipler Birliği gibi kuruluşlar da girdiler. Dolayısıyla bir oluşum meydana geldi. Buradaki esas payda emek idi, emek olunca herkesin işine geldi, onu da Akif Abi sağlamış oldu. İşte o zaman Memur-Sen daha bir parladı.

Emek Platformu'nda Konfederasyon başkanları, üçer aylık sürelerle platformun başkanlığını yapıyorlardı. Böyle olunca KESK, DİSK, Türk-İş, Hak-İş, Kamu-Sen üçer aylık periyotlar halinde platform başkanlığını üstlendiler. Emek Platformu'nun toplantıları dönem başkanlarının mekânında yapılıyordu. Onun aracılığı ile Emek Platformu düşüncelerini hükümetle ve kamuoyuyla paylaşıyordu. İşçi ve memur sorunlarının tümü ile ilgili bildirimler yayınlıyordu. O zamanlar Memur-Sen, Beyazsaray Apartmanı'ndaydı, orada Eğitim-Bir'in bir dairesi vardı, biz de Memur-Sen olarak bir ya da iki kat altındaydık. Memur-Sen'e bağlı sendikaların, birer odası yok, birer masası yok, ancak birer çekmecesiydi. Yani sendikayı kurmuşuz, evrakları bir çekmeceye koymuşuz. Öbürününkini bir başka çekmeceye koymuşuz. Daha sonra taşındığımız Strazburg Caddesindeki binamızda sendikalara birer masa tahsis edince, sendika genel başkanları çok mutlu olmuştu. Oda da tahsis edilmemişti, ama bir masaları vardı, iki sendika bir odadaydı. Tabii oradaki binamız altı-yedi odalı, terası olan, basın açıklaması için salonu bulunan bir mekandı. Beyazsaray Apartmanındaki 3 oda 1 salon daireye göre, daha bir güzel, çok daha büyük bir mekâna geçmiştik. Müstakil mescidi, mutfağı falan vardı.

Akif Abi'nin resmi temaslarında çok dikkat ettiği bazı hususlar vardı. Akif Abi, Refah-Yol Hükümeti döneminde, bir kış günü bir sayın bakanı ziyaret edecek. Yerde otuz santimetre kar var. Bakan Akif Abi'yi 9 dakika falan bekletmiş, 10-12 dakika falan geçse Akif Abi

bakanlık binasından çıkmış, sinirli bir şekilde karlara basa basa geliyor. Yanında bir kişi daha var. Ben karşıladım, “Abi ne oldu” dedim. “Bırak canım ya, bizi bekletti bakan” dedi. Akif Abi ile kapıdan döndük geldik. Yani bütün bu işlere çok dikkat ederdi, randevularına titizlenirdi; ama imkânsızlıklar nedeniyle çok sapmalar olurdu.

Memur-Sen’in çalışmalarında Ankara’da destek aldığımız bazı kurumlar, Türk-İşe bağlı, Sağlık-İş Sendikası ve Genel Başkanı Mustafa Başoğlu, Tes-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Kumlu bize çok yardımcı oldular. Onların salonlarından ücretsiz bir şekilde yararlandık. Allah razı olsun. İstanbul’da bazı belediye başkanlarının ve Dok-Gemi-İş Sendikası Genel Başkanı Nazım Tur’un desteklerini ayrı tutuyorum. Bu arada tabii Akif Güllü’yi de anmak istiyorum. Ankara Oteli’nde bir yemekli toplantı yaparak, Ankara’daki bazı iş adamlarından bir miktar destek toplamıştı.

Akif Abi etrafındaki arkadaşlarını en iyi yerlere layık görürdü. Akif Abi bu konuda da son derece mertti. Bürokraside desteklediği arkadaşları en üst makamlara gelmesi için, çaba gösterirdi.

Sivil toplum, sivil inisiyatif konularında sürekli etrafındakileri uyar-maya çalıştı, hatta bunu ölümünden bir ay öncesine kadar sürdürdü. Rasim Abi ile sohbetlerimizde ondan bahsederken sendikacılığın O’nun şair kişiliği ile nasıl bağdaştığını anlamadığını söylerdi. Akif Abi ince ruhlu birisiydi. Zaman zaman bize de “Çocuklar benim esas işim şiir yazmaktır, fakat beni bu işlerle meşgul ediyorsunuz” diye dert yanardı.

Memur-Sen çalışmalarında tarafsızlığı, toparlayıcılığı, hoşgörüyü ön planda tutmaya çalışırdı. Sosyal ilişkilerinde her zaman centilmenliği ön planda tutar, insanlara hitap ederken iltifat edici ve gönül alıcı kelimeler kullanırdı. Kendisinin kişisel karizması her zaman ön plana çıkardı. Hatta bu konuda Rasim Ağabey, “Biz Akif ile aynı yaşta olmamıza rağmen, o her zaman bir ağabey idi” demiştir.

“Benim gibi birisinin Milli Eğitim Bakanı olmaktansa, en çok üyesi olan bir sendikanın başkanı olması daha iyidir” sözü rahmetliye aittir. Bu söz onun sendikacılık anlayışını özetlemeye yeterlidir.

Kendisi sivil toplum örgütlerinin önemine öyle inanmıştı ki bütün zamanını, emeğini, Memur-Sen'in güçlenmesine harcıyordu. Bunun gerekliliğine inancı tamdı.

Memur-Sen ve Eğitim-Bir-Sen Genel Başkanı olarak tüm imkânsızlıklara rağmen Anadolu'yu karış karış dolaşarak gereğine inandığı sendikacılığı anlatmaya çalışıyordu. Sendika kavramına hiç de sıcak bakmayan Anadolu insanına bunu izah etmeye çalıştı. Tüm maddi imkânsızlıklara rağmen Memur-Sen ismini tüm Türkiye'ye duyurdu.

Sendikacı kişiliği ile katıldığı TBMM komisyonlarında iltifat görür ve fikirlerine her kesimden taraftar bulurdu. O sloganik olmaktan uzaktı. Basında yer almak için hiçbir zaman şovmenlik yapmadı. Her zaman kanunlara ve hukuka saygılı kaldı. O'nun doğal hayatı zaten saygılıydı. Üslup olarak özel hayatında ne idiye basının karşısında da öyleydi. Başında bulunduğu kesimin zarar görmemesi için aşırı özenliydi.

Kızınca içten kızardı, bir süre sonra kızdığı insanı onure ederdi. Onu yakından tanımayanlar serzenişlerinden alınırdı. Şahsi hatayı ile ilgili problemlerini hiçbir zaman gündeme getirmez ve mazeret üretmezdi.

Öğretmenliği bırakmayı hiç düşünmedi. Bürokrat kademelerde gözü olmadı.

Konuşmalarında yazılı belgeler hiç kullanmazdı. Kürsüde ve televizyonlarda kâğıttan okuma alışkanlığı yoktu. Katılacağı televizyon programlarına heyecanla giderdi ancak konuşmalarda tam bir profesyoneldi.

Akif İnan alçak gönüllüydü. O kadar ki zaman zaman odadan çıkar, çayını kendisi hazırlardı, mahiyetinde çalışan kişilere seviyesi ne olursa olsun arkadaş gözü ile bakardı. Cömertti, para tutkusu yoktu. Çok güzel giyinirdi. Uyumsuz giyinenlere kızar, güzel giyinmelerini tavsiye ederdi.

Akif İnan, müstesna bir kişilik ve müstesna bir sendikacıydı. Rahmet diliyorum.

Mehmet Akif İNAN'la
Yarım Yüzyıl

Zübeyir YETİK

Mehmet Akif İNAN'la Yarım Yüzyıl

Zübeyir YETİK

Bem-Bir-Sen Genel Başkanı (1997-2000)

Memur-Sen Genel Başkanı (2000-2000)

Can dostlarımla tanışma

1957-58... Ucu 1959 ve sonralara varacak bir olayın başlangıcı...

Teneffüste, omzumu duvara yaslamış, dergi okuyorum. Muhtemelen, Serdengeçti... Bir el omzumu kavrayarak sert bir sesle, “Ne yapıyorsun?..” diye soruyor. Dönüp bakıyorum, aynı şubeden olmamıza karşın Fransızca derslerinde birlikte olduğumuz Nihat Armağan.. “Bunları burada okuma..” diyor, tehditkâr bir sesle. “Sana ne!..” deyip dergime dönüyorum; Nihat uzaklaşıyor..

Sonraki gün veya birkaç gün sonra, yine dergi okurken Nihat'a yakalanıyorum. Aynı üslupla, "Sana okuma dedim, belanı mı arıyorsun?" gibilerden bir şeyler söylüyor. Tam o sırada zil çalıyor; dersimiz Fransızca, Nihat'la aynı sınıfa giriyoruz ve ben ona olan öfkemle derginin sayfalarını sınıf tahtasına iğnelerle tutturuyorum. Nihat yerinden kalkıp bunları söküyor ve tartışmamıza fırsat kalmadan öğretmen sınıfa giriyor.

Sınıftan çıkarken yine Nihat yanıma geliyor. Ben öfkeyle uzaklaşmaya çalışırken, kolumdan tutarak, "Yanlış anlama" diyor. "Ben de bunları okuyorum; okurken görülürsen disipline falan verirler, başın belaya girer." Böylece konuşarak bahçeye çıktığımızda, birden, "Akif Akif!" diye sesleniyor. Nihat'ın sınıf arkadaşlarından biri olsa gerek, yanımıza geliyor. Nihat bizi tanıştırıyor; Akif İnan ile tanışmamız böyle oluyor. Her ikimiz de edebiyatla uğraşp, şiir yazdığımız için daha kolay kaynaşyoruz ve özellikle de benim gazetede yazıyor olmam Akif'in bana olan ilgisini daha da bir arttırıyor.

Artık teneffüslerde üçümüz bir araya gelerek "dava" konuşmağa başlıyoruz. Ama, ne mümkün; her ikimiz de edebiyat derslerinde -bugünkü deyişle- "süper" olduğumuzdan, benim sınıftakiler bana, Akif'in sınıfındakiler ona ha bire edebiyat dersleri ile ilgili sorular soruyorlar, açıklamaydı vezin bulmayı... Özellikle ikimiz bir arada iken bu yoğunlaşıyor; öyle ya, biri eksik bırakırsa diğeri tamamlar. Anlayacağınız rahat konuşma imkânımız yok.

Bunun üzerine haftada bir evlerde toplanarak sohbet etmeyi kararlaştırıyoruz. Abdülkadir Billurcu, Hüsnü Ata, Sabri Aslan, Mehmet Emin Balyan, Ali İhsan, Ali İnan, Nabi Kılıçoğlu, Cemal Kayar, İbrahim Kızılgöl ve şu anda ismini hatırlayamadığım birkaç arkadaşın daha katıldığı bu haftalık toplantımızın verimli olması için bir de haftalık toplantı yapıyoruz. İlk yarım saat güncel konuları konuşuyor, ardından bir saat hafta içinde okuduğumuz kitap ve makaleleri özetle anlatarak tartışıyor, sonraki bir buçuk saatte de iki gruba ayrı-

lıp belli bir konuda münazara yapıyoruz. Amaç, hitabet ve tartışma yeteneğimizi geliştirmek.

Akif İnan, bir hoca ile sürtüşmesi sonucu kaydını Maraş Lisesi'ne aktardığı için bu toplantılara uzun bir süre katılmamış olsa da, bu gidişi bizlere bir başka kapı açıyor. Orada tanışıp, aralarına katıldığı grubun üyeleri olan Nuri Pakdil, Erdem Beyazıt, Rasim Özdenören, Alaattin Özdenören, Cahit Zarifoğlu, Hasan Seyithanoğlu ile ileriki yıllarda aramızda bir köprü oluşturuyor ve böylece Urfa ile Maraş, sanki, özdeşleşiyor.

Urfa Lisesi'nde tanışıp kaynaşmış olan bu üçlü, 1960'tan sonra, güzel bir tecelli ile ülkenin üç büyük şehrine yerleşecektir.

Nitekim, Lise sonrasında, Yüce Takdir gereği, Nihat'ın payına İstanbul, Akif'inkine Ankara, bana da İzmir düştü.. Yıllarca oralarda çırpındık, davamız için.. Onlar hep buldukları yerde iken, ben İzmir'den sonra kısa bir Ankara, uzunca bir Urfa durağı yaptıktan sonra İstanbul'da karar kılabilirdim..

Nihat, ta baştan itibaren ve hep yayıncılıkla uğraştı; kitaplar yayınladı ve daha önemlisi hem kendi yayınladıklarını, hem de başkalarını genç insanlara okutmak için büyük bir azimle çırpındı.. Bir dönem "okumuş" olanların büyük bir bölümünün Nihat'ın sabırlı takibi sayesinde okumuş olduklarını söylemem abartı olmayacaktır.

Akif, bir süre Hilâl dergisini yürüttükten sonra Türkocağı Genel Merkezinde görev aldı, oraya gelen gençlerle ilgilendi.. Üniversiteyi bitirdikten sonra, öğretmenliğe başlayarak "insan kazanma"yı bu alanda sürdürdü.. Daha sonra Edebiyat ve Maveria dergilerinin yayınına katkıları oldu.. Bu arada açık oturumlara katıldı, konferanslar verdi, günlük köşe yazıları ve kitaplar yazdı..

Ben ise, gazetecilik yaptım, İzmir Türkocağı'nı bir "okul"a dönüştürüp, sonra bu "okul"un Buca Eğitim Enstitüsü ve Üniversite'ye dek uzanmasına çalıştım, daha geniş bir şemsiye ve daha kucaklayıcı bir

kuruluş düşüncemin ve çabamın ürünü olarak ortaya çıkan Türkiye Komünizmle Mücadele Derneği ile daha geniş kitlelere ulaşmağa çabaladım..Ve, o gün için bizim kesimdeki bütün dergilerde yayınlanan makalelerimle yazmağı sürdürdükten başka üç ayrı derginin de yayınına katkıda bulundum.. Sonraki Urfa yıllarımda ise, yazıyı da bırakmaksızın, kurduğum üç dernek ve bir sendika ile, sonradan Urfa'ya, sonra Türkiye'ye damgalarını vuracak genç bir ekibin yetişmesine katkıda bulundum. İstanbul'a Milli Gazete'nin başına geldikten sonra da konferans ve seminerlerle devamı anlatabilmek için hiç bir fırsatı kaçırmadım..

Dikkat edilirse, benimle ilgili paragraf iki dostumunkinden uzun...

Çünkü, Nihat diğer "ikimiz"e göre daha tedbirli; Akif ise, diğer "ikimiz"e göre daha temkinli idi.. Bana gelince, ben onlara göre sanki daha tevekküllüydüm, ataktım ve o yüzden daha çok dal üzerinde dolaşıyordum ve bu da -işte gördüğünüz gibi- paragrafı genişletiyordu..

Bu yapı farkımız dolayısıyladır ki, Nihat hep soran, sorgulayan ve bunun sonuçlarına göre de "öneren" kişiydi.. Akif, "sohbet" ehliydi ve özellikle edebî konulardaki sohbetine doyum olmazdı. Ben ise, eylemden yana yapım dolayısıyla "tartışan" kişiydim, tartışarak anlatmağa çalışın..

Ve yine aynı sebepten ötürü, ben, dernekçilikten büyük fayda ummuş, ileride kurulacak bir partinin zeminini oluşturur umuduyla Türkiye Komünizmle Mücadele Derneği'nin doğumuna yol açan "şemsiyesi daha geniş bir dernek" fikrinin hayata geçmesi için çırpınmış, Urfa'dayken bile derneklerle bir dirilişi yakalamağa çalışmış; dahası, İzmir'de henüz Demirel'i genel başkan yapmamış olan AP'nin çalışmalarına katılmış, daha sonra Millî Nizam için olsun, Millî Selâmet için olsun koşuşturmuş, Öz-Metal-İş'i kurarak bizim kesimde sendikacılığı başlatıp, HAK-İŞ Konfederasyonunun kuruluşunu gerçekleştirmiştim..

Bunları yaparken, her iki dostumdan da eleştiri almıştım.. Onlar, biri tedbir diğeri temkin gereği, benim bu çıkışlarımı pek de onaylamıyor; özellikle fikrî çalışmalara ağırlık vermeme istiyorlardı.. “Elbette haklılardı, ama, ben fikrî çalışmayı da boşlamıyor, yazıdan kopmuyordum..” diyebilirim, bu bir gerçek; ama, asıl gerçek onların haklılığıydı..

Nitekim, kitap yazma dönemim bu çalışmalardan uzaklaşmam, hatta günlük yazıyı bırakmam ile başladı.. Ve, dahası, yeniden “hizmet” aşkıyla İSKİ'nin önerisini “evet” dememle birlikte bu dönem sona erdi.. Tekrar başladığım memur sendikacılığı ise, bu gerçeğin tuzu biberi olacaktı...

Ankara'ya göçüyoruz

Yıl, 1964... Ben Ankara Hukuk Fakültesi'ne girmemi sağlayacak sınavları, çalıştığım gazetenin sahibi Osman Zeki Efeoğlu da milletvekilliği seçimlerini kazanmış. İzmir'den Ankara'ya naklediyoruz. Ancak, Akif İnan almakta bulunduğum maaşı çok düşük bulup da “Bunu patronu ile birde ben konuşayım.” deyince, O. Zeki Efeoğlu ile bir görüşme yapıyoruz. Bu görüşmede Akif'in Efeoğlu ile yaptığı pazarlık sonucunda anlaşma olmuyor, ben gazetemden ayrılmak zorunda kalıyorum ve bir süre sonra da Ankara'da yayınlanan günlük Adalet Gazetesi'ne geçiyorum. Ankara yıllarım böyle başlıyor.

“Söğütaltı”

1964-1965'ler... Akif İnan, Nuri Pakdil, Atilla Koç, Erdem Beyazıt, Rasim Özdenören, arada birde Mehmet Soyak, Kemal Kelleci, Kemal Düz kale, Yüksel Yalçınkaya, Sabri Aslan, Cengiz... Mehmet Kiremit başta olmak üzere bir grup halinde hepimiz bir aradayız.

Hemen her gün, işini bitiren Akif İnan'ın müdürlük yaptığı Türkoçağı'na geliyor, orada buluşup görüşüyor; çoğu zamanda Gençlik Parkı'ndaki Söğütaltı diye adlandırdığımız çay evine gidip, sohbet-

lere orada devam ediyoruz. Burada olduğumuz zamanlarda halka daha bir genişliyor, katılımcı sayış artıyor, mekân bir akademiye dönüşüyor. Bu katılımcılar arasında kimler yoktu ki? Hafızamın zayıf olmasına karşın, bunlar arasından dikkati, zekası ve bilgisiyile dikkatimi çekmiş olan Şükrü Karatepe'yi anımsayabiliyorum. Onunla sendikacılık yıllarımda Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı iken de görüştüğümüzde “Sögütaltı Akademisi”ni de yâd etmiştik. Bu görüşmede Karatepe'nin sarf ettiği “Benim ilk asıl üniversitem orası oldu.” şeklindeki sözleri, sanırım oradaki sohbetin mahiyetini anlatmak için yeterli.

Fakültede son Sahne

Yıl 1967... Ankara Hukuk Fakültesi'nde öğrenci olmama karşın, bir yılı aşkın bir süredir Urfadayım. Fakültedeki kayıt kuyut, harç yatırma işlemlerimle kendisine telgraflar çekerek rica bulunduğum Dostum Akif İnan ilgileniyor. Ben de zamanı geldiğinde Ankara'ya gidip sınavlara giriyor sınavlardan sonra yine Urfâ'ya dönüyorum.

1966-1967 öğrenim yılı kayıt yenileme harcını yatırmaması için de, Kasım ayında olacak sanırım, yine Akif'e bir telgraf çekiyor ve sınav zamanı olan Haziran ayında da atlayıp Ankara'ya gidiyorum. Ama sınav harcını yatırmak için fakülteye gittiğimde grip bir durumla karşılaşyorum.

Görevli eleman benim sınava giremeyeceğimi, çünkü öğrenci olmadığımı ifade ediyor. Üçüncü yılım olduğunu belirtip, pasomu, öğrenci karnemi şunu bunu göstermeme karşın, adam “Nuh” diyor “peygamber” demiyor. Bildiği/dediği tek cümle şu: “Kayıt yenilemediğin için öğrencimiz değilsin ve sınavlara girmezsin.”

Ne ise, moral bozuk, boyun bükük, Türkocağı'na Akif'in yanına gidiyorum. Beni büyük bir sevinçle karşılıyor. “Nasıl, iyi hazırlandın mı?” diye soruyor. Ben de “Evet; ama sınavlara giremeyeceğim” diye yanıt veriyorum. Telaşlanıyor, “Hayrola, neyin var? Halinden bir şey olduğu belli, anlat hele “ diyor.

Sevgili Dostuma, tutup da, “ Kayıt harcımı yatırmamışsın, ondan...” diyecek halim yok ya... Onu üzmemek için yolda geldiğim uydurduğum gerekçeyi aktarıyorum: “Sınav harcını yatırmak için fakülteye gittiğimde laf olsun diye posta kutusunu karıştırırken adıma gelen bir telgraf buldum. Anlaşılan benim yola çıkışımın hemen ardından çekilmiş; annem çok hastaymış. Hemen dönmem gerekiyor, otobüs için biletimi de aldım. Hareket saatine kadar da seninle olayım diye geldim.”

Akif çok üzülmüştü. Bir yandan beni teselli etmeye çalışıyor, öte yandan da “Belki önemli bir durum yoktur acele etme tanıdıkları arayalım, onlar size uğrayıp bir haber versinler de ona göre hareket et” diyordu. Ama, ben, önemli bir durum olmasaydı telgraf çekilmeyeceğini, bu yüzden de dönmek zorunda olduğumu belirtiyorum.

Tam o sırada odacılardan biri girip, Başkanın belli bir evrakı istediğini söylüyor. Akif de o evrakı başkan verdiğini belirtiyor; ama odacı bir daha geliyor, “Başkan evrakın sizde olduğunu söylüyor.” diyor.

Akif, yerinden hiddetle fırlayıp, çıkıyor; az sonra daha büyük bir öfkeyle dönüyor. Kendisinde olduğu söylenen evrakı bulmak için çekmeceleri çıkarıp masanın üzerine boca ediyor.

Yerlere dökülenleri toplamasına yardım için eğildiğimde ise, elime Urfa mahreçli ve açılmamış bir telgraf geliyor, hemencecik ceketimin kolunun için yerleştirip, tuvalet bahanesiyle çıkıyorum.

Telgrafı açıyorum, evet benim telgrafım. Besbelli Akif telgrafımı okumamış ve kayıt yenileme harcını da o yüzden yatıramamış. Ama, nasıl olur?

Odaya dönüyorum, hem de ferahlamış olarak... Arkadaşımın ihmalinin olmadığını bilmenin verdiği rahatlık. Ama niye okumamış, okuyamamış onu merak ediyorum. Sohbet sırasında bu sorunun yanıtını da buluyorum. Eşinin hastalığı dolayısıyla Uşak'a gidip epeyce kaldığını belirtiyor. Anlattığına göre, bu süre, benim telgraf çektiğim

günler. Anlaşılan, “Telgraf önemli, ortalarda kalmasın” diye odacılar kilitli çekmecenin üst tarafından bir fiskeyle içeriye fırlatmışlar, o da gidip en diplerde kalmış. Normal şartlarda çekme dip bucak karıştırılmayacağı içinde, ta benim bulunduğum gün çekmecenin masanın üzerine boca edilmesine kadar da ortaya çıkmamış.

Durum benim için tam anlamıyla açıklığa kavuşmuştu. Ama, üzülmesin diye Akif’e; Akif’in kulağına gider de üzülür kaygısıyla da, hemen hemen her şeyimi bilen Atilla Koç da dâhil, hiç kimseye hiçbir surette söz etmedim. Yine bu sebeple, bir çıkar yol bulmak için herhangi bir araştırma, soruşturma da yapamadım. O yüzden de benim Hukuk Fakültesi ile ilişkim bir bakıma, bitmiş oldu.

Öğretmenliğe başlıyorum

1966’ın yaz aylarında, bir gün kahvehanenin önünden geçerken kadim dostlarımdan Şair Mustafa Ayhan Abamor’u gördüm. Epeydir görüşmemiştik, selam verip hemen yanındaki kürsüye çöktüm. Hasret giderecektik.

Konuşurken, haliyle, ne edip en eylediğimizin sorgusu sırasında benim iş arayıp da bulamadığımı öğrenince, “Yahu, öğretmenlik için başvursana; sen yedek subaylığını öğretmen olarak yapmamış mıydın?” dedi.

“Öyle ama...” dedim. “Askerlik bitiminde, öğretmen kalmak isteyip istemediklerimizi sorduklarında ben kalmayacağımı belirtip, ayrılmıştım.”

Meğerse Ayhan da öyle yapmış, ama sonradan başvuruda bulunup öğretmenliğe başlamış.

Onun önerisi/uyarması üzerine hemen İzmir’e, tam anımsamıyorum belki de Torbalı’ya, başvuruda bulundum ve atanma yeri olarak da Urfâ’yı tercih ettim.

Gerekli prosedürü tamamlayarak, belki de Ankara’ya filan da uğradıktan sonra, Urfâda öğretmenliğe başladım.

Urfa Türkocağı

O sırada Akif İnan Türkocakları Merkez Müdürüydü. Benim de İzmir Türkocağı gençlik kolu başkanlığı yapmış olmak gibi bir “referans”ım vardı. Akif’e yazarak, Ocağın şubesini kuracak olursak, mâli destek verip veremeyeceklerini öğrenmek istedim. Mümkün olacağı yanıtını alınca da, gerekli işlemleri yaptım. Bir süre sonra Genel Merkez’den Şube kuruluş yetkisi ile birlikte 500 Liralık bir para da geldi.

Türkocağı, Urfa’daki çalışmalarımız için bir atlama taşı, bir muharrik kuvvet, belki de yeni filizlenen bir yeniden diriliş için can suyu oldu. Genel Merkezin kuruluş yetkisi ile birlikte 500 lira küçük bir masa, bir daktilo makinesi, birkaç sandalye bedelini, bir de çarşıdan mahallelere girişteki sokaklardan birinde bulunan 8-9 metrekarelik bir dükkânın birkaç aylık kirasını ödemeğe yetti.

Afiş hazırlamak için karton-mürekkep, arada bir bastırduğumuz bildiriler ve sonraki aylarda kira ödemeleri, elektrik parası ve benzeri ödemeler için ise, benim öğretmenlik maaşımın hatırı sayılır bir bölümünü tahsisat olarak ayırmak zorunda kalmıştım.

Çünkü üyemiz yoktu ve gece gündüz orayı dolduran İbrahim Halil Çelik, Mehmet Atilla Maraş, Halil Soran, Mehmet Oymak, Galip Oymak, Edip Gönenç, Abdülkadir Subaşı, Yusuf Demirkol, Osman Saatçi, Mehmet Okay başta olmak üzere 10-15 gencin tamamı öğrenciydi.

Öğretmenler Sendikası

Öğretmenler Sendikası’na gelince...

Günlerden bir gün Okul Müdürü Dur Ali Bey, Milli Eğitim Müdürlüğü’nden “telefon zinciri” ile bir talimat geldiğini, bunun gereği olarak (yanılmıyorsam, Çarşamba günü öğlenden sonra) Öğretmenler Lokalinde bir toplantı yapılacağını ve buna bütün öğretmenlerin katılması gerektiğini söyledi.

Kalkıp, toplantıya gittik. Lokal tıklım tıklımdı. Adım atacak değil, nefes alacak bir durum yok. Köyde kentte ne kadar öğretmen varsa hepsi çağrılmış.

İlk konuşmayı dışarıdan gelen biri yaptı. TÖS'ün yöneticilerinden biriydi. Sendikalaşmanın önemini ve TÖS'ün bu alandaki etkinliklerini filan anlattı. Ardından müfettişlerden biri konuşarak, talimat ve tehdit arası bir ifade ile bütün öğretmenlerin bu sendikaya üye olması gerektiğini belirtti.

Onun eksik bıraktığı tehditleri de Milli Eğitim Müdürü'nün öğretmen olan eşi tamamladı. Toplantı sonrası kapıdan çıkan hemen herkesten, müfettişlerin gözetiminde, kapı ağzına konulmuş masanın üzerinde hazır duran öğretmenler listesine, "TÖSe üye olma" imzası alındı. İmza atmayan birkaç kişi ya var ya yoktu.

Çünkü o sırada Urfada müthiş bir "sol" baskısı vardı. Vali Kemalettin Gazezoğlu sıkı solcuydu. Emniyet Müdürü -ki, sonradan Edirne'de iken görevden alınmıştı- ondan daha beterti.

Siyasi kısım mı cemiyetler masası mı derler her ne ise onun komiseri Abdülkadir (Karazincir ya da Karademir gibi hatırlıyorum soyadını) cami kapılarında durup cemaatin takkesini ve hatta ellerindeki kitapları alıp yerlere fırlatan biriydi. 7 ilköğretim müfettişinden 6'sı solcu, bunların 4'ü ise azgın takımındandı. O kadar ki, teftişe gittiklerinde öğretmenlere hangi gazeteyi okuduklarını soruyor, Cumhuriyet'i salıkıyorlardı. Bu artık nasıl bir salıklama ise, öğretmenler teftiş göreceklarını tahmin ettikleri günlerde sınıflarındaki masalarında o gazeteyi bulundurmamak ihtiyacını duyuyorlardı.

Öğretmenler Derneği de onların yönetimindeydi. Nitekim birkaç yıl önceki seçimde Milli Eğitim Müdürü'nün eşine rakip liste çıkan Osman Hoca (benim çok yakın dostumdu, 1960 öncesi Demokrat Türkiye Gazetesi'nde köşe komşusu olarak yazıyorduk; soyadını şimdi bir türlü çıkaramadım) öğretmenlikte kalamamış kendini başka bir

kuruma naklettirmişti. Hatta bir gün bana başına gelenleri aktararak, “Bunlar seni yaşatmayacak” yollu nasihatte bulunmuştu. (m)

Toplantı sonrasında öğretmenlerden 200'e yakın imza alınmıştı, TÖS üyeliği için. Bir şeyler yapmam gerekiyordu. İşte bu düşünceler içinde iken, “başörtülü öğretmen” olayı cemaat de risk altına girince Öğretmenler sendikasını kurmak şart oldu. Hemen oturdum, öğretmenler sendikası adına bir beyanname hazırladım. “Urfa Şubesi Başkanı” olarak imzalayıp matbaaya gönderdim.

****

Ancak, bu olmayan şubeyi oluşturmak zorunluluğu vardı. Yazışma çok zaman alabilirdi. Hemen atlayıp Ankara'ya gittim. Sendika Genel Başkanı Selahattin Arıkan'la İzmir'de bulunduğum yıllarda tanışmıştım. Kuruluş yetkisini alıp, vakit kaybetmeden Urfa'ya döndüm.

Ayağımın tozuyla Türkocağı şubesine gidip, ulaşabildiğim öğretmen arkadaşlarla bir toplantı yaptım. 38 yıl sonra hatırlayabildiğim kadarıyla Durmuş Ali Ekber, Mehmet Avşar, Yahya Şahin, Mustafa Bayram, Kadir Parlak, Ahmet Halıcı, Reşat Habergetiren, Müslüm Erbil, Mehmet Kabul, Emin Fidan bu toplantıya katılmıştı. Hemen yönetim kurulunu oluşturup dilekçeyi valiliğe, beyannameyi halka ulaştırdık.

Sendikayı kurduktan sonra TÖS'ün önünü kesmek için hemen harekete geçmem gerekiyordu. Ama görevli olduğum okullarda normal tedrisat yapıldığı için okulları dolaşacak zamanın yoktu. İzin de vermezlerdi. Nihayet Tuzcuoğlu soyadlı bir doktor hanımdan, İzmir günlerimizden filan söz ederek, bir veya iki günlük rapor aldım. Diğer doktorlar tembihli oldukları için sahiden hasta olduğumda bile, kapı kapı dolaştığım halde, bana rapor vermemişlerdi ve içlerinden biri de bana “tembih” konusunu anlatmıştı. Sanırım bahsettiğim doktor yeni gelmişti ve “tembih” edilmesi için zaman kaybetmeden ben raporu koparmıştım.

Ve tabii şehrin sokaklarına düştüm, o okul senin bu okul benim, diye. Aksilik bir de yağışlı gün. Elde şemsiye yayan yapıldak merkezdeki bütün okulları dolaştım. TÖS'ü anlattım, kendi sendikamızı anlattım, onları bizim sendikaya üye olmaya çağırdım.

Öğretmen arkadaşlarım benim sendikama üye olmağa çekindiler doğal olarak, ama sonuçta başarılı olmuşum. TÖS, topladığı 200'e yakın imzaya karşın ancak 67 öğretmeni üye yapabildi. O'da benim gitme imkânına sahip olamadığım köylerde görev yapan öğretmenleri... Şehirde olanları bitirmiştim.

Önemli bir not: Pek çok kimse tarafından Milliyetçi Öğretmenler Sendikası diye bilinmesine karşın, Selâhattin Arıkan'ın Genel Başkanının bulunduğu bu sendikanın adı "Öğretmenler Sendikası" idi. Bu ad sonradan "Milliyetçi Öğretmenler Sendikası" olarak değiştirildi mi ya da o adda bir başka sendika var mı bilmiyorum.

BEM-BİR-SEN olayı şöyle başladı:

Bir gün Akif İnan bana uğradı. Genel Başkanı bulunduğu Memur-Sen'e bağlı sendikalardan belediye iş kolunda faaliyet gösteren Bem-Bir-Sen'in genel yönetim kurulu üyelerinin hem kendi aralarında hem de Genel Merkez'le uyumsuzluk içinde bulunduğunu anlattı. Söylediğine göre yönetimi değiştirmekten başka çare kalmamıştı. Benim geçmişimde gerek Öğretmenler Sendikası dolayısıyla memur sendikacılığı ve gerekse kurucusu olduğum Hak-İş Konfederasyonu dolayısıyla işçi sendikacılığı olduğu için, bu birikimin Memur-Sen'e de katkı sağlayacağını düşündüğünden Bem-Bir-Sen'in başına geçmemi istiyordu.

Konuyu Büyükşehir Başkanı Tayyip Bey ile de görüşmüş, ondan "İyi de acaba Zübeyir ağabey böyle bir görevi kabul eder mi? cümlesiyle ifade ettiği bir tür onay almıştı. Anlaşılan öneri ikisinin ortak projesi durumundaydı.

Benim “fart-ı muhabbet” türünden aşırı sevgi duyduğum bu iki insandan gelen öneriye esasen “Hayır!” diyebilmem mümkün değildi. Ama şu “yeni söylem” için sendikal ortamın çok uygun olacağını da düşününe öneriyi kabul ettim. Bu kabul edişte, İSKİ’de tamamen avara kasnak durumuna gelmiş olmam dolayısıyla “hizmet” için fırsat kolluyor oluşumun da payının bulunduğunu belirtmeliyim.

Ve, “peki” dedim. Yanlış anımsamıyorsam 1997 Yılıının Eylül Ayı içerisinde yapılan bir olağanüstü genel kurul sonucunda yeni bir ekiple Bem-Bir-Sen Genel Başkanlığına seçildim.

İlk iş olarak sendikadaki bürokratik kimi eksiklikleri tamamlayıp aksaklıkları giderdikten sonra, hemen teşkilat çalışmaları için yurdun büyük bir bölümünü kapsayacak bir geziyi programlamaya giriştik.

Söylemimizi “Amacımız, Doğal Hukuktan hareketle her türlü oligarşiye karşı çıkararak katılımcı demokrasiye ulaşmaktır” cümlesiyle sloganlaştırmıştım. Ancak bunun sendikal alana oturtulması ve özellikle de sendikayı aşacak bir yaygınlığa ulaşması için amacı gerçekleştirecek bir de yönetime, uygulama alanını açacak ek bir söyleme daha ihtiyaç vardı.

Hakkında dava açılmış olan Refah Partisi’nin kapatılacağı kesindi. Elbette yerine yeni bir parti kurulacaktı. Ama gerek ülke şartları ve gerekse dünyanın gidişatı “ideolojik” partiler için pek de elverişli görünmüyordu. Artık “kitle partileri” söz konusu olacaktı. Bu gerçek de “yöntem/ek-söylem” belirlemek için bir kapı oluşturabilirdi.

Çünkü kurulacak “kitle” partisi ya da partilerinde etkili olunabilmesi için bir yol bulmak gerekiyordu ve bunun yolu da hemen hemen bütün demokratik ülkelerde olduğu gibi “sivil toplum kuruluşları”ndan geçiyordu. Üstelik “amaç” olarak belirlediğimiz “katılımcı demokrasi” de bunu gerektiriyordu. İşte, sendikal faaliyet devreye burada giriyordu.

Sendikalar gerçekte öyle olmasa da ülkemizde “sivil toplum kuruluşu” olarak kabul ediliyordu. Üstelik sendikaların, belirlediğimiz amaç açısından bakarsak, sahici sivil toplum kuruluşlarına göre daha avantajlı bir durumu vardı. Bu kuruluşlar bağış ve benzeri desteklerle faaliyet gösterdiği için kimi zaman destek aldıkları kimsele-re göre hareket edebiliyorlardı. Hâlbuki sendikalar üye aidatları ile yaşamlarını sürdüren kurumlar olarak kimselere borçlu değildi ve daha çok yansız ve demokrat olabilirdi. Kaldı ki, sahici bir sivil toplum örgütlenmesi için kendi ayakları üzerinde duran sendikaların öncülüğüne de ihtiyaç vardı.

Evet, artık söylemimiz kendi içinde bir bütünlüğe kavuşmuştu ve Anadolu’ya çıkabilirdik.

Buraya bir not düşmek istiyorum:

İlk çalışma gezisine çıkacağız. Yol üzerinde doğal olarak Ankara’ya uğradık. Bir gece orada kalıp yola devam edeceğiz. Tabii Ankara’ya gelince ister dostluğumuz sebebiyle Akif İnan’a, isterse Bem-Bir-Sen Genel Başkanı olmak hasebiyle Memur-Sen Konfederasyonuna uğramadan geçmemiz mümkün değil.

Nitekim öyle yaptık. Akif beni görünce “Hayrola Zübeyirciğim? diye sordu, her Ankara’ya gelişindeki görüşmelerimiz gibi. Ben de sendika olarak bir aylık gezi programı yaptığımızı ve 20-25 ile uğrayacağımızı söyledim.

Akif, “Ne gezisi bu, neler yapacaksınız?” diye sorunca da, ben, “Akif, bugüne kadar yazılarımızla, konuşmalarımızla, insanı ayağa kaldırıp yürütecek bir yere kadar getirdik; ama şimdi bu getirdiğimiz yerden uçuruma yuvarlanacaklarını görüyorum. Onları uçurumun kenarından geri çekmeğe gidiyorum.” dedim.

Bu cümlem üzerine Akif’te oluşan celallenme halini görmeyi istemedim. Büyük bir öfkeyle, “Hayır Zübeyirciğim, hayır! Biz insanla-

rımıza yürümeyi öğrettik, onları uçurumun kenarına şu eşek oğlu eşekler getirdi, biz değil!”

“Haklısın ama, ben yine de bu felaketi önlemeğe çalışmak için gideceğim.” dedim.

Akif gerçekten de haklıydı. Bu ülkenin düşünür, yazar, çizer takımı –evet- insanlarımızı yürüyüşe geçirmişti, bir takım kimseler ise basiresiz politikaları ve hatta küçük hesapları ile onları işte uçurumun kenarına sürüklemişlerdi.

Yalnızca insanımız değil, “Davamız” da böyle bir tehlikenin eşiğinde, belki de ortasındaydı. 28 Şubat sürecinin anlamı, gerçekten, buydu.

Akif’in Vefatı

Akif’in vefatında Şanlıurfa’daydım. Aslında günlerdir oradaydım. Hatta nerede ise Şanlıurfa’ya götürüldüğünden itibaren. Arada bir önemli kimi görüşmeler için Ankara veya bir başka yere bir iki günlüğüne gidip, sonra da benim 40 yıllık Aziz Dostum’un yanına dönüyorum.

Beklenen bir ölümdü. Öyle de olsa, acısı yüreklerimizi oymağa yetmişti. Ülkenin dört bir yanından Akif dostları ve Akif’i sevenler Urfaya akın etmişlerdi. Çok uzun süredir görüşemeyen dostlar bile orada görüşme imkânı bulmuş; sağlığında dostlarını bir araya getiren Akif’in cenazesi de onları bir araya getirmişti.

Muhteşem bir cenaze merasimi oldu. Büyük kalabalık vardı. Akif’in yakınlarına ilk başsağlığı dilekleri mezarlık çıkışında iletildi. Benim Akif ile dostluğumun kardeşlikten daha ileri bir dostluk olduğunu bilen kardeşleri o kalabalıkta beni bulup kendi yanlarına alarak “taziyeyi kabul edenler” sırasına kattılar.

Mezarlık dönüşü önce Akif’in amcası oğullarından birinin mezarlığın yakınında sayılabilecek evine geçtik. Çok kalmadık, bizi alıp

“taziye evi” olarak tahsis edilen Halepli Bahçedeki Belediye Sosyal tesislerine götürdüler. Adet olduğu üzere üç günlük “taziye” için orada oturduk. Dördüncü gün kardeşlerimle, Akif’in kardeşleri olmaları hasebiyle kardeşlerim olan “kardeşlerim” ile ve diğer yakınlarla vedalaşıp Ankara’ya döndüm.

Bir Yolaçıcı Sendikacı
Mehmet Akif İNAN

Salim USLU

Bir Yolaçıcı Sendikacı

Mehmet Akif İNAN

Salim USLU

AK Parti Çorum Milletvekili TBMM İdare Amiri

Öz Gıda-İş Sendikası Genel Başkanı (1995-2011)

Hak-İş Genel Başkanı (1995-2011)

Rahmetli Akif Bey’le tanışmamız 70’li yıllarda oldu. O yıllarda bizim kurduğumuz bir dernek vardı: Akıncı İşçiler Derneği. O dernek maharetiyle, zaman zaman çeşitli illere giderek bir işçi hareketi içerisinde bizim de var oluşumuzun temellerini orada atmıştık.

Bu çalışmalar sırasında Akif Bey’in bilgisi, birikimi, ufku bizim açımızdan son derece önemliydi. Çünkü biz, ‘bir işçi hareketi olmalı, ama bu işçi hareketi, sadece tabelasıyla ve kullandığı amblemle farklı olmamalı; bunların ötesinde bir misyonu taşımalı’ düşüncesindeydik.

Bu hareket, hem yerli değerleri temsil eden bir hareket olmalı, hem de içini bizim doldurmadığımız kimi kavramlara, argümanlara aklımızı ve vicdanımızı teslim etmeden, evrensel doğruları yerli değerlerle mezcederek; kendi kültürümüze, kendi değerlerimize, kendi medeniyetimize ters düşmeyen yeni bir söylemle ortaya çıkmalıydı. O nedenle, bu hareketin çalışmaları çerçevesinde Akif Hoca'yla çok kere birlikte olduk.

Zaman zaman şehirlerarası seyahatlerimiz oldu. Hatırladığım, birçok yer var; ama mesela Zonguldak'a beraber gittik geldik. Tabii o günlerde arabamız, atımız yoktu; otobüsle gittik geldik. Otobüs yolculuklarında epey bir sohbetimiz oldu. Akif Hoca, bir anlamda, sendikal kültürde 31990'lı yıllara geldiğimizde de bir memur sendikasının kurulması gerekliliği üzerine olgunlaştırdığımız düşünceleri kendileriyle paylaştık. Örgütlü birçok sendika veya konfederasyonun hatta pek çok akademisyenin mevcut anayasaya göre memur sendikası kurulamaz dedikleri bir yerde biz memur sendikası kurulmasının gerekli olduğunu savunuyorduk.

1990'lı yılların başında Hak-İş, memur sendikaları hareketini yöreklendiren bir başlangıç noktası oluşturmuştur. Türk-İş'in ve diğer sendikaların "Sendika kurmak mümkün değil, anayasa değişmeden olmaz, memurlar sendikalaşamazlar" dedikleri bir yerde biz, memur sendikalarının kurucusu, teşvikçisi olduk. Kurucuyuz biz. Tabii bu ilk, Eğitim-Bir-Sen olmadı. Biz sendika olarak, sendikal anlayış olarak, şu anlayışa sahibiz. Biz sivil toplum örgütü olarak örgütlenme özgürlüğünü savunmak durumundayız. Hangi örgüt olduğuna, ya da kim olduğuna bakmak durumunda değiliz.

Türkiye'de memur sendikalarının kurulması konusunda ilk ve öncü hareket öğretmenlerden gelmiştir. Ve bugün Eğitim-Sen olarak bilinen bir sendikal hareket, yani KESK'e bağlı "Eğitimciler Sendikası" o zaman Eğitim-İş adıyla kurulmuştu; onları yöreklendiren, teşvik eden, katkı veren bir rolümüz oldu. Çünkü biz temel ilke olarak ör-

gütlülüğü savunuyoruz. Kim kuruyor, hangi siyasi mesajı veriyorlar, bu bizi ilgilendirmiyor. Biz modern bir toplumun örgütlü bir toplum olduğuna inanıyoruz. Demokratik bir toplumun örgütlü bir toplum olduğuna inanıyoruz. Örgütlü toplumun ortak akılı kullanmak konusunda daha etkili olacağını düşünüyoruz. Aynı zamanda sorumlu davranışların daha fazla olacağını düşünüyoruz. O nedenle de KESK'e bağlı Eğitimciler Sendikası'nı teşvik ettik. Yüreklendirdik. Sonra iki ayrı sendika kuruldu. O zaman bağımsızdı Eğitim-İş. Eğitim Sen'le birleştiler ve başka bir sendika oluşturdular.

Bunların arkasından da bizim Eğitim-Bir-Sen kuruldu. Daha yerli değerlerle, evrensel doğruları sentezleyen bir sendikal hareket olarak, bir kardeş sendika olarak yola çıktı. Eğitim-Bir-Sen'e de mekânlarımızı verdik, Hak-İş'in bünyesinde bir kat verdik. Oradan memurlara hizmet götürdüler. Daha sonraki süreçlerde yine Hak-İş'in boşalttığı sendikalardan birisinin yerini masraflarını karşılamak suretiyle Eğitim-Bir-Sen'e teslim ettik. Sonra konfederasyon şekline dönüştüler. Bugün hamdolsun hem nicel olarak hem nitel olarak Türkiye'nin en önde gelen sendikal hareketi oldu.

Hak-İş'in ve Memur-Sen'in kuruluşunda kesinlikle siyasal bir bağ yoktur. Böyle bir bağ var gibi gözükür. Ama asla ve ka'a yoktur. Örgütler büyüdüğü için böyle bir bağ var zannediliyor. Bir defa organik bir bağ yok. Somut olaylar karşısındaki tavırlarımız çoğu zaman farklı olabilmıştır. Çoğu zaman diyorum, örnekleri var bunun, ama hepsi de farklı olmamıştır. Mesela yerel seçimlerin öne alınması ya da ertelenmesi konusunda. Ya da başkanlık sistemine geçilmesi konusunda o zamanki Refah Partisi'yle Hak-İş olarak ters düşmüşüzdür. Çok doğal, çünkü Hak-İş bağımsız ve özgün bir örgüttür. Siyasilerle dostluğumuz vardır. Sendikalara ve sendikalaşmaya katkıları vardır ama bu bağ organik bir bağ olduğu ya da düşüncelerin aynılaştığı, hiçbir farklılığın, görüş ayrılığının olmadığı anlamına gelmez. Yoksa bu bağ var, biz kurduk anlayışı doğru değil. İddiadan ileri gitmez.

Aynı zamanda Eğitim-Bir-Sen'in kuruluşunda da ben çok iyi hatırlıyorum o günleri, şu an hayatta olan tanıkları da var, bu konuda

yayınlanmış çeşitli kitaplar ve söyleşiler de var. Eğitim-Bir-Sen'in kuruluşunda onlarla görüştim. Dedim ki 'Böyle bir sendika hareketi geçiyor, öğretmenler sendikası yola çıkacak, siz de katkı verin' dedim. Kesinlikle bugün hala hayatta olan o zamanki Refah Partisi'nin önde gelen yetkilileri dediler ki, 'Hayır. Biz böyle bir oluşuma katkı vermeyiz'. 'Çünkü' diye gerekçeleri sıraladılar. Bu insanlar hayatta olduğu için isimlerini zikretmem doğru olmaz. Bir tanesini söyleyeyim, rahmetli Akif Hoca için 'o bizden değil' dedi. Sizden olup olmaması önemli değil. Sonuçta Akif Hoca, bir partiye ya da bir derneğe hapsedilemeyecek kadar engin düşünceleri, derin birikimi, geniş ufku olan bir insandır. Böyle bir insanı zaten tek bir kişiye, gruba, partiye hapsedmek yanlıştır. Bırakın hepimizin Akif İnan'ı olsun, bırakın hepimizin sendikası olsun. Buna benzer şeyler var. Nitekim o konuşmaya tanıklık yapan insanlar da var bugün. Belki isimlerinin zikredilmesi şu ortamda uygun olmaz incitici olabilir.

Hak-İş'le ilgili yayınlanmış kitaplar var. Nitekim Hak-İş'in kurulmasına kimlerin karşı çıktığı o kitaplarda mevcuttur. Onu da belirtmek istiyorum. Sonraki süreçte dünya görüşü noktasında örtüştüğümüz noktalar olmuştur. Bu bizim desteklendiğimiz, kurdurulduğumuz anlamına gelmez. Bu bize haksızlık olur, biz böyle bir ihtiyacı kendi öz tecrübelerimizle, birikimimizle, öz düşüncelerimizle tamamen kendimize ait, özgün bir yapı olarak oluşturduk, yola çıktık ve yürüdüük. Zaman zaman katkılar, ayrışmalar, tartışmalar olmuş olabilir; bunlar karşı olmak ya da ait olmak anlamına gelmez. Aynı zamanda bu örgütlerin bağımsızlığını da tartışmaya açmak olur. Yanlış olur.

O dönem bir arkadaşımızla beraber Akif Hoca'nın evine gittik. O ara Fen Lisesi lojmanında kalıyordu. Oradan aldık Hak-İş'e getirdik. Dedik ki bir memur sendika kurulması lazım, o zaman daha konfederasyonlar yok, önce bir öğretmen sendikasıyla yola çıkmak lazım. Memur sendikacılığına, başta öğretmen sendikasıyla başlanacak, daha sonra diğer iş kollarında örgütlenilecekti. Zaten bir sendika yasası yoktu ve diğer iş kollarının hangileri olduğu da belli değildi.

Yola çıkarken işin başında Akif Hoca'nın olması bizim açımızdan son derece önemlidir. Birincisi Akif Hoca bir mütefekkindi. İkincisi, bizim medeniyet kodlarımızı çok iyi biliyordu. Üçüncüsü, kavramlara kendi değerlerimize uygun anlamlar yükliyordu. Dördüncüsü, kendi inandıklarını hayatında sınamış tecrübeli bir kişiydi ve yaşadığımız olaylar karşısında ilk kez karşılaştığı bir olay olsa bile anında teşhis koyabilecek, bir çıkış yolu gösterebilecek, istikamet verebilecek bir birikime sahipti.

Mehmet Akif İnan'ın bu ağabey konumu ve bilge kişiliği, kurulacak memur sendikası hareketinde önemli bir kazanım olarak görüldü. Hele hele ağabey konumuyla bir de kişiliği yan yana gelince, memur sendikası hareketinin aynı zamanda fikri temelli bir hareket olması gibi bir özelliği de öne çıkar diye düşündük. Yoksa diğer sendikalara alternatif bir sendika kurdunuz, bir iş kolunda üçüncü, beşinci sendikayı da siz kurdunuz, lakin bir fikri aidiyetiniz yoksa, bir zihinsel silsile izleyerek kurulmamışsanız, bir medeniyet hareketi değilseniz, bunun çok fazla bir anlamı yoktur.

Biz bu ihtiyacı nerden duyduk? Hak-İş kurulduğunda, doğrusu Hak-İş'in yol istikametini çizecek, kavramları yerli yerinde kullanacak ve bizim medeniyet kodlarımıza uygun söylemler geliştirecek bir bilge diyebileceğimiz öncümüz olmadı. Zamanla, olaylarla rastlaştıkça ihtiyacı belirledik. Oysa bir memur sendikası hareketinin kuruluşunda Hak-İş'in birikimiyle, memur sendikası hareketinin başına gelebilecek bilge kişinin bilgisi, ufku ve sağlam karakteri bir araya gelirse kurulacak memur sendikası, örgüt olmanın ötesinde Türkiye'nin toplumsal dönüşümüne katkı sağlayacak, zihinsel bir rönesansı gerçekleştirebilecek bir hareket olabilir, dedik.

Ve o dönemde Akif Bey'in en uygun kişi olduğuna karar verdik, kendisini Hak-İşe davet ettik. Aynı gün konuyu Hak-İş'te konuştuk. "Çocuklar beni bırakın ben yazmak istiyorum" dedi. Ama tabii biz böyle bir boşluğun daha çok içinde olduğumuzun farkında olarak ısrarımızı sürdürdük.

Necati Çelik Hak-İş'in başında... Ben varım, Hüseyin Tanrıverdi Bey ve bir kaç arkadaş daha, bu şekilde yola çıktık. Sıkıntılar mutlaka oldu ama zannediyorum bugün Memur-Sen'in geldiği nokta, merhum Akif İnan'ın varmak istediği yerdi, diye düşünüyorum.

Bir sivil toplum örgütü olacak, nicel olarak fazla olacak; iş kolunda kurulu sendikalardan sayıca fazla olacak ama aynı zamanda sendikal hareketin bir kalabalık kitle hareketi olmasının ötesinde, nitelikli bir sivil toplum örgütü olma özelliğine sahip bulunacak.

Zihinsel anlamda, fikri anlamda, değerlere sadakat anlamında, yaşadığımız süreci doğru analiz edecek, kendi kodlarımızla doğru yorumlar yapacak doğru değerlendirmeler ve sonuçlar ortaya koyacak bir harekete ihtiyaç vardı. Mehmet Akif İnan'ın varmak istediği yerin burası olduğunu düşünüyorum. O açıdan, herhangi bir örgütün adının, tabelasının farklı olması değil; aynı zamanda zihinsel anlamda kendi kodlarına sahip olarak yürüyüşe çıkıyor olması son derece önemliydi. Bu çerçevede Memur-Sen'in demokratik reflekslerinin çok güçlü olduğunu düşünüyorum.

Memur Sen'in çatışmacı bir sendikal anlayışın ötesinde uzlaşmacı bir sendikal anlayışa sahip olduğunu düşünüyorum. Uzlaşma gibi bir kavramın sendikal kültürdeki doğrudan karşılığı, sol jargondan bakanlar bakımından teslimiyetle eş anlamındadır. Oysa bizim uzlaşmaya yüklediğimiz anlam, adaletli bir anlaşmadır. Aslolan barışı korumaktır, barışı sağlamaktır ancak barışın yegâne şartı adalettir, "Adaletsiz bir barış sizin için zillettir" anlayışına uygun, barış temelli bir uzlaşma öngörülmüştür. Barış temelli, adalet temelli uzlaşma. Böylece çatışma kültürü reddedilmiştir. Tamamen sınıfsal kavramlarla izah edilen çatışmacı sendikal anlayışın yerine adalet temelli uzlaşma yaklaşımının gerekliliği bugün daha çok ortaya çıkmıştır. Bizim el yordamıyla ve kendi medeniyet kodlarımızla vardığımız bu kanaat, Batı'daki sendikaların varmış olduğu yerdir.

Nitekim Batılı sendikalar, bu uzlaşma kültürünü öylesine kurumsallaştırmışlardır ki hem "endüstriyel demokrasiyi" kurumsallaştırmışlar hem de "sosyal ortaklık" diye bir kavram geliştirmişlerdir. Yani

tarafına bilgiyi kullanmayı, bilgiye ulaşmayı kendine güvenmeyi, aynı zamanda da barışı korumayı, sorunun parçası değil çözümün tarafı olmayı öğreten bir anlayış ortaya gelmiştir. Sorunun parçası yerine çözümün tarafı olduğunuz zaman aynı zamanda sorumlu sendikacılık anlayışı da gelişmiştir. İşte bu anlayış, Batının el yordamıyla ulaştığı, acı tecrübelerle büyük bedeller ödeyerek ulaştığı bir yerdir; bizim medeniyet kodlarımıza da son derece uygundur. Yani fitrata uygundur. İlahi hukuka uygun bir yaklaşımdır. Dolayısıyla bizim amacımız da zaten bu bir kısım ideologların ya da kendi tecrübe, kendi yaşam biçimleriyle yönlendirdiği bir sendikal hareket yerine, insan fitratına ve ihtiyaçlara en uygun bir sendikal hareketin özellikle adalet ve barış temelli sendikal hareketin ortaya çıkarılmasıydı. İşte bizi diğerlerinden ayıran fark da tam burasıydı. Dolayısıyla hem Hak-İş hem Memur-Sen kendi değerlerimizi önceleyen bir anlayışla yola çıkmışlardır. Tabii bu işin mimarlarından birisi de her ne kadar toplu sözleşme masasına oturma imkânı olmasa da anlayış itibariyle Akif Hoca olmuştur.

Akif Hoca'nın bir başka özelliği de sivil toplumcu oluşudur. Akif Hoca, resmi düşüncüyü sorgulayan, resmi düşüncenin dayatılan görüşlerini kendi hayatına referans olarak görmeyen, daha bağımsız daha özgürlükçü bir düşünceye sahip olması, aynı zamanda kamu vicdanını temsil eden bir sivil toplum anlayışına sahip olması nedeniyle gerçek bir sivil toplumdur. Ve aynı zamanda da özellikle kendi sahip olduğu o kültürün; uğruna yıllarını verdiği, emek verdiği, kavgasını verdiği medeniyet kültürünün oluşması ve toplumun vicdanı olması konusunda sivil toplumlarının önemli rolü olduğunu düşünmektedir; sendikal hareketi iyilikleri artırmak ve toplumda kötülüklerle mücadele etme hareketi olarak görmektedir. Miting ve panel konuşmalarında bunun kodlarını da yakalamak mümkündür.

Mehmet Akif İnan'ın bilge kişiliğinin getirdiği özgüveni ve katkıyı Emek Platformu'nda da görmek mümkündür. Emek Platformu'nda yeni kurulmuş bir Memur-Sen'in nicel olarak etkisi yoktur. Doksanlı yılların ortalarında çok iyi hatırladığım bir olayı aktarmak istiyorum:

Dönem sözcüsü Hak-İş'ti. Emek Platformu'nda biraz sayısal üstünlüklerin belirleyici olması üzerinde çalışıldı. Yaptığımız bir toplantıda o zamanki DİSK başkanı ile KESK başkanı arasında bir gerilim çıktı. Orada, Akif Hoca'nın sağlam düşünceleri, konuları çok iyi kavırıyor olması, sürat-i intikal sahibi olması ve aynı zamanda hâkim tavrı çok etkili oldu ve konunun bir çatışma, tartışma yaşanmadan, daha barışçıl bir biçimde çözümlenmesine katkı sağladı. Orada Akif Hoca'nın kişiliği, karakteri ve bilgeliği belirleyici olmuştur. Onu önemsiyorum. Yani Memur-Sen'in sayısal gücünden ziyade Akif Hoca'nın nitelikleri, karakteri orada belirleyici olmuştur. İşte Emek Platformu'nun tartışmaya ve dağılmaya yüz tuttuğu bir anda onun kişisel ya da kurumsal çıkarlar uğruna birlikteliği zedeleyici davranışlar karşısındaki birleştirici tutumu emek platformunun devamını ve önemli hizmetler yapmasını sağlamıştır. Bu önemlidir.

Emek Platformu, en başlangıçta kurumların ideolojik veya siyasi pozisyonlar alarak sadece tepki veren tenkit eden bir anlayış yerine teklif eden bir anlayış içerisinde hareket etmesi ve aynı zamanda çözümün tarafı olarak masaya oturulmasının sağlanması gibi önemli işlevler görmüştür. Mesela, **Zorunlu Tasarruf Fonu ve Konut Edindirme Yardımı (Key) Hesabının** Ak Parti döneminde tasfiyesi öngörülmüştü. Oysa bu, bizim yıllardır talep ettiğimiz bir husustur. Sayın Ali Babacan'la Emek Platformu'nun bileşenleri olarak oturduk, sabaha kadar **Zorunlu Tasarruf Fonu'nda ve Key Hesabı'nda** biriken tüm paranın hak sahiplerine iadesini orada kararlaştırdık. Hatta bu iadenin ne şekilde yapılacağı, hangi takvimlerde gerçekleşeceğini Ali Babacan Bey'le tartışarak yaptık. O masanın etrafında Emek Platformu'nun tüm bileşenleri vardı. Bugün kadar sadece meydanlara çıkıp sadece tepki veren, tenkit eden bir hareket olmanın ötesinde çözümün bir tarafı olma iradesini ortaya koyan bir birliktelik. Bu olay, Emek Platformu'nun belki de bütün bir sürecinde en önemli hareketlerinden, kilometre taşlarından biridir.

Buna benzer başka örnekler vermek de mümkün. Mesela 2008-2009 yıllarında yapılan Sosyal Güvenlik Reformu yine Emek Platformu bileşenlerinin katılımıyla oldukça sancısız gerçekleştirilmiştir. Oysa daha geriye gidin 1999'da yanılmıyorsam Sayın Okuyan'ın bakan olduğu dönemde bir Sosyal Güvenlik Reformu oldu. Bugün, emeklilik sorununda yaşanan birçok sonucun başlangıcıdır o. 1999 depreminin yaşandığı günlerde, depremin acısına rağmen mezarda emekliliği öngören bir düzenleme, o tarihlere yapılmıştır. Bugün emeklilere yaşatılanlar o günlerin yarattığı kötü sonuçlardır.

O dönemlerde eylemlerde rahmetli Akif Hoca'yla birlikte olduk. 1999'da Ankara'da ve diğer illerde bayağı önemli mitingler yaptık. O mitinglerde tepkimizi ortaya koyduk. Ancak, o tepkilerin teklife dönüşme imkânı bile olmadı. Tek taraflı bir monolog halinde, tek taraflı bağırarak kaldık ve sonuçta hükümet parlamentodan bize rağmen yasayı çıkardı. Biraz da zannediyorum o dönemin konjonktürü içerisinde sayın Derviş'in de önemli etkisi vardı; dışarıdan da emeklilikle ilgili sosyal damping uygulanmaması konusunda bazı önermeler vardı herhalde. IMF'nin de çok etkili olduğu bir dönemdi. Dolayısıyla biz yasaları kendi ihtiyacımıza göre değil toplumsal ihtiyaçlara, beklentilere göre değil; dışarıdan bir kısım güç odaklarını tatmin edecek tarzda çıkarıyorduk. Onların telkinlerine uygun çıkarıyorduk. Ve o nedenle de onların istediği düzenlemeler yapıldı.

Emek Platformu o dönem yaşanan sıkıntılar nedeniyle olgunlaşarak yoluna devam etmeye başladı. 2000'de Akif Hocamızı kaybettik. Daha sonraki süreçte Emek Platformu siyasallaştırılmak ve bir siyasi platforma dönüştürülmek istendi. İdeolojik aidiyetlerin Truva atı gibi kullanılmaya başlandı. Sivil toplum örgütü olma özelliğini, niteliğini kaybetti. Oysa iktidar heveslisi ya da iktidar karşıtı olmak sivil toplum öğretisine de aykırıdır. O noktada ayrışmalar yaşandı ve Emek Platformu dağıldı.

Emek Platformu'nun yasal bir karşılığı yoktu ama Uluslararası Çalışma Konferansı'nın yani İLO organizasyonunun konvansiyonlarında üçlü danışma öngörülmekteydi, o konvansiyona uygun düzenlemeler daha sonra yasalarımızda yer almıştır.

Memur sendikalarının da yasalara rağmen kurulması ve arkasından yasaların çıkarılması, bir toplumsal talebin hızla ve yüksek sesle ifade edilmiş olmasından ve toplumsal örgütlenmenin bir olgu olarak ortada var olmasından sonra, parlamento ve hükümet, mevcut olguya uygun bir yasal zemin oluşturma ihtiyacı duymuştur. Şimdi bir sendika var yok sayıyorsunuz. Sizin yok saymış olmanız yetmiyor, kurulmuş sendikalar var. Yasal olarak yok ama toplumsal meşruiyeti var. Orada toplumsal meşruiyet, toplumsal talep bir olmuş bu sefer parlamento toplumsal taleplerin ve meşruiyetin gerisinde kalmamak adına -tabii evrensel hakikateler de var- yasayı çıkartmıştır. Tabii daha sonra yasa çeşitli defalar da değiştirilmiş ve geliştirilmiştir ama o çıkartılan yasalar, değiştirilen düzenlemeler biraz da sendikaların katıldığı, katkı verdiği çalışmalarla oluşturulmuştur. Yüzde yüz sendikaların istediği değildir ama mantalite olarak üçlü danışmalarla, ortak akılla, ortak ihtiyaçlarla, evrensel hukukla ya da evrensel referanslarla oluşturulmaya çalışılan bir düzenleme vardır. Yani bütünüyle doğrudur deme imkânımız yok. Zaten bütünüyle doğru yapsanız bile işleyişini, işlevini, sorumluluğunu, amaçlarını doğru belirleseniz bile bu alan çok dinamik bir alandır. Ve bu dinamik alanın dinamizmine uygun olarak düzenlemelerin zaman zaman tekrarlanması, yenilenmesi gerekmektedir. İşte o ihtiyaçlar da şimdi ortaya çıkıyor.

Mesela dün AVM'ler yoktu. AVM'lerin olmadığı bir yerde bir kısım çalışma şekilleri, mesela partime çalışmalar vs çok gündeme gelmiyordu. Ama şimdi o kadar çok arttı ki, iş yeri tarifleri ve tanımları değişince ister istemez siz, yeni değişen ihtiyaçlara göre iş ve işyeri tariflerine göre ya da teknolojinin ürettiği yeni meslek ihtiyaçlarına göre ya da çalışma koşullarına göre yeni baştan oturup var olan

görüşlerinizi revize etmek ihtiyacı duyuyorsunuz. İşte bu, sendikacılıkta bilgiyi kullanmaktır. Ve sendikacılıkta proje sendikacılığı dediğimiz olay bu vukufiyettir. Tüm bu gelişmeleri masanın üzerine yatırıp yeni bir pozisyon belirleme, yeni sendikal anlayışın olmazsa olmazıdır. Eski sendikal anlayış merhum Mehmet Akif Hoca'nın da reddettiği eski anlayış, yeniçeri yaklaşımıdır. 'İstemezük!'. Bilinen tek kelime 'istememezük'tür. Ne getirirseniz getirin 'istememezük'. Peki, ne istersiniz dediğinizde ortaya hiç bir şey konulmadığını görürsünüz.

Nitekim son yıllar incelendiği zaman çalışma yaşamına dair çıkan düzenlemelerde sendikaların daha etkili olduğu görülür. Ama buna karşılık çalışma koşulları, iş yeri tarifleri, tanımları, işçilik tarifleri bir hayli değiştiği için artık yeni şekillere ayak uyduramayan sendikal hareket ve bu arada çalışma yaşamındaki liberalizmin, özgürlükçülüğün ötesinde bir fırsatçılığa, açgözlülüğe dönüşmüş olması, çalışma yaşamında yeni krizler ve kaoslar oluşturuyor. Mesela, bir örnek vermek gerekirse, dün evde çalışma diye bir şey yoktu. Ama bugün evde çalışma işi var. Söz gelimi bu çağrı merkezleri denen Call Centerlarda evde bir bilgisayar, bir telefon sizin işinizi eve getirebiliyor. Hele bir de engelliyseniz evinizde bir masada bir telefonla işyerine gitmeden bütün işinizi yapabiliyorsunuz. Şimdi ne yapacaksınız burada? Ev temizliğine giden kadınların sosyal örgütlenmesi otobüs duraklarından ibaret. Oysa o insanlarla ilgili niteliklerin artırılması, sorumlulukların paylaşılması, o insanların sosyal güvenlik haklarının teslim edilmesi, teslim edilirken herhangi bir yerde çalışan işçi gibi düşünmek yerine daha esnek bir yaklaşımın belirlenmesi gibi yeni ihtiyaçlara eski sendikal anlayışta bir karşılık bulamazsınız. Toptan kabul ya da toptan redde dayalı ya da eskimiş sloganlarla davranışları belirleyen bir anlayış bu yeni ihtiyaçları, ortaya çıkan olguları anlamakta ve izah etmekte zorlanmaktadır. Tavır belirlenmesi, teklif üretilmesi son derece zordur. İşte bütün bunlar bilgiyi kullanmaktan geçiyor özgüvenden geçiyor.

Yeni sendikal anlayış. Yani Hak-İş ve Memur-Sen'in ortaya koyduğu yeni sendikal anlayış. Özellikle Akif Hoca'nın bu anlamda da çok katkısı vardır. Biraz da bu, sendikal süreçleri yakından takip edip kavramların tutsağı olmadan olaylar karşısında doğru pozisyon almaya yöneliktir. Bu da esnek olmayı gerektiriyor. Yani dinleme anlama ve esneme. Diyalog kavramının unsurları bunlar. Yoksa masaya oturmak, el sıkışmak, çay içmek diyalog değildir. Önce dinleyeceksin; dinlemek için önyargılarından vazgeçeceksin. Ve sivil toplum örgütleri siyasete yandaş, devlete oyundaş olmazlar. Onu da biz bu süreçte ortaya koyduk. Sendikal hareketin istikametini çizerken sendikaların devletten ve siyasetten bağımsız ve evrensel doğruların yanında, kamunun işleyişini denetleyen bir hareket olduğunu düşündük. Bunun bizim kültürümüzdeki izdüşümü nedir, biliyor musunuz? Toplumda iyilikleri artırmak, kötülüklerle mücadele etmektir. Bu, emri bi'l-maruf, nehyi ani'l-münker kültürüne birebir denk düşmektedir.

Memur sendikacılığın başladığı ilk yıllarda bir defa şeytan taşlamaktan geleceği planlamaya pek fazla fırsat bulamıyorduk. Ağır maddi sorunlar, sendikal mevzuattaki eksiklikler ve ardından Hoca'nın rahatsızlığı gibi engellerle karşılaşıldı. Doğru-düzgün bir mevzuatın bulunmayışı, köhne sendikal anlayışlar ve beklentiler, eski alışkanlıkların devam ediyor olması, sistemin hem sendikal olarak hem de anlayış olarak bizim sendikacılığımızı reddediyor olması gibi birçok olumsuzluklar vardı. Şimdiki gibi telaşsız bir ortamda, kira derdinin olmadığı, araç derdinin olmadığı, bir mevzuat sorununun olmadığı ortamda bir sendikal hareketi nasıl daha iyi bir çizgiye getiririz ya da değiştiririz diye bir düşüncemiz olmadı. O gün daha ziyade yaşadığımız sorunlarla cebelleştik.

Ama bunun dışında, esas bu bahsettiğim kodları daha çok Akif Hoca'nın miting ya da panel konuşmalarından, yaptığımız toplantılardaki pozisyonlarından, dile getirdiği düşüncelerinden ortaya

çıkarıyoruz. Bütün bu çıkarımları analitik olarak değerlendirdiğimiz zaman, Akif Hoca aynı zamanda sendikal hareketin istikamet vericisi, yönlendiricisi konumunda olmuştur o bilgi kişiliği sayesinde, aynı zamanda karakteri ve birikimleri itibarıyla. Bütün bunlar bize bir anlamda ilham kaynağı olmuştur. Mesela sendikal hareketin yönünü, rotasını, kodlarını tayin etme konusunda bizim kültürümüzde, bizim camiamızda yayın bulamazsınız kolay kolay. Bunu ancak hem bizim kültürümüzü iyi bilen hem de hayatın gerçeklerini yaşayan birisinin sentezlemesi gerekiyordu. Gidin mesela Diyanet'e, 'bize çalışma hayatıyla ilgili bir bilgi verin' deyin. Size söyleyecekleri birkaç tane şey vardır. Mesela derler ki 'İşçinin alın teri kurumadan hakkını verin'. Çok bildik tanıdık bir şeydir. Buna benzer şeyler bulabilirsiniz. Çalışmayla ilgili "say" bahsinden ilmihal bilgisinin ötesine geçmeyen bir bilgi alabilirsiniz. O da birkaç hadisten ibarettir. Ben zamanında biraz araştırdığım için epey biliyorum. Ama bunun ötesinde esas bir sendikanın adalet anlayışını, emek anlayışını, bir sendikanın işçi-işveren ilişkilerini, sendikanın devletle, iktidarla ilişkilerini, kodlamak lazım. Belli sloganlar düzeyine indirgemek lazım. Bu, tabir yerindeyse bir yol haritası olacak diye düşünüyorum. Mesela Yusuf Has Hacib Kutadgu Bilig'de diyor ki, "Ömür aziz değil emek azizdir." Daha fazla toplumsal fayda ürettiği için emek, övülmüş bir eylemdir. Bu bizim için önemli bir koddur. Demek ki insanın ne kadar uzun yaşıyor olması çok da önemli değil. Ne kadar kaliteli yaşıyor olması, ne kadar toplumsal sorumluluklarını yerine getiriyor olması önemli.

90'lı yıllarda bir uluslararası bir toplantıya gittim. Orada Hamburglu bir profesör 'Almanlar nasıl demokrat oldu?' diye bir tebliğ sunacaktı. Şöyle bir karıştırdım, 'boş zaman' diyor. Demokrat olmanın koşulları içerisinde birçok şey sayılmış, 'boş zaman' da bir tanesi. Boş zaman yeniden çalışmaya hazırlanmak üzere geçirilen zaman dilimidir, demokratlıkla ne ilgisi var, dediğinizde şöyle bir cevapla

karşılaşıyorsunuz. Bireyin telaşsız bir ortamda, kendisini, ailesini, siyasi, sosyal, dini aidiyeti içerisindeki rolünü, sorgulayıp yeni baştan biçimlendirdiği zaman dilimine 'boş zaman' denir diyor. Oturup yurttaş düşünecek; ben bugün toplum için ne yaptım? Ben bugün dinim için ne yaptım? Ben bugün insanlık için ne yaptım? Ben bugün ailem için ne yaptım? Beyhude bir hayat geçirdimse, demek ki toplumsal sorumluluklarımı yerine getiremedim. Şimdi aradan şu kadar yüzyıl geçmiş biz, emeğin toplumsal rolünü yeni yeni ortaya çıkarmaya çalışıyoruz. Hatta bunun demokrat bir insan olmanın da koşulu olduğunu söylüyoruz değil mi? Oysa Yusuf Has Hacib bunu 11. yüzyılda ortaya koymuş. Diyor ki "ömür aziz değil emek azizdir." Toplumsal fayda ürettiği için emek azizdir. Şimdi buradan hareket edince siz emeğe ilişkin bir tavır ortaya koyuyorsunuz. Emek fetişizmi yapmıyorsunuz. Ya da emekçi üzerinden bir ideolojik söylem geliştirmiyorsunuz. Ortaya konulan emek ne kadar çok topluma katma değer yaratıyor, ne kadar çok topluma imkân ve fırsat yaratıyor, ne kadar çok toplumsal fayda sağlıyorsa o kadar çok yaptığınız iş değerli, kıymetli oluyor. Onun için insan yaşamı değil toplumsal üretimi toplumsal katma değeri ürettiği toplumsal fayda kıymetli oluyor. Toplumun hayatında konforunu artırmak refahını geliştirmek için ortaya konan üretimdir önemli olan. Süfli bir hayat yaşayan insanla, toplumsal bir fayda üreten insanı aynı yere koymamıştır emek. Emek tarifi, tanımı, o açıdan bizim sendikal hareketimizin temel kodlarında, aynı zamanda bu işçi, sendika, işveren, devlet, sivil toplum, demokrasi, özgürlükler, haklar gibi birçok kavrama doğru anlamlar yükleme çabasıdır bu sendikal hareket.

Sendikal harekete ait temel kodlarımız dediğimiz kaynaklarda yeterince bilgi bulmak mümkün değil. Yoksa böylesine büyük bir medeniyet toplumunda sivil toplumun karşılığı nedir? Sendikal hareketin karşılığı nedir? Tarihimizde sendika olmasa bile hangi müessese ve kavramlara karşılık gelmektedir? Tüketicinin korunması, verimlili-

ğın sağlanması, nitelikli iş gücü adına neler yapmak lazım bunların kodları var bizim kültürümüzde medeniyetimizde. Bunları ortaya çıkarmak lazım. Bunun için de bir mutfak çalışması yapmak lazım. Oysa bizim sendikal hareketin böyle bir mutfağı yok. İşte merhum Akif İnan böyle bir mutfağın, bugün savunduğumuz duruşumuzu, pozisyonumuzu, farklılıklarımızı, kodlarımızı ortaya çıkartan mutfağın ustabaşısıdır. Bizim hissettiğimiz ve yaşadıklarımızı tanımlayan tarif eden bir insandır.

Keşke Akif hoca gibi işin başında mutfakta hazırlayıp da olaylar karşısında nasıl bir tavır alacağımıza dair bir şaşkınlık yaşamak yerine geleneği olmayan, geçmişi olmayan bir hareketin mutfaktan gelen bilgi birikim ve donanımıyla kapasitesini artırmış olsaydık bugün çok daha iyi yerlerde, daha sağlam yerlerde olabilirdik.

Ve Akif Hoca'nın hareketimize ve sendikacılığımıza katkısı da burada olmuştur.

Mehmet Akif İnan'ın katıldığı son kongre Türkiye Sağlık-İş Sendikası'nda yapılan Memur-Sen 2. Olağan Genel Kuruludur. Rahmetlinin Seyranbağları'ndaki evine gittim, 'Divan Başkanı sen ol' demişti bana. Ben o gün İstanbul'dan geldim, geldiğimde farklı bir tabloyla karşılaştım. Kendisinin o günkü konuşmaları da çok anlamlı, değerli konuşmalardı. Sonraki süreçte Memur-Sen'de kısa bir istikrarsızlık yaşandı. Sonra Memur-Sen, istikrarlı döneme girdi, ardından da büyümeye başladı. O dönemde Memur-Sen'de olan biteni biraz gündelik hevesler olarak görüyor ve doğrusu kendilerinin ortaya koyduğu büyük ideallere uygun görmediği, yakıştırmadığı davranışları da eleştiriyordu. Fakat sonraki süreçte Memur-Sen bir iki yalpalamadan sonra bugünkü istikrarlı çizgisine oturdu. Eminim şimdi görse bundan çok büyük keyif alırdı.

Son görüşmemde, hastanede ziyarete gittim. Bağdaş kurup oturdu yatağa, kardeşi Mustafa Bey de vardı yanlış hatırlamıyorsam. 'Ho-

cam hem ziyarete geldim, hem vedaya geldim' dedim. 'Hayırdır' dedi. Kısa bir süre içerisinde umreye gideceğimi söyledim. 'Nasıl-sınız diye merak ettim hocam' dedim. 'Çok iyiyim' dedi. O zaman Gazi Üniversitesi'nin yüksek bir katındaydı odası. Dedi ki "İyiyim hamdolsun, doktor Urfa yemeklerini çok özledim deyince, ne yersen ye dedi. Bizim orada ölümü yaklaşıp ne isterse yesin derler. Düşündüm acaba benim ölümüm mü yaklaştı diye. Sonra bir de arkasından sigarayı bırak dedi. Sonra sigarayı bırak demiş olması bende bir umut olduğunu gösterir. Ne yersen ye, bizim oradaki anlama gelmiyor. Zevkini çıkar, tatmin et, ama sen yaşayacaksın sigarayı bırak diye yorumladım ben bunu" dedi. Hiç unutmuyorum. Sonra ben umreye gittim, 6 Ocak'tı, bir cuma günüydü, haber aldım vefatını. Kutsal topraklarda kendisine dua etme imkânı oldu.

Bizim sendikacılığımızın yol açıcısı Akif İnan Hocamıza bu vesileyle bir kez daha rahmet ve mağfiret diliyorum.

Mehmet Akif İNAN

Hüseyin TANRIVERDİ

Mehmet Akif İNAN

(12.07.1940-06.01.2000)

Hüseyin TANRIVERDİ

Hizmet-İş Sendikası Genel Başkanı (1979-2002)

Ak Parti Manisa Milletvekili (2002-2015)

Mehmet Akif İnan hocam ile ilk tanışmam lise yıllarımda olmuştu. Uşak İmam Hatip Lisesinde yatılı olarak okumaya başladığımda benim edebiyat öğretmenimdi. Bir çocuğun kişiliğinin şekillenmesinde ailesinden sonra ilk rol alacağı kişi şüphesiz onun eğitimini üstlenen öğretmendir. O yıllarda bir Anadolu kasabasından çıkıp tek başına, hiç bilmediği, kimseyi tanımadığı bir okula giden bir çocuğun da tutunabileceği, kendini güvende duyabileceği tek sığınak, sıcak, güler yüzlü ve ilgili bir öğretmendir. İşte benim için Akif İnan o kişiydi.

Okul yıllarımızda dış dünyayı tanıma heyecanıyla haylazlıkla ve vurdumduymaz bir tavırla günlerimiz geçerken o bizi ders kitapları dışındaki bir dünyayla tanıştırdı. Yatılı günlerimizin dışında hafta sonları evine davet ederek pazar kahvaltılarında sohbetler ettik. O sohbetler bizim için sanki bayramdı. Çünkü pansiyonda sabahları kurtlu tarhana içerken, hocamızın evinde börekler, çörekler ile kahvaltı yapıyorduk. Bu bizim için bulunmaz bir nimetti. Bu kahvaltılarda hocamız ödev olarak değil, okumamız için elimize kitaplar tutuşturdu, sonraki hafta da o kitaplardan sorular sorardı, ki okuyup okumadığımızı kontrol ederdi.

Bu mümtaz insanla yıllar önce tanışmış olmaktan, onun tedrisatından geçmiş olmaktan dolayı gerçekten övünüyorum. O benim için örnek bir insandı.

O her zaman birleştirici, kaynaştırıcı, bir araya getirici özelliği olan birisiydi.

O sadece insani kişiliği, insani özellikleri ile değil, aynı zamanda birden çok vasfı ile de ön plana çıkan idealist bir insandı.

Öğretmen, şair, yazar, gazeteci, sendikacı Mehmet Akif İnan'dı.

O, İslam âleminin dertleriyle dertlenmiş “Mescid-i Aksa” ve “Kudüs Şairi” idi.

Fikir ve düşünce yazılarını kaleme alırken, medeniyetimizin değerlerinden beslenerek, toplumsal hayatımızın yeniden inşası ve hayat bulması için çaba göstermiştir.

Akif İnan, şiir kitapları ile, fikir eserleri ile, yazıları ile ve kurucusu olduğu bir sivil toplum kuruluşu ile kozasını ördü.

Gerçek bir ‘Muallim’ olarak çok sayıda talebe yetiştirdi. Yazılarını okuyan, konuşmalarını dinleyen binlerce insan ondan feyz aldı.

İyi bir hatip de olan İnan, kişiliğinin bu zengin cephesinden hız alarak toplumsal hak arama mücadelesini başlatmış ve 1992 yılında

Eğitim-Bir-Sen'i, 1995 yılında da Memur-Sen Konfederasyonu'nu kurmuştur.

İnan'ın sendikal anlayışını kavramak ve anlamak için, onun şiirlerine, makalelerine ve kitaplarına dönüp bakmak ve bugünün kavramlarıyla yeniden okumak lazım. Anlaşılacaktır ki, İnan; sendikal mücadeleyi kültür ve medeniyetimizin yeniden inşası ve gelecek tasavvurunun bir parçası olarak görmüştür.

İnan, sendikal mücadeleyi kuru bir dava ve boş kavgaların zemini olarak görmemiştir. O, sendikal hareketi toplumun dirilişine, milletin uyanışına, insanlığın yeniden uyanışına ve kurtuluşuna araç olarak seçmiştir. Bu kapsamda, İnan'ın şiirleri ve yazıları nasıl medeniyet köklerimizden besleniyorsa, evrensel değerleri kucaklıyorsa sendikacılığı da aynı misyon ve vizyonu taşımaktadır.

14 Şubat 1992'de Eğitim-Bir Sen'in kuruluş dilekçesini Ankara Valiliğine verirken içinde duyduğu heyecan ve azim bugün etkisini hala ardından gelenlerde göstermektedir.

Temmuz 1992'de kuruluşlarının hemen ertesinde bir gazeteciye verdiği mülakatta; "Eğitim iş kolunda bu kadar sendika varken, neden yeni bir sendika kurdunuz?" sorusuna ... "bizden önce kurulmuş sendikaları eleştirmeyi kendimize yakıştırmayız" diyecek kadar mütevazı ve dürüst, aynı zamanda da kibar bir insandır.

Akif İnan mülakatın devamında ise şunları söylüyordu;

"...Biz belli bir anlayışın ve inancın kavgasını vermek için sendikayı araç sayan bir anlayışta da değiliz. Yani hükümetle kavgalaşmak için yola çıkmış da değiliz. Ve biz hükümete payanda olalım, yandaş olalım, gibi kaygılarla da yola çıkmış değiliz.

Ortada somut bir gerçek vardır. Türkiye'deki Milli Eğitim çıkmaz sokaktadır. Eğitim, bir sorundur. Ama çözülmesi mümkün olmayan bir sorun değildir. Eğitimciler büyük sorunlarla karşı karşıyadır. Bunlar

çözümlemeyecek boyutta sorunlar değildir. Bunları ne peşin sert üsluplu halletmek ne de hükümete yaltaklanmak suretiyle çözmek gibi bir kaygıdan uzağız. Fikirlerimizin akliselim sahibi herkes tarafından paylaşılacağına inanıyoruz...”

Eylem adamı olan Mehmet Âkif İnan Hocam, bir aydın olarak kendini toplum hizmetine adanmanın, toplumunun maddi ve manevi değerler bakımından gelişip güçlenmesinin ve nihayet bir “medeniyet toplumu” olmasını hayat gayesi edinmenin örnek kişiliklerindendi.

Yalnızca kalemiyle değil, parasıyla, zamanıyla, bütün gücü ve enerjiyle bir “sürekli hareketlilik ruhu” içinde yaşamıştır. Daima “veren el” olmayı gözetmiştir.

Çok iyi hatırlıyorum, Ankara Küçükesa’taki mütevazı evine birkaç defa eşimle misafirlğe gitmiştim. “Nohut oda bakla sofa” niteliğindeki bu evde bize kendi elleriyle soyduğu meyvelerden ikram ederdi. Oturduğumuz koltukların ayağı kırık ve ayaklarının altına tahtalardan destek koymuştu. Eşi de benim eşime “Akif’e kaç defa söyledim ama umurunda olmuyor. Bütün parasını sendikaya harcıyor, benim kazandığım da ancak asli ihtiyaçlarımızı karşılamaya yetiyor...” şeklinde sitemde bulunmuştu.

Eğitim-Bir-Sen’i kurduktan sonra kendi şahsi aracı ile Türkiye’nin dört bir yanında örgütlenmek için yola koyuldu. O kadar yol yaptı ki aracı sık sık arızalandı, yolda kaldı. O buna da aldırış etmedi. Ama sendikanın kuruluşunda maddi ve manevi destek verenlerden birisi olduğum için bana bir şiirle sitem etmişti. O bana sitem hakkını kendinde görüyordu. Çünkü o beni, ben de onu gerçekten çok sevdim. Bunun ifadesi olarak da bana her zaman “sevgilim, Hüseyinin” diye hitap ederdi. Bu sitemini duyar duymaz ona yeni bir araç tahsis ettik.

MEKTUP

Akif İNAN olarak
duyan var mı insanoğlundan
Birşey istediğimi
Kendime
-mekki ve makam ve para vs-

İşlerimle uğraşır dururdum ben
-fikir mikir-
-yazı mazi-
-sanat manat-
Sizler öyle bir iş ki buldunuz bana
-ne âlâ iştir bu-
-ne rânâ akıldır bilmem-

Eloğlu çalışır
Ya da ek iş tutar
Para kazanır dünyalık yapar
Dost ahbabı da yardımcı olurken
Ben
Sayenizde
Sekiz yıldır
Hem veririm nakit vaktimi
Hem el açar dilenir oldum

Sen ki Hüseyin Tanrıverdi'sin
Ben ki Akif İNAN

Hüseyin Tanrıverdi
Varlıklı bir işadamı olsaydı
Akif İNAN'a hiç olmazsa
Bir araba hediye etmez miydi

Mesela ben
Mesela Üstad'a
İmkânım olsaydı
Kendiminkinden daha iyi
-yakışığı odur-
Bir araba hediye ederdim
-dikkat isterim-
Kendisi istemeden

Akif İnan

İşte Akif İnan, maaşının bir kuruşuna bile dokunmadan hepsini sendikal mücadelesine harcıyordu. Buna o yıllarda özel kalemligini yapan İsmail Tezer de şahittir ki, maaş kartı ile bankadan parasını o çekerdi.

Akif İnan sadece kendi gerçeği ile yaşayan birisi değildi. O hem ülkesinin ve milletin dertleriyle hem de ümmetin dertleriyle dertleniyordu. Sorunlara çare arıyor, bulduğu çözümleri önce yakın çevresiyle sonra kamuoyuyla paylaşıyordu.

Duyarsız ve sorumsuz bir hayat onun için yaşanmış bir hayat değildi. Bakın Türkiye'nin o günlerde yaşadığı siyasi sorunu nasıl tanımlıyordu;

"...bu ülkenin insanları hiçbir ülkenin insanından geri değildir ve kendi toprağında özgür yaşama, istediğine inanma, düşünme; istediği gibi örgütlenme konusunda hiçbir haktan mahrum tutulmaması lazımdır.

Tanzimat'tan bu yana halkımızı bütün haklara layık görmeyen, seçkin bir zümrenin ülkemizi yönettiğine tanık oluyoruz. Halkla yöneticiler arasında bir uyumsuzluk, toplumumuzun kaderi olmuştur. Bunun artık son bulması lazım.

Demek istiyorum ki, hükümetlerin, yöneticilerin gerçeği görmeleri lazım. Halkın gerisinde kalmamaları lazım. Halkın önündeki bu engelleri; halk, bir sel gibi taşıp bentlerini yıkmadan kaldırması lazım.

(Soru): Peki, halkın önündeki engelleri çözemez; kaldıramazlarsa?

A. İnan: Çözemezlerse gürültüye giderler. Artık bu toplum kendisine aykırı insanların yönetmesine tahammül edemeyecek noktalara gelmiştir, bu düzeye ulaşmıştır. Halka rağmen idare bizde Tanzimat'tan bu yana adeta gelenek olmuştur. Tanzimat'tan bu yana yöneticilerimiz, ya halka kontr bir konumda yer almışlardır, ya da inançlarını ve isteğini istismar ederek, kullanarak iktidarlarını sürdürmüşlerdir. Bu dönemler geride kalıyor. Bunu göremeyen politikacının elini, eteğini çekmesi ve tasını, tarağını toplamalı gerekir".

Bu satırlar 1992 yılında Akif İnan hocamın dilinden dökülen cümleler ve bu mülakattan 8 yıl sonra ahirete göçtü, 2002 yılının sonunda da ‘tasını tarağını toplayıp gitmek zorunda kalacaklar’ dediği siyasi anlayış tasfiye oldu ve siyaset tarihimizin tozlu raflarında kalmaya mahkum oldu.

Toplumsal gelişmelere ve sorunlara duyarlı olduğu kadar ileri görüşüyle de o yıllarda bizler için büyük bir rehberdi.

“Haksızlık karşısında susan dilsiz şeytandır” sözünden hareketle sendikal mücadele atılan Hocam, bu yolda hem kendi sendikal çevresine hem de Emek Platformu’na önemli katkılarda bulunmuştur.

O günlerde çok zor gibi görünen Emek Platformu’nun oluşmasında ve platformun toplantılarında ortaya koyduğu tavırla Türk sendikal hayatında derin izler bırakmıştır.

İnanıyorum ki, o yıllarda beraber sendikacılık yaptığımız birçok arkadaşım da aynı düşüncededir.

Akif İnan, heybetli duruşuyla çevresindeki insanlara güven verirdi. Onun herkese güven verici yapısı sendikalar arası diyalogun gelişmesine zemin hazırladı.

Emek Platformu’nun oluşmasında katkıda bulunmuş, birbirleriyle kavga eden sendika yöneticilerinin arasına ağabey edasıyla girerek onların Platform etrafında buluşmasını sağlamıştı.

Dönemin hükümetinin Sosyal Güvenlik açıklarını kapatmaktaki beceriksizliği ve IMF’nin baskılarıyla ‘emeklilik yaşının yükseltilmesi’ kararını protesto etmek için o zaman ‘Mezarda Emekliliğe Hayır’ yürüyüşlerinde kol kola yürümüştük. Sıhhiye’den Tandoğan’a kadar olan mesafe sonunda yorulduğunu ve kan-ter içinde kaldığını görünce endişelendim ve kendisine “iyi misiniz hocam” diye sorduğumda “Artık yaşlandım sevgilim” demişti. Hastalığının ilk belirtilerine o gün orada şahit olmuştum. Elbette hastalığı konduramamıştım o güzel insana.

Memur-Sen ve Eğitim-Bir-Sen Genel Başkanı olarak tüm imkânsızlıklara rağmen Anadolu'yu karış karış dolaşarak gereğine inandığı sendikacılığı anlatmaya çalışıyordu.

Sendika kavramına hiç de sıcak bakmayan Anadolu insanına bunu izah etmeye çalıştı. Tüm maddi imkânsızlıklara ve ilgisizliğe rağmen Memur-Sen ismini tüm Türkiye'ye duyurdu.

M. Akif İnan'ın şiir, deneme ve sendika olarak ortaya koyduğu eserlerinin tamamında gözlemlenen ortak payda; bizi biz yapan medeniyetin, zamanın dilini okuyan çağdaş bir üslup içerisinde “yeni bir dünya tasavvuru” olarak ortaya çıkarılması uğraşından başka bir şey değildir.

Onun ortaya koyduğu fikirler, yaşadığı dönemdeki çarpıklıklara ve yanlışlıklara getirdiği eleştiri ve çözümler günü birlik, palyatif değil, bilakis kalıcı ve geleceğe şamil doğrulardı.

Öyle ki katıldığı bir programda Ramazan'la ilgili bir hatırasını paylaşmış ve Ramazan ayında medyadaki Ramazan programlarını derinden eleştirmişti;

“...Ben bir profesör tanırdım ki Ramazan'ın birinci gününden başlar, otuz gün boyunca, yani her Ramazan günü, ağzından bir an ayırmadığı sigarasıyla ikinci vaktinden, ta akşama kadar Kızılay Caddesi'nde dolaşır dururdu. Amacı Ramazan'ı protesto imiş bu Cumhuriyet aydınının! Adamın bu kastını öğrenince, o saatlerde Kızılay'a çıkıp kendisine birkaç kez sataştığımı hatırlıyorum.

Düşünüyorum: 1960'larda tanıdığım bu profesör şimdi sağ olsaydı, acaba aynı direnişini sürdürür müydü? Pek sanmıyorum. Çünkü şimdi basınıyla, radyo ve televizyonuyla öyle çok yanlı bir Ramazan düşmanlığı sergileniyor ki, ferdi direnişlere pek gerek kalmamıştır. İşin garibi, sergilenen bu çok yanlı Ramazan düşmanlığı, bugün maalesef, oruç tutmakta olan birçok insanımızın bile içini ihtilale vermiştir. “Eski Ramazanlar” diye yutturulan envai çeşit kepazelikleri, vaktiyle

ancak ayak takımından birkaç yüz kişinin tiryakisi olduğu “Direklerarası”ndaki adilikleri, beğenerek, imrenerek “Eski Ramazanlar”dan sayanlar var.

Yüz milyonlarca Müslüman, ecdadımızın Ramazan’larını nasıl yaşadıklarını anmadan ve düşünmeden, ancak İstanbul’un, o da bir semtinin bir bölgesinde tezgâhlanan yüzkaralıklarını, Ramazan bilinci ve kültürü olarak benimsemiş bulunan insanlarımız, maskeli ve maske-siz biçimde sürdürülen Ramazan düşmanlığının kurbanıdırlar.

Oruçlarını tuttıkları halde, onun hikmetli boyutlarından habersiz kılınan kurbanları uyarmak, aydınlatmak lazım. Gelen her Ramazan bende, ayartılmış bu insanları uyandırmanın çabasını kamçılar.

Çünkü her şeye rağmen, Ramazan’ı dejenere etmeye soyunmuş bu organize fitne odaklarının yaygın yayınlarına rağmen, şu veya bu şekilde de olsa, insanımızın ezici çoğunluğu oruçlarını tutmaktadırlar. Bu oruç tutuşlar, bir yanıyla, o fitne odaklarının hezimetidir. Yani saltanatını sürdürmektedir Ramazan. Ne TRT’nin hazırladığı programlar, ne gazetelerin düzenlediği sayfalar manevi tahtından indirmemiştir Ramazanları. Ama bazılarımızın orucunda oyuklar açmıştır. Her Ramazan bir bilinç tazelenişine vesile olarak, bu oyukları da sıvamaya görevlendiriyor bizleri. Bunun için bütün tebliğ araçlarını kullanmalıyız. Bu oyukların kapanması, milletçe bütünleşmemiz manasındadır. Ramazan’da kazandığımız bilinç tazelenişini, yılımızın bütününe yaymalıyız. Ramazan’da azgınlaşan Ramazan düşmanlığı aslında bir din düşmanlığı olduğu için, Müslüman her gününü adeta bir Ramazan’mış gibi bilerek mücadelesini sürdürmelidir”.

Onun ortaya koyduğu ilkeli, tutarlı ve sorumlu bilinç bizlere ışık tutmuştur.

TBMM’de Türkiye-Filistin Parlamentolararası Dostluk Grubunu kurduğumda onun İslam dünyasına olan yakınlığı, samimiyeti bana yol gösterici olmuştur.

Kendisinin benim üzerimdeki vasiyeti olan bir olayı TBMM Milletvekilliği sırasında gerçekleştirmenin bahtiyarlığına eriştiğim için Rabbime şükrediyorum ki, dileği şuydu;

Yazdığı Mescid-i Aksa şiirinin orada okunmasıydı. Onun şiirini Filistin'e yaptığım ilk ziyarette oranın imamına teslim ettim ve o da gözyaşları içerisinde Mescid-i Aksa'da okudu.

Allah mekânını cennet etsin, peygamber Efendimiz (SAV)'e komşu eylesin.

Mehmet Akif İNAN'dan İzler

Mahmut KAÇAR

Mehmet Akif İNAN'dan İzler

Mahmut KAÇAR

Ak Parti Şanlıurfa Milletvekili
Sağlık-Sen Genel Başkanı (2008-2011)

Memur-Sen Kurucu Genel Başkanı Merhum Mehmet Akif İnan hocamızla genç yaşta tanışmış, kendisiyle sendikal mücadelede birlikte olmuş ve en son da vefatından sonra bir beşer olarak cenazesine katılarak son görevimi yapmış olmaktan dolayı kendimi bahtiyar görüyorum.

Mehmet Akif İnan hocamızı çok farklı yönleri ile ele alabiliriz. Ama Mehmet Akif İnan, kendini muhafazakâr olarak tanımlayan toplum kesimleri üzerindeki dönüştürücü etkisi, vizyonu, fedakârlığı, dava adamlığı, uzlaştırıcı kişiliği ve uzlaşılan adam kimliği benim açımdan öne çıkan vasıflarıdır. Her bir özelliği hafızamda bizzat gözlemlediğim ve içinde olduğum hatıraları aklıma getiriyor.

Uzun yıllar dernekler ve vakıflar çatısı altında hizmet etmeye çalışan insanlar olarak, sendika bizim ciddi anlamda aramıza mesafe koyduğumuz, hatta kendimizi, karşısında konumlandığımız bir alandı. Çünkü bizim için sendika, sol kesimin tekelinde olan, onun üzerinden bizim değerlerimizin saldırıya maruz bırakıldığı, üzerinde ideolojik kavgaların yapıldığı bir zemin olarak değerlendirilen ve onun için uzak durulması gereken bir alan olarak algılanmaktaydı.

Sendika kavramını toplumun geniş kesimlerine kabul ettirebilmek, sendikal mücadelenin esasını teşkil eden hak, adalet, adil paylaşım vb gibi kavramlara ancak yaşayışıyla örnek olabilecek bir ismin öncülüğünde gerçekleştirilebilirdi.

1992'de Eğitim-Bir-Sen ile başlayan 1995'te Memur-Sen ile konfederasyona dönüşen bir sendikal hareketin toplumun geniş kitleleri arasında ön yargıların kırılması ve gündeme alınması için en önemli aşama Mehmet Akif İnan'ın liderliği ile kurulması olmuştur.

Mehmet Akif İnan, sendika kavramını toplumun tüm kesimlerindeki uzun yıllara dayanan negatif yaklaşımı ters yüz edip tüm toplum kesimleri açısından kabul gören bir harekete dönüştürerek toplumun dönüşümü noktasında önemli bir liderlik örneği sergilemiştir. Liderlik özelliği beraberinde vizyonunu da ortaya koyuyordu.

1996 yılında ilk tanışmamız, yeni kurulan Sağlık Sen'in Şanlıurfa şube başkanı olarak atanma süreci ile ilgili idi. 20 yaşında memuriyette yeni başlayan biri olarak Türkiye'nin en büyük illerinden birinde şube başkanı olma talebi biraz fazla ileri gitmekte. Hatta Şanlıurfa için yaşı biraz daha ileri, toplum tarafından tanınan bir ismin şube başkanı olması, benim gibi gençleri de yönetimine alması gerektiği gibi genel kaniya rağmen, Mehmet Akif İnan hocamız şahsımın bu konudaki heveskâr yaklaşımını ve heyecanımı görünce "İşi kim yapacaksa şube başkanı da o olmalıdır. Temsil başkanda, işi yapan başkası olamaz, gençlere güvenmek lazım" diyerek şube başkanı olarak atanmama vesile olmuştu. Bu sonuç benim şube başkanı olarak

atanmamdan ziyade Mehmet Akif İnan hocamızın bir lider olarak emeğe verdiği değer ve gençlere olan güvenini ortaya koyması açısından son derece önemliydi.

Memur Sen'in ilk kuruluş yılları ve dolayısıyla Mehmet Akif İnan hocamızın Genel Başkanlık yaptığı tüm dönemler, maddi imkânsızlıkların had safhada olduğu, sendikal mücadelenin maddi ve manevi fedakârlıklarla yürüdüğü dönem olmuştur. 1992'den vefat ettiği yıl olan 2000 yılına kadar hiçbir üyeden düzenli aidat alınmadığı, tüm faaliyetlerin fedakârlıkla yürüdüğü yıllar olmuştur.

Hiç şüphesiz en büyük fedakârlık Mehmet Akif İnan hocamız tarafından yapılıyordu. Bir Ankara ziyaretimde şahit olduğum bir manzara bir insanın fedakârlık anlayışını zorlayan bir manzaraydı. Ankara Beyaz Saray Apartmanında tek dairede ziyaret ettiğim Mehmet Akif İnan hocamız telefon ile kardeşi olan ve Şanlıurfâda hekimlik yapmakta olan Dr. Ahmet İnan ile görüşüyordu. Kendisine kişisel ihtiyaçlarını karşılaması için para göndermesini talep ediyordu. Oysa Mehmet Akif İnan hocamızın aylık olarak öğretmen maaşı olduğunu biliyordum. Mehmet Akif İnan hocamızın tüm maaşının sekreteri tarafından çekilip tamamının sendikal faaliyetler için kullanıldığı, kendi ev ve zorunlu giderleri için kardeşinden her ay para gönderildiğini öğrendiğimde bu fedakârlığı karşısında ona olan saygım ve dava adamlığına olan inancım bir kat daha artmıştı.

Mehmet Akif İnan yalnız sendikal tabanı için değil, çok farklı görüşlere sahip tüm toplum kesimleri için saygı duyulan, fikirlerine önem verilen ve üzerinde uzlaşılan adamdı. Birbiriyle tamamen zıt noktada duran sivil toplum örgütlerini bir araya getiren “Emek Platformu” oluşumuna hiç şüphesiz en büyük katkıyı Mehmet Akif İnan vermiştir.

Hastalığı iyice artınca memleketi Şanlıurfâ'ya gelmişti. Artık Akif İnan hocamızla aynı şehirde idik. Daha sık görme imkânımız olmuştu. Ancak her ziyaretimizde sağlık durumunun daha da kötü-

leştğini müşahede ediyordum. Sağlığı gittikçe kötüleşen Akif İnan hocamız vefatına günler kala, konuşmaya mecalinin olduğu son saniyelerde bile sendikayı bize soruyordu. Bu adanmışlık ve dava adamlığı karşısında söyleyecek söz bulamıyorduk.

Onun vefatı yalnız Memur-Sen camiası açısından değil, toplumun tüm kesimleri açısından büyük bir kayıp olmuştur. Çile, yokluk, mücadele ile geçen bir hayatın ardından bugün bizlere Türkiye'nin en büyük konfederasyonunu emanet bırakmıştır. Sanırım onun hayatı ve sonrasını en iyi anlatan yine kendi olmuştur.

“Kim demiş her şeyi bitişi ölüm
Destanlar yayılır mezarımızdan”

Mekânın cennet olsun ağabeyim, hocam, Genel Başkanım Mehmet Akif İnan...

Mehmet Akif İNAN

— **Şuayip ÖZCAN** —

Mehmet Akif İNAN

Şuayip ÖZCAN

Türk Eğitim-Sen Genel Başkanı (1992-2008)

Rahmetli insanla ilgili yazacaklarım, okuyanların bazılarını mutlu edip duygulandırırken bazılarını da tebessüm ettirip düşündürebilir. Kimde nasıl bir etki yaparsa yapsın, kim ne düşünürse düşünsün, kim ne derse desin, ben bildiklerimi ve düşüncelerimi yazacağım. Çünkü bize öğretilenler ve inançlarımız; hep doğrunun yanında olmayı, doğru söyleyip doğruları konuşmayı ve doğruları yazmayı emretmektedir. Ayrıca olayları eğip bükerek ve bir yerlere uşaklık yaparak çıkar elde etmeyi yasaklamıştır. Bunun içindir ki rahmetliyle ilgili ne biliyorsam, ne gördüm ve ne öğrendimse onları sizlerle paylaşmayı bir insanlık görevi olarak görüyorum.

Rahmetli Mehmet Akif İnan hocayı çok eski tanımam. Ancak tanışıklığımız ikimizin de Sendika Genel Başkanlığı dönemine teka-bül eder. Zaten kendilerinin vefatı da Genel Başkanlığı döneminde olmuştur. Bu dönemde kendileriyle birçok istişarenin yanında, pek çok programlara da katıldım. Gerek istişarelerimizde, gerekse yapılan programlarda oldukça isabetli görüşleri olduğuna şahit oldum. Her zaman insanlığını, edebi, hayâyı, töreleri, inançları önde tutmuştur. Yalandan, riyadan, iftiradan ve ülkeye zarar verecek her türlü davranıştan uzak kalmıştır.

Sendikalarımızın kuruluşunun ilk yıllarında İzmir Buca Eğitim Fakültesinde o günün tüm sendikalarının Genel Başkanlarının katılımıyla yapılan toplantıda, eğitim çalışanlarının sorunları ve bu sorunların çözümlerine yönelik görüşlerin dile getirildiği bir toplantı yapılmıştı. O toplantıda, önce sol görüşlü sendikaların Genel Başkanları görüşlerini açıkladı. Bilahare ben Türk Eğitim-Sen'in görüşlerini açıkladım. Söz sırası Akif hocaya gelmişti ki, sol sendikaların salonda bulunan üyeleri başkanı konuşturmak istemediler. Bizim üyelerimizin bu duruma karşı çıkması ile gerilen ortamda, tekraren söz alarak protestocu arkadaşlara hitaben; “Sizler demokratik olduğunuzu söylüyor ve her sözünüzde demokrasiden dem vurarak söze başlıyorsunuz. Ancak burada bir fikrin ortaya konmasına müsaade etmeyerek söylemlerinizle çelişiyorsunuz. Ben de farklı bir sendikanın Genel Başkanıyım, burada bulunan arkadaşlarımız da farklı sendikaların üyeleri. Bırakın arkadaşımız konuşsun. Fikirlerini beğeniriz veya beğenmeyiz, her halde konuşmasıyla bizleri kandıracak hali yok” diyerek ortalığı sakinleştirip, rahmetlinin görüşlerini açıklamasına katkıda bulunduk.

Program bitiminde kendisinin, İzmir’de şubesinin olmadığını beyanla, bizim şubemizde arkadaşlarla bir çay içmek istediğini söyledi. Biz de seve seve kendilerini misafir edebileceğimizi ifade ederek Türk Eğitim-Sen İzmir Şubesi’ne geçtik. Şubemizde geçen samimi sohbet sonrasında ayrılırken, rahmetlinin gözleri buğulanarak başta şahsım ve tüm arkadaşlara teşekkürü herkesi heyecanlandırmıştır.

Tabii ki, yaşanmışlıklar sadece bununla sınırlı olmayıp, zaman zaman bir araya gelerek sendikalar ve çalışanların özlük hakları ile ilgili ortak yapılması gereken çalışmalar konusunda istişarelerde bulunulmuştur. Nelerin, nerede, nasıl yapılması gerektiğinin yanında, siyasi erke karşı taleplerin dillendirilmesi çalışmaları da yapılmıştır. Çeşitli konularla ilgili ortak manifestolar yayınlanmıştır. Bazen de daha ileri gidilerek ortak eylemlerimiz bile olmuştur. Zaman zaman da sendikaların kendi adları altında yaptıkları eylemlere destekler verilmiştir.

Öyle zamanlar gelmiş ki her iki sendika diğer sendikalarla da görüşmeler yaparak asgari konularda ortak hareket etme kararları almıştır. Bu ortak kararlar ilgililere iletiildiği gibi, ortak basın açıklamalarıyla kamuoyuna da duyurulmuştur. Konuların konfederasyon bazlarında da ele alınarak Emek Platformu oluşturulup oralarda da uzun müzakereler yapılarak çalışanların lehine kararlar alınmasının yanında, yapılacak eylemlere gölge düşürülmemesi adına marjinal kuruluşların yapabilecekleri sabote edici davranışlar da engellenmiştir.

Tüm bunlar yapılırken Mehmet Akif İnan Bey'in uzak görüşlülüğü, sağduyusu, olumlu düşünceleri ve feraseti önemli rol oynamıştır. Bunların nedeni ise kendilerinin ideolojiden uzak, bugünkü tabiri ile "Yerli ve Milli" oluşundan kaynaklanıyor olmasıydı. Rahmetliyi hiçbir zaman şahsi çıkar içinde görmedik. Bir sendikacıdan ziyade ülkesini ve milletini seven, kendini bu millete hizmet için adanmış, edebiyat yönü daha ağır basan ve öğretmenliği hakkıyla yapan bir insan olarak tanıdım.

Televizyon ve basın toplantılarında rakip sendikaları ve yöneticilerini rencide etmekten kaçınan, olması gerekenleri söylemekten çekinmeyen, temsil ettiği kesimi hakkıyla temsil etmek için çırpınan birisiydi. Siyasetten oldukça uzak, kişilere rant elde etme yerine, çalışanın tamamının çıkarına yönelik çalışan, üye yaparken çalışanla-

ra şahsi çıkar vaatte bulunmayan, sadece sendikacılığın gereklerini anlatan bir tavır takınırdı. Rakip sendikalarıyla hiçbir zaman mahkemelik olmadığı gibi, onlara karşı nezakette kusur etmeyen pamuk yürekli bir insandı.

Öyle ki insanların hangi görüşten olursa olsun onları insan olarak görmesinden ötürü, şu an kendisi gibi rahmetli olmuş, “Ülkücü” camianın ağabeyi olan Göktürk Mehmet Uytun Bey’le birlikte çalışmıştır. Tüm bunlar da göstermektedir ki Mehmet Akif İnan hocanın sendikacılıktaki yeri bir başkadır. Tabii kendisinin böyle olmasının yanında o günün eğitim sendikalarının kurucu başkanları da en az Akif hoca kadar değer taşımaktaydılar.

Konuyu toparlamaya çalışırsak, hani bir söz var “Nerede o eski bayramlar” dediği gibi. Biz de “Nerede o eski başkanlar” diyebiliriz. Bugün sendikaların üyeleri fazla olabilir, gelirleri de çok olabilir, etkinlikleri de düne göre daha fazladır; bu bir gerçektir. Ancak; o günkü tat, o günkü aşk ve sevgiyi bugün bulabiliyorum, diyen varsa ben sözlerimi geri alacağım. O gün insanlar, yasal olmadığı halde ceplerinden giderlerini karşılayarak yüz binlerle eylem yapıyorsa, çalışanın haklarını almakta bugünkünden daha etkindilerse, bir birlerine karşı daha dürüst, küfürden, iftiradan uzak ise, demek ki o günün sendika lideri olan Akif İnan ve diğer başkanların büyük katkısı vardı.

Unutulmasın ki, siyasilerin arka bahçesi olan, çalışanı ‘bizdensin’, ‘değilsin’ diye ayıran, çalışanın tamamına güzel gelecek hazırlama yerine kişilere şahsi çıkar sağlamak, iktidarlara payanda olarak sendikacılık yapıp çalışanı yok saymak, sendikacılık olmayıp temsil ettiği kesimi kandırmaktır. Yaşananları izlerken, yaşayan eski sendika liderlerinin nasıl hüznünlendiklerini ve vefat eden arkadaşlarımızın kemiklerini sızlattıklarına şahit oluyoruz.

Eğer siz, temsil ettiğiniz kesimi gerçekten seviyor ve onlara hizmet aşkıyla yanıp tutuşuyorsanız işte o zaman yaptığımız işten haz alır,

vicdanen rahat olursunuz. Yok, şahsınızın çıkarları için insanları basamak olarak kullanmak suretiyle çalışıyorsanız, işte o zaman size, belki belli bir zaman 'beyefendi' derler ama kısa süre sonra arkanızdan küfrederler. İnan hoca ve o zamanın Genel Başkanları bugün bile halen adları geçtiğinde saygı duyuluyorsa o dönem yaptıkları güzelliklerdendir.

Hulasa, sevgili Genel Başkan kardeşim Akif hoca, iyi bir insan, saf ve arı duygulara sahip, yüreği sevgi dolu, ülke ve milletin çıkarlarını kendi çıkarlarından önde tutan, yaptığı sendikacılıkta aşırı olmaksızın temsil ettiği kesimin hak ve menfaatlerini koruyan ve gelecek nesillerin değerlerine bağlı yetişmesi için çırpınan biri olarak tanıyan herkesin kalbinde bir yeri olan büyük dava adamıdır. Bugün ilkelerini uygulamasalar bile, koyduğu kurallar da kolay kolay yıkılamamaktadır.

Böylesine bir değeri tanımak ve farklı sendikalarda olsak da rahmetliyle çalışmak benim için bir farklı duygudur. Karşılıklı incinmedik ve incitmedik. Hep insan olmanın, karşılıklı saygısını ve sevgisini gösterdik. Sendikacılıkta ülkede bir çığır açtık. Sen ben demeden yaratılanları yaratandan ötürü sevdik. Kimse bizlere yaptınız da ne oldu, hiç geriye dönüp baktınız mı diye sormasın. O soruyu sormak gerekiyorsa bize değil, bizden sonrakilere sorsunlar. Merhum Mehmet Akif İnan gibi mücadele verip de bugün aramızda olmayan sendikacı kardeşlerimize Allah'tan rahmet dilerken, yaşayanlarına Allahım sağlıklı ömürler nasip etsin. Unutulmasın ki 'her işi herkes yapar' diye bir kural yoktur.

“Her eylem yeniden diriltir beni
Nehirler düşlerim göl kenarında”

Alişir Bay

**Ne Mutlu İNAN'la İnanarak ve
Ona Güvenerek Yola Çıkanlara**

Hüsamettin ŞANAL

Ne Mutlu İNAN'la İnanarak ve Ona Güvenerek Yola Çıkanlara

Hüsamettin ŞANAL

Memur-Sen Kurucusu ve Genel Yönetim Kurulu Üyesi
Birlik Haber-Sen Kurucu ve Onursal Genel Başkanı

Rahmetli Mehmet Akif İnan hocamızla tanışmamız 1992 yılında gerçekleşmişti. Sendikamız Birlik Haber-Sen in kuruluş çalışmaları o gün öylesine zor şartlar da gerçekleşmişti ki, sağ olsunlar sendikamızın kuruluşu öncesi, sırasında ve sonrasında bizlere her konuda yardımcı olan Hak-İş Konfederasyonu'nun o günkü Genel Sekreteri ve Öz Gıda-İş Sendikası Genel Başkanı Salim Uslu Bey, benim Eğitim-Bir-Sen Genel Başkanı Mehmet Akif İnan hocam ile tanışmama vesile oldu. Mehmet Akif İnan hocamla Eğitim-Bir Sen'in ilk genel merkez binasında tanıştığımda dünyalar benim oldu.

Karşımda sert mizaçlı, babacan bir insan vardı. Kendimi tanıttım, uzun uzadıya sendikamızın geldiği süreci anlattım; beni can kulağıyla dinledi. Bundan sonraki süreçte neler yapacağımızı anlattım. Kendileri de bana, örgütlenme sürecinde her görüş ve düşünceye önem vermemizi tembihledi.

Birlik Haber-Sen olarak Eğitim-Bir-Sen ile şimdi iki sendika olduğumuza çok sevinmiştim. Mehmet Akif İnan'ın sözleri, duruşu bizlere o kadar çok güven vermişti ki anlatamam.

Bizlerin ve Birlik Haber-Sen kurucularının çoğunluğunun memuriyeti İstanbul'da olduğu için Sendikamız genel merkezi de İstanbul'daydı. O günkü şartlar gereği kuruluş dilekçesini Ankara'da vermiştik. Bürokratik temaslar dolayısıyla o dönemlerde yıllarca İstanbul'dan Ankara'ya gidip geldik, bilhassa Mehmet Uçar kardeşimle Ankara yollarını çok arşınladık. Hemen her Ankara seyahatinde mutlaka ziyaret ettiğimiz Mehmet Akif İnan hocamıza birkaç sendika daha kurulmasının iyi olacağını söylüyor, heyecanla hemen bir konfederasyon oluşturalım ve örgütlenmemizi o şekilde sürdürelim istiyorduk.

1996'da, Şehit Adem Yavuz Sokak'taki küçük daireden Sıhhiye Meydanı'ndaki Beyaz Saray Apartmanı'nın 8. katındaki Ankara manzaralı geniş daireye taşındık. Burası daha büyük ve daha kullanışlı bir yerdi. Yeni daireye geçince bize de bir oda verdiler. Biz de hemen, eski bir masa ve bir dolap aldık; burası bir çalışma ofisi ve Ankara şubemizin de yeri oldu. Bizler kendi sendikamız Birlik Haber-Sen'i kendi imkânlarımızla yürütmeye çalışırdık, bu o kadar zordu ki anlatmam. Rahmetli Mehmet Akif İnan hocamız ise Eğitim-Bir-Sen Genel Merkezi olarak tefriş ettiği ofisin kira, telefon, yemek ve gelen gidenlerin masraflarını -bizler çok iyi biliyoruz ki- çoğu zaman kendi maaşı ve özel imkânlarıyla karşılıyordu.

Kamu-Sen Konfederasyonu 1992 yılında kurulmuş ve her iş kolunda örgütlenmişti. KESK henüz kurulmamış, ancak her iş kolunda iddialı ve ciddi bir şekilde örgütlenmişlerdi. 1992-1995 yılları arası, Memur-Sen'in kuruluşuna giden yoldaki 3 yıl, ne zor, ne çetin bir dönemdi. Bu dönemde iyi ki başımızda Mehmet Akif İnan hocamız

vardı. O duruşuyla güven veren, gür sesli, tecrübeli, babacan insan vardı. Bu arada Sağlık-Sen, Büro-Sen, Öz Tarım-Sen, Öz Büro-Sen, Enerji Bir-Sen gibi sendikaların kurulduklarını öğrenince çok sevindik. Bu arada İstanbul'da Bem Bir-Sen, Diyanet-Sen ve Sağlık-Sen sendikaları kurulmuştu. 9 Haziran 1995'te 9 sendikanın katılımıyla Memur-Sen Konfederasyonu kuruldu ve tabii liderimiz Mehmet Akif İnan hocamız Memur-Sen Genel Başkanı oldu.

Memur-Sen Konfederasyonu'nun ismi ve logosu o günkü mevcut arkadaşlarımız tarafından tabii ki rahmetli Mehmet Akif İnan hocamızın başkanlığında bayağı tartışıldı. İki isim ve farklı amblemler üzerinde çalışmalar yapıldı. Birisi, 'Birleşik Memurlar Sendikaları Konfederasyonu' ve kol kola girmiş insanlar topluluğu şeklinde de bir logo; diğeri de Memur Sendikaları Konfederasyonu ve beraber tasarladığımız ancak Mehmet Uçar kardeşimizin elleriyle çizdiği bugünkü Memur-Sen logosu olmak üzere iki teklif ve örnek çalışma vardı. Ancak başta hocamız olmak üzere bir grup arkadaşımız bugünkü 'Memur-Sen' ismini ve logoyu beğenmişlerdi. Kuruluş arifesinde yapılan bu toplantıda, tüzüğümüz, isimimiz ve logomuz belirlenmişti. Mehmet Akif İnan hocamızın yüzü gülüyor, bizler de sevinçten coşuyorduk. Hocamız, sigarasını keyifle içerek 'Eeee Hüsamettin can şimdi yol uzun ve meşakkatli Allah (c.c.)'den hayırlısı' demişti.

Gerek Memur-Sen yönetim kurulu, gerekse sendikalarımızın yönetim kurulları, sağdan saysak aynı isimler soldan saysak aynı isimlerdi. Zor, sıkıntılı, baskıların, sürgünlerin yaşandığı günlerdi. Sendikalarımızın ekonomik güçleri hiç yok denecek mesabedeydi. Sendikalarımızı kendi imkânlarımızla döndürmeye çalışıyorduk. Kira, telefon, kırtasiye ve diğer ihtiyaçlar hepimizi zorluyordu. Bütün bu sıkıntılara ve imkânsızlıklara rağmen zaman zaman da il gezilerine çıkardık.

Yine Ankara da olduğumuz bir zaman. Tabii ki çoğu zaman olduğu gibi kadim dostum Mehmet Uçar ile beraberiz. Her gidişimizde ve görüşmemizde zorla elini öper; çalışmalarımız hakkında bilgi verdik. Bana şöyle hitap ederdi: 'Hüsamettin Can buraya gel' derdi ve

devam ederdi: ‘Bakın bir ile gittiğinizde, önce o ilin valisinden randevu alıyor onu ziyaret ediyorsunuz, sonra o ilin basın mensuplarıyla bir toplantı gerçekleştiriyor, daha sonra da ilgili iş kolunuzun il müdürlerini, çalışan arkadaşlarınızı, üyelerinizi ziyaret ediyorsunuz’ derdi.

Birlikte Ankara’da ve diğer illerde birçok ziyaretlerimiz oldu. Ankara’da rahmetli Muhsin Yazıcıoğlu’na iade-i ziyarette bulunduğu zamanda rahmetli Yazıcıoğlu’nun hocamızı dikkatle dinlediğine ve taleplerine çok olumlu cevaplar verdiği şahit oldum. Yine Hasan Celal Güzel ile sık görüşürlerdi. Sağlık-İş’in Genel Başkanı rahmetli Mustafa Başoğlu çok iyi dostu idi. Tabii ki Hak-İş’ten Necati Çelik Bey’in, Salim Uslu Bey’in, Hüseyin Tanrıverdi Bey’in, Agah Kafkas Bey’in hocamızın nezdinde ayrı bir yeri vardı.

Sendikamızın yaşadığı birleşme kongrelerinde kendilerine bilgi verdiğimizde ‘Aman bir sıkıntı yaşamayınız’ diye öğütler verir, yol gösterirdi. Sağ olsunlar, birleşme kongreleri için yer konusunu Muradiye Vakfı salonlarında çözerlerdi. Salim Uslu Bey de divan başkanlığımızı yaparlardı.

Kayseri’de düzenlenen bir başkanlar kurulu toplantımızın başlangıcında Kayseri Sanayi ve Ticaret Odasında düzenlediği basın toplantısında, adeta bizlere prova yaptırdığına yetkili konfederasyon genel başkanı edasıyla açıklamalarda bulunuyordu. Kayseri Belediye Başkanı Prof. Dr. Şükrü Karatepe Bey ve Melikgazi Belediye Başkanı Mehmet Özhasaki Bey’in hocamıza karşı olan sevgi, saygı ve muhabbetlerini anmadan geçmeyeceğim.

Yine bir seyahatimizde, Bursa’da muhteşem bir konferans vermişlerdi, o konferans sırasında sevgili Mustafa Öztürk kardeşimizle tanıştık. Sendikamız Birlik Haber-Sen’in Bursa kurucusu ve başkanı olarak -sağ olsunlar- görev aldılar, ancak sendika il başkanı olunca doğrusu bundan dolayı uzun yıllar çok sıkıntılar çekmişlerdi, sonra Ak Parti Bursa milletvekili oldular.

Mehmet Akif İnan hocamız Edirne’de de yine çok güzel bir konferans vermişti. Bu konferanstan sonra birlikte, Selimiye Camii’ni ziyaret etmiştik. Orada o güzel mimariyi, muhteşem eseri, dualarıyla

‘Mescidi Aksa’ şairinin dudaklarından dinlemek bir başkaydı.

Birlik Haber-Sen’in Gaziantep kongresi için bizler Gaziantep’te hazırlıklarımızı tamamlamıştık. Bu arada Mehmet Akif İnan hocamın Malatya Belediyesi’nin konuğu olarak Malatya’da şiir dinletisi programı vardı. Tabii ki böylesi şiir dinletisi programları ve konferansları bizler için iyi bir örgütlenme fırsatı oluyordu. Hocamızın Malatya programına denk getirerek Gaziantep ilimizde kongre ve bölge toplantısı düzenlemiştik. Bu program için ben, Mehmet Uçar Bey ve diğer arkadaşlarımızla hem Malatya programına katılmak ve hem de hocamızı getirmek üzere Malatya’ya gittiğimizde O, bütün haşmetiyle vali bey, belediye başkanı, kamu kurum müdürlerinin oluşturduğu heyete sendikalaşmanın önemini anlatıyordu. Bizleri de tek tek tanıttılar. Akşam programından sonra Malatya’dan Adıyaman üzeri Gaziantep’e PKK terör örgütünün eylemlerini artırdığı bir dönemde ancak gecenin ilerleyen saatlerinde, sağ salım ulaşabilmiştik.

Gaziantep’te Mehmet Akif İnan hocamızın başkanlığında bölge toplantımızı ve kongremizi yaptık. Hocamız o arada Antep’liler ile Maraşlılar arasında isot savaşını kızıştırdı. Gaziantep’ten Urfa’ya geçtik. Ben, Mehmet Uçar ve Ahmet Mermer, hocamızın Şanlıurfa’daki evinde misafir olduk. Mehmet Akif İnan hocamızın Urfa’ya belki de hastalanmadan önceki son gelişi bu idi. Bizi evinde misafir etti. Kardeşi ‘albay’ derdik Mustafa ağabey vardı ve daha sonra Başhekim Dr. Ahmet İnan Bey de gelmişlerdi. İki gün kaldık ama bu iki gün her şeye değer bir iki gündü.

Tarihi Urfa evi, girişte avluya açılan kocaman bir kapı ve avluda bir şömine ocak vardı, orada patlıcan kebablar vs. yapıldı. Yukarıdaki odada büyük bir yer sofrası hazırlandı. O nefis kebablar yenildi, ayranlar içildi ve sırada çiğköfte vardı. Kebabları iyi yemiştim ama çiğköfteyi çok yiyemedim. Bunu fark eden hocam ‘Bak Hüsamettin can, Ahmet kardeşim nasıl yiyor sen de öyle yiyeceksin’ diye bana latife yapmıştı. Yemek sonrası çaylar içildi ve hocamızın ağzından dinlediğimiz o güzel sohbet bizleri mest etti; ardından şiirler okudu, inanın o ses bugün hala kulağımdaya. Güzel hocam, Allah rahmet eylesin, mekanın cennet olsun inşaallah.

Mehmet Akif İnan hocam, bizlere Halilurrahman Camii'ni de ziyaret ettirip Balıklıgöl'ü gezdirmişti. Şanlıurfada kendi iş kolumuzla ilgili PTT, Telekom olmak üzere çeşitli iş yerlerine uğramış sendikal çalışmalarımızı yapmıştık. Hocamız orada kalacak bizler ertesi günü İstanbul'a dönecektik. Kardeşi Mustafa İnan Bey yanında idi ve bize hediye olarak isot almışlardı. Bana, Mehmet Bey'e ve Ahmet Bey'e birer çanta verdiler. O arada gayri ihtiyari, Ahmet Bey isota bakarken bir de ne göreyim; onun çantasında iki paket isot var benim çantamda ise bir paket isot var. Hemen Mustafa İnan abime döndüm, şaka yollu dedim ki, 'Albayım neden ona iki, bana bir paket verdiniz?' Mehmet Akif İnan hocam hemen söze girdi: "Evlad akşam Ahmet çiğköfteyi parmaklarıyla, avuçlarıyla götürürken sen çatalla yesem mi? Yemesem mi? diye düşünüyordun" dedi ve ardından kahkahayı patlattı.

Konfederasyonumuz kurulmuştu, kardeş sendikalar örgütlenmeye devam ediyorlardı. Bu arada Emek Platformu oluşmuştu ve Memur-Sen de Emek Platformundaydı. Mehmet Akif İnan hocam, Birlik Haber-Sen'i ve bizleri çok severdi; çünkü sendikamızın eylemci bir yanı vardı. Çok sık basın açıklamaları yapar ve ciddi eylemler ortaya koyardık. Doğrusu korku nedir bilmezdik; hocam da bizim bu yanımızı çok severdi. Sendika yasa tasarısının tartışıldığı bir ortamda hocam beni Ankara'ya çağırırdı. "Hüsameddin Can asıl koşuşturman bundan sonra olacak. Emek Platformunda mücadele etmeni, Memur-Sen'i Marmara Bölge'de ve İstanbul'da temsil etmeni istiyorum" dedi. Ben de "Emredersiniz hocam" dedim

Böylece hocam beni Emek Platformunun İstanbul'da gerçekleştireceği çalışmalarda ve eylemlerde Memur-Sen'i temsil etmekle görevlendirmişti. Artık Bakırköy'de Çağlayan'da Taksim'de Emek Platformuna İstanbul teşkilatları olarak katılım sağlıyor, Memur-Sen i temsil ediyorduk. Bu çalışmalar sırasında karşılaştığım, birlikte çalıştığım ve aynı ortamı paylaştığım Emek Platformunun diğer bileşenlerini temsil eden kimseler, doğrusu çok tecrübeliydi, bu birlikliklerden çokça yararlandım. Ama Mehmet Akif İnan hocamla her görüşmemizde ve konuşmamızda bir kez daha anlıyordum ki o başkaydı. O tavırla, duruşuyla, davranışıyla, sözleriyle, üslubuyla

ve tarzıyla bizlere model oluyordu. Kaldı ki zaman zaman da hangi ortamda hangi tonda ve hangi üslupta konuşacağımızı bir hoca edasıyla hep tembihlerdi.

Bir gün, İstanbul'da, grup halinde, ellerimizde dövizlerimizle, Taksim'den başlayan bir yürüyüşün ardından, İstiklal Caddesi'nde Galatasaray Lisesi'nin önünde basın açıklaması yapıyorum. Şevket Sezer, Ahmet Gündoğdu, Mehmet Uçar, Ahmet Yurtman, Ahmet Aktaş, Ali Erdoğan, Ahmet Mermer, Mehmet Beytur ve Ahmet Polat'ın koordine ettiği sayıca kalabalık bir katılımcımız vardı. Bir grup arkadaşımız da gazete ve televizyon muhabirlerinden müteşekkil basın mensuplarını koordine ediyordu. Ne olduğunu anlayamadığımız bir şekilde polislerle aramızda bir arbeye yaşandı. Birkaç arkadaşımızla birlikte Şevket Sezer ve Ahmet Polat arkadaşlarımızı polis arabasına atarak Beyoğlu Emniyet Amirliğine götürdüler. Ben elimdeki megafondan şiddetle bağırıp çağırarak polislerin yaptığı işin yanlış olduğunu anlatıyordum, arkadaşlara da aracı bırakmayalım arkadaşlarımızı alalım diye haykırıyordum ama engel olmadık polisler arkadaşlarımızı aldı ve gittiler. Arkadaşlarıma, 'dağınık bir vaziyette ilerleyelim ve emniyetin kapısında buluşalım' diye seslendim.

Mehmet Akif İnan hocamın o gün yaptığımız eylemden bilgisi vardı. Bir süre sonra eylemimiz haberlerde yayınlanınca eylemimizde yaşadığımız bu olumsuzluğu da öğrenmiş olacaktı. Durumu önceden Mehmet Akif İnan hocama aktarmalıyım, diye düşündüm. Hemen müsait bir dükkâna girdim 'telefon açabilir miyim?' diye rica ettim. Sağ olsunlar müsaade ettiler, ben de rahmetli Akif hocama gelişmeleri, yaşadıklarımızı anlattım. O, sanki yanımızdaymış gibi, 'Hüsameddin Can, emniyette bir tane arkadaşımız kalmasın, onları oradan almadan kesinlikle oraları terk etmeyin' dediler. Hocamızın bu kesin emri ile direncimiz bir kat daha arttı ve arkadaşlarımızı alıncaya kadar emniyetin önünden ayrılmadık.

O zamanlar cep telefonu yoktu, fotoğraf makinesi alacak paramız da yoktu, fotoğraf çekmek de sanki lüks gibi kabul ediliyordu. Tarihe kayıt düşülecek pek çok eylemimiz, imkânsızlıklardan dolayı maa-lesef görsel ve işitsel bir belgeye kavuşturulamadan tarih oldu. Mehmet Akif İnan hocam bir keresinde bizlere kızmıştı; 'sendikada ses

kaydı için bir teyip ve fotoğraf makinesi mutlaka olacaktır.' demişti.

1999 yılının Temmuz ayında Ankara'da Emek Platformu organizasyonu ile gerçekleştirilen büyük bir eyleme, geniş katılımlı bir miting'e İstanbul'dan katılım sağladık. O miting için, sağ olsunlar, Hayati Yazıcı Bey bizlere hem katkı sağlıyor hem de yol arkadaşlığı yapıyordu. Çaptan düşmüş şehirlerarası otobüslerle ve otobüslerin bagajına önceden hazırlayarak koyduğumuz ekmeğin yanı sıra peynir, domates, salatalıktan oluşan kumanyalarımızla Ankara mitingi için yollara düştük.

Onbinlerce kişinin katıldığı mitingde Mehmet Akif İnan hocamızla Kızılay Meydanı'nda otobüsün üzerindeydik. Akif İnan hocamız konuşurken Kızılay Meydanı'nı dolandıran on binler müthiş heyecanlanmışlardı ve bunu coşkulu alkışlarla ve tezahüratlarla dışa vurmuşlardı. İşte o zaman ben bir kere daha dedim ki 'Elhamdülillah bu işte tuttu ve elhamdülillah bu iş bitti'. Konuşmasının sonunda hocam buz gibi terlemişti. Otobüsün üzerinden coşkulu kalabalığı el sallayarak selamlıyordu. Ama hocam iyi değildi, bunu Mehmet Uçar ve ben hissetmiştik. Hissiyatımızı İsmail Tezer ile paylaştık, o da 'evet hocam iyi değil' demişti. Genel Merkeze getirdiğimizde, fanilasını değiştirdi biraz istirahat ettikten sonra, arkadaşlarımızla çaylarımızı içerken mitingin değerlendirmesini yaptık, hepimiz çok mutlu idik. Artık Memur-Sen baskın bir biçimde alanlardaydı. Mehmet Akif İnan hocam döndü ve dedi ki: "Çocuklar artık bu iş bitmiştir. En büyük Konfederasyon Memur-Sen'dir."

Mehmet Akif İnan hocamız, sendika dışında da bir ağabey, bir büyüğümüz olarak edebi kişiliği ve manevi iklimi ile hep bir yol göstericiydi. Bizler, o dönem o kadar şanslı insanlardık ki, Rabbim bizlere 'Yedi Güzel Adam'dan birisi olan o güzel insanla 1992'den 2000 yılında Rahmet-i Rahmana kavuştuğu güne kadar beraber olmayı, onunla yol arkadaşlığı yapmayı nasip etti.

'Bazı şeyler anlatılmaz, yaşanır' derler ya, ben ve arkadaşlarım yaşadık, hem de ne yaşadık.

Hocamın ruhu şâd olsun.

**Mehmet Akif İNAN Hocamızın
Sendikacılığa Bakışı**

Ali ERDOĞAN

Mehmet Akif İNAN Hocamızın
Sendikacılığa Bakışı

Ali ERDOĞAN

Birlik Haber-Sen Genel Başkanı (2008-2011)

1995 yılında Memur-Sen kurulurken yaşım 39 idi. Muhafazakâr bir yaşantımız, demokrasi ve insan haklarına saygılı bir bakış açımız vardı. O zamanki sivil toplum örgütleri belli bir kesimin çıkarlarını korumaktan ileri gidemiyor; sendikacılığı kendi ekmeklerine yağ sürmek olarak görüyorlardı.

Baskıların devam ettiği, herkesin güçlünün yanında saf tuttuğu bir dönemde, bir avuç inanmış insan, insan haklarına, demokrasiye sahip çıkarak, ezilen, haksızlığa uğrayan insanlara umut olabilmek için, güzel adamdan bir tanesi olan Mehmet Akif İnan hocamız öncülüğünde 1992 yılında Eğitim-Bir-Sen'i kurmuşlardı.

O günün şartlarında, Türkiye’de yaşanan bütün olumsuzluklar karşısında bizler de aynı düşüncelerle Birlik-Haber-Sen’i kurmaya uğraşıyorduk. Eğitim-Bir-Sen, Birlik-Haber-Sen ve Bem-Bir-Sen’in öncü örgütlenmesi, Memur-Sen Konfederasyonu’nun kurulmasına temel oluşturdu ve 9 Haziran 1995 tarihinde Memur-Sen kuruldu.

Mehmet Akif İnan Hocamız, demokrasi yoluyla örgütlenerek hak-sızlıklara karşı durabileceğimizi savunuyor, bizlerin “iyiliği emretme, kötülükten sakındırma” yükümlüğü ile hareket etmesini istiyordu. Kendisinin ufku o kadar genişti ki fikirlerimizi tek tek dinler bizleri her konuda test ederdi. Örneğin ‘başörtüsü mağduriyeti ile ilgili eylem yapalım’ dediğimizde ‘Bu eylemi yapmak isteyen kaç kişisiniz? Kimlerle katılacaksınız?’ diye sorar, bizlerin azim ve kararlılığımızı test ederdi.

O zamanda, bu işe gönül verenlerin Allah’ın rızasından başka maksadı yoktu. O günlerde bizlere bu günleri işaret eder, sayısal gücümüzün az olmasına rağmen ideallerimize ulaşabilmemiz için moral ve motivasyonumuzu daima yüksek tutmaya çalışırdı.

Sendikacılar olarak çok büyük sıkıntılar içerisindeydik. Ekonomik yoksunlukların yanı sıra 28 Şubat Sürecinin hedefi olan camiayı temsil eden bir örgütlenme olarak üzerine ölü toprağı serpilmiş bir atmosferi yaşıyorduk. Herkes Memur-Sen üyelerine öcü gibi bakıyordu. Hocamızın o günlerde bize en büyük nasihati ise sendikamızın çok güçlü olması için çok çalışmanın gerektiği yönündeydi. En büyük sendikamızın genel başkanı olmayı bakan olmaya tercih edeceğini söylerdi. Bunun yanında bir başka özelliği ise vefayı İstanbul’da bir semt olarak değil; ahlaki bir değer, maneviyatımızla eşdeğer olarak görmesiydi.

Kendisiyle bir anımı anlatmak isterim:

İslam’ı ben sadece nefis terbiyesi, Allah’a yakın olmak olarak görürdüm. Sendikacılığı bilmez, bu işe bulaşmanın da doğru bir şey olmadığını düşünürdüm. Şahsen o günlerde beni sendikaya davet ettiklerinde sendikada görev alacak en son kişinin ben olacağımı zannederdim.

1996 yılında bir teşkilat çalışması sırasında Gaziantep Şehitkamil Belediyesi'nde yapılan bir toplantıda ve akabinde Akif İnan Hocamızı daha yakından tanıma fırsatı buldum. Akif İnan Hocamız, bize dönemin Refahiyol Hükümeti'nin Çalışma Bakanı Sayın Necati Çelik Bey ile olan diyalogunu anlattı. Kendisiyle çok iyi dost olmasına rağmen sendikal anlamda eleştirmekten çekinmeyeceğini, daha iyiye ulaşabilmek için eleştirmek gerektiğini, fikirlerimizi onlarla paylaşmamızın gerektiğini söyledi.

Bu toplantının ardından Akif İnan Hocamızı bilinmeyen bir başka yönüyle daha tanıdım. Hocamız, Gaziantep toplantımızdan sonra bizleri Urfa'ya kendi evine davet etti. Oraya Genel Başkanımız Hüsamettin Şanal, Mehmet Uçar ve Ahmet Mermer ile birlikte gittik. Kardeşleriyle birlikte son derece misafirperver bir karşılaşmada bulundular. Urfa usulü hazırlanmış yemekler ikram ettiler.

Yemeğimizi yedikten sonra Hocamız imamlık yaparak bizlere ikinci namazını kıldırdı. Namaz bittikten sonra cemaate döndü ve bizlerden müsaade isteyerek hatme yapacağını söyledi. Kardeşlerine sordum: Hatme nedir? Nasıl yapılır? Onlar da bana, özel olarak, 'Şah-ı Nakşibendi Hazretlerine bağlı Gavs'ül Azam Seyyid Abdulkahim El-Hüseyni Hazretlerinin halifesi olan Molla Ali Hazretlerine bağlı olduklarını' söylediler. Kendileriyle birlikte zikir meclisine katılma fırsatını verdiler.

Sendikacılık hayatımda bu zikir meclisi dönüm noktası oldu. Akif İnan Hocamızın hiç kimse tarafından bilinmeyen bu manevi yönünü yakından yaşayarak gördüm. O andan itibaren ne kadar doğru yolda olduğuma ve doğru kişilerin peşinden gittiğime daha çok inandım. Çünkü Akif İnan Hocamız, sadece bir sendikacı değil, aynı zamanda maneviyat ehli bir dava adamıydı.

Mehmet Akif İnan Hocamız, İslami, itikadi ve ahlaki yönümüzün de güçlü olması için özel sohbetlerini bizlerden esirgemezdi. Bizlere makam için kavga etmeyi değil, bu işin Allah rızası için yapılan bir hizmet olduğunu öğütlemiştir. Çıkar gözetmeksizin, konfederasyonumuzda bulunan 11 sendikamızla, birlik ve beraberlik içinde olmamız vasiyetinde bulunmuştur.

Akif İnan Hocamız, kanser rahatsızlığının ilerlemesine, hatta ciddi boyutlara ulaşmasına rağmen vefatından 2 ay kadar evvel Memur-Sen Genel Kurulu'na katılmıştı. Bu Genel Kurul'da kendisini ben de dinleme fırsatı bulabildim. Birileri o günlerde makam mevki telaşındayken Hocamız hala bizlere Memur-Sen idealini aşılama kaygısı taşıyordu.

Sendikal mücadelede, özellikle görev aldığım Birlik-Haber-Sen'de çok büyük zorluklara, yokluklara göğüs gerdik. Yeri geldi aç kaldık, açık kaldık, sürgünler yaşadık, fişlemelere maruz kaldık, Ailemizi, çocuklarımızı ihmal ettik. Ancak hep şuna inandık: Bu günler geçecekti, sadece 5 bin üyesi olan Memur-Sen'imize bağlı 11 sendikamız da gün gelecek 'yetkili sendika' olacak, üye sayısı da milyonlara ulaşacak. Memur-Sen, Türkiye'nin en saygın sivil toplum örgütü olarak hem kendi insanımızın, hem de tüm dünyada ezilenlerin mazlumların sesi olacaktı.

Bugün Memur-Sen'imizin başarılarını gördükçe Akif İnan Hocamızın koymuş olduğu hedeflere ulaşılmış olmanın sevincini yaşıyorum. Bu oluşum bir parçası olmaktan, bu bünyeye emek vermiş olmaktan da her zaman gurur duyuyorum.

15 Temmuz akşamına kadar hayatımın her döneminde haklının ve mazlumun yanında; inanan insanların safında olmayı, demokrasi düşmanlarına karşı durmayı şiar edinmiştim. Bu alçak gecede de demokrasi düşmanlarına karşı, tankların üzerine yürüyen onbinlerce Memur-Sen'liden biri olduğum ve Akif İnan Hocamızın izinde yürümenin, onun emanetine sahip çıkmanın gururunu yaşıyorum.

Akif İnan Hocamızı rahmet ve minnetle anıyorum. Rabbim rahmetiyle yargılasın.

**Sevgili Akif İNAN Ağabey ile
Yaptığımız Sendikal Sohbetler**

Nadir ADBAY

Sevgili Akif İNAN Ağabey ile
Yaptığımız Sendikal Sohbetler

Nadir ADBAY

Bem-Bir-Sen Genel Başkanı (2000-2001)

Mehmet Akif İnan'la sendikal bazdaki ilk sohbetlerimiz, Birleşmiş Milletler tarafından 3-14 Haziran 1996 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenen "Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Konferansı (Habitat II)"nda sivil toplum kuruluşlarıyla ilgili yaptığı sunumda gerçekleşti.

Akif Ağabey şöyle diyordu:

"Demokratik ülkelerde sivil toplum kuruluşları ancak siyasi amaçlar etrafında oluşurlar. Bu yüzden hepsi siyasedir, siyasetle ilgilidir. Ne var ki tüm sivil toplum kuruluşları iki ana gruba ayrılırlar:

1. Doğrudan doğruya siyasi iktidara talip olanlar ki bunlar siyasi partilerdir.

2. Siyasal iktidara muhalefet eden sivil toplum kuruluşlar ki, bunların başında sendikalar gelir. Sendikalar yapısı itibariyle ebedi muhalefet örgütleridir. İşte bu yüzden, hiçbir siyasi partinin çatısı altına sığmaz, hiçbir dünyevi ideolojinin şemsiyesinin altına giremez. Eğer böyle yapmaz ise muhalefet görevini yerine getiremez.”

Mehmet Akif İnan, bir başka sohbette ise sendikacılığa şu özel amaçları yüklüyordu:

“Nadir Bey bu işler cihattır, çünkü Anadolu insanının böyle bir örgütlenmeye ihtiyacı var. Bu iş, ‘olmaz ise olmaz’ türündendir. Sorarım sana: Eğitim politikalarından memnun musun? Yahu, bizim beynimiz çöp tenekesi mi, rast gele bilgi bozuntularını içine doldurup duruyoruz. Eğitim müfredatı ile gizli bir anlaşmadan söz ediyor. (Fulbright). Bu anlaşma çerçevesinde müfredat belirleniyormuş. Haberin var mı? Eee biz bütün bunlara seyirci mi kalacağız, yoksa büyük bir sevda ile örgütlenip sözümüzü örgütlü bir güç olarak siyasi iktidarlara söyleyecek miyiz? Arkadaş, bu müfredatı artık İngiliz-Amerikan hegemonyasından kurtarıp milli hale getirmemiz gerek ve bizim önerimiz şu diyebilmeliyiz, demeliyiz. Sendika bir amaç uğruna kullanılırsa iyi ve güzel bir araçtır. Ama sendika sadece parasal bir kurum olup amaç haline gelirse vah bana vah emeklerime, yazık koyduğum hedeflerime.”

Ankara Sıhhiye'deki Beyazsaray Apartmanı'nın 8. katındaki bir dairesi Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen Genel Merkezi... Sabah saat 9.00 gibi... Akif Ağabey, Zübeyir Yetik Ağabey ve ben, birlikte oturuyoruz. Biz İstanbul'dan gelmişiz, toplantımız var, fakat toplantımıza daha bir saat var. Biz de 'Çay-tütün; keyf bütün' vaziyetlerinde sohbet ediyoruz.

Dedim ki; “Bizim yeni bir sendikal söylemimiz olmalı. Değil mi?

Yani biz Müslümanlar olarak mecbur muyuz sendikacılıkta bu kapitalist ya da Marksist söylemleri kullanmaya? Bizim, Mehmet Akif Ersoy'un 'Doğrudan Kur'an'dan alarak ilhamı / Asrın idrakine söyletmeliyiz İslam' şiiirinde dediği gibi, kendi sendikal söylemimizi oluşturmamız gerekmiyor mu?"

İkisi de 'hakkısın' dediler. Sonra Zübeyir Abi, "Nadir, bir fikrin bir kaynağı olması lazım, bir de hedefi. Bu kaynaktan bu hedefe giderken yolda taşılayacağı bir de şeytanı olmalıdır." dedi.

Akif Ağabey'den tasdik, tatlı bir kaş sallama.

Dedim ki; "Ben Müslümanım. Benim referansım belli: Kur'an. Bunu sendikal söyleme nasıl intikal ettirebiliriz?"

Uzun konuşmalar sonrası, doğal hukuk kavramında mutabık kaldık. Çünkü "**İşte bu Kur'an'ı, insanın yaratıldığı fitrat üzerine inzal ettik**" mealindeki ayeti kerime bizi buna yönlendirdi.

Dedim ki; "Tamam şimdi hedef koyalım." Zübeyir Ağabey "Demokrasi" dedi. Akif Ağabey "doğru" dediler. Sonra "Güdümlü demokrasi, temsili demokrasi, katılımcı demokrasi, mutlak demokrasi..." "Hangisi?" dedim. Akif Ağabey dedi ki: "*Nadir Bey, mutlak demokrasi; idare eden ve idare edilenin bulunmadığı bir yönetimdir. Bu cennette. Katılımcı demokrasi ise sivil toplumun istişarelerle yönetime katıldığı bir yönetim biçimidir ki biz bunu arzu ederiz. Bu aynı zamanda İslam'daki şûra devleti demektir.*" Ben de, 'Onların işleri aralarında müşavere iledir.' ayet-i kerimesini okudum. "Peki, bu da tamam da şu şeytanı bulalım" dedim. "*Önce sermaye, sonra parlamenterizm, sonra militarizm, sonra medya, sonra din baronları, sonra illegal örgütler, sonra üniversiteler vs. Aslında bunlar yapıları itibariyle şeytani değildir. Ancak kullananların şeytanlaşması o yapıları oligarşik birer baskı ve yönlendirme ve yönetme aracı haline getiriyor. Onların temsilcileri de oligarklar olup çıkıyor.*"

Sonunda edebiyatçı olan Akif Ağabey ve iyi bir fikir yürütücüsü olan Zübeyir Ağabey birlikte bunları sıralarken bana da bunları alıp birleştirmek kalıyordu. “Doğal hukuktan hareketle, her türlü oligarşiye karşı çıkararak katılımcı demokrasiye ulaşmak.”

Sendikacılığın 1997-1998 yıllarındaki oluşum ve gelişimine ilişkin az katılımlı sohbet notlarından...

İşçi sendikacılığı;

İşçi sendikacılığı, toplu çalıştırılma nedeniyle ortaya çıkmış, sanayileşme toplumlarında oluşmaya başlamıştır. II. Dünya Savaşı sonrası 1946'da çok partili demokratik hayata geçiş ile birlikte 1947 yılında 5018 sayılı Sendikalar Kanunu çıkmış, 1952'de Türk-İş kurulmuş, 1961 Anayasası ve 1963'te çıkarılmış olan 274 ve 275 sayılı sendikalar kanunu ile sendikal haklar hususunda gelişmeler yaşanmıştır. 1971'de Anayasa'da yapılan değişiklikle bazı gerilemeler olmuştur. Ancak 1980 ihtilali sonrası 1983'te tekrar yenilenme olmuştur.

Türkiye genelinde ve iş kolu bazında güçlü bir sendikacılık istenmiş, beş işkolu bir araya gelerek konfederasyon oluşturulmuş. Toplu sözleşme, özel işletmelerde iş kolunda ve iş yerinde yapılmaktadır. Kamuda ise 2821 ve 2822 sayılı kanunla baraj sistemi getirilmiştir. Yetkili sendika olmak için, Türkiye genelinde o iş kolunda çalışanların yüzde 10'unu üye kaydetmek gerekmektedir. İşyerinde ise yüzde 50'den fazla üye olması lazım. Dayanışma aidatı normal aidatın üçte ikisi oranında oluyor. 1987 sonrası işçi grevleri baş gösterdi. 1993'te ise patlama noktasına geldi.

Osmanlılarda ise Mecelle'de ferdi hukuk çok öncelenmiştir. Bu yüzden şirket hukuku çok az konu edilmiştir. Şirketler genellikle Batı kaynaklı oluşumlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Tarıma dayalı ülkelerde bireysel hukuk ön plandadır. Sanayileşme toplumlarında toplu iş hukuku ön plandadır.

Osmanlı Devleti'nde ilk grev 1813 yılında olmuştur.

Günümüz tüccarı senet protestosundan korktuğu kadar namus protestosundan kokmaz. Rehavet sendikacılığı kamu kuruluşlarında oluşmuştur. 3 milyon 905 bin işçiden 2 milyon 665 bini, yani yüzde 68'i sendikalı olmuş. Barajlı sendikacılık var. Anayasanın 54. maddesi önemli bir aşamadır. Onun için teşkilatımızı kurmalıyız.

Memur sendikacılığı;

87 ve 151 sayılı İLO sözleşmeleri imzalanınca memur sendikaları anayasaya uygun hale geldi. Kanun tasarısında teknik bir hata vardı.

Tanımda aşağıdaki düzenlemelere kadar sanki hiç yokmuş gibi davranılması.

İş kollarında eksiklik var.

Tek bir sendikanın tüm Türkiye için yetkili olması.

Grev hakkı verilmeyişi.

Halbuki 1996 Ekiminde aktif sendikacılık öngörülüyordu.

a. Grev hakkı olmayınca, bu iş boşuna diyebiliriz.1983 sonrasında da belediyeler, bankalar, M.S.B. vs. grev hakkı yok.

b. Grev yasağını delebiliriz. Grev ve Lokavt Kanunu grevi de grev yasaklarını da tek tek saymış. Düşünsenize EGO veya İETT otobüslerini yavaş kullandığını şoförlerin,

Özellikle kapitalist toplumlarda, emeklilerinden başka bir şeyi olmayan kitle veya zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyi olmayanlar geniş halk kitlelerini oluştururlar.

Emeklerini arz edenler canlı organizmalardır. Hayatlarının idame-leri için emeğini arz etmek zorundadırlar. Emek sahibinin emeğini biriktirmeye gücü yetmez; onu anında kullanmak zorundadır. Yoksa kaybolur. Bu zafiyetten kurtulmak için organize olmak durumundadırlar. Emek-sermaye zıtlaşmasının yüksek olması, bunu zorunlu hale getirdi. İşte böylece emek de tekel olmaya başladı. Zaten kapitalizmin temeli tekelleşmedir.

Toplu üretim sonucu standart iş ve standart üretim, standart işçi tipini ortaya çıkarmış ve 19. yüzyılda 'büyük güzeldir' sözü yaygınlaşmış. Ancak şimdilerde bu konu değişiyor. Artık 'küçük güzeldir' sözüne doğru evriliyor. Merkezi yönetim yerine, âdem-i merkezi-yetçilik geliyor.

Ancak, Türkiye bunu henüz gerçekleştiremediği için bu sancılar çekiliyor. Türkiye'nin merkezi yönetim anlayışı eski Fransız yönetim biçimidir. Devlet her şeye el atıyor, her şeye karışıyor. Devlete hâkim olan bu zihniyet, yani rejimin bu yöndeki davranış biçimi sonucu tek tip işçi veya memur, tek tip üretim şekli oluştu ve ekonomiyi bu konuma getirdi.

Batı'da;

Eskiden gelen ekonomi

Yeni anlayış

Standart üretim

Standart dışı

İşçiye iş öğretme

Yeniye öğrenme

İşçiyi çark gibi görme

Uzmanlaşma

Sermaye kararı

Ortak yönetim

Sermaye-yönetici-işçi birlikteliği oluşuyor.

Sendikalar, işçilerin oluşturduğu mücadelenin sonucu.

Bizde ise;

Sendikalar tepeden aydınların dayatmasıyla (ya da sistemin ihtiyaç duymasıyla) ortaya çıktı. Onun için örgütler üyelerine dayanmıyor. Üyeler yöneticilerle anlaşamıyor. Bugünkü sendikalar ücret sendikalarıdır. Niçin örgüt büyümüyor? Kendilerini yenilemiyorlar. Artık küçük işletmeler geliyor, işçi sendikacılığı da giderek küçülecek. Ancak, ülkemizde halen özel sektör devletçidir, tekelcidir. Devlete dayanır. Onun için de, özel sektör evvela gerçekten özelleştirilsin. Sürekli devletten taviz istiyor. Vergilerle, gümrüklerle, fonlarla teşvik primleri ile desteklediğimiz bu özel sektörü devletten kopararak, 'devlet desteği ile değil, kendi gücünüzle ayakta durun ey sanayiciler' demeli. Teşebbüs-i şahsi fikrini öldürmüştük. Niçin? Devletçi anla-

yılla. Çünkü ekmek kapısı olarak devlet kapısı gösterilmiş. Kapı kulu işçi, kapı kulu memur. Olmaz öyle şey.

Memur sendikacılığı Türkiye'nin önüne açılan yeni bir kapıdır. Ancak, umarız işçi sendikalarına benzemez. Batı istediği için değil, bizim için olmalıydı. Memur sendikacılığı bütünüyle adem-i merkeziyete dayalı bir yönetimi zorlamalıdır. Eğer bu olmaz ise, memur sendikaları da küçük kalacaktır.

Memur Sendikaları

- a. Ücretle uğraşmalı bu doğrudur.
- b. Konut kooperatifçiliği,
- c. Tüketim kooperatifçiliği,
- d. Yardımlaşma kooperatifçiliği,
- e Bankacılık
- f. Sigortacılık
- g. Yatırım faaliyetleri
- i. Sanayi gelişimi
- j. Bilişim teknolojileri gibi, bütün toplumu ilgilendiren konulara, toplumun menfaatlerini korumaya yönelik olmalı.

Kapalı devre sendikacılık veya sendika ağalığı artık gerilerde kalmalı, sendika kamuoyu oluşturmalı, siyasi-ekonomik-sosyal konularda toplum ulaşabilmeli. Tüketicilerin koruyucusu olmalı. Aynı zamanda esnaf ve sanatkârların da koruyucusu olmalı. Halka dönük olmalı, mevcut çalışanlar ve emeklilerle diyalogu olması lazım.

Modern sanayi toplumunun şartı; demokratik bir devlet ve sivil toplum. İşte bu ikisi arasındaki ilişkiden bu toplumun değerleri (kamuoyu algısı) oluşur. Siyaset kavramı, gündelik hayatın problemlerine verilen adaletli bir cevap ögesidir. Her toplumda elbette ki farklılıklar vardır. Demokrasinin avantajı, çok boyutlu cevapla siyaseti ortaya koyar ve seçim hakkı verir.

Siyasi parti ve sendika, aslında ikisi de politiktir. Sendika da adaletli çözüm ister. Politika da adaletli çözüm üretmeye çalışır. Sendika iktidarın paylaşım tekniğinin adaletli olmadığına inanır.

Sivil toplumda diyalog ve hoşgörü çok önemlidir. Kimseyi ötekileştirmemek önemlidir. Bu ülke bizim. Çünkü hepimiz burada yaşıyoruz. Ekmek fiyatı kişiye göre, kavme göre, inanca göre, makama göre, zenginlik-fakirliğe göre değişmiyor. Herkese aynı fiyat. Bu yüzden daha demokratik bir Türkiye. Bunun en büyük yükü memurda. Çünkü memur siyasal otoritenin içinde. Siyasi düşüncüyü realize eden adam, yani iktidar onsuz olmaz. O yüzden daha demokrat, daha adaletli, daha bilgili, daha hoşgörülü olmak gerekiyor.

Akif Ağabey bana Kur'an'dan ayetler bulmamı istemişti. Ben de elimden geleni yapmıştım. O zamanın notlarından kalan:

Sûre 43. Zuhruf, Ayet 32. “Rabbinin rahmetini onları taksim edip paylaştıranlar, dünya hayatında onların geçimlerini aralarından biz taksim ettik, birbirlerine iş gördürmeleri için kimi kimine derecelerle üstün kıldık”

Sûre 16. Nahl, Ayet 71. “Üstün kılınanlar emirleri altında bulunanların rızıklarını vermezler, oysa rızıkta hepsi eşit fırsatta bulunurlar.”

Sûre 59. Haşr, Ayet 7 “Mal içinizde elden ele dolaşan bir devlet haline gelmesin.”

Sûre 92 Leyl, Ayet 8 ... "Kim cimrilik eder, kendini müstağni sayar,"

Hadis-i şerif:

“İşçinin alın teri kurumadan kazandığını verin”

“Emaneti ehline veriniz.”

“Hiç kimse elinin emeğinden daha helal bir şey yememiştir.”

Birlikte sendikal hedeflerimizi ifade edecek olması açısından kullandığımız sloganlar notlarımdan kalan...

Manifesto:

Doğal hukuktan hareketle

Her türlü oligarşiye karşı çıkarak

Katılımcı demokrasiye ulaşmak

Sendikal hedeflerimiz:

Politika açısından

Katılımcı demokrasi

Ekonomik açıdan

Hakça paylaşım

Kültür, düşünce inanç ve
siyaset açısından

Her türlü kültüre, düşünceye, inanca
saygılı olmak. Asla dayatmacı olmamak
ama dayatmalara karşı durmak

Sosyal açıdan

Ayrımsız ayrıcalıksız sivil ve
özgür toplum

Sendika başkanları ve şube başkanları toplantısından:

Biz, insanları kendimize değil, bizim doğrularımıza değil, insanlığın ortak değeri olan, doğal hukuka ve bunun uzantısı olan insan haklarına riayete çağırıyor, insan hakları evrensel bildirgesi bağlamında zemin yoklamaya gayret gösteriyoruz.

Farklıyız; çünkü biz Anadolu'yuz; bağrımızda her türlü medeniyet yeşerir, her türlü düşünce gelişir, her türlü kültür oluşur, her türlü gelenek yaşar, her ses nefes bulur.

Biz çınar ağacıyız, gölgemizde dinlenilir, ferahlık duyulur ve fidan büyür. Rüzgâr bazen sert esse de, ekinler gibi eğilsek de kırılmayız, gövdemiz üzerine doğrulur, varlığımızı sürdürürüz.

'Ağaç dalıyla gürler' derler. Bizler bu çınarın gövdesiyiz, sizler bu çınarın dalları, üyelerimiz yapraklarıdır.

Geçmişten geleceğe doğru, geçmişimizle bağımızı koparmadan, geleceğe ümitle bakarak, yaşadığımız hayatı inşa etmeye çalışıyoruz.

Bizler sevgi ve barış toplumundan yanayız. Bunun için varız. Sevgi

ile birbirimize yaklaşmak zorunda değilsek de; nefretle birbirimize hiç yaklaşmak zorunda değiliz. Ancak birbirimize saygı ile yaklaşmak zorundayız. İnanıyoruz ki, bu saygılı ve nezaketli yaklaşım sevgiye, barışa dönüşür.

Bizler güven toplumundan yanayız. Devletin halkına güvenmesi, halkın da devletine güvenmesinin sağlanması bizim görevimiz. Halk ile devlet arasında köprü vazifesi yapan bizlerin ülkemize yapacağı en büyük katkı bu olacaktır.

Bizler memurlar olarak orta sınıfın temsilcileri ve aynı zamanda aydınlarıyız. Ancak, şu anda yoksulluk sınırının altındayız. Tıpkı 10/90 toplumu gibi. Tekrar orta sınıf olmak için haklarımızı sonuna kadar; ancak, uzlaşmacı ve yapıcı bir muhalefet ile almaya çalışacağız.

Sevgili Akif Ağabey ile birlikte yaptığımız toplantılar, seyahatler, evindeki çok hoş sohbetler, İstanbul anıları... Bunlar yazmakta olduğum sendikacılık yönündeki düşünce atmosferinin elbette konusu değil. Ancak, şunu söylemekten de geçemeyeceğim. Onun adam gibi dik bir duruşu vardı. Dünyaya bakarken adeta “Ey dünya ve içindekiler! Ey kâinat! Allah, sizi benim emrime musahhar kıldı. Bu yüzden bana boyun eğin bakalım” der gibi dururdu.

Adım atıp yürürken de, Allah'ın yarattığı yeryüzünü ya da yerde yürüyen veya havada uçan bir mahlûku incitir miyim yoksa ürkütür müyüm diye nezaketle adım atardı.

Kısacası Akif Ağabey dünyanın hep süvarisi oldu, hiç dünyanın atı olmadı vesselam.

Selam ve dua ile.

Mehmet Akif İNAN Sendikacılığı

Dr. Mehmet Emin DİNDAR

Mehmet Akif İNAN Sendikacılığı

Dr. Mehmet Emin DİNDAR

Bem-Bir-Sen Genel Başkanı (2001-2002)

Mehmet Akif İnan'ın Türkiye'de sendikacılık sahasında ihtiyaç olan büyük olan bir açığı kapattığına inanıyorum. İnsanlar, mesleki hayatında, bir sivil toplum kuruluşunda hizmet etmek istediğinde sağcı veya solcu olarak tasnif edilmek durumunda kalıyorlardı. Mehmet Akif İnan'ın, kamu çalışanlarının tabii bir şekilde sendika çalışmalarına katılmalarına fırsat yaratan bir ekol oluşturduğuna inanıyorum. O, herkesin kendini ifade edebileceği bir sendikal çalışmayı başlattı.

Eskiden sendikacı olmak, bir aşırı/uç noktaya gitmek demektir ama Mehmet Akif İnan sendikacılıkta ötekileştirmeden, kırıp dökmeden,

birbirine düşman olmadan, birbirlerine kurşun sıkmadan, demokratik bir çerçeve içerisinde hakların aranabileceği bir sendikacılığın yolunu açtı. Halkımız bu tür sendikacılığı beğendi, kamu çalışanları bu tür sendikacılığı benimsedi.

Mehmet Akif İnan sendikacılığında önceki sendikacılıkta her bir sendika ancak Türkiye'nin bir kısım insanını temsil ediyordu. Sendikalar kendi rengine göre resmin bütününe değil, bir parçası temsil ediyorlardı. Ama Mehmet Akif İnan sendikacılığı ile Memur-Sen, Türkiye'nin tümünü temsil eden bir sendika olarak ortaya çıktı ve resmin bir parçasını değil, resmin tümünü temsil edebilme özelliğine sahip oldu.

Mehmet Akif İnan önderliğinde gerçekleştirdiğimiz sendikal çalışmalarımız esnasında sendikacıları, halkı ve güvenlik güçlerini karşı karşıya getirmeksizin demokratik bir ortamda problemlerimizi dile getirdiğimize ve diğer sendikalara da bu yönde örnek teşkil ettiğimize inanıyorum.

Arkadaşlarımız ile beraber bu düşünce doğrultusundaki bir sendikacılığı Türkiye'ye kazandırdığımızdan ve başarıya ulaştığımızdan dolayı bize bu yolda önderlik yapan Mehmet Akif İnan ve arkadaşlarına minnettarız. Bu davayı, belli bir dönemde, bir yerden alıp belli bir noktaya getirdiğimiz için mutluyuz.

Biz ve arkadaşlarımız zoru başarmak için yola çıktık ve hamdolsun başardık ve bir yerlere getirebildik. Ne mutlu bize ve arkadaşlarımıza.

Başta merhum Genel Başkanımız Mehmet Akif İnan olmak üzere, bu kutsal çalışmalarımız esnasında hayatını kaybeden arkadaşlarımıza Allah'tan rahmet, hizmete devam eden dava arkadaşlarımıza da sağlık, sıhhat ve iman dolu bir hayat dilerim.

Sevgi ve saygılarımla.

**Darbeler Derbar-1 Saadet
Dareyn Saadetlisi**

Ahmet KAYTAN

Darbeler Derbar-ı Saadet Dareyn Saadetlisi

Ahmet KAYTAN

Memur-Sen Genel Başkan Yardımcısı (2008-2014)

*“Alın götürün mahkemeler ve emniyet vatan için
Mücadele eden gerçek bir yiğit evladımı görsün”*

Şakire İnan

12 Temmuz 1940'ta dünyaya gelen saygıdeğer ağabeyimiz merhum Mehmet Akif İnan'ı bu coğrafyada tüm yaşanmışlıklara rağmen, hiç olmadığı kadar gönül dünyamızı yaralayan 15 Temmuz 2016 darbe girişiminin arifesinde yazıyorum. O yüzden Darbeler...

“Savunulacak adamı olmalı insanın.” Savunulacak değerleri, uğruna her şeyini feda edebilecek kadar yüreği, dostları olmalı insanın. Yürekliliğine ve fedakârlığına şahitlik ettiğimiz. Hizmetlerin devamı için öncülük ettiği, katkı sunduğu mekânlarda, mutlu insanları gör-

dükçe tanımaktan onur duyduğum, “Sevdikçe büyüyen, büyüdükçe sevilen” adamı yazıyorum. O yüzden Derbar-ı Saadet...

Yüklendiği Dava’sı ödediği bedeller, vesile olduğu Sadaka-i Cariye hükmünde hizmet kurumları, sevenleri, bıraktığı hoş Sâda’yı düşününce, Yüce makama! Dareyn Saadetlisi olması umudumu, temenimi, dua olarak arz ediyorum. O yüzden Dareyn Saadetlisi...

Peygamberler şehrinde Merkez Ortaokulu son sınıf öğrencisiyim. Yeğeni olmaktan her zaman onur duyduğum İbrahim Halil Çelik velim. Köyden şehre indiğimiz günler Halil Soran, Hüseyin Kaytan ve Ömer Saatçı, Öğretmen/idareci ilk tanıdıklarım. Kısa bir süre sonra bizlerle ilgilenmeye başladıklarında ve amcam oğlunun ‘şu adrese git arkadaşlarıyla tanış’ dediği mekânda bir Dava’larının olduğunu anlamaya başladığım.

Köy yerinde; ilkokula giderken yolumuzu uzatarak değiştirmek zorunda kaldığımız, o yaştaki bizler için aşılması oldukça zor dereyi, paçalarımızı diz kapaklarımıza kadar toplayıp bazen ayağımızın takılması sonucu sınırlı olup önce öğretmenden sonra annemizden dayak yemeyi göze alacak kadar içimize korku salan Jandarma karakolu. Durmadan ve hiç bıkmadan küfreden, büyüklerimize eziyet eden, rüşvetin her türlüüne istekli, ahlaksız ve insafsız jandarmalar.

Ortaokula başladığımız hafta İngilizce öğretmeni “Bunlar dilimizi unutturdular, yetmezmiş gibi şimdi de İngilizceyi dayatıyorlar.” ifadelerinden sonra, Alevi arkadaşımıza dönüp işaret etmiş “İnce ince bir kar yağar fakirlerin üstüne” türküsünü Sabri’nin yanık sesinden dinlemiştik.

Köyde tanıştığımız öğretmenlerin; şeyh ve ağaların din üzerinden toplumu uyuttuğunu, sömürdüğünü öncelikle onlardan, sonra da baskıcı ve faşist bu sistemden/düzenden kurtulup özgür olacağımıza dair yoğun tavsiyelerini dinliyor; babamın “Komünistler din düşma-

nı, beynamaz onlara dikkat et !” uyarısından başka hiçbir şey bilmiyor, tedirgin oluyordum.

Aynı sene 21 Mart'ta elimizde meşaleler, marşlar okuyarak köyün her sokağından geçtiğimiz günlerden, acı hatıralardan sonra...

Bildiklerimin aksine, hak ve adaletten bahseden abdestli namazlı, sayıları az da olsa, genç heyecanlı öğretmenler ve MTTB ile okuldan birkaç arkadaşımınla tanıştığım yıllar.

Mücadeleci bir ekipten ve onları destekleyen gruptan bahisler açıldı. Kimisi MSP yönetiminden, kimisi Risale-i Nur sohbetleri müdavimi, kimisinin tüccar, kimisinin edebiyatçı, şair ve yazar olduğunu duyuyorduk.

Vakıflar yurdu öğrenci grubunu, birçok zorluğuna katlanılarak erken bir tarihte eğitim ve öğretime açılan -katkı sunanlardan Rabbim razı olsun- İHL mezunlarının Urfa siyasal hareketinde etkilerinin olduğunu gözlemliyorduk.

O zamanlarda, adab-ı muaşeretin eğitim yuvası sıra geceleri ve köy odaları...

Risale-i Nur sohbetlerinin olduğu mekânlar, Türk Ocağı, İlim ve Fikir Yayma Cemiyeti.

Hemen hemen her mahallesinde bulunan âlimlerin öncülük ettiği ilim irfan merkezleri...

Muhammed Tokmak (Arap Hoca), Vaiz Derviş Muhammed Yazıcı (Derviş Hoca) ve Kıbrıs tekkesinde Halil Taşkın hocamız gibi, her camide görevinin bilincinde, fedakâr hocaefendilerin gayretleriyle ve arz ettiğim mekânlardan süzülerek gelen “zamanı kuşanmış” gençlerle kalabalıklaşan MTTB...

Adeta tüm bu gayretli çalışmaların hülâsası, Urfa'nın siyasal, sosyal ve kültürel geleceğini belirlemede hizmetin üretildiği mekân; Harran

Kitapevi (Harran Dergisi)

Katkı sunan isimleri zikretmeden geçemeyeceğimiz, Mehmet Akif İnan ağabeyin -minnet, rahmet ve muhabbetle andığımız- gönül dostları; Zübeyir Yetik, İbrahim.Halil Çelik, Halil Soran, Adil Saraç, Mehmet Oymak, Mehmet Atilla Maraş, Mahmut Karakaş, Mehmet Kayacan, Ahmet Apaydın, Abdülkadir Subaşı, Mehmet Emin Elgin, Emin Beyazgül ve ismini şu an hatırlayamadığım kahramanlar...

Edebiyat ve şiir sohbetlerinde;

Dava varsa şiirsiz,

Şiir varsa Necip Fazıl'sız

Necip Fazıl varsa, can yoldaşı Mehmet Akif İnan'sız olmazdı...

Ayrı il ve mekânlarda olsalar da yolları kesişen son olarak Memur-Sen çatısı altında bir araya gelen -ikisiyle de birlikte çalışmaktan onur duyduğum- iki güzel dost ve dava adamı. Yazılarını takip etmemiz tavsiye edilen Urfanın düşünce dünyasında en çok konuşulan isim Zübeyir Yetik...

Yakın Tarih..!

Devrimler

Değerlere Çekiçli P... Li

Darbeler...

Kimliksizleştirme

Tek tiplendirme çabası

İnsafsız, merhametsiz idareciler...

Dava ve dava adamları

Hareketin içinde bizleri huzursuzluğa iten -en az son darbe kadar etkileyen, ilk darbe MTTB ve Akıncılar tartışması, yerel ilişkilerden etkilenen kanat önderleri ve Yeni Asya grubunun siyasi tercihleri idi.

'Hicret'

Hicretin tüm hayatında berekete vesile olduğuna şahit olunan birkaç kişiden biri Akif ağabey..

Ve “Hicret” ismiyle ilk şiir kitabı olan.

Umut, Hicretsiz; Hicret, Umutsuz olmazdı.

İlk şiiri “Umut Gazeli”

“*Soyundum çileye dönmemesine*” – bu güzel demiştim-

“*Bir zırha büründüm bu çağa karşı*” buna da eyvallah yani, dedikten sonra

O kitapta favorim “Mahzen” şiiri olmuştu.

“*Çevir gözlerini içimden yana*

Sırrımı saklayan mahzeninim ben”

“*Seninle ilgimiz bir heves değil*

İyi bil neyimsin benim nenim ben”

Önceleri yadırgadığım bir üslupla yazılan şiirlerini, zaman geçtikçe anlamaya, anlamlandırmaya başladığım Mehmet Akif İnan ağabeyi 80’li yıllarda tanıma fırsatım oldu.

Bir duruş

Bir eylem

Bir söylem adamı

Ülkenin ihtiyaç duyduğu...

Bir Sevda

Bir Kavga

Bir Dava adamı

Bizi heyecanlandıran.

İtaat kültürünün bu kadar baskın olduğu bir zaman diliminde ilk kavgasını okulda vermiş olacak ki Maraş Lisesine sürgün gitmiş.

İmarlı şehirlerimiz vardı, nesli de inşâ eden.

Devrimler ve darbeler döneminde tahrip edilen.

Toptan “Kırılma ve Kıyıma” uğratılmış

Mekânlarımız ve müdavimleri vardı.

Sindirilmiş

Kimisi göçe zorlanmış

Kimisi geçmişinden, kültüründen utanır hale getirilen.

Kimisi; Huzurda

“Kimsesiz hiç kimse yoktur, herkesin var kimsesi

Kimsesiz kaldım Medet! Ey kimsesizler kimsesi.”

Dua’sıyla halini arz eden.

Mazlum insanlar..

ve

Zamanı kavramış

Zamanı yüklenmiş

Zamana anlam yüklemiş

Zamane adamlarından darbeler yemiş

Bir derviş Mehmet Akif İnan

21 Mayıs 1978 tarihli Yeni Devir gazetesinde *“Gönül elbette ister ki, Türkiye’de yürütülen İslam davası, bir tek ve koro birliği ve ahengi içinde olsun. Biz bu şartı ve ortamı bulamadık. Bulamazdık, çünkü toptan kırılma ve kıyıma uğramış bir davanın ve neslin uzantısıyız. Bütün iç ve dış fitnelerin yayılım ateşi altında biz kalmışız...”* tespitinde bulunmuş.

Bugünün farklı olabileceğini düşünerek -Çok daha kötü durumdayız. Sayıca çoğaldık ancak sizde ve arkadaşlarınızda bulunan ihlâs, diğergamlık ve fedakârlık kalmadı hocam; Allah var diyoruz, hayatımızın birçok yerinde yokmuş gibi davranıyoruz -Rabbim affetsin-Musibetler ülkemiz ve gönül coğrafyamızda eksik olmuyor...

1971 darbe/muhtıra teşebbüsü döneminde dikkatli olunması hususunda gelen dost uyarıları var.

Tedbirli davranılıyor. Atlatılıyor

1980 darbesi milleti kamplara böldükten sonra birbirine kırdırıldı-
ğı, belli bölgelerde ahlak ve namus mefhumunun yerle bir edildiğı,
ülkenin maddi varlıklarının peşkeş çekildiğı ve artık herkesin malü-
mu. Alçakça bir süreç...

Kış ayları, Şanlıurfa, yer şimdiki “Şair Nabi Kültür Merkezi” konuk
Mehmet Akif İnan, “Din ve Edebiyat” başlıklı sunumunu yapıyor.
İhtilalin baskısı altında ezilen dava adamları salonu doldurmuş.

Basın savcısı fezleke hazırlıyor, dosya Diyarbakır DGM’ye intikal
ediyor tutuklama emri çıkıyor...

Tüm anne ve babaların evlatlarına; akşam ezanı vaktinden önce
evde ol, telkininde bulunduğu zamanlar. İnan malikânesinde sofrası
kurulmuş; anne, kardeşleri, eşi ve tek çocuğu herkes sofrada...

1967’de Hacı Müslüm Bey’in vefatı, erken sayılabilecek bir zamanda,
takdir Hüda’nın. Onun yeri başköşede. Ailenin tüm sorumluluğunu
alan Akif ağabey...

Kapı çalınıyor. Bölgede gece dövülen her kapının tüm ailenin fert-
lerini heyecana ve çoğu zaman korkuya sevk ettiği bir zaman. Kapı
açılıyor polisler Akif ağabeyi soruyorlar, içeride olduğunu anlayınca
içeri giriyorlar -çoğu zaman girildiğı gibi- Postallarıyla. Yemek zehir
artık...

Bilgilendirme yapılıncaya, hayatını milletine vakfetmiş, Allah’a verece-
ğı hesabı düşünerek yaşayan biri ne der ki? ‘Buyurun gidelim’ diyor.

Ancak ana yüreğı dayanır mı, bu kadar sessiz teslim edebilir mi?
Birçok kişinin gittiğinde dönmediğini bile bile.. Şakire Hanım, ça-
resiz...

“Alın götürün mahkemeler ve emniyet, vatani için mücadele eden
gerçek bir yiğit evladını görsün” diyerek gururla ve onurla oğlunun
-evinin direğı gittikten sonra destek aldığı çınar’ı, belini yasladığı
dağı- alnından öpüyor...

Akif ağabeyle ilgili şahit olduğum özel bir durum yok.

Bildiğim; dava adamlarını karşılaştıkları zorluklar, zindanlar, kimse-
sizlik etkilemedi, etkilemez.

Onları deryalarda alabora eden sert esen rüzgârlar değil, dünyayı başlarına yıkan darbeler, çoğu zaman içerden, en yakınından olmuştur.

Dava adamını, ailesinin anlaması gerekir önce, onunla birlikte davayı yüklenmesi...

Kim bilir neler yaşanmıştır. Her birimizin hayatında var olan bilinmezler gibi...

“En iyi anlatış artık susmaktır” dizesi...

Herkesi, her şeyi, tüm hayatını kapsar mahiyettedir.

“Sustukça büyüyen esrarlı ateş” sardı tüm benliğini

“Susarak anlattım bütün gizliyi, sakladım duygumu ben konuşarak.”...

Hal-ı Arz...

O susmadı elbet. Üretti, anlattı.

Gönül dostları, dava arkadaşı şairlerle “üstadın bıraktığı yerden” dünyanın birçok yerine -esrarlı bir ilişki sonucu olgunlaşan gönül dünyasını- duygularını, davasını taşıyor milletin ve ümmetin uyanışı, birlikteliğini sağlamak adına birçok organizasyona öncülük ediyordu.

Devlet ve millet arasında köprü vazifesi gören kamu personeli, darbelerden en çok etkilenen memurlar, AB müzakerelerinin başlamasıyla aralanan bir kapı.

Sendika kurma çalışmaları bizim camiamızda da başlıyor.

Kararlı, ilkeli, vakarlı, dürüst, karizmatik, 40 yılı aşkın yazdıkları, organize ettiği edebiyat ve şiir söyleşileri ve mücadeleci kişiliği göz önünde bulundurulduğunda, muhatap kesimin en iyi tanıdığı, sendikacılığa yüklenilecek misyon ve vizyon için en uygun isim Mehmet Akif İnan ikna ediliyor...

Uzun yıllar emek verdiği eğitim ve edebiyat dünyasına çok daha güzel eserler verebilecekken o tüm birikimini ülkemizdeki STK ve sendikal anlayışın, ülkemin hak ve özgürlükler bağlamında değişim sü-

recine katkı sunacağına inandığı bir eserde vücut bulmasını yeğledi.
“Suskunluğu bölen kızgın bir sitem” miydi bilinmez...

Engeller tecrübeli dostların katkılarıyla bir bir aşıyor genel merkez kuruluyor, Eğitim-Bir-Sen’in Urfada örgütlenmesi için çalışma yapıldığını duyuyorduk, 1993 yılında hazır bulunduğum mecliste bizim camiamızda sendikal örgütlenme çalışmalarının başladığını başında Akif ağabeyin olduğunu öğrenmiştik.

Solcuların tekelinde olan sendikacılığı, çokbilmiş edasıyla sorguluyor, kimimiz kitaptaki yerini bulmaya çalışıyorduk.

1994 yılında Sayın Ahmet Bahçivan Şanlıurfa belediye başkanlığına seçilmişti.

İstanbul’da kurulan Bem-Bir-Sen sendikamızın Urfa teşkilatlanması için personel müdürlüğünde yapılan toplantıya davet edilmiş, üye yapma çalışmalarını bizzat yürütmüştüm. Her doğumda yaşanan sıkıntılar gibi bir süreçten sonra, yönetim kuruluna ismim yazılmış yeniden çalışmalara başlamıştık.

Artık Akif ağabeyin Şanlıurfadaki meclisinde, ailesi, şair ve yazarlara bir de sendikacılar eklenmişti.

Kamu çalışanı arkadaşlarımızın ilgisizliği canını sıkmış olacak ki yerel yönetimlerin maddi ve siyasi desteğini sağlamak için il temsilciliği yetkisini, işçi, ancak özel kalem müdürlüğü görevini yürüten İ. Erhan EMİROĞLU arkadaşımıza vermişti.

Hep yolları kesişen hemşerisi, arkadaşı Zübeyir Yetik, Bem-Bir-Sen genel başkanı olunca üyelik kesintilerinden konfederasyon aidatı da ödeniyordu. Ayrıca Artık Memur-Sen’in akademik ve hizmet sendikacılığı fikrini savunacak iki dava adamı, iki dost vardı. Bu durum Memur-Sen Türkiye örgütlenmesine ivme kazandırdı...

Şanlıurfa Belediyesi, Bem-Bir-Sen ile sosyal denge sözleşmesi (SDS) imzalayan ilk belediyelerimizdendir. Organizasyon benim sorumluluğumda idi, sözleşmeyi imzalamak üzere herkesi çağırılmış, protokolde Memur-Sen Genel Başkanı Mehmet Akif İnan Ağabeyi unuttum. Ön sırada yalnız oturuyordu “Ahmet ben ta Ankaradan bu iş için geldim amma beni çağırılmıyorsun” dediğinde çok utanmış-

tım. Program nikâh salonundaydı ondan etkilendiğimi sanıyorum şahitlik etmek üzere deyip davet ettim. Biraz da yüksek sesle “Ey-vallah şahidiz” dediğinde gülüşmelere ve kıpkırmızı olmama sebep olmuştu. Eksişime rağmen ilk aferini o zaman almıştım.

Kısa bir zaman sonra, Belediye Başkanımız Ahmet Bahçıvan’ın desteği ile bulvarda bir daire kiralanmış faaliyete hazır hale getirilmişti. -Başkanım bununla yetinmedi, sözleşmeleri her yıl yeniledi ve 2000 yılında Bem-Bir-Sen genel başkan yardımcılığına seçtiğim zaman da Memur-Sen Türkiye örgütlenme çalışmalarımız sırasında da maddi ve manevi desteğini esirgemedi minnetle yâd ediyorum-

“Sendikaya halı serilmeyecek, olsa da ayakkabı ile girilecek. Özel bir alana gerek yok. Seccade neyimize yetmiyor. Yeryüzü mescit bize.” uyarılarını dinleyince herkesten önce beşinci kata çıkmış, kapı girişinde hemen göze çarpan ‘Mescid’ tabelasının önünde durarak görmesini engellemiştim.

28 Şubat, malum süreç. İstanbul’da yapılan başkanlar kurulu toplantısı, süreci değerlendirmesi sorumluluklarımızı hatırlatması, cesaretlendirmesi ve “herkesi sendikaya davet edin” ifadeleri hala hafızalarımızda.

Toplantıda söz almış, devletin ve yetkililerinin bizi iyi tanımaları gerektiğini ve sonuna kadar Milli Görüş düşüncesi ve o günlerde ceza almış olan Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın yanında olacağımızı ifade etmiş ‘Mahzen’ şiirini seslendirmiştim. Eli çenesinde dinliyordu yanından geçerken “Yine Urfalılığınızı gösterdiniz.” diyerek memnuniyetini ifade etmişti.

Peygamberler şehrinde Sakıb’ın Köşkü, Belediye Başkanı ve birkaç arkadaşımızın bulunduğu ortam. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve ekibine hizmet binalarının tahsisi, organizasyonlar için verilen desteklerden bilgimiz olmasını istiyor ve memnuniyetini dile getiriyordu.

Ağabey ya Ankara, imkânlar oldukça iyi demişti arkadaşlarımızdan biri. Bir Ankara deyişi vardı ve Melih deyişi. Çok içerlendiği her halden belliydi. “Belediye Başkanı Sayın Melih Gökçek’ten zorluklarla randevu aldık, sendikal çalışmalar için tesislerden yararlanma,

dergi ve kitap baskıları için destek talebimi ilettim -arada keşke gitmeseydim diyor yeniden o anları yaşayarak- hafife alan, sorgulayan, kendi şahsına talepte bulunan biriymişim gibi davranması beni çok üzdü” demişti. Başka bir zaman yaptığımız görüşme sırasında, ‘daha da o kapıya gitmem’ diyordu. -O kapı Dr. Emin Dindar’ın Genel Başkan, benim de yardımcılığı yaptığim Bem-Bir-Sen yönetimine üç defa açıldı ancak sonuç alınamadı ve 2008 yılında Memur-Sen genel başkan yardımcılığına seçildiğim zamana kadar hep kapalı kalmıştı. Şükürler olsun, şu an binlerce üyemiz var. Ve inşaatı devam eden Genel Merkez binasının yeri içinde müteşekkirim-

Tutum ve davranışının Akif ağabeyle ilgisi olmadığını bir başka sendikamızın genel başkanı ile ilgili olduğunu bizzat Melih başkandan dinlemiş ve telafi etmeye fırsat bulamadığı için de üzgün olduğunu ifade etmişti...

Seçim arifesi, kaliteli bir kadro oluşturulmalı diyor duyarlı dostlar ve siyasi sorumlu kişiler, teşvik ediyor, başka bir bakışla teklif ediyorlar.

Sayın genel başkanımız 1995 genel seçimlerinde Şanlıurfa milletvekilliği için parti yetkilileriyle görüşmelerde bulunup müracaat etmiş. Yıllarca tüm varlığıyla savunduğu değerlerin siyasal temsilcilerinden üzüntüye gark eden darbeyi yemiştir. -Zihniyet aynı ve az farklı Memur-Sen camiasına parti içinde “paralel yapı” olarak bakılmaya devam ediliyor-

Şanlıurfa’nın ve Milli Görüş hareketinin efsane belediye başkanı, Şanlıurfa Milletvekili Sayın İbrahim Halil Çelik, vefalı bir dost, fedakâr bir dava adamına yakışanı yapıyor. “Ağabey ben feragat ediyorum seni listeye yazdıralım.” teklifine teşekkür ediyorum.

Akif ağabey sonuçtan son derece memnun “Sendika başkanlığı bakanlığa değişmem” diyerek ilgililere sitemini ve siyaset defterini kapattığını ifade ediyordu.

Sihhiye meydanındaki mitingler öncesi gayret ve heyecanı görmeye değerdi. Yüz binleri toplayacağız diyordu -aynı yerde sendikamıza, bizlere millet ve ümmet için büyük organizasyonlar nasip oldu- Memur-Sen’in ve bağlı sendikaların kuruluşu ve daha aktif bir yönetim kurulu oluşturmak için kongrelerde bizzat davet edip yöne-

time yazdığı/yazdırdığı, sonraları hırslarına yenik düşen, fedakârlığın hiçbir aşamasından nasip almamış birkaç kişi var ki, Akif ağabey onlara hakkını helal etti mi? Bilmiyorum...

Herkesin adeta direnç gösterdiği bir zaman diliminde yılmadan, bıkmadan, sekiz yıl gibi kısa bir sürede camianın sendikalara bakış açısının değişmesini ve hepimizin sendikal bilince ulaşmamızı sağladı. Ve birbirine zıt fikri akımların oluşturduğu STK'ların bir araya gelmesine öncülük etti, katkı sundu.

Aşkla mücadele etmeye devam işareti gibiydi "Sevgilim" hitabı.

Ağır hasta Urfa'ya gelmişti, vefatından iki ya da üç gün önce Mehmet Sarmış, Ali Ferhat Türkmen, Mustafa Tepe ve birkaç arkadaşımızla ziyaret etmiştik. Ayrılığa -onun için vuslata- bu kadar yakın olduğu zaman diliminde "Sendikaya sahip çıkın, Zübeyir'le çalışın, Urfalılar sendikaya sahip çıkın." demişti. -Nereden bilebilirdi ki, kendisinin bizzat adam ettiği, konjonktürel davranan karakersiz kişilerin desteğiyle alçakça bir darbeye maruz kalan Zübeyir ağabeyin, genel başkanlıktan sendikanın selameti için ayrılmak zorunda bırakılacağını.-

'Keşke daha fazla konuştursaydık' diyorum.

Kardeşi Dr. Ahmet İnan "Abi sendikacıları görünce bakıyorum kendine geldin." demişti.

"Tabii yaa." sözü hala kulaklarımda...

Gönül dostu,

Kimleri sürgün etti bilinmez...

Hicreti var

Umut ve hizmet için.

Gönül coğrafyasında Melcesi!

Kudüs Şairinin

Ve dönüşü var Peygamberler şehrine

Vuslat için...

Misafirleri çoktu... Onun adına mihmandarlık yapanı da... Mekânı cennet olsun...

**Dinamitler Patlar İçimde
Birden**

Halit ORTAKÖY

Dinamitler Patlar İçimde Birden

Halit ORTAKÖY

Memur-Sen Genel Başkan Yardımcısı (2008-2012)

O'nu ilk kez 1978-79 eğitim-öğretim yılının ilk aylarında, üniversite tahsili için gittiğim Ankara'da gördüm. Anadolu coğrafyasının muhtelif köşe bucağından başkentini oldukça donuk ve soğuk kucağına aniden düşürmenin şaşkınlığını henüz üzerimizden atamadığımız, biraz ürkek, biraz çekingen, biraz hercai ama aynı zamanda olup bitenleri dikkatle kavramaya çabaladığımız günlerdi.

70'li yılların o tozu-dumanı, yarası-beresi, kanı-gözyaşı arasında, gün geçtikçe her bakımdan biraz daha kuraklaşan Ankara'da mümbit bir vaha oluşturan meşhur Güzel Adamlar'dan elbette haberdardık. Bir taraftan devlet memurluğu görevlerini sürdürürken diğer taraf-

tan dönemin çok ağır şartlarına rağmen büyük bir özveri ve itina ile çıkardıkları *Mavera Dergisi*'nin her sayısını hasretle bekler, baştan sona bütün sayfalarını dikkatle okur, kavgadan-dövüşten uzaklaşır, sanattan, edebiyattan dem vuran, bazı şiirlerini ezbere bildiğimiz bu harbi adamların sesine kulak kesilir, kendi aramızda uzun tahlillere girişirdik. Her bakımdan bize ait olan, bize özgü duygular, sezgiler taşıyan bu umut dolu ses, hem Anadolu mahreçli hem de evrensel mesajlar yüklüydü.

Yazdıkları, konuştukları, dokundukları, kısacası ürettikleri tüm eserleriyle isimlerini ve etkilerini bütün çevrelerde iyiden iyiye hissettirdikleri zaman dilimi, dikkatli bir araştırmaya ve analize tabi tutulması gereken çok ilginç bir döneme tekabül eder ki, bu nokta, kader-i ilahiye müteallik bir tevafukla da izah edilebilir. 1950 sonrası çok partili siyasi hayat, Demokrat Parti iktidarı, toplumun üzerindeki baskıların hafiflemesi, köyden şehre göçün hızlanması, insanımızın artık fikir değiştirerek maddi-manevi zorluklarla karşılaşsa da çocuklarını okutmaya karar vermesi gibi daha birçok saik hatta çok hazin sonuçlar doğuran 1960 darbesine rağmen; adeta okumaya aç, yeni, genç bir kitle buldular karşılarında muhatap olarak. Kendilerine bir şekilde ayar verilmiş yetişkin veya orta yaş üstü kitle yerine var güçleriyle bu yeni, temiz, kirlenmemiş, okuma cehti taşıyan genç kuşağı beslediler.

Bu “Güzel Adamlar”ın her biri, kısa zamanda adeta bizim kahramanlarımız, idollerimiz haline gelmişlerdi. Hiç yüzlerini görmesek, seslerini duymasak da ünsiyet geliştirir, yakinen tanıştığımız dostumuz, akrabamız gibi hisseder, hatta onlardan bahsederken oldukça hasbi “Akif Abi, Cahit Abi, Rasim Abi” filan der, ilgisiz ve dolayısıyla bilgisiz olanlarımıza bu ayrıcalığımızla bir nevi yukarıdan bakardık. Amatörce yazdığımız şiir, hikâye ve denemelere *Mavera Dergisi*'nin okuyucu köşesinde cevaplar yayınlandığında bu durum başka bir hale evrilir, artık onların da bizi tanıdığı zannına kapılırdık. Gerçekten de onlar, bu ülkenin çocuklarını yani bizleri, bizden daha iyi tanıyor olmalı ki; bizi en saf, en masum, en derin tarafımızdan yakaladılar, Necip Fazıl'ın deyimiyle yıllar yılı “yüreklerinden kalemelerine kan çekerek” ettikleri tohumlar, gün geldi, karanlığın en

kesif olduğu zamanlarda yeşerdi ve milletimizin güveni, umudu, aşu, ekmeği oldu.

İşte o gün de farklı üniversitelerden arkadaşların kaldığı bir öğrenci yurdunda Akif İnan Ağabey'in konuşacağını duyunca büyük bir iştiyak ve heyecanla koştuk ve yaptığı söyleşiyi, sanki yıllardır tanışıyor-muşuz hissi içinde saatlerce dinledik. Uzun uzadıya, çok yakından tanıdığı Anadolu insanından, onun erdemlerinden, güzelliklerinden, fedakârlıklarından bahsetti. Onu değiştirmek, dönüştürmek, tek tipleştirmek isteyenlerin kurdukları tezgâhları, haksızlıkları, üzüntüyle, buna mukabil milletimizin kuşaktan kuşağa, nesilden nesile aktarıla aktarıla bugüne kadar taşınan mümtaz vasıflarıyla nasıl asil bir direnç gösterdiğini coşku ve heyecanla örnekler vererek anlattı. Bir hadis-i şeriften yola çıkarak, aileyi, aile reisinin çobanlığını, bunun ne kadar önemli olduğunu, eğer bunu kavramazsak önce ailenin sonra da milletin ve devletin parçalanacağını vurguladı. Sözü en sonunda, milletin çobansızlığının tehlikelerine, orada bulunanların hepsinin milletin, ümmetin çobanları, koruyucuları olmaları gerektiğine getirdi ve sanki her birimize çobanlık ödevi vererek bitirdi konuşmasını.

Sert ve derin bakışlarının ardındaki merhameti hissetmemek mümkün değildi. Cezbedici bir anlatım ve ifade tarzına sahipti. Sesiyle, el-kol hareketleriyle, bakışıyla, duruşuyla yani bütün varlığıyla, ifade ettiği fikrin, mananın arkasındaydı sanki.

O günkü söyleşiden çalاکalem aldığım notları düzenleyip kendilerinin de köşe yazarlığı yaptığı, o yılların bizce en muteber gazetesi Yeni Devir'e "Bir Söyleşinin Ardından" başlığıyla göndermem ve hemen ertesi gün yayımlanması, daha çok yakınlaşmaya vesile oldu.

Necip Fazıl'ın "Üstad", Sezai Karakoç'un "Sezai Bey", artık uğrak yerimiz olan Maveria Dergisi'ndeki, kendilerine "Abi" dediğimiz "Güzel Adamlar"ın her biri, konuşmalarımızın temel referansları haline gelmişti. Üstad'ın şiirleri zaten en hamasi nutukların başköşesine kurulur, Sezai Bey'in Mona Roza'sı piyasaya çıkıp hiçbir yerde yayınlanmadan, yani tılsım bozulmadan çok önce dilden dile, gönülden gönüle dolaşır, bir de "aman ha!"larla sarıp sarmalanıp tüm

aşklarımızın tercümanı olur, Erdem Abi'nin "Sabır, Savaş, Zafer" üçlüsü yüreklerimizde volkanlar kaynatır, Cahit Abi'nin Yedi Güzel Adam'ından biri de biz olur, Akif Abi'nin "Büyük Doğu"suyla haşmetli bir doğulu gurur taşır, Rasim Abi'nin Malcolm x çevirisiyle Harlem Sokaklarındaki batılı siyah isyanın coşkusunu kendi kaldırımlarımızda, caddelerimizde yaşadık.

80'li yıllara, neredeyse onar yıl aralıklı mutad darbelerimizden biriyle girdik. Pek çok fikir hareketi bu yüzden sükuta uğrasa ve bizler Anadolu Bozkırının en saf, en temiz, en bakir, en mümbit köşelerine savrulsak da, masumiyetleri her dem apaşıkır gözlerine vuran memleket çocuklarının meraklı bakışlarına karşılık verirken, bizim üstadların sesinden, soluğundan, hissedişlerinden, haykırışlarından bir şeyler taşıdık sürekli.. Çünkü medeniyetimiz, bu çağda yine ve yeniden Anadolu'dan neşv ü nema bulabilirdi ve onlar her türlü zor şartlara rağmen bu fikrin, bu inancın, bu umudun âvâzesini âleme Davud gibi salıyorlardı.

Akif İnan'ın "Uygarlığından koparılan toplum, tükenişin trajedisini yaşıyor demektir" uyarısını belleğimize kazıyıp o trajediyi yaşamamak adına ne gerekiyorsa yapılmalıydı. Ona göre en önemli davalardan biri de; "asırlarca yoğurduğumuz ve kendimizin de içinde yoğrulduğu, medeniyetimize uygun bir aydın neslin yetişmesi"ydi.

90'lı yılların başlarında Akif Abi'nin bir eğitim sendikası kurduğunu ilk duyduğumda önce inanmadım. Akif İnan, sendika, örgütlenme vb. kelimeleri yan yana getiremedim. "Tamam işte, sürekli birilerini kaybedişimiz gibi O'nu da kaybettik" dedim. Sol ideolojinin yıllar yılı kirletip durduğu ve bize öteden beri bu yüzden itici gelen "sendika" kelimesinin yanı başında bir mütefekkir adam... Akıl alır gibi değil. Lüzumsuz işler kabilinden addederek bir süre kayıtsız kaldık. Sorumluluk bilincine sahip aydın tipinin kendine has bir örneği olan Akif İnan'ın bu çabasının da bir sorumluluktan kaynaklandığını, işin hiç de bizim bildiğimiz gibi olmadığını anladığımızda kayıtsızlığımız hemen sona erdi.

Kuruluş çabaları sürerken, ilk Genel Merkez binamızın daha doğrusu küçük bir dairenin bulunduğu Şehit Adem Yavuz'da kendisi-

ni ziyaret ettiğimizde sendika için duyduğu heyecana kapılmamak mümkün olamazdı. Yine fikirlerini ifade ederken yaptığı gibi sendika için de bütün varlığını, bütün gücüyle ortaya koyuyordu. Zor zamanda konuşmak ona özgüydü. Eskiden beri yurdun dört bir tarafında sürdürdüğü ve aşınası olduğu konferans, panel, sempozyum vb etkinliklerde bu kez eğitimin yanı sıra sendika için fasıllar açıyor, olup bitenlere isyanlar ediyor, üst perdeden hitabelerde bulunuyor, daha yeni kurduğu sendikasının ve konfederasyonun bir gün mutlaka en büyük kuruluş olacağını haykırıyordu.

Ne yazık ki, çok geçmeden mutad darbe geleneğinin bu kez de en post modernine gelip çatmıştık. Doğal olarak; tarihe mal olmuş bütün şahsiyetlerde olduğu gibi Akif İnan'ı ve sendikal hareketini de, içinde yaşadığı zaman, çevre ve toplum, sosyal ve siyasal hadiseler, yerel ve uluslararası gelişmelerden bağımsız bir analize tabi tutmak mümkün değildir.

Aslında 28 Şubat, sadece takvimden bir yaprak ve sadece 1997 yılından ibaret değildi. Muhafazakar partilerin gerek yerel, gerekse genel seçimlerde oylarını artırmaya başladıkları yıllardan itibaren hem statüko yanlısı klasik, egemen-zinde güçler hem büyük medya ve sermaye çevreleri hem de sözüm ona STK görünümlü kuruluşlar ve en önemlisi kendi kendilerine “çete” diyenler (TOBB, TİSK, TESK, TÜRK-İŞ, DİSK), çoktan gardlarını almışlar, tek tip insan modelini yeniden üretmenin, kabul etmeyenlerle bin yıl bile sürse savaşmanın kararlılığını göstermişler, dinleri ile barışık yaşamak isteyenlerin yaşama haklarını ellerinden almışlardı. Bu psikolojik harekât ve baskıcı tutumdan en çok etkilenense kamu çalışanları, mütedeyyin kişilerin kurup yönettiği vakıf, dernek ve işletmelerdi. Eğitim hayatı başta olmak üzere, yayın, sanat-edebiyat, düşünce dünyası da bu süreçten nasibini fazlasıyla aldı.

Fakat bu durum, gittikçe ağırlaşan büyük yükü omuzlayacak kahramanların hiç çıkmayacağı anlamına gelmiyordu tabii.

Akif İnan, bir genel başkan olmanın ötesinde, bir ağabey ve bir aydın olarak, Anadolu'nun muhtelif illerinde, çoğu zaman da Ankara'da yaptığı sendikal çalışma toplantılarında, yurdun dört bir yanından

koşarak gelenlere kendi heyecanından, azminden, şevkinden, ufkundan derleyip topladıklarını dağıtmaya başladı. Sendikacılıkla tanışıklığı henüz yeni ama Akif Abi'ye sevgi ve saygıyla bağlılığı kadim olan dava arkadaşları, sivil olmanın hatta en önemlisi sivil kalabilmenin hem ne kadar zor, hem de ne kadar önemli olduğunu öğrenerek kendi mecralarına coşku ve umutla dönüp var güçleriyle çalışma erdemini gösterdiler. Akif Abi, yorulan, usanan, bıkkınlık gösteren arkadaşlarımıza sürekli; “siz kendinizi ve gücünüzü fark ederseniz, bir gün mutlaka bu millet de sizi fark edecektir.” deyip durdu.

2000'e sadece 3 vardı ve sürecin sert, hoyrat rüzgarları bizim gibi zaten yeni kurulmuş, geliri olmayan, zar zor ayakta duran taşralı STK'ları köşeye sıkıştırmaya başlamış, postal ve tank sesleri derinden derine duyulur olmuştu. Zaten kamu çalışanlarının sendika ya da konfederasyonlarının kanunu yok, yönetmeliği yok, genelgesi yok, parası-pulu yok, pek çok kişiye göre var olmalarının bir gereği de yoktu.

Bütün bu olumsuzluklara ve zorluklara rağmen Akif İnan, muhtelif şehirlerde “21. Yüzyıla Doğru Türkiye'de Eğitim Sistemi” başlıklı bir konferanslar serisi başlattı. Evet, 21. Yüzyıla giriyorduk ve hiç kimse gelecek kuşakların eğitim sorununu dert etmiyordu.

Biz kendi şehrimiz Denizli'de bu konferansın panel şeklinde gerçekleşmesini talep ettik. 10 Mayıs 1997 tarihinde gerçekleşecek olan panelde o günlerin en gür sesli, en dik duruşlu adamlarından eski Milli Eğitim Bakanı Hasan Celal Güzel, Akif İnan ve Pamukkale Üniversitesi'nden iki profesör konuşmacı olarak katılacaklar, Kamil Aydoğan da oturumu yönetecekti.

Her şey tamamdı. Panele bir saat kala kendilerini şehrin dışında karışladık, ben Akif Hoca'nın aracına geçtim. Hal hatırdan sonra Akif Abi “İnşallah sormaz” dediğim soruyu ilk sıraya aldı.

“Halitciğim, sendika yerimiz nasıl, tabela filan?”

“Abi, şu anda filanca dernekle aynı mekânı paylaşıyoruz, en kısa zamanda inşallah” dememe kalmadı, gürlledi.

“Bak Halit, şimdi şoföre söyler, arabayı şu kavşaktan Ankara'ya dön-

dürürüm. Ne demek bu!. Ben her ilde kendi yerimi isterim!...” Yer yarılmış, ben de içine girmiştım. Bunca yıldır onu ilk kez bu kadar çok celalli görüyordum. İşin ilginç yanı; salona ulaşıncaya kadar hiç durmaksızın söylenmeye devam ederken benim zihnimde yine onun “Dinamitler patlar içimde birden” mısrası ve bu mısranın te-zahürü dönüp duruyordu.

Her şeye rağmen panel başarıyla bitmiş, Hasan Celal Güzel ve Akif Abi şehrimizden bir rüzgâr gibi geçmişlerdi. Hasan Celal Güzel dinleyiciler tarafından dakikalarca alkışlanmış, o günlerde kendisine halk tarafından yakıştırılan “Tank Hasan” lakabının bir kez daha hakkını vermişti. Gidip konuştuğu her şehirde hakkında davalar açılması onun için sıradan bir durumdu artık.

Akif Abi, dünyanın hiçbir yerinde eğitim düzeyi yüksek olduğu halde gelir düzeyi düşük bir ülkenin olmadığını, eğitime önem vermenin Anadolu’nun geleceğine önem vermek olduğunu, yaşadığımız şehrin kültürel yapısına dair çalışmalarımızı artırmamız gerektiğini, okumaya, araştırmaya, sanata, edebiyata ve düşünce dünyasına ilişkin çabaları sürdürmemizin ne kadar önemli olduğunu, Şekspir’in dediği gibi: ‘Şehrin duvarlarının, ancak kültürle örülerek korunabileceğini’ hatırlattı.

Birkaç gün sonra hakkımızda 5816 sayılı yasadan dava açıldığını Akif Abi’ye hiç söylemedik. Yerel ve ulusal medya, Eğitim-Bir-Sen Denizli Şubesini hedefe oturtunca öğrendi tabii (12-17 Mayıs 1997 yerel Gazeteler, Milliyet, Hürriyet)... Hem O, hem de Hasan Celal Güzel gayet normal karşıladılar gelişmeyi. İşin ilginç yanı, bu kez dava nedense onlar hakkında açılmamıştı. Bir sürü ifade, sorgulama, duruşma akabinde tam bir yıl sonra beraat ettiğimizde ise hiçbir medya kuruluşunda haber olmadık.

Akif İnan, “topyekûn savaş” tamtamlarının hem STK’ları, hem okullarımızı hem de çalışma hayatımızı allak bullak ettiği, her kafa-dan ayrı bir sesin çıktığı, hiçbir öncü sesin yankı bulamadığı o süreçte, kendi teşkilatını ve mensuplarını sahil-i selamete çıkarma gayreti içinde pek çok sıkıntıyla gece-gündüz boğuştu. Bu gayret ve azim, kimi zaman yalnızlığa terk edilse, bazı çıkar hesaplarına maruz kalsa

da O, geçmiş uygarlığımızın canlı bir örneği olarak hiç yılmadı.

Vefatından altı ay öncesinde bile, Ankaradan genelge üstüne genelge gönderiyordu “çalışın” diye, ama kimsede mecal kalmamıştı. 1999’un önce ikinci, sonra altıncı ayında gönderdiği genelgelerde üçüncü genel kurulun yapılabilmesinin gereği olan paranın temini için illerden her ay “5 milyon tl” göndermelerini rica ediyor, başarılar diliyordu.

Aradan geçen bunca zaman sonra, bugünden o güne tekrar baktığımızda; Akif Abi’den ve diğer üstadlarımızdan tevarüs eden hazinelerle, her şeye rağmen hem bireysel hem de kurumsal planda, zor zamanda konuşan ve koşanların daha kararlı, daha ilkeli, daha kaliteli davranışlar sergileyebildiklerini açıkça görüyoruz. O gün, kuşku insanı maymunlaştırılmış, korku dağları beklemişse, bugün de bekliyor. O gün uzun bir yürüyüşe çıkmaya hüküm giyenler, bugün de aynı aşk, vecd ve azimle yürümeye devam ediyorlar. O günün jakoben zevatı ve demokrasi karşıtı STK’ları bugün de aynı.

Bir başka büyüğümüzün deyişiyle; “Makam, mevki, şan, şöret, servet uğruna tüm ulvi değerlerin ayaklar altına alındığı bir zamanda yaşıyoruz şimdi. At izinin it izine karıştığı, kimliksizleşmenin, durusuzluğun alıp başını gittiği bir süreç bu. Başkalarına şirin görünme kurnazlığı ‘değişim’ olarak yutturulmaya çalışılıyor.”

Bir isyan adam olarak Akif Abi, bütün bu olup bitenleri görseydi ne derdi bilmem ama içinde volkanların kaynayacağına, dinamitlerin patlayacağına eminim.

Hiçbir şeyi kendisini alkışlasınlar diye yapmayan Akif Abi, duruşu, tavrı, ifadeleriyle tam bir uygarlık savaşçısıydı. Şiirinde bahsettiği “iniltileri” bize miras kaldı. İşte asıl şimdi bize, bıraktığı mirasta kendimizi görmek ve karar vermek düşüyor. Çünkü; “Tarihimiz ve coğrafyamız, bu ülkenin çocuklarını mirası devralmaları için zorlamaya devam ediyor.”

Akif İNAN ve Sendikacılık

Mesut KINALI

Akif İNAN ve Sendikacılık

Mesut KINALI

Memur-Sen Kurucusu

Memur-Sen'in kurulması aşamasında yakından tanıma fırsatı bulduğum rahmetli Akif İnan ile kısa sayılmayacak bir yol arkadaşlığımız oldu. Bu esnada üzerimde öyle iyi intiba bıraktı ki her iki cihanda da iyiliğine rahatlıkla şahadet edebilirim. Bu nedenle de onun hakkında yazı yazma teklifi gelince tereddütsüz kabul ettim.

Akif İnan'ın kişiliği, ahlakı, şairlik ve yazarlık yönü hususunda yazılmış çok sayıda eser olması dolayısıyla bu yazıda sadece sendikacılık yönü üzerinde durulacaktır.

Öncelikle şu hususun belirtilmesi gerekir ki, Akif İnan'ı bugünkü anlamda bir sendikacı olarak görmek yanlış bir değerlendirme olur.

Zira günümüz sendikacılığı tek bir amaç gütmekte, daha doğrusu öyle görünmektedir. O da üyelerinin menfaatini korumaktır. (Gerçi bu amaç, hiçbir zaman gerçekleştirilememiştir ve gittikçe de bu amaçtan uzaklaşmaktadır.) Oysa Akif İnan'a göre sendikacılık, dar bir çerçeveye sığdırılmaz. Onun için söz konusu amacın yanında ve belki ondan çok daha önemli bir şeydir sendikacılık... O da günümüz şartlarında tüm mazlumlar için mücadele aracı olmasıdır.

Bilindiği gibi o yıllarda kurulmaya başlayan memur sendikaları dernekten farksızdı. Bununla beraber işçi sendikalarında olduğu gibi her fraksiyon kendi sendikalarını oluşturmaya başladılar. Üyelerine hiçbir getirisi olmadığı gibi külfet getiren böyle bir sendikanın oluşturulması o günün şartlarında pek de kolay değildi. Çünkü kuruluş masraflarından başlayarak tüm faaliyet masrafları bir avuç kurucunun fedakârlığına bakıyordu. Diğer sendikalar, kolayca sponsor bulabiliyorlardı. Zaten iktidarlar da onları destekleyip korumaktaydı. Fakat ne pahasına olursa olsun Müslümanların da bu sendikayı oluşturması gerekiyordu. İşte o gün için ateşten bir gömlek olan bu girişimi Mehmet Akif İnan ve onun teşvik edip cesaretlendirdiği bir avuç insan gerçekleştirdi.

Akif İnan böylesine zor şartlarda üzerine aldığı bu görevi, gece gündüz yılmadan çalışarak başarıyla gerçekleştirdi. Çünkü o zamanlar, bırakın üye bulabilmeyi, sendikaların yönetim kurullarını oluşturabilecek kişileri bulmak bile çok zordu. Daha önce de belirtildiği gibi insanlar bizlerin kurduğu sendikalara katılmaktan çekiniyorlardı. Bir üye kaydedebilmek için saatlerce ve hatta günlerce dil dökmek zorunda kalınıyordu. Memur sendikacılığı yeni olduğu için çoğu memur üye olmaktan çekiniyor, üye olmak isteyenler ise iktidara yakın olan diğer sendikaları tercih ediyorlardı.

Mehmet Akif İnan her konuda olduğu gibi sendikacılık konusunda da sabırlı ve azimli idi. Şevkimiz kırıldığında hep moral verir ve bizim görevimizin sadece çalışmak olduğunu, sonucun ise Allah'a ait olduğunu hatırlatırdı. Çok yorulduğu anlarda bile yılgınlık ve ümitsizliğe düşmezdi. Aksine moralimiz bozulup ümitsizliğe düştüğümüzde bizimle de uğraşırdı.

O gün için kurulan memur sendikalarının, üye menfaatlerini korumanın yanında diğer amaçların gerçekleştirilmesinde de yetersiz olduğunu bildiğinden, hiç olmazsa sorunları dillendirmeye imkân verdiğinden faydalı olduğunu söylüyordu. Zaten dernek niteliğinde olan sendikacılığın, söz konusu amaçları gerçekleştiremeyeceğini Akif İnan çok iyi biliyordu. Onun için sendikaların güçlü olabilmesi ve iktidarlar üzerinde baskı gücü oluşturabilmesi için toplu sözleşme ve grev hakkının da tanınması gerektiğini savunuyordu. Bu imkânlarla desteklenip güçlenecek bir Memur-Sen'in, özlük hakları açısından o gün için işçilerin çok gerisinde olan memurların haklarını savunacak yegâne sendika olacağını, sarı sendikacılığın da Memur-Sen marifetiyle yok edileceğini söylüyordu.

Başta da belirttiğimiz gibi ona göre sendikacılık, sadece üyelerinin hakkını korumak değildi. Tüm memurlar üye olsun olmasın onun sendikasının koruyucu şemsiyesi altındadırlar. Bilindiği gibi memurlar doğrudan doğruya iktidar ve yöneticilerinin gözetimi altında bulduklarından sık sık onların hışmına uğrayıp mağdur edilmektedirler. İşte Memur-Sen bunların da savunucusu ve hamisi olmalıdır.

Onun düşüncesine göre dernek, vakıf ve sendika gibi kurumlar bizler için vazgeçilemez oluşumlardır. Zira her zaman ezilen ve ikinci sınıf vatandaş olarak kabul edilen Müslümanların bu tür kurumlara başkalarından daha fazla ihtiyaçları vardır. Bu nedenle sendikacılık ona göre gönüllülük esasına dayanan bir zorunluluktur.

Kısacası Akif İnan'ın sendika anlayışı günümüz sendika anlayışından farklıdır. Her şeyden önce onun girişimi "erdemliler hareketi" idi. Bu nedenle iktidarın ve güçlünün değil sessiz çoğunluğun sesi olmalıydı. Üyesi olsun olmasın zayıf ve ezilen tüm insanların temsilcisi olmalıdır onun gönlündeki sendika... "Hiçbir şey yapamazsak dahi basın toplantıları ile onların dertlerini dillendiririz" diyordu. Yani Akif İnan'ın sendikası sadece üyelerinin dertleriyle değil Türkiye'nin sorunlarıyla ilgilenmeliydi.

Son olarak Şu hususu da belirtmeden geçmek istemiyorum. Memur-Sen'in kuruluş yllarında bazen haftada birkaç toplantı yapılırdı. Akif İnan hiçbir toplantıyı kaçırmadığı gibi herkesten önce gelirdi. Faaliyetler için gerekli paranın tedarikinde devamlı kendisi nc olduğundan bizlere de örnek olurdu. Yani o günün sendikacıları "alan" değil "veren"di.

**Memur Sendikaları Konfederasyonunun
Kuruluşuna Giden Yolda Mehmet Akif
İNAN Hoca ile Yol Arkadaşlığımız**

M. Emin ZARARSIZ

MUR-SEN
KONFEDERASYONU

MUR-SEN
KONFEDERASYONU

MUR-SEN
KONFEDERASYONU

MUR-SEN
KONFEDERASYONU

MUR-SEN
KONFEDERASYONU

IN NEEDS TANTINDA TURKIVELI...

Memur Sendikaları Konfederasyonunun Kuruluşuna Giden Yolda Mehmet Akif İNAN Hoca ile Yol Arkadaşlığımız

M. Emin ZARARSIZ
Memur-Sen Kurucusu

Öncelikle belirtelim ki, Eğitimciler Birliği Sendikasının (Eğitim Bir-Sen) ve Memur Sendikaları Konfederasyonunun (Memur-Sen) kurucusu ve ilk genel başkanı olan merhum M. Akif İnan'ın sendikacılık yönünün ortaya çıkarılması amacıyla hazırlanması düşünülen "Sendikacı Mehmet Akif İnan" kitabı için, 19 Nisan 1995 tarihinde kuruluşunu gerçekleştirdiğimiz Büro Memurları Sendikası (kuruluştaki adı Kamu Büro Çalışanları Sendikası) ile Memur Sendikaları Konfederasyonunun kurucusu olarak bizden de yazı talep edilmesi büyük bir kadirşinaslık örneğidir. Hem bu kitabın çıkarılması dü-

şüncesi ile merhum M. Akif İnan hocamıza vefa borcumuzu ödememize fırsat verildiği için hem de Memur Sendikaları Konfederasyonunun kurucularının unutulmayarak yazı istenmesi nezaketi için Memur Sendikaları Konfederasyonunun tüm yöneticilerine bu vesile ile teşekkür ediyorum.

Merhum M. Akif İnan hocamız ile kamu görevlilerine yönelik sendikacılık hareketi yol arkadaşlığımıza geçmeden önce bazı hususların altını çizmek istiyorum. Bu hususların, kuruluş günlerini yaşamayan bugünkü arkadaşlarımızın kuruluş günlerinde yaşanan zorlukları ve çekilen sıkıntıları anlamalarına yardımcı olacağını düşünüyorum.

İfade etmeliyim ki, tarihî olayları ve kurumsal yapıların oluşum süreçlerini (kuruluş tarihçelerini) bugünün şartları içinde değerlendirmeye kalkmak, ilk düğmeyi yanlış iliklemek anlamına gelir ve kuruluş süreçlerinde yaşanan sıkıntıları, zorlukları anlamaktan insanları uzaklaştırır. Her olay kendi zamanındaki şartlar içinde değerlendirildiğinde daha doğru bir değerlendirme yapılmış olur.

Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen'in kurucu ve yöneticilerinden Nurettin Sezen'in kaleminden çıkan ve Eğitim-Bir-Sen tarafından yayınlanan "Tanıklığımla Eğitim-Bir ve Mehmet Akif İnan 1992 – 2000" kitabının takdiminde de ifade edildiği gibi "Dünü daha iyi kavrayarak bugüne daha iyi sahip çıkmak ve bugünü düne göre kıymetlendirmek mecburiyetindeyiz. Dünün öncüleri, dünü bugüne taşıyanlar ve bayrağı bizlere ulaştıranlar, bugünün vüs'ati ve imkânlarıyla belki anlamını ve değerini kavramakta zorlanacağımız hangi güçlüklerle mücadele etmişler, hangi fedakârlıklarda bulunmuşlardır, bunu bilmek ve bugünün öncülerine aktarmak zorundayız." (Tanıklığımla Eğitim-Bir ve Mehmet Akif İnan 1992 – 2000, Eğitim Bir-Sen Yayınları, Eylül 2013, s. 12)

Bugüne baktığımızda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Kamu Görevlileri Sendikaları Üye Sayıları İstatistiklerine göre (Tem-

muz 2016), 11 Hizmet Kolunda, toplam 2.452.249 kamu çalışanın-
nın 1.756.934'ünün üye olduğu (% 71,64) 10 adet konfederasyon
ve bu konfederasyonlara bağlı çok sayıda sendika ile herhangi bir
konfederasyona bağlı olmayan çok sayıda bağımsız sendika faaliyet
göstermektedir. (Üye sayısına göre konfederasyonlar: Memur-Sen,
Türkiye Kamu-Sen, Kesk, Birleşik Kamu-İş, Cihan-Sen, Tüm Me-
mur-Sen, Desk, Bask, Hak-Sen, Anadolu-Sen)

Bugünkü duruma kolay gelinmemiştir. 1987 yılında başlayan eylem
ve faaliyetlerle birlikte çok sayıda kamu çalışanının memuriyetten
atılma, disiplin cezaları, güvenlik güçleriyle çatışmalar, orantısız güç
kullanımlarına maruz kalmalar, sayısız eylemler, mücadeleler, kuru-
luş müracaatlarının kabul edilmemesi, yasa dışı ilan edilmeler, yok
saymalar, kapatmalar vb. mücadele ve muamelelerden sonra kamu
çalışanları da sendikal haklara kavuşabilmiş ve bugünkü sendika ve
konfederasyonlar anayasal bir hak çerçevesinde herhangi bir ekono-
mik sıkıntı yaşamadan serbestçe faaliyet göstermektedirler.

Bilindiği üzere, 12 Eylül 1980 Darbesi ve bu darbenin ürünü olan
1982 Anayasası, bir toplum mühendisliği anlayışıyla Türkiye Cum-
huriyeti Devletini ve toplumunu yeniden yapılandırmış, olabildiği
kadar örgütlenmeden ve siyasetten uzak bir toplum amaçlamıştır.
Bu nedenle sadece çalışan kesimden işçilere sendikalaşma hakkını
taniyan 1982 Anayasasının 51'inci maddesi ile, 2001 yılında değişin-
ceye kadar kamu çalışanlarının (genel deyişle memurların) örgüt-
lenmesi anayasal bir hak olarak görülmemiştir. Kamu çalışanlarının
sendikalaşmasını öngörmeyen bir Anayasa yürürlükte olduğu süre-
ce, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu da doğal olarak
bulunmuyordu.

Mevzuat altyapısı olarak yukarıda belirtilen durumun geçerli oldu-
ğu bir ortamda yapılan mücadeleler sonucunda kamu çalışanlarının
sendika kurma ve sendikal faaliyette bulunma hakları elde edilebil-
miştir.

Bütün bu mücadeleler ve fiili durumlar sonucunda 25/06/2001 tarihinde 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu kabul edilmiş, 03/10/2001 tarihinde ise Anayasanın 51'inci maddesinde yapılan değişiklik ile kamu çalışanlarının sendika kurma hakkı anayasal bir hak haline gelmiştir.

Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan işçi olmayanların (memurların) sendikalaşma yönünde hareketleri ve faaliyetleri 1987 yılından itibaren başlamış ve 1990'lı yılların ilk yarısında mevzuat yönünden eksikliklere rağmen kamu çalışanları sendikaları kurulmaya başlanmıştır.

Kamu çalışanlarının sendikalaşması konusunda yoğun faaliyetler ve eylemler daha çok sol kesimde başlamış ve 1995 yılında kurulan Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonunun (KESK) öncüsü olarak 1990 yılında Eğitim İşkolu Kamu Görevlileri Sendikası (Eğitim-İş) kurulmuş, bunu takiben Eğitim, Bilim ve Kültür Emekçileri Sendikası (Eğitim-Sen) ve Tüm Belediye Memurları Sendikası (Tüm-Bel-Sen) kurulmuştur.

Aynı yıllarda milliyetçi/ülkücü kesim ise önce Kamu Çalışanları Vakfı adı altında örgütlenmişler, 1992 yılında ise Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu (Türkiye Kamu-Sen) çatısı altında muhtelif hizmet kollarında sendikalaşmışlardır.

Muhafazakâr/İslâmcı kesim ise Teknik Elemanlar Derneği, Türkiye Öğretmenler Vakfı gibi muhtelif meslek gruplarını bünyesinde toplayan dernek/vakıf şeklindeki örgütlenmelerini 1980'li yıllardan itibaren yapmaktaydı.

Muhafazakâr/İslâmcı kesim, işçilerin örgütlenmesi konusunda diğer kesimlere göre biraz geç kalmıştır. 1952 yılında kurulan Türk-İş, 1967 yılında Türk-İş'ten ayrılarak kurulan Disk'ten sonra ancak 1976 yılında kurulan ve bugün ikinci en büyük işçi sendikaları konfederasyonu olan Hak-İş muhafazakâr/İslâmcı kesimin sendikalaşma alanındaki öncüsünü oluşturmaktadır.

Gerek sol kesimin gerekse milliyetçi/ülkücü kesimin kamu çalışanlarına yönelik sendikal örgütlenme çabaları ve mücadeleleri ile 1976 yılından bu yana sendikal örgütlenme tecrübesi bulunan muhafazakâr/İslâmcı kesimin de bu sefer geç kalma durumuyla karşılaşmamak adına kamu çalışanları alanında örgütlenme çabalarını hızlandırmıştır.

Memur Sendikaları Konfederasyonunun Kuruluşuna Doğru İlk Teşebbüsler

1984 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olduktan sonra ilk hedefim olan İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku alanında akademisyenlik için yeni kurulmuş olan Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesinin İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalında Araştırma Görevlisi alım ilanı bize bu fırsatı getirmiş oldu ve 1985 yılında Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi olarak akademisyenliğe adımımızı atmış olduk.

Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde yüksek lisansımı **“Türk İş Hukukunda İşverenin Haklı Nedenle (Süresiz) Fesih Hakkı”** konulu tezimle tamamladıktan sonra (1988), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Doktora çalışmalarına başlamış ve **“Uluslararası Belgelerde ve Türk Hukukunda Sendika Hürriyeti ve Sınırları”** alanında Doktora Tezimi hazırlamaya başlamıştım.

Ancak Diyarbakır ortamında başlayan ve giderek dozunu artıran terör eylemleri bizi 1989 yılında Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının açmış olduğu Planlama Uzman Yardımcısı sınavına müracaata zorunlu bırakmış ve aynı yıl DPT’de Planlama Uzman Yardımcısı olarak çalışmaya başlamıştım. Aynı zamanda hem Doktora çalışmalarım devam ediyor hem de Planlama Uzmanlık tezi olarak ise **“Türk İş Hukuku ve Sosyal Politikasında İş Güvencesi Sorunu: Mukayeseli Bir İnceleme”** adlı çalışmamı yürütüyordum.

Yılıni tam olarak hatırlamıyorum ama sanıyorum 1990 veya 1991 yılında kamu görevlilerinin sendikalaşması konusunda “bizim kesimin” de çalışma başlattığını, bu amaçla Hak-İşe bağlı Hizmet-İş Sendikasının GMK Bulvarındaki Genel Merkez binasında toplantı yapılacağını duyduk ve bizim de bu çalışmalara katılmamız için davet edildik. Hatırladığım kadarıyla Devlet Planlama Teşkilatından M. Fatih Uğurlu, Mustafa Ateş ve biz toplantı günü Hizmet-İş Sendikasının Genel Merkez binasına gittik. Farklı kurumlardan çok sayıda arkadaş da toplantıya gelmişlerdi.

Hak-İş Genel Başkanı merhum Necati Çelik, toplantının amacına yönelik bir konuşma yaptı. Bu genel toplantıdan sonra bazen genel, bazen de daha dar kapsamlı toplantılarla kamu görevlilerine yönelik sendikalaşma süreci olgunlaşmaya başladı. Toplantılar bazen Hizmet-İş Sendikasının Genel Merkez binasında bazen de Hak-İş Genel Merkez binasında yapılyordu.

Hem uzmanlık alanımızın İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku oluşu hem de hukukçu kimliğimiz nedeniyle kurulacak sendikaların kuruluş tüzüklerinin hazırlanması için Hak-İş Hukuk Müşaviri Av. Mecit Zeren ile birlikte görevlendirildik.

Bu dönemdeki tartışmalarda bizim de önerdiğimiz ve genel kanaat haline dönüşen düşünceye göre, öncelik öğretmenler, sağlık alanında çalışanlar, belediye çalışanları olmalıydı. Bunun nedeni zaten yukarıda bahsettiğim Türkiye Öğretmenler Vakfı nedeniyle ciddi sayıda bir öğretmen kitlesi örgütlenmişti. Sağlık alanında çalışanların bu örgütlenme nedeniyle herhangi bir müeyyide ile karşılaşmalarında özel olarak da mesleklerine devam edebilme imkânları vardı. Belediye çalışanları bakımından ise o dönemde bazı belediye başkanlıkları Refah Partisinde idi ve buralarda örgütlenmek daha kolay olacaktı.

Av. Mecit Zeren ile birlikte aldığımız görev çerçevesinde bir tip tüzük hazırladık. Sadece sendika adı, hizmet kolu, kurucular ve yöneticiler gibi bazı yerleri boş bırakılan bu tüzük ilk olarak Eğitimciler Birliği Sendikasının kuruluşunda, daha sonra ise diğer sendikaların kuruluşunda kullanıldı.

Bu toplantılar sonucunda ilk olarak 1992 yılında merhum M. Akif İnan başkanlığında öğretmenlere yönelik olarak Eğitimciler Birliği Sendikası kuruldu.

Merhum M. Akif İnan'la tanışıklığımız, sendikalaşma sürecindeki toplantılardan daha öncelere gitmektedir. Ankara Hukuk Fakültesi öğrencisi olduğum 1979 - 1984 yıllarında bir grup arkadaşla birlikte uğrak yerlerimizden biri de Maveria Dergisi idi. Bu kapsamda merhum M. Akif İnan, merhum Cahit Zarifoğlu, merhum Erdem Bayazıt, Rasim Özdenören gibi üstatlarla tanışma ve sohbetlerinde bulunma şansımız olmuştu.

1992 yılında Eğitimciler Birliği Sendikası kurulduktan sonra, aynı yıl Birlik Haber-Sen ve 1994 yılında Bem Bir-Sen kurulmuştu.

19 Nisan 1995 tarihinde ise bir grup arkadaşla birlikte Ankara Valiliğine yapmış olduğumuz yazılı müracaatla Kamu Büro Çalışanları Sendikasını (şimdiki adı Büro Memur-Sen) kurduk. Sendikanın kurucu Yönetim Kurulu M. Fatih Uğurlu, M. Emin Zararsız, Mesut Kınalı, Sait İnan, Remzi Sağlar, Sedat Kadioğlu ve Mustafa Ateş'ten oluşturuldu.

Kamu Büro-Sen'i 6 Haziran 1995 tarihinde kurulan Sağlık-Sen ve aynı yıl kurulan Enerji Bir-Sen izledi.

9 Haziran 1995 tarihinde ise merhum M. Akif İnan başkanlığında Memur Sendikaları Konfederasyonunun (Memur-Sen) kuruluşunu gerçekleştirdik. Kurucular arasında Kamu Büro-Sen'den bizim dışımızda M. Fatih Uğurlu ile Mesut Kınalı da yer aldılar.

Merhum M. Akif İnan, vefat tarihi olan 6 Ocak 2000 tarihine kadar Memur-Sen'in Genel Başkanlığını yürüttü. M. Akif İnan'ın vefatından sonra kısa bir süre Sayın Zübeyir Yetik'in Genel Başkanlığından sonra, kurucular arasında yer alan M. Fatih Uğurlu (2000 – 2003) ile Ahmet Aksu (2003 – 2008) Genel Başkanlık yapmışlardır.

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından 1996 yılında yüksek lisans için yurt dışına gönderilme durumum ortaya çıkınca, 1995 yılının sonunda Kamu Büro-Sen Yönetim Kurulu Üyeliğinden istifaen ayrılmak durumunda kaldım ve Ocak 1996'da İngiltere'ye gittim.

Eğitim Bir-Sen'in kuruluşu olan 1992 yılından itibaren merhum M. Akif İnan bir yandan sendikanın hızla örgütlenmesi, diğer yandan ise kurumsallaşması konusunda yoğun bir çalışma temposuna girdi. Sendikanın başında M. Akif İnan hocamızın olması eğitim camiasına bir güven veriyordu. Çünkü O, hem bir edebiyatçı, hem bir öğretmen, hem bir mütefekkir olarak hem bizim camianın fikrî olgunlaşmasında önder olmuş kişilerden birisi, hem de gençlik yıllarından itibaren bir mücadele adamı olmuş ve bu durum da camia tarafından çok iyi bilinmektedir. Ayrıca, düşüncesine katılmayanların bile saygı duyduğu bir kişi idi. Dolayısıyla, O'nun başkanlığını yaptığı bir sendika, her türlü olumsuz şartlara rağmen, kısa sürede rakipleri tarafından da dikkate alınması gereken bir seviyeye ulaşmış oldu.

Esasen bu dönemdeki sendikalaşma çabalarının zorluğu dikkate alındığında, kısa sürede ciddi bir varlık haline gelmesi çok anlamlıdır ve bunda da en büyük katkı ve etki Genel Başkanın M. Akif İnan olmasıdır. O dönemde kamu görevlilerinin sendikalaşmasına yönelik ne Anayasada ne de kanunlarda herhangi bir hüküm yer almadığı gibi, aksine 1987 yılından bu yana sendikalaşmaya çalışan kamu görevlileri üzerinde tüm kamu kurumlarının ve Hükümetin olumsuz tavrı, orantısız güç kullanımı, caydırıcı baskısı, disiplin cezaları, hatta işten atmalar yaşanmaktaydı. Çok iddialı olacak ama

şunu söylemek herhalde mümkündür: Bu ortamda ilk kurulan sendika eğitim alanında ve merhum M. Akif İnan hocamızın başkanlığında olmasa idi, belki de kuruluş, gelişme, kurumsallaşma, büyüme gibi konularda kısa sürede yüksek başarı sağlanamazdı.

Aynı durum Memur Sendikaları Konfederasyonu için de geçerlidir. Konfederasyon kurulduğunda Genel Başkanlıkta merhum M. Akif İnan hocanın bulunuyor olması, aynı güveni eğitim camiası dışındaki diğer alanlar için de oluşturmuş ve Konfederasyona bağlı çok sayıda yeni sendikanın kurulmasında hızlandırıcı etki oluşturmuştur.

Merhum M. Akif İnan hocamızla uzun süreli bir sendikacılık faaliyetimiz olmadı. 1992 yılında Eğitim-Bir-Sen kurulduğunda, yoğun bir şekilde Hoca teşkilatlanma çalışmalarına başladı. 19 Nisan 1995 tarihinde biz Kamu Büro-Sen'i kurduğumuzda biz de bu alanda sendikalaşma çalışmalarına başladık.

9 Haziran 1995 tarihinde Memur Sendikaları Konfederasyonunun kuruluşunu gerçekleştirdikten kısa bir süre sonra lisansüstü eğitim için iki yıllığına yurt dışına gittiğimden hem Kamu Büro-Sen'in yönetiminden ayrılmak durumunda kaldım hem de Ocak 1996'dan itibaren Konfederasyonun teşkilatlanma ve kurumsallaşma çalışmalarında yer alamadım. Bu nedenle maalesef merhum M. Akif İnan hocamızla birlikte Konfederasyon çerçevesinde sendikal faaliyette bulunma fırsatımız pek olmadı.

Bu vesile ile bir burukluğumu da ifade etmek isterim. Her ne kadar merhum M. Akif İnan hocamız mesaisini yoğun bir şekilde 1992 yılından itibaren Eğitim-Bir-Sen, 1995 yılından itibaren ise hem Eğitim-Bir-Sen hem de Memur-Sen için harcamış ve 1980 sonrası kamu görevlilerinin sendikalaşmasında ve ilkeli – kurumsal sendikal faaliyet hareketinde önemli bir köşe taşı haline gelmiş ise de, aynı zamanda gerek ölüncüye kadar öğretmen olarak çalıştığı Ankara Fen Lisesindeki öğrencileri, gerekse edebiyat ve düşünce dünyası kendisinden mahrum kalmıştır.

İnanıyorum ki, Memur Sendikaları Konfederasyonunun ve Konfederasyona bağlı sendikaların bugüne kadarki kurucuları ve yöneticileri, bu hizmet yarışında, bütün zorluklara rağmen ellerinden gelen azami çabayı göstererek kamu görevlileri sendikacılığında önemli görevler ifa ederek bayrağı kendilerinden sonrakilere güzel bir şekilde devretmişse, bugünkü yöneticiler de gelecek nesillere daha iyi şartlarda nöbetlerini devredeceklerdir.

İlkeli, kurumsal ve örnek alınan bir kamu görevlileri sendikacılığının hayata geçirilmesinde başta merhum M. Akif İnan hocamız olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Merhum M. Akif İnan hocamızı bu vesile ile bir kez daha rahmetle ve minnetle anarken, hem O'na vefa borcumuzun ödenmesine fırsat verildiği için hem de Memur Sendikaları Konfederasyonunun kurucularının unutulmayarak yazı istenmesi nezaketi için Memur Sendikaları Konfederasyonunun tüm yöneticilerine bir kez daha teşekkür ediyorum.

Sendikacı Mehmet Akif İNAN

Şevket SEZER

Sendikacı Mehmet Akif İNAN

Şevket SEZER

Memur-Sen Kurucusu

Eğitim-Bir-Sen İstanbul Şube Başkanı (1997-2000)

Mehmet Akif İnan, farklı özelliklere sahip bir şahsiyet. O bir yazar, iyi bir şair, çok güçlü bir hatip ve duayen bir sendikacı. Onun edebiyatçı ve sanatçı kişiliğini, o alandaki dostlarına bırakalım. Biz onun sendikacı arkadaşları olarak, sendikal kişiliğini ele alalım. Bunu yaparken, yani sendikacı Mehmet Akif İnan'ı değerlendirirken, o günün şartlarını iyi bilmek ve değerlendirmeyi o şartları göz önünde bulundurarak yapmak gerekir. Öyle ise 1990'lı yılların Türkiye'sine kısaca bir göz atarak işe başlayalım.

O zamanların Türkiye'si, uzun yıllar örgütlenme hakkını engellemiş bir ülke idi. Devlet halkına güvenmiyor, onu kendisi için potansiyel bir tehlike olarak görüyordu.

Halkımız ve bilhassa da muhafazakâr kesim, tek tipçi, anti demokratik, baskıcı siyasal rejimler tarafından hep baskı altında tutulmuş, adeta sindirilmişti. Bunun sonucu olarak, hak arama kültüründen yoksun, tepkisiz, teslimiyetçi bir toplum ortaya çıkmıştı. İMF boğazımıza çökmüş, ekonomimizi o yönetiyor, AB ve ABD'nin onayını olmadan adım bile atamıyorduk.

İşsizlik ve ekonomik sıkıntılar had safhadaydı, enflasyon % 100'lere dayanmıştı. Çalışanların durumu perişandı, öğretmen arkadaşlarımız geçimlerini sağlayabilmek için ikinci bir iş peşinde koşuyordu. Geçim sıkıntısı had safhadaydı. Faili meçhul cinayetlerin ardı arkası kesilmiyordu.

Bu gidişata 'dur' demenin, bu ortamdan kurtulmanın tek yolu vardı, o da sivilleşmek ve örgütlenmekti. Sivil toplumu güçlendirmekti. Örgütlü olmaktı. Ülke insanının bu kadar ezilmesi, fukaralaştırılması, eğitimin yozlaştırılması karşısında, memleket sever, duyarlı bir avuç insan daha fazla sessiz kalamadılar. Bir gönül adamı olan eğitimci, şair ve yazar Mehmet Akif İnan başkanlığında, 1992 yılında Eğitim-Bir-Sen'i, daha sonra 1995 yılında da, ilk tüzük çalışmasını yapmanın ve bir kurucu üyesi olmanın bahtiyarlığını yaşadığım Memur-Sen'i kurdular. Mehmet Akif İnan gibi şair ruhlu bir insan, kalemini bir kenara bıraktı. Ülke insanının demokratik haklarının kazanılmasının ancak örgütlü bir toplum olması ile mümkün olacağına inandığından sendikacılığı seçti.

Onun, kararlı ve mücadeleci bir yapısı vardı. Yapıcı ve uzlaşmacıydı. Prensiplerinden ödün vermezdi. Ülkenin yararına, çalışanların yararına olduğuna inandığı konularda hiç tavizi yoktu. Kitleleri etkileyebilen iyi bir hatipti. "Her eylem yeniden diriltir beni" diye-

cek kadar heyecan ve enerji doluydu. Gerek bürokrasi, gerekse diğ-
er sendikalarla diyalog içinde olmaya özen gösterir, bizim de öyle
davranmamızı isterdi. Dürüst ve gerçekçi insanlar sahteciliğe pirim
vermezler, o da asla pirim vermedi

Ben onu 1993 yılında tanıdım

Benim sivil toplum hayatım, 1966 yılında Milli Türk Talebe Birliği
ile başladı. Öğrenciliğim sırasında bir dönem, Beşiktaş Milliyetçiler
Derneği Başkanlığı yaptım. Aynı dönem bir grup arkadaşımızla İs-
tambul Beyazsaray'da Oku Kitabevi'ni kurduk, 'Kalem' isminde bir
kitap dergisi çıkardık. Mücadeleci bir yapım var. Haksızlığa taham-
mülü olmayan bir insanım. Sonunda bu karakterim beni sendikacı
yaptı.

Rahmetli genel başkanımız Mehmet Akif İnan ile tanışmamız, sen-
dikamızın kuruluşundan sonra, bir yıl gecikmeli olarak, 1993 yılın-
da oldu. Sendika kurulma aşamasındayken kurucu Genel Sekreteri-
miz Metin Selçuk beni arayarak, Bakırköy Şubesi'ni benim kurmamı
istemişti. Fakat bir ameliyat durumum olduğu için bunu o an için
gerçekleştirememiştik. Bu sebepten sendikaya intisabım ve Mehmet
Akif İnan'ın kendisini tanıyabilmem bir yıl gecikmeli oldu. İsmi
duyuyordum, fakat kendini şahsen tanıımıyordum.

Ben fitrat olarak bir mücadele adamıydım, Hayatım ideallerim uğ-
runa mücadele ile geçmişti. Şiire ve edebiyata ayıracak pek zamanım
da olmamıştı. Şiir ve edebiyat ilgi alanımın dışında kaldığından, Şair
Mehmet Akif İnan'ı bilmiyor ve kendisini tanıımıyordum. Bu sebep-
ten kendisinin şair yönünü tanımadan, Eğitimciler Birliği Sendikası
vasıtasıyla sendikacılık yönünü tanıdım.

Eğitim-Bir-Sen'de, sırasıyla Bakırköy Şube Başkanlığı, İstanbul Teş-
kilatlanma Sekreterliği, İstanbul Şube Başkanlığı, kendisinin vefa-
tından sonra da Marmara Bölge Başkanlığı, Genel Başkan Başda-

nışmanlığı gibi görevlerde bulundum. Kendisini yakından tanıdıkça mizacının kendime çok yakın olduğunu hissettim. Farklı bir karaktere sahipti. Kitleleri etkilemesini bilen iyi bir hatipti. İyi bir teşkilatçı intibarı bırakmıştı bende. İnsanları kolaylıkla ikna etme kabiliyetine sahipti. Kendi nefsinde yaşayamayacağı, kendisinin yapamayacağı hiç bir şeyi başkasından istemiyordu. Düşündüklerini ve inandıklarını ifadeden önce, kendi hayatında yaşadığı için olsa gerek, toplum üzerinde inandırıcı ve sürükleyici bir etkisi vardı.

Sevenleri de onu ikiye ayırmıştı

Sahip olduğu iki farklı özelliği nedeniyle sevenleri de onu ikiye ayırmıştı. Bir yönüyle; İyi bir şair, iyi bir hatip, iyi bir sohbet ehli, tam bir Osmanlı beyefendisiydi. Diğer yönüyle; Çok cesur, doğrularından ödün vermeyen, yorulma nedir bilmeyen, yiğit duruşlu bir mücadele adamı. Dinamik ve mücadeleci bir sendikacı.

Birinci yönünü öne çıkartanlar; sendikacılığın önce birlikte olduğu ve sanatını paylaştığı edebiyatçı, şair ve sanatçı arkadaşları.

İkinci yönünü öne çıkartanlar ise; onun biz sendikacı arkadaşları. Edebiyatçılar, onun daha ziyade edebiyatçı yönünü, sendikacılar da onun daha ziyade sendikacı yönünü görmek ve öne çıkarmak istediler. Her iki grup da, iki özelliğini birden kabullenmek istemedi sanki. Dolayısıyla sendikacılar ve edebiyatçılar olarak biz onu bir türlü paylaşamadık, paylaşmak istemedik.

Mesela; Nazif Gürdoğan hocamız; “Şair adamın aklı sendikada olmaz. Aklı sendikada olan adamdan da şair olmaz” diyor. Ben, bunu çok katı ve yanlış bir değerlendirme olarak gördüm ve bunu hiç bir zaman da kabullenemedim. Ve devamında diyor ki; “Onun gözü sendikacılıkta değildi. Onun için sendika, işin eğlencesiydi. O yakaladığı şiiri ve kendi medeniyet anlayışını Anadolu’ya taşımak, kitlelere ulaştırmak için şehir, köy demeden bir bir dolaşıyordu.

Sendikacılığı da araç olarak kullanıyordu.” Bu mantığa ve bu görüşe katılmamız mümkün değil.

O, iş olsun, eğlence olsun diye sendikacılık yapmadı. Hem de önemli bir özelliği olan şairliği bir kenara bırakmak pahasına sendikacılık yaptı. “Ülkemizin düzlüğe çıkması sendikal mücadelemizin sonucuna bağlıdır, gerektiği kadar çalışırsak onu başarabiliriz ben buna inanıyorum” der, bizim de inanmamızı ve o gayret içinde olmamızı isterdi. “Buna inanmasam bu yaşta bu meşakkati çekmez çekilir bir kenara yazar, çizer, rahat bir hayat sürerim” derdi hep. Ama o, rahat bir hayatı tercih etmedi. Uykusuz geceleri, yorgunluktan bitap düşercesine koşuşturmayı ve mücadeleyi seçti.

Çok zor yıllardı o yıllar

Çok zor yıllardı o yıllar. Teşkilatlanma konusunda büyük zorluklar yaşıyorduk. Öğretmen arkadaşlarımız üye olmaktan çekiniyordu. Üye olanlardan da aidat alamıyorduk. Zaten memurların sendika kurmaları da kanunen yasaktı. Yaptığımız eylemlerden sonra, ya takibata uğruyor, ya da mahkemeye veriliyorduk.

İlk yıllarda üye kaydetmekte zorluklar yaşadık. Çünkü kamu sendikacılığının önünde çok kötü bir sendikal miras vardı. DİSK, TÖS, TÖB-DER, POL-DER, 1980 öncesindeki ideolojik eylemleriyle, memleketi yangın yerine çevirmişlerdi. Gerçek sendikacılığın bu olmadığını, en azından bizim onlardan farklı, sorumlu bir sendikacılık anlayışına sahip olduğumuzu anlatmakta oldukça zorlandık.

Diğer zorlandığımız bir konu ise; ‘devlet baba’dır algısıydı. Bu algının yanlışlığını anlatmakta da çok zorluk çektik. Biz millet olarak itaat kültürü ile yetişmiş bir milletiz. Devleti baba bilmişiz hep, devleti kutsamışız. Bu anlayış yanlış, devlet baba değil, kutsal da değildir. Ama o süreçte bunu anlatmak zor, anlatsanız da dinleyen kim. İtaat kültürünün hâkim olduğu bir toplumda, hak arama kültürünün yerleştirilmesi, başlarda bayağı işimizi zorlaştıran bir faktör oldu.

Başka zorlandığımız bir konu ise; inancımızda sendikanın yerinin sorgulanması idi. Bu konuyu aşmakta da çok zorlandık.

Devlet otoriter bir idare uyguluyordu, vatandaşına hiç güvenmiyor hatta onu potansiyel bir tehlike olarak görüyordu. Örgütlenme imkânı verilmiyor, belki de toplum buna hiç ihtiyaç bile duymuyordu. Bu yüzden; itilen, kakılan, güdülen bir toplum konumundan kurtulmak bir türlü mümkün olamıyordu.

Örgütlü olmayan toplumlarda, ne memurun, ne işçinin, ne çiftçinin, ne de esnafın söz hakkı vardır. Onlar çıkarlarını, hak ve hukuklarını koruyamazlar. Örgütlü olmak, sosyal adaletin, hakça paylaşımın sağlanmasında ana unsurların başında gelir. Demokratik toplumların en önemli özelliği, örgütlenme hakkına sahip olmalarıdır. “Örgütlü toplum güçlü toplumdur. Örgütsüz toplum ise güdülen toplumdur.”

O halde hastalığın reçetesi bellidir. Bunun ise en etkili yolu sendikal mücadeledir. Çünkü sendikalar ne kurulurken, ne bir program düzenlerken, ne de bir eylem yaparken izin almazlar. Sadece ‘biz bunu yapıyoruz’ diye haber verirler. Onlar da bu yolu seçtiler. Kanunen memurların sendika kurmaları yasak olmasına rağmen, idealist bir grup eğitimci ile bir araya gelerek Eğitimciler Birliği Sendikası kurdular.

Mehmet Akif İnan, temel hak ve özgürlüklerin kazanılmasının, insanca yaşam seviyesine ulaşılmasının; hakça, adaletle paylaşımın, soygunun, vurgunun, çekilen zulmün, insan hakları ihlallerinin, işlenen faili meçhul cinayetlerin önüne geçilmesinin, yazboz tahtasına haline getirilen eğitim sorunun çözülmesinin ancak sendikal mücadele ile olabileceğine inanıyordu. Bizlerden de inanmamızı istiyordu. Bu inançla, rahmetli kurucu genel başkanımızın önderliğinde, önce Eğitim-Bir-Sen ile eğitim iş kolunda; daha sonra da, diğer bütün iş kollarının tamamında sendikalarımızın kuruluşlarını ve örgütlenmemizi tamamladık.

Teşkilatlanma çalışmalarımızı yaparken büyük zorluklarla karşılaştık

Bizim içinde bulunduğumuz kesim, örgütlenmeye pek sıcak bakan bir kesim değildi. İtaat kültürüyle yetişmiş, o kültürle yaşamış bir kesimdi. Otoriter devlet, halkına söz hakkı tanımıyor, onu kendisinin bir bendesi, bir hizmetkârı olarak görüyordu. O, ne verirse onunla yetinir, ona karşı gelemmez, hakkınızı arayamazdınız. Böyle bir toplum içinde, dayatmalara, baskılara karşı koyabilmek, haksızlıkların önüne geçebilmek, hakça bir paylaşımaya ulaşabilmek, başörtüsü gibi temel insan hakkı olan bir sebeple eğitim hakkının, çalışma hakkının gasp edilmesinin önüne geçebilmek için toplumu uyuşturan, itaat kültüründen uzaklaşarak, hak arama kültürüne ulaşılması gerekiyordu.

Biz de yılmadan, usanmadan, ısrarla hak aramanın, haksızlıkların önüne geçmenin, vurgunu, talanı ve insan hakları ihlallerini engellemenin ancak, güdülen toplum yerine, örgütlü toplum haline gelmekle mümkün olabileceğini anlatmaya çalıştık. Mehmet Akif İnan ağabeyimizin önderliğinde sendikalarımızı kurduk ve amansız bir mücadelenin içine girdik.

Elhamdülillah; bu mücadelenin sonunda başarılı olduk. Şu an rahmetli genel başkanımızın rüyalarını süsleyen bir noktadayız. Neydi onun rüyalarını süsleyen nokta? O demiyor muydu? “Türkiye’nin kurtuluşu bizim sendikalarımızın, bizim konfederasyonumuzun en büyük olmasıyla, yetkili sendika yetkili Konfederasyon olmasıyla mümkündür.”

İşte! Şimdi, 11 iş kolunun, 11’inde de yetkili sendikayız. Ülkemizin işkollarında en büyük sendikaları bizim sendikalarımız.

Eğitim-Bir-Sen olarak 400 bin, Memur-Sen olarak 1 milyon üyeye sahibiz. O Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen’in Kurucu Genel Başka-

ni olarak, sendikalarımızın bu günkü eriştiği noktayı göremedi ve bu mutluluğu yaşayamadı. Ama ben, 10 yıl süre ile kendi çocuklarım dan bile fazla emek verdiğim sendikam ve konfederasyonum un ulaştığı başarının mutluluğunu yaşayan, bahtiyar kişilerden biriyim şu an.

Hem adil, hem de demokrat bir kişiliği vardı

Mehmet Akif İnan, çok demokrat bir kişiliğe sahipti. Buna kendim yaşayarak şahit oldum. 1996 yılında İstanbul şubemizin genel kurul toplantısı vardı. şube Başkanımız Doç. Dr. İsmail Kılıoğlu hocamızdı. O, İstanbul şube Başkanı, ben de Teşkilatlanma Sekreteri'ydim. Teaml gereğidir, bizim kesimde genel kurullara tek liste ile gidilir. Ne yapılır, ne edilir, ortaya çıkan birkaç liste, tek liste haline getirilir ve mutlaka seçime tek listeye gidilir. Bununla; bölünmenin, parçalanmanın, ayrışmanın önüne geçileceği zannedilir. Haddizatında bu bir hizmet yarışıdır. Kişileri zorlayarak anlaşamayacağı, bağdaşamayacağı kişilerle aynı liste altında toplamanın bir mantığı da yok. Ama uygulamada teamül budur.

İsmail Kılıoğlu, son derece rahat bir insandı. İyi niyetliydi ama sendikal bir heyecana sahip değildi. Çok uzun konuşuyor, genelde konuşmalarında Yunan filozoflarının felsefi görüşlerine yer veriyor, dinleyenleri canından bezdiriyordu. Sendikalar arasında kıyasıya bir tanıtım ve ye kazanma yarışının yaşandığı bir dönemde, kısır salon toplantıları, beni ve çevremde toplanan arkadaşlarımı tatmin etmiyor, hatta rahatsız ediyordu.. Biz daha aktif bir sendikal mücadeleyi, gereğinde de salonlardan alanlara çıkmayı savunuyorduk.

Kongreye tek listeye gidilmesi doğrultusundaki uyarıları dikkate almadık ve ikinci bir listeye seçime gittik. şube Başkanımız Kılıoğlu, Genel Başkanımızın edebiyat alanından yakın dostu ve arkadaşı olmasına rağmen, Genel Merkez'den bize hiç bir müdahale olmadı. Belki de kazanabileceğimize ihtimal verilmiyordu. Ama biz ezici bir çoğunlukla seçimi kazandık.

Teamüllere aykırı ve tahammülü zor bir durumdu bu. Kazan kayınıyordu. Nasıl olur da bizim kesimde ikinci bir liste ortaya çıkar ve seçim kazanırdı. Genel Kurul'un iptali ve bizim görevden alınmamız için kendisine başvurular olduğunu duyuyorduk.

O sıralarda CHP'nin il ve ilçe kongreleri yapılıyor, Genel Merkez'in desteklemediği listeler kazanmışsa o kongreler iptal ediliyordu. Mehmet Akif İnan Hocam; iptal isteyenlere çok kızıyor ve onlara, "Siz bizi, CHP mi sanıyorsunuz? Ne demek seçimi iptal etmek, seçilenleri görevden almak? Demokratik bir seçim oldu. Kazanan kardeşlerimi tebrik ediyorum" diyor, daha sonra da yazılı bir tebrik mektubu göndererek bizi kutluyordu.

Bu davranışıyla da ne kadar demokrat bir kişiliğe, ne kadar adil bir yapıya sahip olduğunu göstermiş oluyordu.

Tavizsiz ve kararlı bir yapısı vardı

Mehmet Akif İnan, tavizsiz ve kararlı bir yapıya sahipti. Bu durumu bize de örnek oluyordu. Bir toplantı esnasında Kayseri Şube Başkanımız Ahmet İlhan Bey kendisini arıyor, Kayseri'de bir toplantı yapmak istediklerini, izin almak için Kayseri Valiliğine müracaat ettiklerini, valiliğin de bu müracaatı geri çevirdiğini, toplantıya izin vermediklerini söylüyor.

O, genelde çok sakin bir kişiliğe sahipti. Ama kızdığı zaman da volkan gibi kükremesini bilirdi. Kızgınlığı, hiddeti bir sabun köpüğü gibi birden kabarıp, sonra da söner ve sakinleşirdi.

Ahmet İlhan Bey'e çok kızıyor, verdiği cevap çok sert, net ve kesin; "Tabii ki izin vermezler, siz bir dernek, bir vakıf değilsiniz. Siz bir sendikasıdır. Ne demek valilikten izin istemek? Sendikacı izin ister mi? Sendikayı kurarken bile, şu şu arkadaşlar 'biz bir araya geldik, şu adreste, şu sendikayı kurduk' diye valiliğe bilgi verirsiniz ama izin istemezsiniz. Toplantı için de böyle. Biz falanca salonda şu etkinliği

yapacağız, şu alanda şu mitingi yapacağız dersiniz, bilgi verirsiniz. Onlara düşen de sizi yargılamak, izin vermek veya vermemek değil, sizin oradaki güvenliğinizi sağlamak üzere tedbir almaktır. Bir daha asla izin istemeyin. Yapacağınız etkinliği haber verin yeter” diye kendisini azarlıyor.

İşte bu kararlılık, bu dirayet, bu dik duruş sendikayı bu günlere kadar taşıyan özelliklerin en başında gelen özelliktir.

O sendikal mücadeleyi ülkenin kurtuluşu ile eş değerde görürdü

Sendikamızın ilk yıllarında önemli hizmetleri olan bir arkadaşımız vardı: Avukat Nurettin Sezen. Nurettin Bey, kendisine haber vermeden Milli Eğitim’den ayrılmış, Ankara Büyükşehir Belediyesi’nde işe başlamıştı. Bunu öğrenen Mehmet Akif İnan çok kızıyor, kendisine çok ağır sözler söylüyor.

Biraz sakinleştikten sonra Nurettin Sezen kendisine hitaben, “Hocam; sizin de, benim gibi sendikadan ayrılmanızda fayda görüyorum. Bana göre sendikadan dolayı yapamadığımız o kadar çok ve önemli işleriniz var ki” diyor.

Bu konu onun en hassas olduğu yanıydı. O, sendikacılığında önceki hayatında; bir gönül eri, bir şair, bir edebiyatçı idi. Pratiğe dökecek duygu ve düşünceleri, şüphesiz ki tamamlanacak eserleri vardı. Ama o, bunları bir kenara bırakmıştı. Sendikacılığı o kadar önemsiyordu ki, adeta ülkenin kurtuluşu ile eş değerde görüyordu. Bu sebeple bütün mesaisini sendikacılığa vermiş ve bu süre içinde ne bir şiir yazmış, ne de bir kitap yayımlamıştı.

“Haklısın” diyor Nurettin Bey’e. “Yapacak çok işim var. Burada da çok zaman kaybediyor, çok yoruluyorum. Ama ben ülkem, memleketimin kurtuluşunu burada gördüğüm için bugün bunu düşünecek durumda değilim” deyip teklifini geri çeviriyor.

“Allah’tan kork be Şevket Hoca!”

Konu ile ilgisi olduğunu düşündüğüm bir anekdotumu paylaşmak isterim.

Hatırlanacağı gibi bir süre televizyonun birinde, bir TV programı yapıyordu. O sıralarda yapılan bir Genel Kurul toplantısında, ben haddimi aşarak kendisini eleştirmiş, Genel Başkanımızın şair kimliğinden ziyade, sendikacılık kimliğinin daha çok öne çıkmasını istemiştim. O da oturduğu yerden doğrularak bana hitaben; “Allahtan kork be Şevket Hoca!, 10 senedir bir şiir mi yazdım? Yoksa bir kitap mı neşrettim?” diye sitem etmişti.

Gerçekten de sendikacılık dönemi olan son 8 yıl içinde edebi yönünü bir tarafa bırakmış, bütün mesaisini canından çok sevdiği, ülkesinin kurtuluşu ile eş değerde gördüğü sendikal mücadeleye vermişti.

Eğitim sorunun çözümünü her şeyi üzerinde görüyordu

“Türkiye’nin yığınla sorunları var. Bu yığınla sorunları tek tek çözmek mümkün değil. Buna insan ömrü yetmez. Ama bu yığınla sorunun tek bir çözümü var. O da eğitim problemini çözmektir. Şayet kişileri eğitirseniz toplum düzeler, dolayısıyla bu sorunların büyük çoğunluğu da bu şekilde hallolur” der onun için de eğitime, bilhassa Eğitimciler Birliği Sendikası’nın misyonuna bir o kadar fazla önem verdiğini ifade ederdi.

100 bin tirajlı bir büten çıkartmayı çok istedi

Çok istediği fakat gerçekleştiremediği bazı istekleri, arzuları da oldu. Derdi ki; “Bültenler çıkaralım. O bültenleri 100 binlerce basalım. Onlar sayesinde mücadele anlayışımızı, misyonumuzu Torosların en ücra köşesindeki öğretmenin eline kadar ulaştırabilelim.” Tabii bu mümkün olmadı. Çünkü maddi yönden çok büyük sıkıntılar yaşadı.

Ankara, İstanbul'a nazaran maddi yönden de, sendikal mücadeleyi verecek eleman yönünden de, fikri yönden de daha cılız ve daha zayıftı. Ankara daha ziyade bürokrasinin hâkim olduğu bir şehirdi. İstanbul'a nazaran daha resmi bir havası vardı. İstanbul ise her zaman daha sıcak, daha samimi, daha kucaklayıcı ve daha aktif olmuştu. İstanbul, kültürel hareketlerin başlangıcı olan, yeşeren, yeşerten ve oradan da bütün Türkiye'ye o fikirleri yayan kültürel bir özelliğe sahipti. İstanbul'da teşkilatlanmak, fikirleri yaymak, taraftar bulmak daha kolaydı. Bunun yanında yerel yönetimler yönünden, siyasi konjonktür ve maddi imkanları yönünden de İstanbul daha geniş imkanlara sahipti.

Biz bir şubeydik. Şube olarak imkânlarımız Genel Merkez'in çok daha ilerisindeydi. Dolayısıyla onun arzu ettiği şeyleri biz İstanbul'da gerçekleştirebiliyorduk. Bültenler çıkarabiliyorduk. Çevremiz genişti bu imkânları sağlayabiliyorduk. Tabii yüzbinler basamıyorduk. Az da olsa teşkilatın en ücra köşesine kadar bunları ulaştırma imkânlarımız olabiliyordu.

Ankara çorak bir memleket

Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen Genel Yönetim kurullarında görev alan arkadaşlarımız son derece iyi niyetlerine rağmen, sendikanın dışında bürokratik görevleri de olduğu için sendikal faaliyetlere ve teşkilatlanma çalışmalarına yeteri kadar zaman ayıramıyorlardı. Ankara dışına sık sık çıkamıyorlar, istemeyerek de olsa onu çok yalnız bırakıyorlardı. Bu yüzden Memur-Sen Konfederasyonu'nun Eğitim-Bir-Sen dışında diğer iş kollarında kurulmuş olan sendikalarının çoğu, uzun süre gelişmelerini sağlamakta güçlük çektiler. Üye sayıları az olduğu için maddi gelirleri de hemen hiç yoktu. Hemen, hemen hepsinin mali yükü rahmetli Genel Başkanımız Mehmet Akif İnan'ın omuzlarında idi.

1996 yılında, Eğitim-Bir İstanbul Şubesi olarak, İstanbul'da Marmara Bölgesi teşkilatlarının katıldığı bir seminer toplantısı düzenledik.

Bir yemek arasında Genel Başkanımızın bana, konfederasyona bağlı sendika genel başkanlarından dert yandığına şahit oldum. “Sendikalarımın genel başkanlarına diyorum ki; şu Ankaradan bir çıkın. Gidin taşraya, biraz çalışın, üyelerinizin sayısını arttırın diyorum. Bana ne diyorlar biliyor musunuz? Tamam, ağabey gidelim, gidelim de, bize yolluk ve harcırah verecek misin diye soruyorlar. Nasıl olur bu? Sen bir sendikanın genel başkanıydın, yoksa bul, buluştur sendikanı büyüt, geliştir” dediğini, kendileri hakkında, gıyaplarında sayıp döktüğünü hatırlıyorum. O günün Ankara şartlarında istenilene yapabilirler miydi bilemiyorum, Üye yok, aidat yok. Onlar da gerçekten imkânsızlıklar içindeydiler. Gerçi Genel Merkez de onlarla farklı değildi, aynı durumdaydı.

Ben de kendisine “Ağabey; hem bürokratik görev, hem de sendikal görev birlikte bir arada madem yürümüyor, öyle ise taşra teşkilatlarında öne çıkan, gerçekten sendikacı kimliğine sahip olan arkadaşlarımızdan seçeceklerinizin tayinlerini Ankara’ya çıkartalım. Geçimlerini sağlayalım. Onları profesyonel sendikacı haline getirerek bu sorunu çözelim” dedim ve devam ettim: “Biliyorsunuz ki, Ankara çorak bir memleket, Çok yalnız kalıyor ve kendinizi çok yıpratıyorsunuz sizin için gerçekten üzülüyorum” dedim.

“Şevket Hoca! Bunu kolay mı sanıyorsun? Haydi, öyleyse seninle başlayalım. Haydi gel öyle ise Ankara’ya” dedi. Ben de bu çıkış üzerine kekeleyerek de olsa, “ama Genel Başkanım İstanbul...” diyecek oldum... O da “Ya işte böyle, görüyorsun ki kolay değil” dedi. Ben de “Haklısın ağabey” diyebildim.

Mehmet Akif İnan’ın çektiği bunca meşakkati, sıkıntıyı insan olarak bir başkası çekebilir miydi? Bilemiyorum. Bir insan, kurtuluşu sendikal mücadelede görmüşse, o inanca ve o itikada sahipse ancak böyle bir sıkıntıya tahammül edebilir. O da tahammül etti. Yardımcı olamadıysak, o sıkıntıda bizim de paylarımız varsa vah bize de!..

Büyük sıkıntılar yaşadı, biz de yaşadık

Üye sayımız çok değildi, sorumluluk bilinci de gelişmiş değildi. Üyelerimizin ancak % 25'inden aidat alabiliyorduk. Çevreden sağladığımız sponsor yardımları sayesinde masraflarımızı karşılıyor, bültenlerimizi çıkartıyor, Ankara'ya ve taşra teşkilatlarımıza gönderiyorduk. Hiçbir şube, topladıkları üye aidatlarından göndermesi gereken, Genel Merkez paylarını Genel Merkeze göndermiyordu. Çünkü toplanan aidatlarla kendi ihtiyaçlarını bile karşılayamıyorlardı. Genel Merkez'in nerde ise hiçbir aidat geliri yoktu. Bu durumda Genel Merkez nasıl organizasyon yapacaktı? Hatta rutin masraflarını bile nasıl karşılayacaktı? Gerçekten büyük sıkıntıydı mali durumlarımız.

Memur-Sen'in bu günkü muhteşem üye sayısı ve ihtişamı sizleri yanıltmasın. Bu günlere kolay gelinmedi. Çok, ama çok, büyük sıkıntılara ve zorluklara göğüs gerilerek bu günlere gelindi. En büyük sıkıntıyı ise rahmetli Mehmet Akif İnan Hocam yaşadı.

Dönemin Genel Mali Sekreteri olan Nurettin Sezen bir anekdotunda bakın o günlerin mali durumunu nasıl anlatıyor:

“Mehmet Akif İnan Genel Başkan sıfatıyla gelir ve giderlerin listesini 3-4 ayda bir, Genel mali sekreter olarak bana teslim ediyordu. 05.05.1993 günlü Harcama listesinin sonunda, ‘Yukarıdaki masraflar tarafımdan yapılmıştır’ açıklamasının altına şu notu düşmüştü.

‘Not: a) 20 civarında Ankara dışı kente yaptığım seyahat masraflarının hiçbiri.

b) Sendikada 5 aydır yediğim ve yedirdiğim yemek sarflarının hiçbiri sendikanın parasından harcanmamıştır. İmza/M. Akif İnan (Akt: Hıdır Yıldırım, 7 İklim, Ocak 2015, s. 230)

Genel Merkezimiz büyük maddi sıkıntı içindeydi. Rahmetli rutin

masrafları bile çoğunlukla kendi cebinden karşılamaya çalışıyordu. Kendisinin kredi kartı İsmail Tezer kardeşimizin elinde idi. Genelde harcamalar bu kredi kartı ile yapılıyordu.

Görüldüğü gibi hiçbir zorluk dava adamlarını, ülkesini düzlüğe çıkaracağına inandığı, İnsanını özgürlüğe ve refaha ulaştıracağına inandığı yoldan geri çeviremiyor. Buna en güzel örnek Mehmet Akif İnan ağabeyimizdir.

Bu misyon, hakikaten sınır tanımayan bir misyondur

Mehmet Akif İnan'ın Eğitimciler Birliği Sendikası'nın 23 Temmuz 1995 tarihli Genel Kurul toplantısında yaptığı konuşmasından, farkımızı ortaya koyan birkaç cümleyi de sizlerle paylaşmak istiyorum. Orada diyordu ki;

“Biz ucuz işlerin sendikası değiliz. Bizim sorumluluğumuz sadece ülkemizle de sınırlı değil. Bütün dünyayı saran bir sorumluluktur.”

“Kendi sendikamıza üye olanlar değil, yalnız çalışanlar da değil, bütün insanlarımız, bütün Türkiye, o da yeterli değil, sanki bütün dünya insanların sorunlarını çözmek, onlara çözüm yolları üretmekle, projeler üretmekle yükümlü kılıyor bizleri.”

“Bu misyon, hakikaten sınır tanımayan bir misyondur.”

“Bizim hukukumuz bütün ülkenin dört bucağını sarmıştır. O nedenle bizim sendikamız bütün eğitimcilerin sendikasıdır.”

“Bizim sendikamız barışın ve kardeşliğin sendikasıdır.”

“Bizim misyonumuz; ülkemizin geleceği ile eş değer bir misyondur. Bunun için çok çalışmamız ve çok yorulmamız lazımdır.”

“Bizim amacımız; Sadece almak, daha çok almak değildir. Üretimi ve kaliteyi arttırmak, daha verimli, daha huzurlu bir çalışma ortamı yaratmaktır. Bizi yönetenlere yol göstermek, alternatif çözümler üretmektir.”

“İftiharla söyleyebilirim ki bu özellik, bu güzellik, bizden başka bir sendikada da yoktur.”

Şu misyonun ulviyetini görüyor musunuz?..

Şu fikri zenginliği görüyor musunuz?..

Yıkıcılığı değil; yapıcılığı görüyor musunuz?..

Çalışanların, ülke ve çalıştıkları iş yerlerinin menfaatini, kendi çıkarlarının üstünde nasıl tuttuğunu görüyor musunuz?..

Şu itici ve dışlayıcı değil, kucaklayıcı yapıyı görüyor musunuz?..

Değil ülkemizdeki, tüm dünyadaki sendikalarını incelemiş olsanız, bu prensipleri kendine şiar edinmiş tek bir sendika bulabilir misiniz?..

Cevabını ben vereyim. Tabi ki asla..

İşte! Memur Sen bunun için farklı. İşte Memur Sen bunun için en büyük..

Devlet baba değildir. Devlet kutsal da değildir

O dönem bizim dışımızda iki önemli konfederasyon daha vardı.

Bunlardan biri devleti kutsuyor, her şeyin üzerinde görüyor, milleti devlete hizmetle yükümlü sayıyordu. Diğer sendikaysa açıktan açığa devlet düşmanlığı yapıyordu.

Biz ise o dönemde, ne devleti kutsadık, ne de devlet düşmanlığı yaptık.

Kurucu Genel Başkanımız Mehmet Akif İnan Ağabeyimizin ağzından ifade edecek olursak,

“Devlet baba değildir. Devlet kutsal da değildir. Biz devlete ne düş-

manlık ederiz, ne de ona bir kutsiyet izafe ederiz. Devlet bir realitedir. Milletin kurumsallaşmış bir şeklidir. Toplumunu yönetmek üzere organize olmuş olan bir kurumdur. Millet devlete değil, devletin millete hizmet etmekle görevlidir. Devletin bir amacı vardır. O amaç da, millete hizmet etmektir. Milletin sorunlarını çözmektir. Mal ve can güvenliğini sağlamaktır.”

Biz devleti işte böyle gördük. Onlar, bu kavgayı yaparken biz; bütün Türkiye’yi, hatta içinde yaşadığımız dünyayı kucaklayacak bir sendikacılık anlayışına sahiptik.

Bizi farklı kılan farklılıklarımız vardı

Yine onun ağzından bizi diğerlerinde farklı kılan farklılıklarımızı sıralamaya devam edecek olursak;

“Bizim sendikamız hiçbir hizbin, hiçbir siyasi grup ve kişinin etkisi altında değildir.” Anlayışına çok önem verirdi. Siyasi hiziplerden uzak durulmasını ister, hiziplerden, siyasetten sakınmak ve siyasete bulaşmak konusunda bizleri ısrarla uyarırdı.

“Bir hizbin mensubu olursak, bir siyasi görüşün mensubu olursak, o siyasi görüş ve o hizbin dar alanında kendimi hapsedmiş oluruz. Sadece o siyasi alanın mensuplarına hitap eder geliriz. Bu bizim ufkumuzu daraltır. Bu bizim sendikal anlayışımıza ters düşer. Çünkü biz parçaya değil bütüne talibiz. Onun için hizip yok. Siyasi partilere angaje olmak yok. Şayet bütüne ulaşmak istiyorsak, bütünü kucaklamak istiyorsak, bunlardan uzak durmamız gerekir”

diyor ve buna da çok, ama çok önem veriyordu. Aksine hareket edenleri de sendikamızdan uzaklaştırma yönünde kesin direktifler veriyordu. Biz de bunu seve seve yerine getiriyorduk.

“Bizim kapımız herkese açıktır. Şucu bucu diye hiçbir kimseyi dışlamak yoktur. Biz parçaya değil bütüne talibiz. Ve bütün toplumu kucaklamak istiyoruz” derdi.

“Amacımız sadece almak daha çok almak değildir. Üretimi kaliteyi artırmak, daha verimli, daha huzurlu bir çalışma ortamı yaratmaktır.” derdi.

Anlaşılabacağı üzere, biz çalıştığımız ortamlarda sadece kendi çıkarlarımızı sağlamak düşüncesinde değildik. Bu anlayışı da şiddetle reddediyorduk. Savunduğumuz ve bizi farklı kılan anlayışımız, bulunduğumuz ortamlarda, o ortamın daha verimli, daha huzurlu olması için çalışma yapmakla yükümlü kılıyordu bizi. Hatta bu da yeterli değil. Bizi yönetenlere yol göstermek ve alternatif çözümler üretmekle de yükümlü kılıyordu.

Biz misyonunu ülkemizin geleceği ile eşdeğer gören bir sendikanın mensuplarıydık, kendisinin söylediği gibi. Onun için çok çalışmamız, çok yorulmamız lazımdı.

Biz de öyle yaptık. Çok çalıştık. Çok yorulduk. Genele ilişkin olmasa bile en azından İstanbul teşkilatı olarak, bu konuda gönül rahatlığı içinde olduğumuzu söyleyebilirim.

Bize sınırsız yetki ve sorumluluklar vermekten çekinmiyordu.

Mehmet Akif İnan'ın uzun yıllar boyu ezilmiş ve sindirilmiş bir toplumun fertleri olarak, kurtuluşu örgütlü toplum olmakta gören; azim ve cesaretle sendikal mücadeleye atılan üyelerimize yüklediği misyon ise son derece onur vericiydi.

“Ben sizlerin her birinizi, önemli bir kavşak noktasında birer tarihi görev omuzlamış, nöbet tutan ülkenin yiğit erleri olarak görüyorum” derdi.

Hatta bizim önümüzü o kadar açık tutuyordu ki; “Bulduğunuz ortamda siz bir Genel Başkan gibi hareket edebilirsiniz. Benim yetkilerimi kullanabilirsiniz.” diyecek kadar, bize de sınırsız yetki vermekten ve sorumluluklar yüklemekten çekinmiyordu.

‘Bu kadar sınırsız yetki ve sorumluluk, tehlikeli olmaz mı?’ diye düşünenler olacaktır mutlaka. Hayır, olmazdı, olmadı da. Çünkü bizim öylesine kurallarımız oturmuştu ki; sendikada o kuralların dışına çıkacak olan arkadaşımız olmazdı, olamazdı.

Kompleks sahibi değildi. Bizlere güveni de sonsuzdu. Bu sebeple bir Genel Başkan kadar rahat hareket etmemizi bize öğütleyecek kadar önümüzü açık tutabiliyordu. Başkaları bu sınırsız sorumluluğu ne ölçüde kullandı bilemem, ama doğrusu ben bunu sonuna kadar kullandığımı itiraf edebilirim.

Şubemiz Genel Merkez, ben de Genel Başkan gibi hareket edebiliyorduk

Tabii ki; bu noktaya kolay gelinmedi. Teşkilatlanma bazında ve maddi konularda büyük zorluklar yaşadık. Ankara’da genel merkezde sıkıntı bizim taşradaki illerdekenden daha büyüktü. Ankara memur şehri otoritenin daha hissedildiği, resmîyetin hâkim olduğu bir şehir. Teşkilatlanma konusunda Ankara daima İstanbul’un gerisinden gelmiştir. Diğer bir deyişle İstanbul Fikir, kültür ve sosyal etkinlikler konusunda hep lokomotif olmuştur. İstanbul her yönden, maddi yönden, teşkilatlanma yönünden, üye sayısı yönünden sendikal mücadeleye ve eylemler yönünden hep genel merkezin birkaç adım önünde oldu. Tabii bu da bazı sıkıntıları yaşatmadı dersek yalan olur.

Biz konjonktürü iyi takip ediyor eğitim sistemiyle ilgili sorunlar, başörtü zulmü, eğitim hakkının engellenmesi, çalışanların mesleki ve maddi sorunları, anti demokratik uygulamalar, Hak ihlalleri ve enfasyon gibi konular hakkında Basın toplantıları, basın açıklamaları, paneller, yürüyüşler ve mitingler gibi eylemler ve bölge toplantıları yapıyorduk.

Genel merkezimiz biraz bizim gerimizde ve gölgemizde kalıyordu. Taşra teşkilatları yüksek sesle genel merkezin İstanbul olmasını ifade etmeye başlamıştı. Hatta son genel kurul toplantısında işgüzar

bir şube başkanı, Akif Bey hocamıza karşı beni genel başkan adayı olarak teklif etmeye kalkmış, bende çok mahcup bir şekilde latife ediyor Sayın Genel Başkanım diyerek işi tatlıya bağlamıştım.

M. Akif İnan Hocam, bizim başkanımızdan ziyade, çok sevdiğimiz saygı duyduğumuz, bir büyüğümüz ve ağabeyimizdi bize kendisi adına bir genel başkan gibi hareket edebilme yetkisi vermişti. Bizde yapacağımız etkinlikler konusunda karar alırken veya aldığımız kararları uygularken, bülten çıkarırken ve bültenlerde kullanacağımız yazıların konusu hakkında kendisine haber verme veya onay olma lüzumu görmezdik. Gerçekten bize verdiği yetki gereği şubem bir genel merkez, bende gerçekten bir genel başkan gibi hareket edebiliyordum.

Şevket Sezer'in görevden alınmasına karar veriliyor

Biz rahmetli genel başkanımızı çok seviyor ve ona saygı duyuyorduk. İnsanın liderine inanması, güvenmesi ona saygı duyması, kurumuna aidiyet duygusunu ve bağlılığını pekiştiriyor. Ama buna rağmen her zaman yüzde yüz uyumlu hareket ettik diyemem. Zaman zaman sendikal mücadele içinde ters düştüğümüz de oldu. Onu kızdırdığımız anlar da oldu. Çünkü biz İstanbul'da ele avuca sığmayacak kadar mücadeleciler bir yapıya sahiptik. Büyük ve ses getirecek eylemler yapıyorduk. Maddi sebeplerden dolayı Genel Merkez'in düzenli olarak bülten çıkartamadığı bir süreçte biz çıkarttığımız bültenleri ülke çapında tüm teşkilata ulaştırabiliyorduk.

28 Şubat zihniyetinin, inançlı kesim üzerine kâbus gibi çöktüğü bir zamanda, biz adeta gözümüzü budaktan sakınmazcasına tepki gösterebiliyorduk. "Askeri darbe istemiyoruz, ordu kışlaya" diye bildiriler yayımlayabiliyorduk. Taşra teşkilatlarının gözü kulağı bizim üzerimizdeydi.

Baskılar yüzünden nefes bile alamayacak konumuna gelen taşra teşkilatlarına bizim etkinliklerimiz adeta can suyu durumundaydı. Memur-Sen ve Eğitim-Bir-Sen'in o günkü şartlar içinde, moral ve motivasyon yönünden ayakta kalabilmesinde İstanbul teşkilatımızın büyük bir payı olduğuna inanıyorum.

Bizim teşkilat üzerindeki bu etkinliğimizden Ankara'da rahatsız olanlar da yok değildi. Genel Merkez yönetimi içindeki bazı arkadaşların Genel Başkan'ın temposuna ayak uyduramadıkları gibi bizim çok öne çıkmamızdan da rahatsız oldukları hissediliyordu.

Bunlardan bir kısmı meydanlara inip eylem yapılmasına karşı çıkıyorlardı. Yaşadığımız konjonktür (28 Şubat Dönemi) sebebiyle sendikal mücadelenin alanlarda değil de, daha ziyade paneller, konferanslar ve basın açıklamaları şeklinde salonlarda yapılması taraftarıydılar. Bazıları ise sendikalarımızın eylem yapmasına temelden karşı idi. Mesela kardeş bir sendikamız olan Bem-Bir-Sen'in Genel Başkanı Zübeyir Yetik gibi. Zübeyir Yetik Bey, bir Eğitim-Bir-Sen genel kurulunda "Ben eylem yapacağım diye meydanlara çıkıp da maymun gibi oynayamam" demiş ve sendikal eylemlere karşı olduğunu, sendikal mücadelenin fikir alanında yapılmasını savunmuştu.

Mehmet Akif İnan ise eylem yapılmasına karşı değildi. "Eylem yaptığınızda, gümbür gümbür ses getirmeli. Ses getirmeyecek, cılız kalacaksa hiç eylem yapılmamalı" diyordu.

Yukarıda dediğim gibi o gün için, içimizde, her şeyi kaldıramayan, hazmedemeyen, kişiler de vardı. Onlar Ankara'da durmadan ortalığı kaynatıyordu. 'Bak işte İstanbul Genel Merkez gibi hareket ediyor. Bak taşradan Genel Merkez İstanbul olsun diye bir baskı yapanlar da var. Bunlar artık çok ileriye gidiyorlar, sendikanın kapatılmasına sebep olacaklar. Siyasi bir parti ile birlikte hareket ettikleri de söyleniyor.' şeklinde aslı astarı olmayan şeylerle Mehmet Akif İnan hocamızın adeta beynini yıkıyorlardı.

Hâlbuki biz hiçbir zaman ne kendisine, ne de Genel Merkezimize karşı hiçbir zaman saygıda kusur etmemiştik. Belki tek kusurumuz, mesleki hayatımızı bile riske etme pahasına biraz gözü kara hareket etmekte.

Onun da endişesi, o karanlık dönemde, bizim bu sınır tanımaz, pervasız davranışlarımız yüzünden, bize ve sendikamıza bir zarar gelir mi, sendikamızı zora sokar mı? düşüncesinden kaynaklanıyordu şüphesiz.

Ama yine de buna rağmen, yaptığımız her büyük etkinliğimizin arkasından arıyor ve bizi tebrik ediyordu. Yani onun nazarında biz, yaramaz bir evlat konumundaydık. Buna rağmen bizim ona karşı saygımız sonsuz olduğu gibi onun da bize karşı sevgisi sonsuzdu, bunu içimizde hep hissettik.

‘Şevket Sezer sendikanın başına bir bela getirecek’ diyenler onun endişeye düşmesine sebep olmuşlardı. O, uğruna edebiyat hayatını, hatta ailesini feda etmiş olduğu sendikasının da üzerine titriyordu tabi.

Sonunda her zaman için takdir ettiği, sendikacılığını örnek gösterdiği Şevket Sezer’i, görevden almaya karar verdi.

Bize tarih vererek İstanbul’da, bütün ilçe teşkilatlarının katılacağı bir toplantı düzenlememizi istedi. Niyeti yapılacak toplantıda bize isnat edilenlerin gerçek olup olmadığını sorgulamak, tabir caiz ise bizi yargılamaktı. Sonunda endişelerinde haklı olduğu kanaatine ulaşırsa beni şube başkanlığından, gerek duyarsa bütün yönetim kurulunu görevden almaktı. Onun hakkaniyetinden ve adaletinden şüphe yoktu.

Belirtilen tarihte İSKİ Konferans Salonu’nda toplandık. Bütün şubeler yönetim kurulları ile birlikte toplantıya katıldılar. Onların hiç birini o güne kadar, o kadar kararlı, heyecanlı hiç görmemiştim.

Mehmet Akif İnan Hocam, toplantıya katılan ilçe başkanlarımızdan beni, şube yönetimini, yapılan faaliyetleri değerlendirmelerini istedi. Genel Merkez'in bu tavrı onurlarını kırmış, rencide etmişti. Gerek beni, gerekse şube yönetimini öylesine heyecanla savundular, öyle kararlı konuştular, ithamlara karşı öyle dik durdular ki, gerçekten onur duydum.

Aynı sabah aylık bültenimizin son sayısı çıkmıştı. Bültenin kapak kompozisyonu dalgalanan bir Türk bayrağı ile 'Cumhuriyetimizin 75. Yılı kutlu olsun' manşetiyle çıkmıştı. Mehmet Akif İnan Hocam kapak kompozisyonu karşında mest oldu. Meğer bizi cumhuriyet karşıtı diye suçlayanlar da olmuş, Toplantıdan Genel Başkanımızın çok mutlu bir şekilde ayrıldığına şahit olduk. Bizi görevden azletmek söyle dursun, hepimizi ayrı ayrı kucaklayarak tebrik etti, gözlerimizden öptü. Biz de aklanmanın, temize çıkmanın mutluluğunu yaşadık ve mutlu olduk. Çalışmalarımıza daha büyük bir aşkla ve şevkle devam ettik.

Sendika gerçekten her zaman için bir ihtiyaç mıdır?

1995 yılında Yozgat'ta Yimpaş'ın sponsorluğunda Eğitim-Bir-Sen'in tüm şubelerinin katılımı ile 3 gün süreli bir eğitim semineri yapmıştık. Toplantıya katılan semercilerden biri de, Hak-İş'in efsane Genel Başkanı Salim Uslu idi. Salim Uslu, sıkıntılı anlarımızda maddeten ve manen hep yanımızda olmuş bir kişi. Genel kurullarımızın değişmez divan başkanı. Kurucu Genel Başkanımızın vefatından sonraki genel kurullarımızda, sendikalarımızın her birinin bir tarafa çektiği bir zamanda kırılma anlarında dağılmamızı önleyen gerçek bir dost. Kendisine şahsım ve sendikam adına minnet ve takdir duygularımı, saygılarımı iletmem isterim.

Yozgat'taki seminerinde 'Sendikacılık nasıl olur, sendikal mücadele nasıl yürütülür?' konusundaki konuşmasını bitirdikten sonra, İstanbul'dan gelen bir öğretmen arkadaşımız kendisine şu soruyu sordu;

“Sayın Genel Başkanım, şu an Türkiye’de haklarımızı alamıyoruz, bu ceberut devlet vermiyor, bu hükümet gitse de, bizim misyonumuza sahip olan bir hükümet gelse, yine de sendikaya ihtiyaç var mıdır?”

Salim Uslu, öylesine kızdı ki o sinirle ayağa kalkarak, “Bilhassa o zaman ihtiyaç var!” diye cevap verdi. Ama öğretmen arkadaş ısrar ediyordu, “Ya ne demek hocam, sistem kurulmuş, kendi misyonumuz, kendi hükümetimiz, kendi iktidarımız?” Salim Uslu, onun sözünü keserek, “Yok arkadaş yok. Çok yanlış düşünüyorsun. Sen biliyor musun ki, biz toplu sözleşme yaparken en çok zorlandığımız firma hangisi? Hangisi?.. Ülker.. evet Ülker.. Öyle ise sendikaya her zaman ihtiyaç var ” dedi ve salonu terk etti..

28 Şubat

28 Şubat, zulmün en koyu olduğu bir sürecin adıdır. Bizler o dönemin zulmünü iliklerimize kadar hissederek yaşadık. Sinmedik, geri adım atmadık, dik durduk mücadele ettik. Daha önce de ifade etmiş olduğum gibi Türkiye’de devletin halkını potansiyel bir tehlike olarak gördüğü zamanlar yaşanmıştı. Ama 28 Şubat dönemi bir başkaydı sanki. Potansiyel tehlike görülen halk, gerçek bir düşman gibi görülmeye başlanmıştı. İnsanlarımız yediden yetmişe fişleniyor, mütedeyyin kesimin ensesinde boza pişiriliyordu. Tanklar sokaklarda yürütülmüş, Postmodern bir darbeyle iktidardaki Refah-Yol hükümeti düşürülmüştü. İmam-Hatip Okullarının orta kısımları kapatılmış, İmam-Hatiplilerin önünü kesebilmek için üniversite girişinde kat sayı dayatması getirilmişti. Bu sayede 600 binlerde olan İmam-Hatip Lisesi öğrencilerinin sayısı bir anda 60 binlere inmişti.

İmam-Hatiplilerin yolunu keseyim derken ülke sanayisine ara eleman yetiştiren diğer meslek okullarının da önü kesilmiş, ülke ekonomisine çok ağır bir darbe indirilmişti. Bin yıl sürecek diyenler, bu süreçte akla hayale bile gelemeyecek zulümlere imza attılar. Temel bir insan hakkı olan eğitim hakkını engellediler. Başörtülü diye kız-

larımızı okullardan attılar. Saçlarından tutarak sokaklarda sürüklediler. İnanıcı gereği başlarını örtüyor diye bayan öğretmen arkadaşlarımızı, bayan memur arkadaşlarımızı iş yerlerine almadılar. Hasta olanlara sevk belgesi bile vermediler. Soruşturma açtılar, haklarında davalar açıp mahkemelere verdiler. Nihayetinde meslekten atarak işlerine son verdiler.

Memur-Sen ve Eğitim-Bir-Sen olarak bizim de içinde olduğumuz, sağduyulu sivil toplum örgütlerinin oluşturduğu hukuk büroları sayesinde, mazlum kardeşlerimize hukuk desteği vermeye çalıştık.

Bu insan hakları ihlalleriyle ilgili, binleri aşan karşı davalar açtık. Üyelerimizin ve diğer mağdur kardeşlerimizin hak arama mücadelesinde onlara destek verdik. Elele eylemleriyle Türkiye'yi ayağa kaldırdık, 7'den 70'e herkesi sokaklara döktük.

Hukuk mücadelemizin kahraman kuruluşlarımızdan Hukukçular Birliği'ni, Hu-Der'i ve Mazlum-Der'i burada, saygıyla ve minnetle anıyorum. Bu hukuki mücadele platformunda sendikamızı temsil etme görevi verdiğimiz o dönemde İstanbul Şube Sekreteri görevinde olan kardeşimiz Ahmet Gündoğdu'ya, yaptığı başarılı çalışmalarından dolayı teşekkürlerimi, tebriklerimi iletmek istiyorum

O süreç içinde yaşanan zulmün bir diğer çesidiyse, halkın yokluk ve yoksulluk içinde yaşam mücadelesi vermesiydi. Enflasyon % 60-80'lerde seyrediyor, buna karşılık çalışanlara verilen zam oranları enflasyonun çok çok altında kalıyordu.

Demokratik yönden sıkıntıların tavan yaptığı, toplumun önemli bir bölümünün açlık sınırı altında yaşam mücadelesi verdiği bir dönem. 'Biz bir vatandaş olarak bu sıkıntıları yaşamak istemiyoruz, biz bir insanız, insanca, insan gibi yaşamak istiyoruz. Eşit şartlarda eğitim hakkı istiyoruz. Eşit şartlarda mesleklerimizi icra etmek hakkı istiyoruz. Vurgunların, soygunların bitmesini istiyoruz. Hakça payla-

şım istiyoruz' diye alanlarda ve salonlarda kıyasıya sendikal mücadele verdiğimiz bir dönem..

Bizim o şartlar altında var oluş yok oluş kavgasını verdiğimiz bu dönemde kendilerine sendika, sivil toplum örgütü denen bazı yüzkarası kuruluşlar (Beşli Çete; Türkiye İşverenler Sendikası Konfederasyonu (TİSK), Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu (TESK), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK- İŞ) ve Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)) ise bu zalim postmodern darbeyi yapanları alkışlıyor ve destekliyordu. Şayet utanacak yüzleri varsa bu utanç onlara yeter de artar bile..

Bir insan için en zor şey!

Bu süreç içinde yaşadığım önemli bir sıkıntıyı paylaşmak istiyorum sizlerle; her gün sendikaya çok sayıda başörtülü bayan öğretmen arkadaş ağlayarak geliyordu. O gün kendilerine yapılanları anlatıyor, bizden sendikaları olarak bir yardım, bir çözüm ümit ediyorlardı. Beni bu gün okula almadılar, beni bugün zorla sınıftan çıkardılar, bana hastaneye sevk vermediler, Benim hakkımda dava açtılar, bu gün beni meslekten attılar...

Bütün bunların karşısında, içinde fırtınalar kopsa da metin olacaksın, dik duracaksın. Sendikacısın sen, üyelerine sahip çıkacaksın. Onlara moral vereceksin. Gelecek hakkında ümit var olmalarını sağlamaya çalışacaksın... Gecenin en koyu karanlık olduğu an, sabaha en yakın olan andır, çok az kaldı sabır, diyeceksin sabır...

1971 Muhtırasından sonra ve 12 Eylül Döneminde üniversiteden atılan 1402'likleri örnek gösteriyordum onlara. Onlar yılmadılar, mücadele ettiler. 10 yıl sonra da olsa kazandılar. Geriye dönük haklarının tamamını da aldılar diyeceksin.

Anlattıklarının yakın zamanda gerçekleşmeyeceğini bildiğin halde,

ümit ve moral vermeye çalışacaksın. Onlar gittikten sonra da çekilip sessiz bir kenara, çaresizlikten, sesini salarak hüngür hüngür ağlayacaksın.. Şunu bütün kalbimle inanarak söyleyebilirim ki dünyanın en zor işi, kendinin inanmadığı bir şeye, başkalarını inandırmaya çalışmaktır...

Rabbim kimseye aynı zorlukları bir daha yaşatmasın inşallah.

İşte biz İstanbul'da bu şartlar altında sendikacılık yaptık. Herkesin aman ne olur, ne olmaz deyip ortalıktan kaybolduğu bir zamanda meydanlarda idik. "Darbe istemiyoruz Ordu kışlaya" diye bildiriler neşrediyorduk.

Bu durum karşısında bazı Genel Yönetim Kurulu üyelerimiz, sendikanın kapatılmasına sebep olacağız diye endişeleniyor, mağdur başörtülü öğretmenler konusundaki eylemlerimizde ileri gittiğimizi düşünerek bize kızılıyordu. Bu endişeler işi bizim görevden alınmamızın müzakeresine kadar getiriyordu.

Önce emniyete git haber ver, sonra göreve başla

Mehmet Akif İnan Hocam, "Sendikacı, yapacakları hususunda kim-seden izin almaz, sadece haber verir" derken, içimizde bazıları da "Emniyete gidip, haber vermeden göreve başlamayın" diyebiliyordu.

İzmit, İstanbul'a en yakın komşu illerimizden biri, orada teşkilatlanma konusunda bayağı zorluklar yaşadık. Kocaeli şubemizin etkin hale gelebilmesi için sık sık İzmit'e gidip geldiğimiz oluyordu. Kısa sürede birçok şube başkanı değişmişti. En son görev vermek istediğimiz arkadaşımız Ömer Altunbaş, göreve başlamazdan önce Ankara'ya, Genel Merkez'e giderek, tanışmak istiyor. Genel Merkez'de sorumluluk olarak, 2 numara konumunda olan bir arkadaşımız ile görüşüyor. O da kendisine önemli tavsiyelerde bulunuyor. "Sen, İzmit'e dönünce göreve başlamadan önce emniyet müdürlüğüne gitmelisin, onlara 'Ben, Eğitimciler Birliği Sendikası'nın Kocaeli

Şube Başkanı olarak göreve başlayacağım. Eğitim-Bir-Sende göreve başlıyorum diye, beni yanlış tanımanızı istemiyorum. Ben, gerici ve yobaz biri değilim, laik, Cumhuriyetçi ve Atatürkçüyüm' diyerek kendini tanıtmalı ve görevine öyle başlamalısın. Ben burada Genel Merkez'deki görevime başlarken öyle yaptım. Sana da tavsiye ediyorum, sen de öyle yapmalısın" diye akıl veriyor ve yol gösteriyor.

1999-2000 yılları içindeyiz, 28 Şubat postmodern darbesi rüzgârının hala sert estiği yıllar. Ömer Bey, benim dostum, sevdiğim, güvendiğim, şube başkanı olmasını istediğim bir kardeşim. Bana durumu anlatınca 'Eyvah! Biz ne yapmışız, Ciğeri kediye teslim etmişiz' diye düşündüm. Allah'a şükürler olsun ki, rahmetli genel başkanımızdan sonra sendikalarımız bu gibilerin eline kalmadı diye de Allah'a şükrediyorum...

Son genel kurul

1999 yılı Ağustos ayının başlarında Genel Başkanımızın habis bir hastalığa yakalandığının haberini aldık. Üzüntüden sanki dünya başımıza yıkılmıştı. Ne yapacağımızı şaşırдық. Âdeta elimiz ayağımıza dolaştı. Onsuz bir sendikayı aklımızdan bile geçiremiyorduk. Vefatından 5-6 ay öncesiydi, İstanbul Aksaray'da yaptığımız bir teşkilat toplantısında, kendisine emekli olmayı düşündüğümü söylemiş, müsaadeleri olursa sendikadan da affımı istemiştim. Kısa bir süre sonra rahatsızlanması, arkasından da vefatı bu kararımızı revize etmemizi gerekli kıldı., 2003 yılına kadar, Marmara Bölge Başkanı ve Genel Başkan Başkanışmanı gibi sıfatlarla göreve devam etmek durumunda kalmıştık.

Hastalığına sebep olarak sigara tiryakiliğini görüyorduk. Sigarayı öyle içerdi ki, sanki yıllar boyu hasret kalmış iki aşğın birbirine kavuşması gibi, aşkla şevkle çekerdi dumanı içine. Tabii sebep odur, ya da o değıldir en iyisini rabbim bilir ama, teşhis konduktan sonra çok hızlı seyretti hastalığı.

Kendi sağlığında konfederasyonun emin ellere bırakmak istiyordu.

Vefatından bir buçuk ay önce, 14.11.1999 tarihinde, Memur Sen 2. Olağan Genel Kurulu yapılacaktı. Genel Kurul'dan bir gün önce kendisini ziyaret etmiş hayır dualarını almıştık. Genel Kurul öncesi maalesef onu da, bizi de çok üzen bir sürü üzücü olay yaşandı. Kendisinin belirlemiş olduğu genel yönetim kurulu listesi, eski yönetim kurulunda senelerce birlikte çalıştđđı, mesai ve yol arkadaşları tarafından beğenilmemişti. O gün için yaklaşık 40 bin üyesi bulunan Memur Sen'in, en az 25 bini Eğitim-Bir-Sen üyesiydi. Buna rağmen Genel Başkan Yardımcılığının Eğitim-Bir-Sen'e verilmesini kabul edemiyorlar ve hasta yatağında yatan Genel Başkanımız Akif İnan Hocamızın gıyabında liste üzerinde değişik yapmak istiyorlardı.

Bu amaçla daha önce emniyete verilmiş olan delege listeleri geri aldılar. Bazı sendikaların 1500-2000 üyesi bile yoktu, buna rağmen, Memur-Sen bünyesindeki bütün sendikaların delege sayılarını, Eğitim-Bir-Sen'in delege sayısına eşitleyecek şekilde değiştirdiler. Hem de hasta yatağında yatan Mehmet Akif İnan'a rağmen bunu yaptılar.

Sonunda kızılca kıyamet ko-ptu tabi. Bunun üzerine biz, Eğitim-Bir-Sen olarak genel kurulu boykot etme kararı aldık. Memur-Sen'in dağılmasına kadar gidebilecek olan bu vahim durum karşısında, Mehmet Akif İnan, Hak-İş Genel Başkanı Salim Uslu'dan yardım istedi. O günlerde Hak-İş'in Balıkesir Edremit'te eğitim kampı olmasına rağmen, Salim Bey, Akif Bey'i kıramadı atlayıp geldi ve duruma müdahil oldu. Salim Uslu'nun, insanüstü gayretleri sonunda, bütün sendika başkalarının tamamına genel başkan yardımcılığı sıfatı verilerek sorun çözüldü. Memur-Sen'in geleceğini etkileyecek büyük bir kaostan kurtulunmuş olundu.

Kanaatim odur ki bu kongre, Memur Sen'in tarihinde en önemli bir dönüm noktasıdır. Memur-Sen olarak Salim Uslu Bey'e, bir daha

minnet ve şükran borçlu olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Bunları anlatmaktaki maksadım, seneler sonra ortalığı bulandırmak, birilerini rencide etmek değil, sadece tarihe bir not düşmektir.

Şu an gelinen zirvelere öyle kolay gelinmediğini, çok tehlikeli virajlardan geçilerek, bin bir meşakkat ve emek sonucu ulaşıldığını göstermek içindir. Bu böyle bilinsin istedim.

Diğer önemli olan bir nokta da, sevgili ağabeyimiz, Kurucu Genel Başkanımız Mehmet Akif İnan'a hayatının bu son günlerinde, vefatına bir buçuk ay kala, bu büyük üzüntüyü yaşatmış olmamızdır. Buna sebep olanların günahı vebali kendi üzerlerine...

Onun da kabrinde rahat ve huzurlu olduğunu ümit ediyorum

Bahsi geçen kongreden bir buçuk ay sonra, 06.01.2000 tarihinde Genel Başkanımız vefat etti. Şube Sekreterimiz Ahmet Gündoğdu ile birlikte Urfa'ya giderek cenazesine katıldık. O günler, hatırlamak bile istemediğimiz çok üzücü günlerdi. Ama üzülmek, ah, vah etmek çözüm değil. Kendisinden sonra, kısa bir süre önce yaşamış olduğumuz, Marmara depremi gibi şiddetle sarsıldık. Yukarıda bahsettiğim, aşağıda da devam edeceğim badireleri atlattıktan sonra göreve gelen, basiret sahibi kardeşlerimiz, Ahmet Gündoğdu ve dönem arkadaşları, Kurucu Genel Başkanımız Mehmet Akif İnan'ın işaret ettiği prensipler doğrultusunda üstün başarılar gösterdiler.

Şu anda ben onun ruhunun müsterih olduğuna inanıyorum. Çünkü Onun, hedeflediği konumun tam zirve noktasındayız. Bize yüklediği görev; Memur-Sen ve Eğitim-Bir-Sen'in en büyük sendika olmasıydı. Elhamdülillah olduk. Çok şükür, bu gün bütün iş kollarının yetkili sendikalarız. Halen şu anda, sendikalarımızın tümü, onun bize yüklediği diğer misyonları da gerçekleştirmek için yoğun bir gayret içindedirler.

Ben şahsen Şevket Sezer olarak şu an çok rahatım ve huzurluyum. Onun da kabrinde rahat ve huzurlu olduğunu ümit ediyorum.

İstifalar art arda geldi 'Fetret Dönemi' başlıyor

Mehmet Akif İnan'ın vefatından sonra bir bocalama dönemine girildi. Zübeyir Yetik Memur-Sen, Kamil Aydoğan ise Eğitim-Bir-Sen Genel Başkanı olmuşlardı. Hemen akabinde Kamil Bey bizi Ankara'da toplayarak, genişletilmiş bir teşkilat toplantısı yaptı. Mevcut konum ve yapılacak faaliyetler değerlendirildi. İsrarla bana İstanbul Şube Başkanlığının yanında, Marmara Bölge Başkanlığı görevini de teklif etmiş, ben de kabul etmek istememiştim. Kamil Bey ile pek frekanslarımız tutmuyor, sendikal anlayışlarımız uyumsuzdu. Taşra teşkilatı üzerindeki nüfusumuz sebebiyle, benimle iyi geçinmek, dostluğumu ve desteğimi kazanmak istiyordu. İsrarlar karşısında görevi kabul etmek durumunda kalmıştım.

Zübeyir Yetik'in Memur-Sen Genel Başkanlığına seçilmesinin üzerinden henüz birkaç ay bile geçmemişti ki, 24 yıl önce yazmış olduğu "İslam Savaşçısına Notlar" isimli kitabında, kullanmış olduğu bir ifadeden dolayı Hürriyet gazetesinde bir haber çıktı. Bu haber üzerine Zübeyir Yetik, hiç polemige girmeden, kurumlar zarar görmesin gerekçesiyle, Bem-Bir-Sen ve Memur Sen Genel Başkanlığı görevlerinden istifa etti.

Zübeyir Bey çok ince ruhlu, kibar, duygusal bir insandı. Bir edebiyatçıydı, yazardı. Kalıp da mücadele etmek yerine ayrılmayı, bırakmayı tercih etti. Ancak gazetenin aynı gün ve aynı sayısında, Memur-Sen Genel Başkan Yardımcısı ve Eğitim-Bir-Sen Genel Başkanı Kamil Aydoğan'ın kendisini şiddetle eleştiren bir beyanatı da yayınlandı. Kamil Aydoğan, Hürriyet gazetesine verdiği beyanattan dolayı, kendisine tepkilerin yoğunlaşması üzerine bütün sendikal görevlerinden istifa etti. Hem Memur-Sen, hem de Eğitim-Bir-Sen Genel Başkanları aynı haber sebebiyle görevlerinden aynı anda ayrılmış oldu.

Dolayısıyla Akif Bey'den sonra zaten sıkıntılı olan ortam daha da sıkıntılı hale geldi. Tabir caizse Memur-Sen'de bir fetret dönemine girilmiş oldu.

Az daha sendikamız elimiz arasından kayıp gidiyordu

Akif İnan ve Kamil Aydoğan sonrasında yaşananlar sendikamız bakımından bir milat konumundadır.

Bu andan sonra yaşananların Eğitimciler Birliği Sendikası'nın tarihindeki önemine binaen, iyi bilinmesi ve hiç unutulmaması gerektiğine inandığım için anlatmanın doğru olacağına inanıyorum.

Genel Başkan Kamil Aydoğan'ın aniden gelişen istifasının arkasından, Eğitim-Bir-Sen Genel Yönetim Kurulu acil toplandı. 29 Nisan 2000 tarihinde Olağanüstü Genel Kurul yapılmasına, Bilal Baldemir'in de yapılacak genel kurul toplantısına kadar Genel Başkan Vekili olarak atanmasına, Genel Kurulun da Sağlık İş Sendikası Genel Merkez Salonunda yapılmasına karar verdi.

Sendikada tam bir şok ve kaos havası hakimdi. Kimse ne yapacağını bilmiyordu. Kongre günü gelmiş çatmıştı. Muhammet Akar'ın Genel Başkan, Niyazi Yavuz'un ise Genel başkan Yardımcısı olacağı bir listenin hazırlandığını, Genel Kurula da bu tek listeye gidileceğini öğrendik. Aday listesindeki isimleri pek yakından tanı mıyorduk. Yine edindiğimiz istihbarata göre, bu genel yönetim kurulu listesi içinde bizim sendikal anlayışımıza ters kişilerin olabileceği bilgisini aldık. Acil olarak duruma müdahale etmemiz gerektiğine karar verdik. Bizim İstanbul Şubesi olarak taşra teşkilatımız üzerinde, nüfuzumuz olduğu bir gerçektir. Hemen Genel Kurul'dan bir hafta önceki hafta sonunda, tüm teşkilatı istişarelerde bulunmak üzere, acil olarak Ankara'ya, Genel Merkez binasında toplantıya çağırdık. Muhammet Akar ve arkadaşları Genel Kurul hazırlıklarını, Genel Merkez binasında yapıyorlardı. Bizim yapacağımız istişare toplantısını dışarda yapmamızın doğru olmayacağını düşündük ve Genel

Merkez binasında toplanmaya karar verdik. Onları da yapacağımız toplantıya davet ettik. Genel Yönetim Kurulu listesinin tek taraflı belirlenmesinin birlik ve beraberliğimizin bozulmaması açısından doğru olmayacağını, dolayısıyla belirledikleri listeyi tekrar birlikte görüşmek istediğimizi bildirdik. Amacımız onları incitmeden, taşra teşkilatının iyi niyetini, gücünü hissettirmek, duruma müdahil olmaktı. İstanbul Şube Sekreterimiz Ahmet Gündoğdu'dan bütün taşra şube başkanlarına durumun vahametini ve aciliyetini anlatmasını, iki elleri kanda olsa bile, mutlaka hafta sonu Ankara'ya toplantıya gelmelerini istedim. Ahmet Bey, Tek tek hepsini telefonla aradı. Onları Ankara'ya davet etti.

Büyük emekler verdiğimiz, icabında çocuklarımızın nafakasını, kazandığımız mesleklerimizi bile riske ettiğimiz, henüz 4 ay önce toprağa verdiğimiz Kurucu Genel Başkanımız Akif İnan hocamızın emaneti sendikamızın, elimizin arasından kayıp gitmek üzere olduğunu hissediyorduk. Buna müsaade etmeme konusunda ise kesin kararlıydık.

Toplantıya Ankara'daki arkadaşlarımızın yanında, Genel Başkan Vekili Bilal Baldemir, taşradaki güçlü şube başkanlarından Kayseri'den; Ahmet İlhan, Erzurum'dan; Ahmet Uzun, Adıyaman'dan Mehmet Dağtekin, Elazığ'dan; Tahir Cevher, Bartın'dan; Erol Bozkurt, Bingöl'den; Doğan Karasu, Bursa'dan; Aydın Kılıç, Balıkesir'den; Zeki Çabuk... İstanbul'dan da ben ve Ahmet Gündoğdu katıldık..

Toplantıda, Genel Kurul için belirlenen listenin şube başkanlarının tasvibi alınacak şekilde yeniden ele alınmasını, Genel Merkez'in etkinliğini arttırmak için taşra teşkilatından da yönetime üye alınmasının birlik ve beraberliğimiz açısından gerekli olduğunu ifade ettik. Genel Yönetim Kurulu listesini yeniden belirlemek için aramızdan bir komisyon seçelim teklifinde bulunduk. Teklif kabul edildi. Seçilen komisyonun belirleyeceği liste kesin olacak ve kimse komisyonun belirleyeceği listeye itiraz etmeyecekti. Bu hususta herkesten

namus sözü aldık. Komisyonun, sendikamızın önemli isimleri olan sevilen, sayılan, sözüne itimat edilen arkadaşlarımızdan oluşmasını sağladık.

Onların listesinde Genel Başkan Yardımcısı konumunda olan Niyazi Yavuz'un, güvenilir biri olduğu kanaatine varmıştık. Kendisini Genel Başkan olarak düşündüğümüzü ilettik ve bu konuda kendisini ikna ettik.

Komisyon eski listedeki Genel Başkan adayı ile Genel Başkan Yardımcı adayının yerlerini değiştirdi ve yeni bir liste belirledi. Komisyon, Niyazi Yavuz'un Genel başkan, Muhammet Akar'ın Genel Başkan Yardımcısı, taşra teşkilatlarından da Ahmet Gündoğdu, Ahmet İlhan ve Erol Bozkurt'un Genel Yönetim Kurulu Üyesi adayı olacak şekilde, yeni aday listesini hazirunun onayına sundu. Komisyonun kararına herkes uyacağı üzerine önceden namus sözü alındığından, Muhammet Akar dışında itiraz eden olmadı. İkinci bir listeyle genel başkan adayı olarak kendisinin de seçime katılacağını söyleyerek hiddet ve şiddetle sendikadan ayrıldı. Biz de gönül huzuru içinde bir hafta sonra yapılacak genel kurul toplantısında tekrar görüşmek üzere memleketlerimize döndük.

Ertesi hafta, Genel Kurulumuz Sağlık-İş Sendikası Genel Merkez Salonu'nda, Genel kurullarımızın değişmez divan başkanı olan; her sorunumuzda, her zaman Hızır gibi yanımızda olan vefakâr dost Hak-İş Genel Başkanı Salim Uslu'nun divan başkanlığında toplandı. Niyazi Yavuz ve Muhammet Akar liderliğinde iki listeyle seçime girildi. Niyazi Yavuz'un listesi delegelerin geneline yakınının oyunu alarak ezici bir çoğunlukla seçimi kazandı. Biz de derin bir nefes alarak Rabbimize şükrettik. İlk defa Ankara dışından deneyimli şube başkanlarımız da Genel Yönetim Kurulunda görev aldılar, sendikamızın hızla gelişmesine, büyümesine katkı sağladılar. Ben de Niyazi Yavuz Bey'e görevi süresince Genel Başkan Başdanışmanı olarak

yardımcı olmaya gayret ettim. İstanbul Şubesi olarak çıkarmakta olduğumuz bültenimizi o tarihten sonra Genel Merkez adına çıkararak daha geniş bir alana ulaştırmaya başladık.

Daha sonraları Genel Yönetim Kurulu içinde bir görev değişikliği ile Ahmet Gündoğdu, Genel Başkan Yardımcılığı görevine getirildi. Teşkilatlanma çalışmalarına hız verildi. Üye sayımız hızla artmaya başladı. Ama ne var ki bir süre sonra, Niyazi Yavuz Bey bypass ameliyatı oldu. Bütün iyi niyetine rağmen sendikaya pek fazla katkı sağlayamadı.

Niyazi Bey'in görev süresi sonunda yapılan Genel Kurul'da, Genel Başkanlık için yarışan Ahmet Gündoğdu, Niyazi Yavuz ve Ahmet Yurtman arasından Ahmet Gündoğdu seçimi kazandı. İstanbul'dan mesai arkadaşım, sevgili kardeşim Ahmet Gündoğdu zamanında sendika adeta şaha kalktı. Mehmet Akif İnan Ağabeyimizin idealleri ve rüyaları bir bir gerçek oldu.

Şu anda konfederasyonumuz olsun, iş kollarındaki sendikalarımız olsun hepsi ülkemizin en büyükleri oldu. Daha önce de ifade etmiş olduğum gibi şu an 11 iş kolunun, 11'inde de yetkili sendikayız. Eğitim-Bir-Sen'in 400 Bin, Memur-Sen Konfederasyonunun ise bir milyon üyesi var. Artık hangi iktidar gelirse gelsin Memur-Sen'i hesaba katmak durumundadır. Mehmet Akif İnan hocamızın ve bendenizin hayallerimizi gerçek kılan Ahmet Gündoğdu ve mesai arkadaşlarına minnetlerimi ve şükranlarımı sunuyor ve kendilerini kutluyorum.

Kendisinde gençliğimin izlerini gördüğüm yeni Genel Başkanım Ali Yalçın ve arkadaşlarına da başarılarının devamını diliyorum.

Kurucu Genel Başkanım Merhum Mehmet Akif İnan Hocama da, Allah'tan rahmet diliyorum. Nur içinde yatsın, Ruhu şad olsun, Mekanı cennet olsun. Amin.

Sayıları bir milyonu bulan kardeşlerimi Onun şu ifadesi ile selamlamak istiyorum:

“Her biri birer tarihi misyon omuzlamış, önemli bir kavşak noktasında nöbet tutan, ÷lkemin yiğit erleri” sendikacı kardeşlerim, sizlere selam olsun.

**Mehmet Akif İNAN'ı Anlamak ya da
Mehmet Akif İNAN Sendikacılığı**

Ali Haydar TUĞ

Mehmet Akif İNAN'ı Anlamak ya da Mehmet Akif İNAN Sendikacılığı

Ali Haydar TUĞ

Sağlık-Sen Genel Eğitim Sekreteri (1996-2000)

İnsanları tanımak, tanımlamak zor bir iş. Hele Mehmet Akif İnan gibi bir şahsiyeti, tanımak ve hakkında fikir beyan etmek daha da zor. Onun hakkında konuşulduğunda onu bir kalıba yerleştirmeniz mümkün değil. Onu hiçbir kalıba yerleştiremezsiniz. Çok boyutlu ve çok yönlü biri kişilik. Nereden baksanız ondan bir şeyler görürsünüz. Gördüklerimiz sadece bir bütünün parçasıdır. Onda hiçbir eylem karşılıksız değildir. Onun savunduğu hiçbir eylem de kendi medeniyetimizin dışında değildir

Ancak onu çok boyutlu, özellikli kılan sadece eğitimci, şair, sanatçı, sendikacı, eylem ve gönül insanı olmanın ötesinde; o, şahsına münhasır bir kişilik olarak karşımıza dikilir. Gerçekten birçok özellikleri üzerinde barındıran bir figür, bir markadır.

Onun hayatındaki karmaşık gibi görülen özelliklerinde, dikkatlice bakıldığında bağlı olduğu medeniyetin özlerini görürsünüz. O özlerden izler taşır. Onun bu özellikleri, kimilerine göre kafa karışıklığı ve ruh bütünlüğünün olmadığı kanısını oluşturabilir. Oysa kendi dünyasının ayrıntılarında gizlediği inanç ve ideal kalıplarıdır. Karımaşık bir kimlik gibi görünse de onun ruh dünyasının zenginliğini taşıyan bir bütünün parçalarıdır bunlar.

Onun sendikacılığını tanımak için onun dünyasına girmek gerek. Onu, dünyasında yeşeren bir medeniyetin kökenlerinde aramak gerek. O, sadece ücret sendikacılığına takılıp kalmaz. İnsan hayatının komplike bir yapı oluşturduğunu görürüz, bu nedenle ruhen doymamış bir ekonomi sadece kaos ve hır getirir onun dünyasında.

O bir liderdi. Liderliğin tüm özelliklerini yaşantısının tüm evrelerinde görebilirsiniz. Onun üstlendiği görevde, komple bir bütünün yanında bir medeniyetin temel taşlarının örgüldendiği bir yapıyı görürsünüz.

Onun şairliği de bir ümmetin sancılarını taşır. Şiirlerinden ve yazılarından yansıyan ses bir ümmetin sesidir. Kimliğini kaybetmiş bir milletin yeniden dirilişi için uğraşmıştır. O herkesin ağabeyi, üstadı, başkanıydı. Kadirşinas ruhluymdu. Vefa örneğiydi.

Onun her kesimden dostları vardı, o da dost canlısıydı. Onunla ilgili dostlarının ortak birleştikleri nokta, her şeyden önce onun bir ağabey olmasıydı.

O, işi ve ailesini kesin çizgilerle ayırmıştı. Bu, aile içinde sorun oluşturur muydu bilmem ama o zaten teşkilatın babası, ağabeyi ve başkanıydı. Onun ailesi yol arkadaşlarıydı. Onun bütün hayatı, kurduğu ve içinde bulunduğu teşkilatlar, ümmetin birliği ve dirliği için oluşan sivil inisiyatiflerdi. Bu kurumlar, bağlı bulunduğu medeniyetin inşası ve bekası içindi.

O, bu ülke kaynaklarının adil ve eşit bölüşülmesi için sınıf, din, dil, ırk, mezhep ve etnik köken ayrımcılığına dayalı bir anlayışın karşısındaydı. Ülke kaynaklarının adil bölüşümünde salt insan olmak yeterliydi. Hiçbir sınıf farkının olmadığı herkesin eşit bireyler olarak yaşayacağı bir ülke için çalıştı/çalabaladı. Yaptığı bütün mücadelelerinde ise muhataplarının sosyal sorumluluk ve kültürel algılarına önem verir; yaptığı tüm eylemlere ona göre bir anlam yükler ve buna göre kurgulardı.

Adil bölüşüm için hak ve hukukun gözetildiği bir sorumluluk bilincinin oluşmasına katkı sağlamayı hedefine almıştı. Bu tespitlerini, bu bilinçle kurgular; sorunların emek/üretim, sermaye kıskacında sıkıştırılmasını doğru bulmazdı. Bunları birbirlerinden ayrılmaz bir bütünün parçaları olarak gören bir anlayışa sahipti. O, sendikal anlamda ülke kaynaklarının adil bölüşülmesinin yanı sıra o kaynakların yaşatılması gerektiğine de inanan bir dünya görüşüne sahipti.

O, emek, üretim ve sermaye boyutlarının birbirlerini bütünlleyen bir organizasyon olduğuna inanır ve bunun bir siyasal anlayışa, ideolojik bakışa, dini ve etnik yapılanmalara hapsedilmesine şiddetle karşı çıkardı. O, bireylerin sosyal, kültürel algılarına göre, eşit ve adil paylaşımı öngören bir anlayışın öncü savunucusuydu. Hiçbir zaman kırıp dökme, kamu malına zarar verme gibi yaklaşımları doğru bulmamıştır, çözümün öncelikle masa başında ve sadece muhatapların iknası ile sağlanması gerektiğine inanırdı. Onun için hak aramak, sokakta kırıp dökerek değil, makul ve mantıklı yaklaşımla, hakaret etmeden, haklılıklarını konuşma ve basın-yayın/konferans gibi pasif direnişlerle gerçekleştirilebilecek bir mücadeleydi.

O, hak ararken haksızlık yapmama ilkesi doğrultusunda mücadelesini verirdi. O, her zaman benimsediği kardeşlik hukuku çerçevesinde, hakkaniyet ölçüsünde dayanışma ve ikna yolunu benimsemiştir. O, barış medeniyetinin savunucusuydu. Ona göre kırıp dökme bir hak arama değil, hak ve hukuka karşı tüyü bitmemiş yetim hakkının gaspıydı.

O her zaman sorunların boyutunu, mahiyetini keskin hatlarla çizer, çözüm önerilerini buna göre oluşturur ve savunurdu. Sendikal mücadelenin bu anlayışla hayata geçirilmesinin gerektiğine inanır, mücadelesini buna göre kurgulardı. O her zaman sapla samanı birbirinden ayırarak, çözüm önerilerini sade bir dille ortaya koyardı. Bu tür bakışların samimiyeti ve ihlası toplumun gereklerine ve sosyal ve kültürel yapılarına uygun olması gerektiğini bunun için de bir medeniyet algısı ve bilincinin oluşturma gayreti içerisinde olunması gereğini savunurdu.

Ona göre her şey yerinde ve zamanında olması gerekir. Zamanında ve yerinde olmayan hak, hak değil zulümdür. Bu ayrıntıların birbirine karıştırılıp sunulmasını da bir hak ihlali olarak görürdü. 'Nasıl ki, bize yapılan haksızlığa karşı mücadele veriyorsak, bir başkasının özgürlüğünün ihlaline ve haklarının gaspına karşı da bir duruş sergilemeliyiz' düşüncesindeydi. Buna karşı olan kesin tavır ve duruşları, olumsuz anlayışları şiddetle kınardı.

O bir bölgenin, bir milletin, ırkın ve sınıfın mücadelesi için değil, bir bütün olarak insanlığın ve özelde bir ümmetin emek ve özgürlük mücadelesi için çalıştı. Onun sendikal mücadelesi de savaş da tüm insanlığın, adil ve hakça bir bölüşümüne hasredilmiştir. Onun sendikacılığı isyanın değil barışın; kavganın değil, kardeşliğin, dayanışmanın gerektirdiği bir örgütlenmenin adıdır. Eylemlerini ve söylemlerini bu istikamette oluşturur.

O hiçbir zaman, ucuz ve tribünlere oynayan bir sendikacılık yapmadı. Bu bağlamda sınıfsal, ideolojik, siyasal ve etnik anlayışların sendikacılığına şiddetle karşı çıkar. Onları şantajcı ve fırsatçı olarak tanımlardı.

Onun sendikacılık anlayışında sınıf, zümre, ideolojik ve salt dinsel algıların ve motiflerin kullanıldığı yerel bir anlayışı göremezsiniz. O, bütün söylemlerinde sendikal mücadelenin toplumun refahı, huzuru, mazlum ve mağdurların haklarının korunması için gerekliliğine inanır, kendini ona göre konumlandırır. Yolsuzlukların, haksız-

lıkların, zulmün karşısında Müslümanca bir anlayış ve yaklaşımla, içinde bulunduğu dernek, vakıf ve meslek kuruluşlarının bu mücadelesinin doğrultusunda hareket etmesi için çabalamıştır.

O, sendikal anlayışını tarif ederken, sendikacılığın; siyasi parti, vakıf, dernek ve sosyal aktivitelerin oluşturduğu bir oluşum ya da meslek kuruluşu gibi bir kurum olmadığını, bunların üstünde kendi nev'ine münhasır, sivil bir hareket olduğunu söyler.

Emek-sermaye ilişkisi onun için birbirini tamamlayan, birinin olmadığı yerde diğersinin olamayacağı unsurlar şeklindedir. O bu bilinçle hareket eder, sendikal mücadelede kurumların ve siyasi iktidarların zor durumda bırakılmasına; siyasi ve ideolojik yaklaşımlarla yıpratılmasına karşı çıkar, yönlendirici ve bilgilendirici anlayışı savunur.

Özgür düşünce, bağımsızlık ve muhaliflik sendikal hareketin temelini oluşturur. O, ideolojik ve siyasi angajmanlar içinde olan sendikaların bağımsız olamayacağına inanır, bu nedenle, bu tür angajmanların güdümünde olan sendikacılığı da sarı sendikacılık olarak tanımlar.

O, hem iktidarın hem sosyal tarafların birbirlerine eşit mesafelerde olması gerektiğini savunur. Bu kurumların olması gereken yerde, olması gerektiği gibi güçlü bir şekilde bulunması; hak arama mücadelesinde önemli bir temel taşıdır.

Hülasa sonuç olarak;

Mehmet Akif İnan için, haksızlığı kimin ya da nasıl yaptığının önemi yoktu; ortada bir haksızlığın olması yeterliydi onun karşı çıkmasına. Onun için sendika; dernek, vakıf, mesleki bir kuruluş, siyasi parti değildir. Bu düşünce tarzıyla hareket etmiş ve birçok dayanışma platformlarının kuruculuğunu yapmış ve birçok sivil inisiyatif kuruluşların oluşmasına da öncülük etmiştir.

Mehmet Akif İnan, Türk kamu sendikacılığının gür sesli lideri idi.

Rahmet ve dua dileklerle.

“Gel kurut bu çağın kargaşasını
Seninle beklenen şimdi şafaktır”

Ali İzzet

Akif İNAN ve Sendikacılık

Mehmet SARMİŞ

Akif İNAN ve Sendikacılık

Mehmet SARMIŞ

Eğitim-Bir-Sen Ankara Şube Başkanı (1993-1994)

Mehmet Akif İnan ile 1993 yılı Ocak ayında, sendikanın Kızılay Şehit Adem Yavuz Caddesi'ndeki merkezinde tanıştık. O dönemde Ankara Mamak İmam Hatip Lisesinde öğretilmişim. Aynı gün sendikaya üye oldum ve okul temsilciliği görevi aldım. Kısa bir süre sonra fiilen Ankara il başkanlığı görevi de verilince her gün beraber olmaya başladık.

O sıralarda memur sendikacılığı ivme kazanmıştı. Sol ve milliyetçi kesimler sendikalarını kurmuştu. Muhafazakâr ve İslami kesimde de uzun bir hazırlıktan sonra, iyi bir başlangıç yapmak ve sendikayı sağlam temeller üzerine bina etmek amacıyla, tanınmış, karizmatik bir lider arayışına geçilmiş, ilk akla gelen ve üzerinde ittifak edilen

isim olan Akif İnan'a teklif edilmiş, o da başlangıçta sendika fikrini desteklemekle beraber, başkanlık teklifine sıcak bakmamış, ancak ısrar üzerine kabul etmişti. Sonradan öğrendiğime göre, o sıralar, ülkenin her tarafında sürdürdüğü yoğun konferanslarına ara verip çok özlediği yazı çalışmalarına dönmek, şiirler, kitaplar yazmak niyetindeymiş. Ancak, "dava" bilinci ve hizmet aşkı dolayısıyla "hayır" diyememiş.

Tanıştığımız dönem, bir geçiş dönemiymiş. Mütevazı bir daire, Hakk'ın tahsis ettiği bir araba ile bir şoför ve çok kısıtlı imkânlarla sürdürülen, ellerin sık sık ceplere atıldığı bir dönem... Dernek ve sendika arası bir şey... Sendikadan çok bir edebiyat kulübü. Akif İnan'ın edebiyat çevresi, eski yeni öğrencileri gelir, yazı, şiir ve edebiyat, sendikadan daha çok konuşulurdu. Benim de merakım olduğu için hoşuma giden bu durumdan, sanki sendikayla uğraşmak isteyen abiler rahatsız olurdu da, belli etmeye çekinirlerdi.

Aslında böyle olması biraz da tabiiydi. Zira sendikal çalışmalar yapmak için zor günlerdi o günler. Sendikacılığın yasal dayanağı yoktu. Maddi sıkıntılar çoktu. Hepsinin ötesinde "bizim" dediğimiz kesim, sendika fikrine soğuktu, soğuk ne demek karşıydı.

Bu kesimde sendika deyince akla solculuk gelirdi, sokak eylemleri gelirdi, güvenlik güçleri ve birbirleri ile çatışma gelirdi. Bizimkiler sivil toplum örgütleri olarak vakıf ve dernek çalışmalarına aşinaydılar. Faaliyet olarak da buralarda ve evlerde yapılan sohbetleri ve salon çalışmalarını (konferans vb) bilirlerdi. Zaten "Çalışanın ücretini, teri kurumadan verin" diyen bir anlayışta, sendikanın yeri olamazdı. Bu yüzden "İslam'da sendika var mı?" diye itiraz ediyorlardı.

Bu anlayışı kırmak kolay olmadı. Akif İnan'ın, yüzlerine karşı olabildiği kadar sabırlı davranmaya çalıştığını, zaman zaman kendini tutamayıp celallendiğini hatırlıyorum. Bu tavır ve bu ilgisizlik hepimizin canını sıkardı.

Bir keresinde bir toplantı düzenlemeye karar vermiştik. Güzel bir başlangıç yapacaktık. 40-50 kişiyi tek tek telefon ederek davet etmiştim. Çeşitli ikramlar hazırlamıştık. Ancak toplantı saati geldi, kim-

seler yoktu, umutla beklememize rağmen tek bir kişi bile gelmemişti. Akif Hocam, çok üzüldüğümü görünce “aldırma” dedi, “bozma moralini, geçecek bu günler.”

Bazen kendisi de tereddüt geçirirdi; gönlü hep sanatta, edebiyatta, şiirdeydi; zaman zaman “bu işi yapabilecek ehil birilerine devredip kendi işime dönebilsem” diyordu. Ama kendisinden daha ehil birileri çıkmadığı için bırak(a)mıyordu. Çünkü o “ehil elin” o zaman için kendisi olduğunun farkındaydı. O, sadece şiir ve yazı yazan birisi olsaydı, ne kendisine böyle bir teklif yapılır, ne de o kabul ederdi. O sadece bir şair ve yazar değil, aynı zamanda iyi bir liderdi, kitleleri coşturan usta bir hatipti, bir eylem adamı, bir “mücahit”ti.

Bir yanda gönlü ve gönlünün istediği; öte yanda aklı ve aklının söylediği... Akif İnan, ömrü boyunca yaptığı gibi kendini değil davasını tercih etti. Bu yüzden “sanat mı, sendika mı?” ikileminde gittikçe sendika fikri daha ağır basmaya başladı.

Toplantıların, ziyaretlerin sayısı gittikçe artıyordu. Diğer sendika başkanları ile bir araya geldikleri zaman, onların da kendisine büyük saygı duyduklarının şahidiyim; herkes gibi onlar da “Abi” veya “Hocam” diye hitap ediyorlardı. Devrin Milli Eğitim Bakanı Köksal Toptan tarafından da saygıyla karşılandığını hatırlıyorum.

Artık kendini tamamen sendikanın gelişimine adanmıştı.

Sendikanın lokomotifindeki bu ısrar, kısa zamanda vagonları da harekete geçirmeye başlamıştı.

Ne yazık ki ben o sıralarda ailemin ısrarı üzerine memlekete tayin istedim ve Ankara’dan ayrıldım.

Ama diyalogumuz hiç kopmadı. Urfa’ya her gelişinde beni aradı, görüştük; sendikanın Urfa şubesini kurmak için çalıştık, bir süre sonra da kurduk. O’nun ülke genelinde sürdürdüğü mücadeleye, ben şube başkanı olarak Urfadan destek vermeye çalıştım.

Artık Türkiye’yi şehir şehir dolaşıyor, gece gündüz demeden, katılanların sayısına bakmadan, toplantılar düzenliyor, radyo, televizyon programlarına çıkıyor, gazete ve dergilere röportajlar veriyor,

ulaşamadığı yerlere mektuplar yazıyor, bıkmadan usanmadan anlatıyordu. Geçmiş hizmetlerinden (şiiirleri, kitapları, konferansları, dergi ve gazete yazıları, sosyal ilişkileri, öğretmenliği vb) tevarüs ettiği avantajları, karizmatik kişiliği, ikna kabiliyeti, güçlü hitabeti ve örgütçülükteki yeteneği ile birleştirip kitleleri harekete geçiriyordu. Sesinin yankısı kısa zamanda yurdun dört bir yanından duyulmaya, ettiği tohumlar yeşermeye başlamıştı. Kendisini yazıları ve konferanslarıyla tanıyanlar, yetişmeleri için büyük emek verdiği gençler ve öğrencileri, çağrısına ilk koşanlar oluyordu.

Akif İnan, öncelikle, geçmişten beri sol'un temsil ettiği sendikacılık fikrinden ürken ve hiç sıcak bakmayan çevresini, sendika kurmanın mutlak bir gereklilik olduğuna inandırmaya ve harekete geçirmeye çalışmıştır.

İkinci olarak da, bu sendikanın nasıl bir yapıda olması ve nasıl çalışması gerektiğini anlatmaya ve ikna etmeye çalışmıştır. Çünkü aynı çevreler “madem herkesin sendikası var, bu da bizim sendikamızsa, içinde sadece biz olmalıyız, bizim gibi düşünenlere gitmeli ve ancak onları üye yapmalıyız” diye düşünmekteydiler. Akif İnan, onlara sendikanın bir siyasi parti, bir dernek, herhangi bir meslek kuruluşu, bir vakıf olmadığını; farklı bir yapı olduğunu ve herkese hitap ettiğini anlatmış; ısrarla “örgütlenirken ve üye kaydederken, her kesime gidin, herkesi davet edin; yönetim kurullarınızda mutlaka bayan da olsun, açık kapalı fark etmez, her çevreden temsilciler olsun, mezhep, ideoloji, siyasi görüş vb ayrımlar yapmayın ” demiştir.

O zamana kadar sendikacılık deyince, akıllara daha çok ideolojik sendikacılık ve ücret sendikacılığı gelmektedir. O ideolojiye hizmet için, o ideolojiye yakın olan partinin himayesine girmek, o parti iktidarda ise sarı sendikacılık yapmak, değilse mevcut iktidara körü körüne muhalefet etmek ve ülkenin yapısını, ekonomik şartlarını bilmeden ücret talebinde bulunmak, olur olmaz zamanlarda iş bırakıp hayatı felce uğratmak, böylece ülkeye ve insana zarar vermek, gelmektedir.

Akif İnan'ın temellerini attığı sendika anlayışında bunların hiçbirine yer yoktur. Sendikanın hitap ettiği kesimlerden bazıları bu gibi

şeylerden ürktüğü için sendikaya uzak dururken, sendika deyince bunları anlayan bazıları da bunlar yok diye eleştiriyordu.

Ama O, ısrarla doğru bildiklerini anlatmaya devam etmiştir. Bazen sabırla tatlı tatlı, bazen kendini tutamayıp kızarak...

Ücretin yanına hep hizmeti koymuştur. Bu yüzden onun anlayışı “hizmet sendikacılığı” olarak ifade edilir.

Kimden gelirse gelsin mazlumun yanında olmak, kimden gelirse gelsin haksızlığa karşı çıkmak ve her zaman adaletin peşinde olmak da, O'nun sendikal anlayışının başlıca esaslarındandır.

O'nun için sendikal mücadele, baştan beri hizmet etmeye çalıştığı medeniyet mücadelesinin bir parçasıdır. Kültür ve medeniyetimizin yeniden inşası, bu inşayı gerçekleştirecek olanlara, işlerini kolaylaştırmak için hizmetin bir aracıdır. Yani, şimdiye kadar şiirle, yazıyla, konuşmayla yaptığı hizmetin bir devamıdır.

Bu düşüncelerinden dolayı başlangıçta çok itiraz almış, çok eleştirilmiş; ama o bunları söylemekten asla vazgeçmemiştir. Neticede inandıklarına, peşinden gelenleri de inandırmış, mücadele kitleselleşmiştir.

Bundan sonra O'nu bazen diğer sendikalarla ortak platformlarda çalışırken, bazen hükümet temsilcileri ile görüşürken, bazen eylem gömleğini giymiş binlerce kişinin katıldığı mitinglerde konuşurken görürüz.

28 Şubat sürecinin o zorlu yıllarında, inançlı kesime hitap eden bir kuruluşun başında olmak şüphesiz kolay değildir ve birçok riski vardır. Akif İnan ve arkadaşları o dönemde gerçekten zorlu bir sınav vermişlerdir. Birçok sıkıntılara ve engellere rağmen, başta Eğitim-Bir-Sen olmak üzere Memur-Sen'e bağlı sendikalar o dönemde de büyümeye devam etmiştir.

1990'ların sonunda oluşan “Emek Platformu” O'nun en büyük hizmetlerinden biridir. Birbirinden çok farklı, birbirinin rakibi, savundukları düşünceler itibarıyla hiçbir zaman bir araya gelmesi düşünülemeyen işçi ve memur sendikaları ile çok çeşitli meslek örgütleri,

özellikle Akif İnan'ın yoğun çabaları sonucu "Emek Platformu" adı altında bir araya gelmiş ve beraber hareket etmeye, ortak bildirimler yayınlamaya ve ortak eylemler yapmaya başlamıştır. Platformun oluşmasında ve devam etmesinde, O'nun ikna gücünün, uzlaştırıcı tavrının ve karizmatik kişiliğinin büyük etkisi olmuştur.

Akif İnan, Platformun 24 Temmuz 1999'da Ankara'da, yüzbinlerce kişinin katılmasıyla gerçekleştirdiği Türkiye tarihinin en büyük işçi ve memur mitingine de, hastalığına rağmen katılmış ve çok etkili bir konuşma yapmıştır.

Nitekim O'nun bu oluşumdaki önemli fonksiyonu dolayısıyla, vefatından sonra 4 Şubat 2000 günü toplanan Emek Platformu Başkanlar Kurulu bildirisinde "Emek Platformu camiası, oluşumunda büyük emek ve katkıları bulunan Memur-Sen eski Genel Başkanı Akif İnan'ı rahmetle anmaktadır" denilmiştir.

Sendika O'nun eserlerinden biridir, belki de en büyük eseridir. Bu eserini yazılı eserlerinden ayrı görmemek gerekir.

Evet, kabul etmek gerekir ki Mehmet Akif İnan'ın en başta gelen özelliği şairliğidir. Şüphesiz büyük ve önemli bir şairdir.

Ama yine kabul etmek gerekir ki, sendikacılık yapmayı yalnızca şiir ve yazı yazmış olsaydı, ancak o işlerle uğraşan dar bir çevrede tanınıp hatırlanan biri olarak kalırdı.

Eğer vefatından beri unutulmadıysa, her yıl ülke genelinde O'nun adına anma programları düzenleniyorsa, adı birçok kuruma, okula, salona, parka, hatta yurt dışındaki yetimhanelere, hastanelere konuluyorsa ve yaşatılıyorsa, bu arada başta şiir kitapları olmak üzere eserleri basılıyor ve okunuyorsa, bunun en büyük sebebi, kurmuş olduğu sendikanın O'nu sahiplenmesidir.

Evet, O'nu başta şairliği olmak üzere edebi ve kişisel vasıfları sendika başkanlığına taşımıştır; ama sendika da O'nun şiirini ve kitaplarını geniş kitlelere tanıtmış ve unutulmamasını sağlamıştır.

**Mehmet Akif İNAN'ın
Sendikal Perspektifi**

Emine KIRAÇ

Mehmet Akif İNAN'ın Sendikal Perspektifi

Emine KIRAÇ

Eğitim-Bir-Sen Ankara Şube Başkanı (1994-1996)

Eğitim-Bir-Sen'in kurulduğu ilk yıllarda Sayın Mehmet Akif İnan, ortak tanıdığımız bir dostumla birlikte, müdürü olduğum okulda beni ziyarete gelerek Eğitim-Bir-Sen'e üye olmamı ve kadın kollarını oluşturmamı istedi. Aile ve işimdeki sorumluluklarımın fazlalığı sebebiyle bu teklifi kabul etmeyerek, faydalı olamayacağımı belirttim. Ancak, kendisi itiraz kabul etmeyeceğini ifade etti, ardından sendikanın faaliyetleriyle ilgili detaylı bilgiler vererek, "Ben sizin çalışmalarınızı araştırarak geldim, itiraz kabul etmiyorum." dedi. Onu kıramayarak sendikada görev almayı kabul ettim.

Benim gibi pek çok arkadaşımızın sendika çalışmalarıyla ilgili daha önce bir tecrübesi ve bilgisi yoktu. Mehmet Akif İnan Bey bize sendikacılığı bizzat ve sabırla öğretti. Yoğun programlar organize ediliyordu. Öyle ki, bazen 24 saat yetmiyordu. Onun bitmek bilmeyen enerjisine hayret ediyorduk.

Bilal Baldemir, Afife Kolcu ve ben, Akif İnan Bey'in yaptığı program çerçevesinde Ankara merkez ve ilçelerinde birçok okulu ziyaret ederek eğitim çalışanlarına sendikayı anlatıp üye kaydettik, Bilal Bey hem Genel Merkez'in işleriyle meşgul oluyor, hem de bizimle okulları dolaşıyordu. Akif İnan Bey'in ondan çok fazla beklentileri vardı, o da onu memnun etmek için var gücü ile çalışırdı.

Sendika o yıllarda maddi açıdan zorluklar içindeydi. Tüm olanaklıklara rağmen, çok verimli işler de yapılıyordu. O dönemki konjonktürün, üçüncü bir sendikanın gelişimine imkân vermeyeceğini düşünenlerin sayısı da bir hayli fazlaydı. Bununla birlikte Mehmet Akif İnan Bey "Biz kapısı herkese açık bir sendikayız, bunu iyi anlatalım ve çok çalışalım." deyip bizi motive ederdi. Kendisinin en önemli özelliği her kesim ve kademedeki insanlarla çok iyi iletişim kurmasıydı. Kendisi sevilen ve sayılan bir yöneticiydi.

Mehmet Akif İnan Bey, üniversite gençliğine çok önem verirdi. Gençlerimize "Sizler, dini görevlerinizi yerine getirecek kadar İslami bilgi edinin. Asli göreviniz kendinizi alanlarınızda, çağın gereksinimlerine uygun olarak en iyi şekilde yetiştirmek olsun. Alanlarınızda uzmanlaşmalı ve mutlaka akademik kariyer yapmayı hedef edinelisiniz." diye öğütler verirdi. Sonraki dönemlerde, Mehmet Akif İnan Bey'in yönlendirdiği pek çok başarılı öğrencisiyle (genelde yurt dışındaki üniversitelerde akademik görevlerde) karşılaştığımda, onun yönlendirmelerinin ne kadar değerli ve önemli olduğunun bir kez daha farkına varırdım.

Mehmet Akif İnan, şair-yazarlığının yanı sıra, ufku geniş bir sendikacıydı. Sendikanın geniş tabanlı, her kesime hitap eden bir yapıya sahip olduğuyula ilgili iletişimde olduğumuz tüm çalışanları bilgilendirmemizi isterdi. Orta ve uzun vadeli planlarla hedefler belirler, sendikanın Türkiye genelindeki her faaliyetine katılmaya gayret ederdi. Bu faaliyetlerin en önemlilerinden biri benim Ankara İl Başkanlığım dönemimde, Mehmet Akif İnan Bey'in organize ettiği, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğinde düzenlenen "Yerel Yönetimler ve Eğitim Sempozyumu" olmuştur. İllerinde başarılı çalışmalara imza atan pek çok vali ve belediye başkanı sempozyuma katılım sağladı. Görev yaptıkları illerde, eğitim özelinde yaptıkları çalışmaları anlattılar. Çok önemli bilgiler paylaşıldı. Verim alınan çalışmaların yaygınlaştırılması sağlandı. Bu sempozyum, sendikaya çok önemli kazanımlar ve prestij sağladı.

Mehmet Akif İnan Bey bayanların iş yaşamında aktif olmaları için teşvik etmek ve birtakım projeler geliştirmek için benim de fikrimi alarak, uygun bulduğu çalışmaları önerir, hayata geçirmek için bizzat gayret gösterirdi. Bayan öğretmenlerle toplantılar yapar, onların yönetici olarak görevler almalarını tavsiye ederdi.

Mehmet Akif İnan Bey sendikal faaliyetlerden dolayı yazı işlerine yeterince zaman ayıramadığından yakınsa da, sorumluluğunun hakkını vermek için gece gündüz çalışırdı. Sendikanın her görüşten insanın toplandığı bir sivil toplum kuruluşu haline gelmesini çok isterdi. Üretilen çözüm önerilerinin çoğulcu bir sistemle, herkes tarafından kabul görmesini ve benimsenmesini arzu ederdi.

Başta Mehmet Akif İnan Bey olmak üzere tüm çalışanlarımızla, sendikal çerçevede, devletimizin ve milletimizin menfaatlerini en ön planda tutarak, milletimizin ortak değerleriyle kuşatılmış ve eğitim özelindeki güç birliğiyle yapılan çalışmaların, halen son derece önemli olduğunu düşünüyorum.

Büyük bir aile olarak kurulan güzel dostluklar, Mehmet Akif İnan Bey'in mihmandarlığında hayata geçirilen projeler, şahsım ve birçok eğitim gönüllüsü tarafından hiçbir zaman unutulmayacak kıymettedir.

Sayın başkanımı sevgi, saygı ve rahmetle anıyorum.

Mekanı Cennet olsun.

Geniş Kucaklı Sendikacı

Mehmet Akif İNAN

Mehmet DAĞTEKİN

Geniş Kucaklı Sendikacı Mehmet Akif İNAN

Mehmet DAĞTEKİN

Eğitim-Bir-Sen Adıyaman Şube Başkanı (1993-2004)

1993 yılının ortalarında Adıyaman İmam-Hatip Lisesi M¼d¼r¼ Mehmet Karakuşa Mehmet Akif İnan tarafından Eğitim-Bir-Sen Sendikasının Adıyaman Şubesinin kurulması ile ilgili bir mektup g¼nderilir. Mehmet Hocam da bunun ¼zerine dostu ve Yaman Dershanesi'nin sahibi Zeki G¼l¼n dershanesinde 35 kişilik bir ¼đretmen grubunu topladı. O g¼n bu işi y¼r¼tmek ¼zere benim ¼zerimde uzlaşıldı. Ankara'ya gitmek ve sendika kurma yetkisini yeniden Mehmet Akif İnan'dan almak ¼zere g¼rev bana verildi.

Ben de hiç beklemeden Ankara'ya gittim. Kızılay'daki Şehit Adem Yavuz Sokak'ta küçük bir dairede faaliyet gösteren, 1992'de kurulmuş taze bir sendikanın genel merkezi idi. İçeri girdiğimde İsmail adlı genç bir arkadaş ve bir de hacca gitmek üzere Türkiye üzerinden geçecek Çeçenistanlı bir hacı grubu vardı. Mehmet Akif İnan, onlara yardımcı oluyor ve yol gösteriyordu.

Onların problemini hallettikten sonra tok bir ses tonu ile "buyur can" dedi. Kendimi tanıttım, geldiğimiz aşamayı ilettim. Ve geniş tabanlı bir sendika şubesi kurmak istediğimi söyledim. Akif Bey de, "*Sendika bir meslek örgütüdür. Hak talep eder. Bu sebeple bütün tonlar içinde bulunsun. Hatta aşırı olmayacak solcu bir arkadaşı da yönetime alabilirsiniz*" dedi.

Ben alacağımı almıştım. Adıyaman'a döndükten sonra 33 kişiden oluşan bir yönetim listesi oluşturdum. Kendim, Adıyaman Lisesi'nin Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeniydim. Ayrıca her hafta, genelde Ulu Camii olmak üzere çeşitli camilerde vaazlar veriyordum. İnsanlar Allah için seviyorlardı. Kime teklif götürdü isem hiç kimse kırmadı. Bu 33 kişinin her biri bir cemaati, grubu temsil ediyordu. Hatta Mehmet Karatepe abimiz 12 Eylül'de solculuk adına cezaevine konulan mütedeyyin bir solcu idi. Böylece Akif Abi'nin o istediğini yerine getirmiş oldum.

Fakat o zamanın Fetullah Gülen cemaati adına da Cenap Atlı'yı ikna edip listeye yazmama rağmen, ertesi sabah erkenden, -Çıldıg adlı bir işletmem vardı, oraya- elinde bir dilekçe ile gelerek; "Abiler müsaade etmediler. Hocam benim istifamı kabul edin" dedi. Ben de istifasını kabul ettim. Böylece aramızda bulunmayan tek grup bunlar oldu ve sonuna kadar da hiçbir faaliyetimize destek vermediler.

Çok kısa sürede, 7 kişi ile kurulabilecek sendikayı Adıyaman'a özel 33 kişi ile kurduk. Genel merkez de listemizi onaylayıp bize gönderdi.

İlk üç kişi, başkan Mehmet Dağtekin, sekreter Mustafa Çatlı ve Mali Sekreter Gaffari İzci idi. Kısa sürede 350 üyeye ulaştık. Bu o zaman için ulaşılmaz bir rakamdı. Mustafa Çatlı'nın bu konuda bir anekdotu var: Öğretmenler odasında sendika şubesi kurduklarını ve arka-

daşları sendikaya davet ettiğini söyler. O zaman Eğitim-Sen bizden önce kurulmuş, örgütlenmede iyi bir yere gelmişlerdi. Mustafa, Kız Meslek Lisesi Din Kültürü Öğretmeni idi. Bir bayan öğretmen sorar: “Kimlerle kurdunuz?”

O da beni ve Gaffari hocayı ilk etapta sayar. Bayan, “Ne sendikası! Desene biz bir tekke kurduk” der. Çok küçümsenmemize rağmen bu küçük ilde iyi örgütlendik ve Türkiye birinciliğini kimseye kaptırmadık. Faaliyetleri ile de hep gündemde olan bir sendika idik.

Akif İnan veya herkesin Akif Abisi, sendikacılığın ilkelerini bize şöyle sıralamıştı:

Sorumlu sendikacılık,

Verimli sendikacılık,

Gerçekçi sendikacılık,

Dayanışmacı ve fonksiyonel sendikacılık,

Özgürlükçü sendikacılık ve

Demokratik sendikacılıktır.

Bunların içini şair ve edebiyatçı yönü ile izah edip dolduruyordu.

Rahmetli uç söylemleri sevmezdi, bütün cümleleri kuşatıcı idi ve diyordu ki: “Birine veya bir gruba konuşup kalktığınızda, arkanızdan; ‘işte benim modelim bu insan, gerçekten haklı konuştu’ dedirtin.”

Sendikamızın açılışı için Adıyaman Belediye Düğün Salonunda bir konferans verdi ve şöyle dedi:

“Bizler 1900’lerde dünyada dördüncü ülke idik. Şimdi 47.’yiz. Bu sorunu ise eğitim ile çözeriz. Ama Batı’dan arakladığımız sistem ile çözemeyiz. Eğitimin iki ana sorunu vardır. 1. Mevcut yapıyı ıslah etmek. 2. Bu sistemi ameliyata hazır hale getirmek. Eğitim-Bir’li bürokratlarımız ile 9 komisyon halinde ıslahat programını hazırladık ve MEB’e verdik.”

“Eğitimcilerin onuru hırpalanmıştır. İmam-ı Azam diyordu ki: ‘Bir soğana muhtaç olsaydım bu ilme kavuşamazdım.’”

“Binlerce saat yabancı dil okuyorsunuz ama kaçınız o dili konuşuyor,

okuyor, anlıyor? 750 saatte Amerikan Kültür Merkezi tam olarak öğretiyor ama sen binlerce saatte öğretemiyorsun. Ben edebiyat öğretmeniym bana Osmanlıca yeter, ama kariyer yapacaksam bir yabancı dil öğreneyim. Dahası kültür müstemlekeciligidir.”

“Müzik ve beden eğitimi seçmeli olmalıdır.”

“Yüzlerce problem ve bu problemlerin çözümünü dert edinen bir sendika Milli Eğitim Bakanlığı tarafından muhatap alınmalıdır. Onun için sendikamız en büyük sendika olmalıdır.”

“Ve ben Akif İnan olarak diyorum ki, bana Milli Eğitim Bakanlığını vereceğinize Türkiye'nin en büyük sendikasının başkanlığını verin bu daha yeğdir.”

Akif İnan sendika kavramına sıcak bakmayan bir kesime sendika önderliği yapmıştır. Çünkü o dönemler sendikayı bizim kesime anlatamıyorduk. İlk günlerimizdi. Adıyaman İmam Hatip Lisesi'ne gidip sendikayı anlatıyorduk. Bir ilahiyatçı arkadaşımız, biz sendikayı anlatan iki ilahiyatçıyı; “Bana bunun fetvasını getirin, beni böylesi boş işlerle uğraştırmayın” diye azarlamıştı. Sendikacılığa başladığımız dönem, 90'lardaki radikal söylemlerin revaçta olduğu bir dönemdi. Akif İnan bu kesime sendikayı benimsetmiştir. Çünkü kendisi derviş, şair ve eylemle dirilen biriydi.

Büyük başarıların ardında büyük fedakârlıklar yatar. Akif İnan evini, ailesini, varlığını ve zamanını sendikaya adanmıştı. Rahatsızlığının son zamanlarında kendisini ziyarete bölgemizin ve Türkiye'mizin Şahin Abi (Kayaduman) ve Tahir Abileri (Cevher) ile birlikte gitmiştik. Ankara'da bir apartmanın bodrum katında oturuyordu. O amansız hastalıktan saçları dökülmüştü. Beni biraz daha kendisine doğru çekti ve “Mehmet Can ben verdiğim eşya ve fedakârlıktan öte 10 bin dolar paramı sendikaya verdim. Ama helali hoş olsun.” dedi. Ankara'da yaşıyordu, bizim gibi bir öğretmen maaşı vardı. Fakat ekonomik olarak sendikasını böyle destekleyebilmişti. Onun için, sendikanın her bir kuruluşunu harcarken hepimiz, bu fedakârlıkların bilinciyle hareket etmeliyiz.

Merhum Mehmet Akif İnan'a Allah'tan rahmet diliyorum.

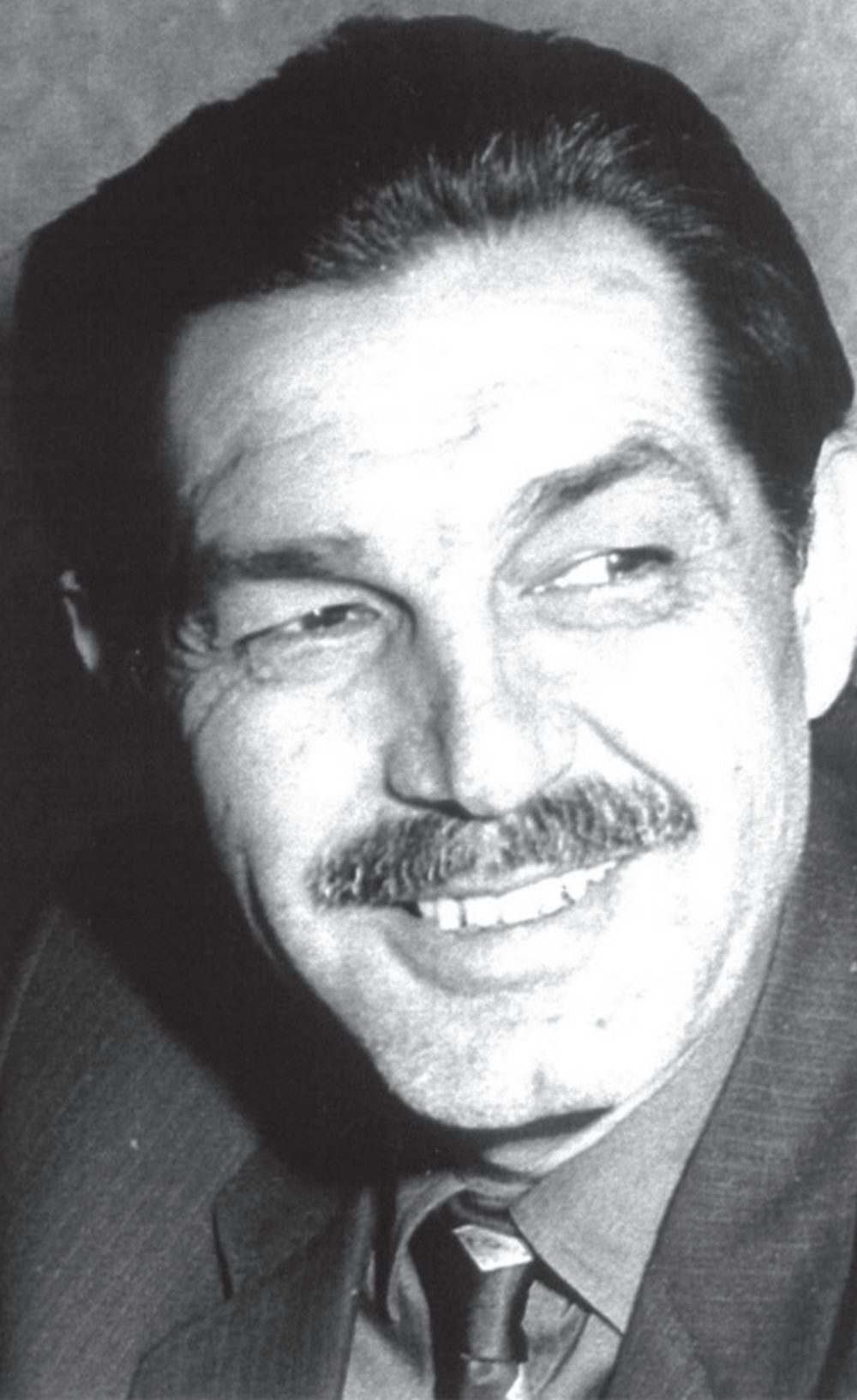

Mehmet Akif İNAN'a Dair

Prof. Dr. Ali KASAP

Mehmet Akif İNAN'a Dair

Prof. Dr. Ali KASAP

Eğitim-Bir-Sen Tokat Şube Başkanı (1993-1998)

Eğitim-Bir-Sen'in bölgemizde kuruluşunu 1993 yılında Tokat Şubelerini kurarak ilk gerçekleştirenlerden birisiyim. Bana bu ilklerden olma imkânını sağlayan, buna vesile olan ve bunu bana teklif eden Avukat Yusuf Beyazıt'tır. Şu anda Tokat Milletvekili olan Yusuf Beyazıt, o zamanlar Eğitim-Bir-Sen'in ilk kurucu yönetim kurulundaydı.

Eğitim-Bir-Sen'i o zamanlar açmak çok zordu. Üniversitede yardımcı doçent iken kuruluş dosyasını hazırladım. İl Emniyet Müdürlüğüne götürdüğümde yetkililer bana dediler ki; 'dosyayı resmen

alamayız, tarih ve sayı da veremeyiz. İstersen dosyayı bir kenara bırakıp gidebilirsin! Gittikten sonra da senin hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunacağız, ayrıca kurumundan da idari soruşturma açtıracacağız. Bu şartlara razı isen dosyayı bırakıp gidebilirsin.’

Ben bu şartlara razı olarak dosyayı bırakıp gittim. Ceza almayı ve soruşturmayı beklerken hatırlıyorum o tarihlere Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü idi. Erdal İnönü imzalı bir Başbakanlık Genelgesi yayımlandı. Memurlara sendika kurma hakkı verilmesi çalışmaları başladı. Müracaat dosyalarını kabul ediniz şeklinde bir genelgeydi. Bu şekilde ben cezalardan kurtuldum ve sendikayı Tokat merkezinde, ana cadde üzerine çok güzel bir binada açtım.

Zannediyorum 2-3 ay sonra Akif İnan hocam Tokat’a gelip Sendika binasını ve içerisini görünce çok memnun oldu. ‘Sendika Genel Merkezini Tokat’a taşıyalım’ diye bir espri yaptı. Daha sonraları yine Tokat ilimize en az 5-6 defa geldi. Bazen de bölge toplantıları için geldi. Bölge toplantılarına katılmayanlara çok üzülürdü.

Tokat’a iki defa Av. Yusuf Beyazıt’la beraber geldiler. Benim evimde misafir oldular. Sendikacılık dışında bir defasında da Mahmut Zahid Kotku’yu anma vesilesiyle gelmişti. Mehmet Zahid Kotku’nun hayatı ve etkileri konusunda konferans verdi. Tasavvuf konusunda şöyle bir soru sordum; ‘Hangi tarikatı tavsiye edersiniz?’ Cevap şöyle; ‘İstediğin tarikata katıl, 5-6 ay bekle sende hiçbir değişiklik olmuyorsa, başka tarikata katıl, bir de onu dene. Çünkü gerçek tarikatın 5-6 içerisinde seni disipline etmesi gerekir’ demişti. Bu sözü hiç unutmuyorum.

Memur sendikacılığını çok önemsiyordu ve başaracağına çok inanıyordu. ‘İnanmasam bu işi yapmam’ diyordu. Sendikacılığın etkisi konusunda ben çok iyi hatırlıyorum şöyle derdi; ‘Milli Eğitim Bakanına olacağıma, eğitimde örgütlenmiş yetkili sendika başkanı olmayı tercih ederim!’

Sendikanın önemini her toplantı ve kongrelerde dile getirirdi. Ben 2002 yılına kadar Eğitim-Bir-Sen hem de Memur-Sen Tokat temsilciliği yaptım. Çok değişik etkinlikler yaptım. En önemlilerden birisi olarak mesela 'Ağlama Eylemi' yaptım. 20-30 kişilik bir grup, bir araya gelip Tokat İHA temsilcisini çağırıp, 'Arkadaşlar buraya kadar çok şey istedik vermediler, ağlamayana meme vermezlermiş, gelin biz topluca ağlayalım' dedim. Başladık ağlamaya, o gece 8-10 ulusal kanalda kendimizi görünce etkisini anladık.

Ayrıca o zaman, o zor şartlarda üç ayda bir çıkan Kırkabdal dergisi ve iki haftada bir çıkan Behzat gazetesini sendikanın yayın organı olarak yayınlıyorduk.

Akif İnan hocam rahatsızlanmıştı. Kanser hastalığı vardı. Çok sigara içerdi. Son görüşmemizi anlatmak istiyorum. Hastalığı epeyce ilerlemişti. Ankara'da, Sıhhiye'de Abdi İpekçi parkının karşısında Belediye Hastanesi'nde yatıyordu. Ziyaret için hastaneye gittim, 3. kattaki odasına girdim. Kendisi o sırada lavaboda idi. Lavabodan çıkıp beni görünce şaşırıldı. 'Aliciğim nasıl geldin? Nasıl buldunuz?' dedi. Kardeşi o saatlerde refakatçi imiş. 'Kardeşim sana yardımcı oldu mu?' dedi. 'Hayır, ben kendim geldim' dedim. Biraz sonra da kardeşi odaya geldi. Son görüşmemiz oldu. Sonra da 1-2 hafta içerisinde rahmetli oldu.

Bana çok etki bırakan Akif İnandan duyduğum bir anekdotu anlatarak bitirmek istiyorum:

"Necip Fazıl Kısakürek her Ankara'ya geldiğinde ben gider Necip Fazıl Kısakürek'i havaalanından alırdım. Gideceği toplantıya veya işine gitmeden önce Bağlum'da Abdülhakim Arvâsi'nin mezarını ziyarete giderdik. Mezarına 20-30 adım kala çömelir sanki sürünerek mezarına yaklaşır, duasını eder ve aynı şekilde sürünerek geri gelir sonra da Ankara'da işlerini takibe beraber giderdik" derdi.

Akif İnan'ın Necip Fazıl Kısakürek ile muhabbetini de böyle bir anekdot ile hatırlatmak istedim.

Allah (C.C.) rahmet eylesin.

**Akif İNAN'dan Sonra
Beni Hiç Kimse Etkilemedi**

Ahmet YURTMAN

Akif İNAN'dan Sonra Beni Hiç Kimse Etkilemedi

Ahmet YURTMAN

Eğitim-Bir-Sen İstanbul 3 Nolu Şube Başkanı (2000-2011)

1992 yılında, İstanbul'da, bize Milli Gençlik Vakfı'ndan bir davet geldi. Bu davete istinaden Çamlıca'da bir yemeğe katıldık. Yemekten sonra, henüz Akif İnan'ı vicahen tanıımıyorduk, Ankara'da, Akif İnan başkanlığında Eğitim-Bir adında bir eğitimciler sendikasının kurulduğundan söz ederek, üye olmamızı istediler.

Hepimizin masasına birer form geldi, biz bunları doldurduk; doldurduk ama istemeye istemeye, hatta tiksine tiksine doldurduk. Çünkü sendikacılığın geçmişi hep karanlıktı. Biz şimdi ne yapıyoruz, acaba günaha mı giriyoruz, diyerek formları doldurduk. Böylece, adeta bir oldubittiyle Eğitim-Bir'e üye olmuş olduk.

1993 yılının Eylül ayında, Devlet Lisan Okulu'nda öğrenim görmek üzere Ankara'ya geldim. Ankara'da kalacak uygun bir yer bulana kadar uzunca bir süre Kızılay'da Şehit Âdem Yavuz Sokak'taki sendika genel merkezinde kaldım. Benim sendikaya bakışım, Genel Merkez'de kaldığım ve Akif İnan'la uzun uzun diyaloglarımızın geliştiği bu süre içinde değişti. Ankara'da kaldığım bir buçuk yıllık süre içerisinde, rahmetli Akif İnan'ın yaşadığı sıkıntılara birebir şahit oldum ve yüreğimde hissettim. Dedim ki; her şeyimle burada olmalıyım; bu hareket doğru bir hareket.

Memur-Sen'in kuruluşuna ilişkin çalışmalar sürecinde, Salih Uslu Bey, Hüseyin Tanrıverdi Bey her gece gelirlerdi. Toplantılar gece saat 1'lere kadar sürerdi. Sendikada kalan bir arkadaş daha vardı. "Gitse-ler de biz de yatsak" derdi. Salih Uslu da Rahmetli Akif İnan da çok sigara içerlerdi. Onlar gidince kapı pencereyi açardık, soğuk havada dışarıya buhar gibi dumanlar çıkardı. Havalandırdıktan sonra, çek-yatları açar, battaniyelere sarınır yatarдық

Bir gün Rize Şubesi'nin kuruluşuna ilişkin bir listeyi eline almış, beni çağırıyor. Dedi ki "Ahmet Can sen bunları tanıyor musun?" dedim ki "tanıyorum." "Nasıl birileri?" dedi. "Çok iyi birileri" dedim. "Nasıl iyi birileri?" diye sordu. Dedim ki "Bu üçü İmam-Hatıpte, meslek dersleri öğretmeni, bu da filan okulda din kültürü öğretmeni". Akif İnan bana kızdı, "eyvah" dedi, "Böyle sendika olmaz" dedi, "Bu, bir vakfın öğretmenler kolu olmuş" dedi kızdı. Sonra bana, "Ya doğru adamlarla doğru şubeyi kur, ya da kurma, sırf kurmak için kurma. Bu insanların hepsi ilahiyatçı, hepsi dindar, hepsi vakıf görünümlü zaten. Rize'de bu sendika nasıl büyüyecek? Diğer meslek gruplarına nasıl ulaşacak?" Dedi. İlk dersi orda aldım. "Ahmet Can, ya herke-se ulaşabilecek doğru adamları bul, geniş kapsamlı kur şubeyi, ya da kurma. Böyle bir şube kurarsan, o seni büyütmediği gibi ileri-de daha da problem olur, onu geliştirmek daha sonra daha sıkıntılı olur" demişti. Onu kafamda tuttum ve daha sonraki süreçlerde uyguladım.

1995'te Ankaradan İstanbul'a döndüm. Üsküdar'da Eğitim-Bir'in bir yönetimi vardı ama çalışmıyordu, aktif değildi. Sendikayla ilgilenen bir arkadaş vardı. "Ahmet Bey" dedi "Ben bu işi yürütemiyorum, sen ne iyi ettin de geldin". Böylece, döner dönmez hemen Üsküdar başkanlığına başladım, ekip vardı, biz onu kurumsal ve işler hale dönüştürdük. Önceden sendikal faaliyetler için MGTV'de toplanılıyordu. Göreve başladıktan sonra, önce bize ait bir yer olmalı, bir tabelamız olmalı, dedim. Üsküdar'ın merkezinde bir yer bulduk, hemen orada çalışmalara başladık.

1997 yılında, kuruluşundan itibaren İstanbul Şube Başkanı olarak görev yapan Doç. Dr. İsmail Kılıoğlu yönetimine karşı, Ahmet Gündoğdu'nun da içerisinde bulunduğu bir liste ile Şevket Sezer, Şube Başkanlığına aday oldu. Akif İnan, eski dostlukları ve kültür sanat çevrelerindeki beraberliklerine istinaden oluşan hukuktan ötürü İsmail Kılıoğlu'nu tutardı. İsmail Kılıoğlu akademisyendi; felsefeci olduğundan çok konuşur, toplantılarda herkesi bıktırırdı. Şevket Sezer öğretmendi. İkisi de beni listeye yazdı. Hatta ben İsmail Bey'e her iki listede de bulunduğumu söyledim, İsmail Bey, Şevket Sezer'in listesinde olmamı önemsemedi. Genel Kurul'da Şevket Sezer kazanınca Akif İnan çok kızdı. "Bana karşı, benim haberim, iznim olmadan, daha doğru düzgün bir yapılanma olmadan, sen niye liste çıkardın" diye çıktı. Ancak, Şevket Sezer'i görevden almadı.

Akif İnan, İstanbul'a geldiğinde genellikle bize gelmezdi, Bem-Bir-Sen'e giderdi. Ben de o İstanbul'a geldiğinde Bem-Bir-Sen'e giderdim, onunla orada görüşürdüm. Bir keresinde İstanbul'a gelmişti. Ben teşkilat başkanıyım. Bana dedi ki "Ahmet Can ne kadar üyemiz var?". O zaman doğru dürüst bir kayıt yoktu. Ben de "Hocam 2 bin beş yüz üye var, ama bunun şu kadar da emeklisi var" vs. derken. "Ne diyorsun, ne 2 bin beş yüzü? Ben İstanbul'da en az yüzde 15 olmalıyım ki Anadolu'da da dengeyi kurabileyim." dedi. Hemen Şevket Sezer'i aradı. "Şevket teşkilatını topla geliyorum" dedi. Fatih'te toplandık. "Ne kadar aidatlı üye var?" dedi. O zaman paraları elden

alıyorduk, aidatlı üye sayısı çok düşüktü, binin altındaydı. Akif İnan, 6 bin üye var diye beni yanılttınız, diye çok kızdı.

Şevket Sezer'in yönetiminde ben Şube teşkilatlanma başkanıyım. Ahmet Gündoğdu da Şube Sekreterimizdi. Akif İnan, onun yanında bir yıldan fazla kaldığım için beni çok severdi.

Akif İnan, Gündüz okulda oluyordu, okul çıkışı akşamüzeri sendikaya geliyordu. Bazen hafta sonu İstanbul'a gidiyordu. Sendika Genel Merkezine gelenlerle ilgileniyordu. Akif İnan, kızdı mı çok fena kızardı, hangi makam olursa olsun, tavrını gösterirdi. Bir kimseye minnet etmezdi, yanlış gördü mü hemen tepkisini ortaya koyardı. Onun bu özelliğini ben aynen aldım. Benim sendikacılığımın temeline Akif İnan'ın burada, kendisinin bizatihi tıpa tıp aynısı yatıyor. Bana da herkese kızılıyorsun diyorlar. "Ben boşu boşuna kızmıyorum, durup dururken kızmıyorum. Yanlış görünce ikaz ediyorum, olmuyorsa kızmıyorum. Bunu da yapmazsan nasıl sendikacı olacaksın" diyorum. Benim temel anlayışım şu: "Bir insan ya seni ya da kurumunu sevecek, ya da senden korkacak senin işini yapması için." Şimdi insanlar seni yüzeysel seviyor ama işini yapmıyor. O zaman sevgide bir eksiklik var. Öyleyse senden korkacak; burada bir güç var, buradaki insanlar bu kadar insanın hakkını temsil ediyor, onları korumak için mücadeleyi veriyor. Bu mücadeleyi verirken o insanlar sana kızsalar da o daha sonradan mutlaka seni takdir ederler" diyecek.

1997'de Milli Eğitim Müdürlüğü lise 2. Sınıflara 'Üniversite Deneme İmtihanı' yaptı ama İmam-Hatipleri almadı. "Milli Eğitim böyle bir deneme imtihanı yapıyor, bütün öğrenciler katılıyor ama sadece İmam-Hatipleri alınmıyor, neden?" dedim. Üsküdar Çamlıca'da bir toplantı yaptım, bütün üniversite hocalarını çağırdım, herkes geldi, çok güzel bir katılım oldu. Toplantıya Akif İnan da katıldı ve orada çok sert bir konuşma yaptı.

Akif İnan öğretmenliğin dışında hiçbir görevde bulunmadı. Bakanlıklarda üst düzey görev almak onun için zor bir şey değildi. Hatta Eğitim-Bir-Sen Gebze Temsilcimiz Mehmet Batuk Bey, aday olacağı zaman, “Aday olacağımı duyuyorum “ dedi. Mehmet Batuk, “Evet böyle bir girişimimiz var. Allah hayırlısı ise nasip etsin” dedi. Akif İnan ona “Öyle demeyeceksin, Allah’ım, hayırlı eyle, bana nasip eyle diyeceksin” dedi. Mehmet Batuk aday oldu seçildi, Akif İnan ona destek verdi. Akif İnan’ın kendisine de birçok teklif geldi, üst düzey bir makama veya milletvekilliğe ama o bir yere gitmedi. Hatta bu konudaki bir sözü çok meşhur oldu. Bir toplantıda “Benim bakan mı olmamı istersiniz, yetkili sendikanın başkanı mı?” sorusuna, “Senden iyi bakan mı olur, tabi ki seni bakan olarak görmeyi isteriz” dediğimizde, “Hayır ben bakan olursam hükümetin bir programı olur, ben onu uygularım, yetkili bir sendikanın genel başkanı olursam kendi değerlerimi, kendi programımı hükümete uygulattırırım. Dolayısıyla bakanlık değil sendikacılık önemlidir” dedi. O da benim kafama yattı. Ben de yaklaşık olarak 20 yıl aktif olarak, bu işin içerisinde oldum ama hiçbir zaman bir okul müdürlüğü bile almadım. Çünkü gördüm ki böyle bir işe girdiğin zaman senin etkinliğin bitiyor. Ama diğer taraftan daha çok takdir görüyorsun. Diyor ki, ‘Bunun bu kadar gücü var çevresi var, ama herkes müdür olayım diye vekilleri, etkili diğer kişileri araya sokarken, kendisi bu imkânı kullanmıyor, başkaları kullanıyor. Ben bunu Akif İnan’da gördüm, burada hayatına bizatihi şahit oldum, vefat ettiğinde zaten Fen Lisesi edebiyat öğretmeni idi.

Eğitim-Bir-Sen İstanbul Şubesi Aksaray’daydı. Akif İnan’a dedim ki, “İstanbul çok büyük. Bir tarafta Tuzla bir tarafta Küçükçekmece, Silivri. Biz Aksaray’da toplanıyoruz, imkân yok milletin arabası yok, karşıya geçemiyoruz, İstanbul’u iki şube yapalım, bir Anadolu yakası, diğeri İstanbul yakası.” Dedi ki, -Şevket Bey’le de araları yok- “Ben dersem sıkıntı olur, sen yönetimdesin, Şevket Hoca ile konu-

ben de yetkiyi veririm”. Neyse, konuştuk ama sendikayı bölüyorsunuz diye kıyameti kopardılar. Dedim ki “Ya biraz insafli olun, gelemiyoruz edemiyoruz, gelsek öyle saatler oluyor ki giderken evimize gidemiyoruz. Arabalarımız yok, karşıya geçemiyoruz, hadi karşıya geçtin, Tuzla’ya nasıl gideceksin.”

Epey bir sıkıntı oldu, Akif İnan ölmeden önce, son kongrede şubeleşme kararı aldı. 1999’da İstanbul 2 Nolu şube açıldı. Genel Kurul’da Tüzüğe, “Büyük illerde birden fazla şube açılabilir” maddesi konuldu. Tabii o yıl da bir de Şevket Hoca emekli oldu. O emekli olunca sendikada yönetimindeki bütün arkadaşlar ayrıldı. Dediler ki “Biz sendikacılık yapamayacağız.” Ben de dedim ki “Biz bunu ortada bırakamayız. Anadolu’daki kurulacak yeni şubede ben görev alacağım” dedim. Ama İstanbul’da 3 tane şube kurulmuştu, biz 3 Nolu şubeydik.

O zaman bizim camiamızın başörtüsü problemi vardı, Ahmet Gün-doğdu Bey de o zaman, başörtülülere destek için kurulan komisyonda sendika adına temsilcimizdi. “Arkadaşlar benim bir isteğim var, ben burada bu kadar çalışma yapıyorum, bu işin bu kadar içerisindeyim, sendika adına bir yetki verirseniz ben bu işe sendika adına da katılmış olurum, iyi olur” dedi. Biz de “memnuniyetle” dedik. “Sen zaten bu çalışmanın içerisinde” diyerek onu orada yetkilendirdik.

İstanbul Sultanbeyli’de bir temsilcilik açıyoruz Akif İnan’ı açılışa çağırdık. Yalnız bizim Sultanbeyli’deki temsilciliğimiz halı ile döşenmiş, millet ayakkabılarını çıkararak giriyor. Akif İnan geldi, “Bu ne, burası vakıf mıdır, sendika mıdır? Buraya sadece namaz kılanlar gelmeyecek ki sendikaya herkes gelir” dedi. “Namaz kılan da gelir kılmayan da gelir, açık olan da gelir, kapalı olan da gelir, biz bir emek hareketiyiz, herkese kapımız açık olacak. Adamın ayağı temiz midir, çorabı delik midir, sen bunu neden ifşa ediyorsun ki” diyerek kızdı. “Sendikaysa sendika, vakıfsa vakıf... Eğer sendika tabelası varsa halılar kalkacak, buraya ayakkabı ile girilecektir” dedi. Orada da gördük

ki, sendikayı vakıftan ayırıyor, daha geniş düşünüyor. Üsküdar merkezine şubeyi kurduğumuz zaman, tabelayı da ışıklı yaptırmışım. Tabelanın ışıklarını yakar, aşağıya iner onu izlerdim. Onu seyretmek bana keyif verirdi.

Akif İnan güzel giyinir, güzel giyinmeyi öğütlerdi. Ben de arkadaşlarımdan özellikle de bir yere giderken resmi; güzel giyinmelerini isterdim. Çünkü Akif İnan buna çok dikkat ederdi. Arkadaşlar 'sivil olacağız' diye, kot pantolon, gömlek giymek isterlerdi, müsaade etmezdim. Mesela bir siyasi partiyi ziyarete gideceksin, takım elbiseni giyeceksin, tıraşını olacaksın. Okula giderken de aynı özeni göstereceksin, derdim. Neden? Çünkü dinci sendika diye alay ederlerdi. Sendikacı, hem davranışı hem konuşması, hem giyim kuşamıyla insanları etkilemelidir. Şimdi çeşitli yerlerde görev alan bazı arkadaşlar, "Başkanım biz sana o zaman kızardık ama sen bizi iyi eğittin" derler. Akif İnan giyim kuşama dikkat eder, "temsil önemli" derdi.

Akif İnan'ın sendikacılık yaptığı dönem imkânsızlıklar dönemiymi. Para pul, hiçbir şey yoktu. Akif İnan'ın bir broadwayı vardı, onunla illeri dolaşırdı. İstanbul'un imkânları vardı, Tayyip Bey İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı olduğu zaman, bize yardım ederdi, mitingler için bize otobüsler verirdi, yiyecek verirdi. Mesela öğretmenler gününde, altı yüz davetli varsa, bunun dört yüz tanesini sendikaya verirdi, bizi desteklerdi, biz de onu desteklerdik. Ama Ankara'da bu imkân yoktu, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden herhangi bir destek olmadı. Akif İnan da minnet etmezdi yani.

Ankara'da yılsonunda arkadaşlara ASKİ'de bir yemek verdim. Yemeğe Erbakan Hoca'yı da getireyim, dedim. Akif İnan Bey'e de söyledim, o da çok mutlu oldu. Dedim ki, "Kaç kişi olur, Ankara'da kaç kişi katılabilir?" "100 kişi olsun" dedi. Rahmetli Erbakan hocamız gelemedi. Mustafa Baş'ı gönderdi, onunla birlikte Melih Bey geldi. Melih Bey ile Akif İnan'ın yıldızları hiç uyuşmazdı, çünkü Akif İnan, kendi menfaatine değil, sendikanın menfaatine dahi olsa, kimseye

eğilip bükülmez, onun hoşuna gidecek, kendisinin inanmadığı tatlı sözleri söylemezdi. Öyle bir duruşu vardı, adam gibi bir duruşu vardı. O akşam da geldiler, 100 kişi yerine 200 kişi geldi, çok güzel oldu, Akif İnan çok mutlu oldu.

Genel Kurullarda biz Akif İnan'ı eleştirmedik. Bir Genel Kurul'da Şevket Sezer, "Sayın Başkanım sizi şair olarak değil, eylemci bir adam olarak görmek istiyoruz" dedi. Akif İnan, "Allah'tan kork. Ben sendika başkanlığım süresince diye bir kitap mı yazdım, ben ömrümü sendikaya harcıyorum" diyerek ona çok kızmıştı.

Sendika bültenlerini İstanbul'da biz çıkarırdık, çünkü İstanbul'da finanse edilirdi, desteklenirdi. Bültenleri biz çıkardığımızdan Anadolu'ya da biz gönderirdik, bizim faaliyetlerimiz olurdu. Hatta yönetimde olan bazı arkadaşlar, Şevket Sezer'e gaz verirdiler, "Esas sen Genel Başkan olmalısın, imkânlar bizde, Genel Merkez bülten çıkaramıyor sen çıkarıyorsun" diye. Bunlar Akif İnan'ında kulağına gider miydi bilmiyorum. Ama biz Akif İnan'la birlikte, Bem-Bir-Sen Genel Başkanı Zübeyir Yetik'in bulunduğu Aksaray'daki Bem-Bir-Sen Genel Merkezi'ne giderdik. Akif İnan'ın böyle bir kırgınlığı vardı İstanbul'a. Şevket Hoca'ya da karşı bir soğukluk vardı.

Bir gün, arkadaşlar Akif İnan kötü hastalığa yakalanmış dediler. Hemen İstanbul'dan atladım Ankara'ya geldim. Kızılay'da Beyazsaray Apartmanındaki Eğitim-Bir-Sen Genel Merkezi'ne geldim. "Görüşürmüyorlar" dediler. "Benim geldiğimi söyleyin, ziyaretime gideceğim." dedim. Aradılar, "Ahmet Yurtman geldi" dediler. Evi Seyranbağları'nda bir bodrum katındaydı. Akif İnan, koskoca genel başkan, etkin bir sürü insanı önemli yerlere yerleştirmiş, başta Erbakan hocamız ve şimdiki Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın olmak üzere pek çok kişinin çok sevdiği, saygı duyduğu bir kişi. Sokağı ve sokaktaki çiçekçiyi buldum, evini sordum, dediler ki "Şu karşıkı binanın altında." Ben oradan bir çiçek aldım, eve doğru yürüdüm. Baktım ki karanlık bir kömürlük, kömürlüğün yan

tarafından zil, zile bastım, yanında Nurettin Sezen vardı, salonda bir karyola, karyolanın içerisinde Akif İnan, o simsiyah gür saçları yok, saçlar tamamen dökülmüş, öylece oturuyor. “Ahmet Can gel” dedi. “Sen niye çiçeğe zahmet ettin” dedi. Oturduk, kucaklaştık.

Akif İnan, o ziyarette bana dedi ki, “Ahmet Can bizim üniversite şubemiz yok, çok yalnızız, çok sıkıntı var, sen İstanbul’da etkimsin, Üniversite şubasını kurmanı istiyorum” dedi “Tamam, hocam, sen iyileş, kolay dedim”. Oradan çıktım, çok üzüldüm, “Koskoca Akif İnan bir bodrumda yatıyor” dedim. Hep sendika hep sendika... Her şeyini bırakmış yani öyle fedakârlık yapmış. Birkaç ay sonra da zaten vefat etti. Tabii vefatının ardından İstanbul’da arkadaşları ve Akif İnan’ın dostlarını topladım, “Akif İnan’ın bana böyle bir emaneti var, benden böyle bir isteği var, ben bunu sizlerle paylaşıyorum, bu emaneti sizlere veriyorum, Üniversite Şubasını kuracağız” dedim.

Akif İnan vefat ettikten sonra İstanbul’da onu anma programı yaptık. O programa Eski Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı Şükrü Karatepe de gelmişti. Şükrü Karatepe, “Biz Hukuk Fakültesinde okurken o bilinen bir insandı, Akif İnan’dan bir randevu talep ettik, tanışalım görüşelim, diye, o da bize bir otelin lobisinde randevu verdi, lobi nedir duymamışız, bak hukuk fakültesinde okuyoruz. Gittik, otelin lobisinde Akif İnan’la buluştuk, orada oturduk, konuştuk. Çıkarken 2 buçuk lira çay parası ödedi Akif İnan. Abi ne yaptın, bizi buraya getirdin? dedik. Rahmetli Akif İnan hepimize ders olacak tarihi uyarısını, orada yaptı. ‘Gençler burayı göresiniz diye sizi buraya getirdim, bir daha gelmeye, çay içmeye param yok, ama bu ülke buralardan yönetiliyor, eğer siz kahve köşelerinde toplanırsanız, bu ülkenin nasıl yönetildiğini bilmezsiniz. Onun için arka sokaklara değil ana caddelere çıkmamız lazım. Ana caddelerden hedefe yürümemiz lazım’ diye bize uyarıyı yaptı o zaman. Biz başta garipsemiştik o zaman, ama ne kadar ileri görüşlü olduğunu şimdi anlıyorsun.” demişti.

Eski Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Halil Ürün de hatıralarını anlattı. Dedi ki: “Rahmetli Akif İnan geldi, benden bir şey istedi, imkânım olduğu halde onun isteğinin çok azını yerine getirdim. Ondan dolayı o kadar çok mutlu oldu ki, vefat ettikten sonra şimdi diyorum ki keşke ona daha çok yardım etseydim”

Yedi Güzel Adam’dan Rasim Özdenören de dedi ki, “Biz Akif İnan sendikayı kurduğu zaman çok kızmıştık. Senin sendika ile ne işin var? Sen edebiyatçısın, şairsin. O bizi dinlemedi, zaman zaman ona kızdık, uyardık onu, ama şimdi biz ona dua ediyoruz, onun sayesinde biz Türkiye’de tanınıyor, biliniyor ve böyle konuşuyoruz”

Akif İnan’a ve Eğitim-Bir-Sen’in kuruluşundan bugüne emek verenlerden ahirete irtihal edenlere rahmet diliyorum.

**Gönül, Fikir, Dava Adamı ve
Sendikacı: Akif İNAN**

Cahit SUCİ

Gönül, Fikir, Dava Adamı ve Sendikacı: Akif İNAN

Cahit SUCİ

Eğitim-Bir-Sen Tokat Şube Başkanı (1998-2002)

Bir fikir adamı, bir gönül adamı ve bir dava adamı olan Akif İnan ile ilk yakın temasım 1993 yılında Bolu'nun Göynük İlçesinde İmam-Hatip lisesinde görev yaptığım sırada gerçekleşti. Bu yakınlık yüz yüze görüşme şeklinde vuku bulmadı. Rahmetli Akif İnan, Prof. Dr. Ramazan Kaplan ve Bilal Coşkun ile birlikte Eğitim-Bir'in (ki Eğitim-Bir-Sen'in o zamanki adı Eğitim-Bir idi) teşkilatlanma çalışmaları kapsamında bir Cumartesi günü Göynük'e geldiklerinde olmuştu.

Ben o gün ilçe dışındaydım. Geleceklerinden haberdar değildim. Arkadaşlarla bir toplantı yapmışlar ve sendika ile ilgili bilgi vermişler. Daha henüz Bolu'da örgütlenmesi olmayan sendikaya Göynük'te

bir temsilci aramışlar. O dönemlerde bizim camia, sendika ve sendikacılığa çok sıcak bakmıyor idi. Genelde sol anlayışın uğraş alanı olarak görülüyor idi sendikacılık. Bu sebeple böyle bir göreve kimse talip olmamış. Rahmetli Akif İnan ısrar edince de oradakiler 'bu işi yapacak bir arkadaşımız var ancak o da bugün burada değil' demişler. 'Kim' diye sorunca da benim ismimi telaffuz etmişler. O da çantasından bir kitap çıkarmış (Tenha Sözler) ve kitabın ilk kapağını açarak 'Değerli kardeşim' diye başlayan kelimelerle bana bu görevi tevdi etmiş.

O gün akşam ilçeye döndüğümde arkadaşlar Akif İnan'ın geldiğini ve bana bir kitap hediye ettiğini söyleyerek kitabı bana verdiler. Ve kitabın sayfasındaki o yazıyı okuttular. Biz de tabii ki Akif İnan'ın bu yazılı emrine hayır diyemezdik. Vakıf ve dernekçilikle haşır neşir olarak devam eden hayatımıza böylece sendikacılık da girmiş oldu. Kısa sürede ilçede bir yönetim oluşturup Ankara'ya gönderdik. İlde teşkilat olmadığından Genel Merkez'e bağlı ilçe başkanlığı şeklinde yetkilendirildik.

Akif İnan'ın o kitapla dokunuşu bizi sendikal mücadelenin içine atmış oldu. O gün başladığımız sendikacılığa bugün bu yazıyı kaleme aldığım şu an itibarıyla Eğitim-Bir-Sen Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Temsilcisi ve Karaman Eğitim-Bir-Sen Şube Başkanvekili olarak devam etmekteyim.

Sendikal mücadele başladıktan sonra rahmetli Akif İnan ile görüşmelerimiz başladı ve yakınlığımız oluştu. Ankara'da yapılan toplantılarda yapılan konuşmalarla ve o dönem Genel Merkez'in çıkardığı bültenlerle Eğitim-Bir-Sen'in kuruluş felsefesine vakıf olduk. Rahmetli Genel Başkan'ı her dinlediğimde bu işin sendikadan öte bir iş olduğuna ve bu yapının muhakkak büyümesi ve güçlenmesi gerektiğine inandım. Onda gördüğüm heyecan beni işin içerisine daha çok çekti.

'İdeolojik bir sendikacılık yapmayacağız.' cümlesi; düşüncesi, hayata bakışı, inancı ne olursa olsun bölücü ve yıkıcı unsurlar taşımıyorsa herkesin kendisini ifade edebileceği bir sendikal anlayışı tanımlıyordu. 'Salt ücrete endeksli bir sendikacılık yapmayacağız.' cümlesi

sendikacılığa apayrı bir anlam yükliyordu. 'Sarı sendikacılık anlayışını asla benimsemeyeceğiz.' cümlesi haksızlık nereden gelirse gelsin karşısında duracağımızı, hak nereden gelirse gelsin yanında duracağımızı anlatıyordu. Rahmetli Akif İnan sendikacılığa yeni bir ruh ve yeni bir soluk getirmişti. Bizim insanımızın sendikacılığa bakışı, işi ne kadar zorlaştırırsa da kendisinde ciddi bir kararlılık hâkimdi.

'En büyük bir sendikanın genel başkanı olmayı, Milli Eğitim Bakanlığına tercih ederim' ifadesi sivil toplum örgütünün onun gözünde ne derece önemli olduğunun göstergesidir. Kurduğu sendikanın bugün Türkiye'nin temel sorunlarına duyarlı olması ve çözüm üretme becerisi ortaya koyması onun ileri görüşlülüğünün kanıtıdır.

Gür sesiyle salonlarda ve meydanlarda kuvveti değil, hakkı üstün tutan bir anlayışı haykırırları onu dinleyenlerde farklı bir heyecan oluştuyordu. Onu her dinleyip çalıştığımız yerlere döndüğümüzde vakit geçirmeden üye çalışmalarımıza hız veriyor, nerede bir eğitimci varsa oraya koşuyorduk. Ondan duyup işittiklerimiz bize bir dava ruhu kazandırıyor. Biz de sendikacılığı bir dava ruhu ile büyütmenin gayreti içerisine giriyorduk.

Kendisini Göynük'te düzenleyeceğimiz bir 'Demokrasi ve Sivil Toplum' konulu konferansa telefonla davet ettiğimde, konferansa kaç kişinin katılabileceğini sordu. Ben de '30-40 kişi' cevabını verdim. O da 'Cahitçğim şimdi 30-40 kişi için mi oraya geleyim' diyerek olumsuz bir cevap vermişti. Tabii ki buna çok üzülmüştüm. İlçede 3 okul vardı ve eğitimci sayısı zaten o kadardı. O yıllarda Memur-Sen'in kuruluşunun yapıyor olması ve kendisinin bu konuda yoğun bir mesainin içerisinde olması düşüncesi üzüntümü hafifletmişti.

Ankara'da yapılan toplantılara bir avuç insan katılıyordu. Bir avuçtuk ancak göklere sığmayan bir avuçtuk. Mazlumun canı yansa ahının dokunduğu bir topluluktuk. Akif İnan konuşurken bir nehir gibi çağlıyordu ve mazlumun kimsesi olunacağını haykırıyordu adeta. Duruşu, tarafı oldukça belli, kapsayıcı ve kucaklayıcıydı seçtiği kelimeler. Kendi şiirinde ifade ettiği gibi nehirler düşünüyordu göl kenarında. Düşlediği o göl bugün 11 koldan coşkun coşkun akarak bir milyona doğru koştaktadır.

Yedi güzel adamdan birisi olan gönül, fikir, dava adamı ve sendikacı Akif İnan ile aynı teşkilatta çalışmak ve onu bir nebze de olsa yakından tanımak benim için elbette ki önemli bir kazanımdır. Kendisini en son dinlediğim konuşması, 1999 yılındaki Memur-Sen Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmadır. O konuşma aynı zamanda bir veda konuşmasıdır. Hasta olduğunu biliyorduk. Salona girdiğinde solmuş bir yaprak gibiydi. Yüreğimi bir burukluk ve acı kapladı. Kürsüye çıktığında o eski canlılığı yoktu. Yine de kükreme emareleri gösteriyordu. Tıbbi teslim olduğunu, bitkisel ilaç kullandığını söylemenin yanı sıra 'asıl olan siz değerli dostlarımla dualarıdır' diyordu. Hüzünle dinliyorduk. Dert çetin bir dertti ve ileri safhadaydı. Bunu bildiğimizden konuşmayı daha bir dikkatle ve hüzünle dinliyorduk. Hedef veriyor ve sorumluluklarımızı hatırlatıyordu. Birlikteliğimizi korumamızı ve tam kapasite çalışmamızı istiyordu. Çünkü o çok iyi biliyordu ki;

'Girmeden tefrika bir millete düşman giremez,

Toplu vurdukça yürekler onu top sindiremez'

Yine insan hakları ve özgürlüklerinden bahsediyor, Türkiye'deki özürsüz demokrasinin açmazlarını haykırıyordu. 28 Şubat'ın gölgesinin üzerimizde olduğu vurgusunu yaparak, buna asla müsaade etmememiz gerektiğini söylüyordu.

Bu mümbit toprağa ektiği çınar tohumu artık filizlenmeye başlamıştı. Onu görüyor ve heyecanlanıyordu. Ben inanıyorum ki, o gün kendisinin kurduğu bu sendikanın en kısa sürede hak ettiği konuma ulaşacağına ve Türkiye'nin en büyük sivil toplum kuruluşu olacağına inancı tamdı.

Konuşmasının sonunda 'şimdi bu salondan ayrılıyorum ve hepinizi tek tek kucaklıyorum' cümlesini kuruyor ve böylece hem salondan hem de cismaniyetiyle aramızdan ayrılışını ifade ediyordu.

Kudüs Şairi'ni, 'Mescid-i Aksa'yı gördüm düşümde' diyerek, Kudüs'ün, Mescid-i Aksa'nın Müslümanın gündeminden asla çıkmasını tembihleyen o güzel adamı rahmetle anıyorum. Ruhü şad, mekanı cennet, makamı yüce olsun.

**Mehmet Akif İNAN'la
Tarihe Şahitlik Etmek**

Yrd. Doç. Dr. Davut OKÇU

Mehmet Akif İNAN'la Tarihe Şahitlik Etmek

Yrd. Doç. Dr. Davut OKÇU

Eğitim-Bir-Sen Van Şube Başkanı (1993-2011)

İnsan hakları, özgürlükler ve demokrasi, modern dünyanın en çok değer verdiği ve uluslararası metinlerle teminat altına almaya çalıştığı değerlerdir. Emeğe ve emek mücadelesine verilen önem, sözü edilen değerlere ait standartların yüksekliği oranda gerçekleşir. Özgürlük alanlarının daraltıldığı, düşük yoğunluklu bir demokrasinin hâkim olduğu ve darbelerin tehdidi altındaki üçüncü dünya ülkelerinde emeğin/emekçilerin itibarından söz edilemez. Bu nedenle sendikacı, aynı zamanda bir insan hakkı, özgürlükler ve Medine Vesikası standartlarında olmazsa da Avrupa Birliği ülkeleri düzeyinde bir demokrasiden yana tavır sergilemek zorundadır.

Birinci Cihan Harbi'nden sonra imzalanan Lozan Antlaşması'yla Anadolu toprakları üzerinde, ordusu dağıtılmış, hazinesi borçlandırılmış, sınırları kalemle çizilerek bin yıllık kardeşlerinden koparılmış, devletsiz ve dağınık bir halk oluvermiştik. İşte bu sancılı ortamda kuruldu Türkiye Cumhuriyeti. Lakin kurulan devletin temel referansları bu milletin inanç ve değerlerinden çok farklı idi. Millete reva görülen Batılı değerler pek çok sancıya ve tepkiye neden olmuştu. Vatansever aydınların halkın değerlerine sahip çıkma gayretleri pahalıya mal olmuştu. Binlerce vatan evladı Takrir-i Sükun, Hiyaneti Vataniye Kanunu ve benzeri düzenlemelerle vatan haini ilan edilmiş, darağaçlarında sallandırılmıştı. Osmanlı İmparatorluğu yerine kurulan Türkiye Cumhuriyeti Devleti, 1920 yılından 1949 yılına kadar dönemin tek partisi olan CHP tarafından oligarşi ile yönetilmiştir. Devlet Başkanları/Cumhurbaşkanları mensubu oldukları tek parti olan CHP kadroları eliyle devleti yönetiyor, farklı eğilimler veya siyasi düşüncelere izin verilmiyordu. Tek parti ve Milli Şeflik döneminin saldırganlığı şiddet ve korku ortamında çalışma şartları, örgütlenme ve emeğe saygının gelişmesi mümkün olamamıştır.

Çok partili hayata geçildikten sonra halkın hür iradesiyle iktidara gelen siyasi partiler ise devleti yönetmek konusunda muktedir olamamış; demokrasi her on yılda bir darbelere veya muhtıralara maruz kalmıştır. Türkiye, her on yılda bir darbelere maruz kalan bir demokrasiye, insan hakları ihlallerinin ardı arkası kesilmeyen "vesayetçi" ve "darbeci" bir düzene sahiptir. Ne hazindir ki, başını Türk-İş ve DİSK'in çektiği emek hareketi, tarihleri boyunca milli irade ve emek düşmanı vesayetçi/darbeci zihniyetin yanında bir duruş sergilemiştir. Emek dostu olması ve emeğin karşılığını en üst düzeyde takdir etmesiyle bilinen Refah-Yol iktidarı antidemokratik yöntemlerle iktidardan düşürülmüştür. Refah-Yol iktidarına vurulan 28 Şubat darbesinin sivil destekçileri 5'li çeteden ikisinin (Türk-İş ve DİSK) çalışma hayatının temsilcileri olması utanç vericidir.

Asgari demokratik hak ve hürriyetlerin bile engellendiği Cumhuriyet Türkiye'sinde özgürlüklerin gelişmesinden, insan haklarına ve emeğe saygıdan söz etmek bile risk taşıyordu. Antidemokratik anlayışların hayat tarzı haline geldiği, statükoculuğun aşılamadığı

lkemizde her zaman bu gidiŐe “dur” diyen kahramanlar da olmuştur. Vesayetiliğin taŐlaŐtıđı bu ortamda “taştan adamı” eritecek olan “güneş” olmaya kuşanan yiğitlerden biri de Mehmet Akif İnan’dır. O, sosyal hayatın tefessüh ettiği, durgun sular gibi yosun bağlayıp kokuŐtuđu “gl”lerin kenarına oturup berrak ve grl grl akan nehirleri düşleyen nadir insanlardan olmuştur. Şüphesiz insanların baŐarısı hayallerinin büyüklüğü kadardır. Hayaller hedefe ulaŐtıran kanatlarıdır kahramanların. Bir milyona yakın üyesiyle Türkiye’nin en büyük ve dinamik sivil toplum örgütünün kurucusu olan Mehmet Akif İnan’ın ne kadar güçlü kanatlara sahip olduğuna tarih tanıklık etmiştir. Rahmetli kurucu Genel Başkanımızın yanında bu Őahitliđe iŐtirak etmiş eski bir Şube başkanı olmak büyük bir iftihar vesilesidir.

Faili Mehuller Döneminde Sendikacılık

1990’lı yıllar, Cumhuriyet tarihinin siyasi istikrarın bir türlü sağlamadığı en sıkıntılı yıllarındandır. ANAP iktidarları Turgut zal’ın Cumhurbaşkanı seçilmesinden sonra, 1991 yılında sona ermiŐ, 2002 yılına kadar ülkeyi koalisyon hkmetleri yönetmiŐti. Güvenliği sağlayamayan iktidarlar Olağanüstü Hal uygulamalarına baŐvurmuŐtur. YeŐil sermayeye açılan savaş sonucu ekonomik göstergeler yerde sürünüyordu. MGK toplantısında Cumhurbaşkanı ve Başbakan arasında cereyan eden anayasa kitapçığının fırlatılması olayı ile enflasyona tavan yaptırarak kadar kırılđan bir ekonomik düzen mevcuttu. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde güvenliği sağlamada aciz kalan askerler kıŐıllarına, polisler ise karakollarına çekilmiŐti. Devlet, terör karşısında vatandaŐı kendi haline bırakmış, PKK- Hizbullah atıŐması bölgeyi savaş alanına çevirmiŐti. Kimin eli kimin cebinde belli değildi. 17 bin civarında vatandaŐımız faili meçhul cinayetlere kurban gitmiŐti. Sermayenin bir kısmı “yeŐil sermaye” sınıfına alınarak cezalandırılmıŐ; siyasi ve ekonomik istikrarsızlık Türkiye’yi borç dilenen, sözüne itibar edilmeyen bir ülke konumuna düŐürmüŐtü.

Dünyaya insani değerleri öđretmiŐ bir medeniyetin evlatları bu zillette boyun eğemezdi. Yiğit düŐtüđü yerden ve kendi ayakları üzerine kalkmalıydı. Bu soğuk savaŐta düŐmanın silahıyla silahlanmak gerekiyordu. Kimi vatanseser siyaseti, kimisi ticareti, kimi ümmetin

kültür birikimini koruyan eğitim kurumları olan medreseleri canlı tutarak aydınlığa koşuyordu. Entelektüel birikimi, eğitimciliği ve sivil toplum faaliyetleri alanında adından söz ettiren Mehmet Akif İnan, kökleri ezelde olan yeni medeniyetin inşasına sendikacılık alanını seçerek katkı verdi. Sendikacılık muhafazakâr insanların benimsemekte zorlandıkları alanların başında geliyordu. Çünkü sendikal faaliyetlerin meşruluğu ve İslami referanslardaki yeri henüz kitleleri tatmin edecek cevapları içermiyordu. Üstelik yürürlükteki 1982 Anayasası kamu görevlilerinin sendika kurmasına izin vermiyordu. Yasalardaki boşluklar nedeniyle kurulan memur sendikaları da resmi muhatap kabul edilmiyor, üye aidatı tahsil etmelerine engel olunuyordu. Meşruiyeti yasalara dayanmayan sendikalara devlet memurları da mesafeli durmayı tercih ediyordu.

Mehmet Akif İnan ve Akabe Kitabevi

Zafer Çarşısında bulunan Akabe Kitabevi, 1970’li yıllarda edebiyat ve matbuat ile ilgilenen Ankara gençliğinin önemli bir durağıdır. 7 güzel adamdan Erdem Bayazıt, Rasim Özdenören, Nuri Pakdil ve Mehmet Akif gibi fikir ve aksiyon ehli de Akabe’nin müdavimlerindendi. Aynı zamanda akademisyen olan Mehmet Akif İnan, yazar ve şairliğinin yanında tasavvuf dünyasıyla ve sivil toplum örgütleriyle yakın temas içindeydi.

Ankara’dan ayrıldıktan sonra da hocamızın gazete ve dergilerde çıkan yazılarını okurduk. Yıllar sonra sendikal faaliyetlere başladığını da basın aracılığıyla öğrenmiştik. Karanlıkların aydınlığa dönüşmesi için birilerinin bedel ödemesi gerekiyordu. İstikbal ancak sağına soluna bakmadan “ben varım” diyebilen kahramanların omuzlarında inşa edilebilirdi. Tarihler 14 Şubat 1992’yi gösterdiğinde Eğitim-Bir-Sen’i kurarak “ben varım” dedi Mehmet Akif İnan. Bu ses, kuru gürültünün kulakları sağır ettiği bir dönemde yükseldiğinden geniş kitleler tarafından fark edilmemişti. Maddi sıkıntılar ve iktidarların manevi baskıları gelişmeyi yavaşlatıyor, kimi zaman moral bozucu oluyordu. Akif İnan hocamız “iman varsa imkân da vardır” anlayışıyla yoluna sabırla devam ediyordu. Ve bugün O’nun çağrısına “ben de varım” diye ses verenlerin sayısı milyonlara ulaştı.

Van Eğitim-Bir-Sen Kuruluyor

Sendikacılık yoğun ders ve yayın faaliyetlerinden dolayı akademisyenlerin iltifat etmediği bir alan olduğu için doğrusu çok da dikkatimizi çekmemişti. Ne var ki, geleceğimize ait senaryoyu yazmak bütünyle elimizde değildi. İleride yol arkadaşı olabileceğimizi ise hiç hesaplamadığım Mehmet Akif İnan, 1996 yazında telefonla arayarak Van teşkilatını kurmakla beni görevlendirdiğini tebliğ ediyordu. Bu sürpriz teklif karşısında hem şaşırılmış hem de endişelenmiştim. O sıralarda Van İlim Yayma Cemiyetini de kurduğumuz için resmi işlemler boyutundan endişe etmiyordum. Hocamızın samimiyeti ve kararlılığı karşısında teklifi kabul etmekten başka bir seçeneğim yoktu.

Kısa bir süre sonra Genel Merkezin görevlendirdiği geçici Yönetim Kurulunun Emniyet Müdürlüğüne verilmesi gereken evraklarını toplamaya başladım. Dosyam hazırды ve tanımadığım, hiç alışkın olmadığım bir iklime “bismillah” deyip kulaç atacaktım. Her Kürt ailesinde olduğu gibi benim de küçüklüğümde beri dinlediğim zulüm ve haksız uygulamalara ilişkin hikâyelerin etkisiyle olacak ki, Adliye ve Emniyet teşkilatlarına gönlümün kapılarını açamamış, binalarını ruhumun daraldığı kafesler gibi hissetmişimdir. Öyle ya “Dindarlık” ve “Kürt” olmak iki büyük kabahat sayılırdı CHP’nin tek parti iktidarında. Sendikacılık dolayısıyla yıllar sürecek zorunlu bir ilişki için Van Emniyet Müdürlüğündeydim.

O zamanlar sendika ve STK’ların bütün resmi iş ve işlemleri güvenlik şube müdürlüğü bünyesindeki dernekler masası polisleri marifetiyle yürütülmekteydi. Dosyamı inceleyen memur bir ara elinde dosyam olduğu halde gözden kayboldu. Birkaç dakika sonra içeri döndü ve güvenlik şube müdürünün benimle görüşmek istediğini söyledi.

Şube müdürü orta yaşlı babacan görünümlü bir bürokrattı. Önce akademisyen olduğum için bana verdiği değerden söz etti, arkasından sendika kurmanın Anayasa ve yasalara göre yasak olduğunu ve birtakım riskler taşıdığını ifade etti:

“Sayın hocam! Yasalara aykırı olmasına rağmen sendika temsilciliği kurmaya karar verirseniz eğer, şunları yapmak zorunda kalırım. Sizi, yönetim kurulunuzla birlikte;

İçişleri Bakanlığına

Olağanüstü Hal Bölgesi Valiliğine,

Asayiş Bölge Komutanlığına,

Van Valiliğine ve

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörlüğüne şikâyet eder, hakkınızda suç duyurusunda bulunurum.”

Güvenlik şube müdürünün söylediği tehditkâr sözler kafamı karıştırmıştı. Öğretim görevlisiydim ve sözleşmeli personel statüsünde çalışıyordum. Yani beni idarecilerin baskılarına kaşı koruyacak 657 gibi bir yasal zırhım bulunmuyordu. O dönemin rektörü Yücel Aşkın ise, kendi ifadesiyle % 85’i muhafazakâr olan üniversite kadrosunu dağıtmaya çalışıyordu. Kaldı ki, bir öğretim görevlisinin sözleşmesini uzatmamak rektörler için hiç de zor bir tasarruf değildi. Bu şartlara rağmen sendikacılık yapmak “Don Kışot”luğa özenmek gibi görünüyordu.

Uzun yıllar okul müdürlüğü, ilçe milli eğitim müdürlüğü gibi idareciliklerde bulunmuş, hukuk tecrübem oluşmuştu. Yine de emeği ve emekçinin hakkını savunmak için hukuki bilgi ve birikimden ziyade hakkı tutup kaldıracak bir “yürek” gerekliydi. İşte bu yüzden birçok soruya cevap arıyor, karmakarışık duygular yaşıyordum. Cep telefonları henüz yaygınlaşmamıştı ve benim durumu sabit telefonla Akif hocama aktarmam gerekiyordu.

Kendisi de bir akademisyen olan Akif hocam uzun bir telefon görüşmesinden sonra birçok tereddüdümün ortadan kalkmasına yardımcı olmuştu. Hocamın telkinleri hiçbir olumsuzluk olmayacak şekilde değil, bilakis bu hizmeti Ümmet adına birilerinin yapması gerektiği şeklindeydi. Aslında farkında olmadan Türkiye’nin en büyük ve en etkili sivil toplum örgütünün temel taşlarını örüyorduk.

Büyük hedeflere ulaşmanın yolu büyük riskler almaktan geçer. Ertesi gün dosyama kaptığım gibi dernekler masasına gitmiştim. Kararlı duruşumu görmüş olacaklar ki, hiçbir soru sormadan resmi işlemlerimi tamamlayıp dosyama tekmil ettiler. Artık tabela takmanın zamanı gelmişti.

Sendikamızın Türkiye genelindeki ilk akademisyen şube başkanıydım. Kimi dostlarım o sıralarda olumsuzlukları ile kamuoyunda gündem oluşturan “sendika ağaları” hakkındaki kanaatten dolayı töhmet altında kalacağımı düşünüyor; kimi dostlarım sendikacılığı hangi fetvaya dayandırdığımı sorguluyor; kimileri de tehlikeli bir yola girdiğim için benim adıma üzülmüyordu. Doğrusu ben de nerede durduğumu pek bilmiyordum ve cevabı zamana havale ediyordum. Beni rahatlatan ve geleceğe ümitle bakmamı sağlayan, yol arkadaşlarımın samimiyeti ve güvenilir olmasıydı.

Sendikacılığın Bedeli

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, 1999-2007 yılları arasında Rektör Yücel Aşkın'ın tahribatını yaşamıştı. Sezer ve Gürüz'den aldığı destek ile akademisyenlerin görevine “irtica” gerekçesiyle son veriyor, sürgüne gönderiyor, başörtülü öğrencilerin öğrenim hakkına son veriyordu. İlahiyat Fakültesine 5 yıl boyunca öğrenci alınmasına engel olmuştu. Akademisyenleri siyasi düşüncelerine göre fişleyip kadro tahsisini siyasi tercihlerine göre takdir ediyordu. Kadro alamadığı için mağdur edilen yüzlerce akademisyenin arasında bulunuyordum. Sendikal faaliyetlerimizi ve üniversitede yetki almamızı engellemek için Eğitim-Sen'e üye kaydını bizzat takip ediyor, olur-olmaz sebeplerle hakkımızda soruşturmalar açıyor.

Ancak bizi ve üyelerimizi üzen 2002-2008 yılları arasında AK Parti'nin iktidarda olmasına rağmen Üniversitelerde muktedir olamamasıydı. AK Parti iktidarından önceki dönemde ise YÖK dışındaki kamu kurumlarında KAMU-SEN ve KESK'e bağlı sendikaların üyelik formları resmi bir evrak gibi çalışanların önüne sürülüyor ve imzalatılıyordu. Memur-Sen'e bağlı sendikalara üye olmak özellikle idareciler için ateşten gömlek gibi risk taşımaktaydı.

İlk Kongre ve İlk Fire

Genel Merkez'in görevlendirdiği yönetim kurulu ile birlikte 6 ay içinde kongreye gitmek için hazırlık yaptık ve istişarelerle yeni yönetimimizi belirledik. Yönetim, denetim ve disiplin kurulu asil ve yedek üyelikleri için gerekli olan sayıdan biraz fazla üye kaydedebilmiştik. Şehir merkezinde kirasını bir grup arkadaşla birlikte ödediğimiz büromuzda yaptık kongremizi. Bölgemizde Olağanüstü Hal şartları mevcuttu ve memur sendikacılığını meşru kılacak yasal düzenlemeler yapılmamıştı. Bu sebeplerden dolayı kongremizi takip eden polis memuru sayısı katılımcılardan fazlaydı. Resmi işlemlerimizi tamamlayarak kongre sonrası evrakımızı güvenlik şubesine teslim etmiştik. Güvenlik şubesinin daha önce de söylediği gibi kongremiz ile ilgili bilgiler ve sonuçlar birçok resmi kurum ile paylaşılmıştı.

Van Eğitim-Bir-Sen, kongresini yapmış ve sendikal faaliyetler için önemli bir aşamaya geçmişti. Yeni yönetimde görev alan bütün arkadaşlarımızın ismi görev yaptıkları kuruma da bildirilmişti. Yönetim kuruluna seçilen bir araştırma görevlisi arkadaşımızı görev yaptığı fakülte dekanı açıkça tehdit etmiş, sendika yönetiminden ayrılmasını istemişti. Araştırma görevliliği akademi hiyerarşisi içinde en zayıf halkaydı. Bu yüzden arkadaşımızın geleceğini feda edemezdik. İstifasını aldık ve yerine yedek üyeyi alarak resmi birimleri bilgilendirdik.

Akif İnan'la İlk Genel Toplantı

Refahyol iktidarınının 28 Şubat post-modern darbesiyle görevden uzaklaştırılmasından sonra uzun süreli siyasi krizler yaşandı. Kriz dönemlerinde demokratik iyileşmelerin yapılması bir yana özgürlük alanlarının daraltılmasına yönelik pek çok uygulama ve yasal düzenleme gerçekleşmişti. Refah Partisi ana muhalefet konumundaydı ve Konya dâhil bazı belediye başkanlıkları vasıtasıyla hizmet veriyordu. Konya Belediyesi, aidat tahsili yapamadığı için maddi sıkıntıları bulunan Eğitim-Bir-Sen'in Konya'da yapacağı Başkanlar Kurulu toplantısına sponsorluk yapıyor, Milli Gençlik Vakfı da misafirleri Özgüzar Yükseköğretim Öğrenci Yurdunda ağırlıyordu. Genel Merkez'in toplantıya katılan şube başkanlarına yol bedeli ödemesi sürpriz olmuştu.

Toplantı iki gün sürmüştü. Toplantı mekânı ve yemek ihtiyacı Belediye'nin Alaaddin Tesislerinde karşılanıyordu. Özgür yurdu toplantı salonuna yürüme mesafesindeydi. Her biri 6-8 kişilik ranzaların yerleştirildiği odalarda misafir edildik. İmkânlar sınırlıydı, hedefler ise ufukların ötesine uzanıyordu. Başkanların ikili ilişkilerinde ülkenin geleceğine ilişkin endişeler geniş yer tutuyordu. Muhtemelen bu endişelerin önemli gündem maddesi olması genel başkanımızın karakterinden ve yaklaşımının topyekûn teşkilata yansımından kaynaklanıyordu. Toplantının sıradan toplantılara nazaran birçok farklı yönü bulunuyordu. Bütün şube başkanı veya temsilciler bir cümleyle bile olsa kürsüye çıkmıştı. Akif hocamız ise elinde kâğıt kalem olduğu halde hiçbir ayrıntıyı kaçırmamaya gayret gösteriyordu. Zaman zaman oturduğu yerden hatiplere sorular sorarak veya açıklama isteyerek toplantılara canlılık kazandırıyor. Akademiye ders yapar gibi disiplinli ve verimliydi toplantılarımız.

Mehmet Akif İnan'la sendikacılık yapmak "ücret sendikacılığı"nın çok ötesinde bir anlam taşıyordu. Akif hoca ile sendikacılık; bilgi kişiliğinden dolayı "entelektüel sendikacılık", akademisyenliğinden dolayı "akademik sendikacılık", hıfzı'l-fudul anlayışıyla yola çıktığından "değer sendikacılığı" olarak da tanımlanmayı hak ediyordu.

Muhterem hocam!

Türkiye'nin en büyük ve en önemli sivil toplum örgütü olan Memur-Sen, temeline attığınız kutsal harcin üzerinde yükselmiş, Yeni Türkiye'nin inşasında dinamik bir rol üstlenmiştir. İnanıyorum ki, sahip olduğu maddi, manevi ve siyasi gücünü kuruluş felsefesinin dışına taşırmayacak kadrolarla yoluna emin adımlarla devam edecektir.

Kurumlarımızda adını ve ilkelerine uygun sendikacılığı canlı tutmaya devam edeceğiz. Mehmet Akif İnan'ın kurucusu olduğu Memur-Sen üyesi olmaktan her zaman gurur duyduk. Davanı ve ilkelelerini gelecek nesillere aktarmaya devam edeceğiz.

Ruhun şad olsun bilgi adam!

“Bütün giysileri yırtsak yeridir
Yeter bize vefa elbiseleri”

Ali İzzet

**Sendika Kuruluş Aşamasında
Aile Sohbetleri**

Op. Dr. Ahmet Hamdi İNAN

Sendika Kuruluş Aşamasında Aile Sohbetleri

Op. Dr. Ahmet Hamdi İNAN

Mehmet Akif İNAN'ın Kardeşi

Rahmetli ağabeyim Akif İnan 1992 yılına kadar eğitimci, yazar, şair, fikir adamı ve dönemin ağabeyi olarak tanınır. Bu vasıfları ile sevilen ve her camiaca saygı duyulan bir kişilikti. Kendisine kamuda örgütlenecek ve faaliyet gösterecek bir sendika kurma teklif edildiğinde kendisi başka isimleri önererek önce reddetti.

O dönemlerde 'sendika' kelimesi, sağduyulu, mütedeyyin, bu davanın içinde gelen insanları bile ürkütüyor ve birçok kişi İslam'da sendikacılığın yerini tartışıyor ve sendikanın bu inançtaki insanlara uygun olmayacağını söylüyorlardı. Doğrusu aile içinde bizimle konuştuğunda, biz de başlangıçta onun zaten sahip olduğu vasıfların kendisine yeterli olduğunu düşünmüştük.

Hiç unutmam... Türkocağı'nda Merkez Müdürü'yken, Anadolu'dan 8-10 Müslüman genç kendisini ziyarete gelmiş ve bir süre sohbet etmişlerdi. Hep beraber zevkle dinledik ağabeyimi. Ertesi günü tekrar görüşmek isteyen gençlere ağabeyim; "Yarın Ankara Dedeman Otelinin lobisinde buluşalım" dedi ve ekledi: "Tıraş olun, güzel giyinin, ayakkabılarınızı da boyatın." Bunun üzerine gençler "Estağfurullah ağabey, oralar bize uygun değil" deyince ağabeyim hiddetlenerek: "Yavrucuğum, asıl oralar bize layıktır.

Bizler nizami, helal olan her yerde ve her konumda var olmalıyız. Sanatta, edebiyatta, mimaride, yani akla gelebilecek her ortamda, en iyi şekilde, inancımızdan taviz vermeyerek bulunmalıyız. Aksi takdirde bu ortamları onlara bırakmış oluruz. Oysa bizim fikrimiz, ideolojimiz, duruşumuz onlardan katbekat üstündür. Hiçbir nizami ortamı boş bırakmamalıyız. Var olan iç güveninizi kaybetmeyin. Yarın saat 5 'te hepimizi bekliyorum" dedi. Ertesi gün hepsi eksiksiz ordaydı. Bu olay aklıma geldi ve ağabeyime olan inancımızla sendi-ka kurmasını istedik ve destekledik.

Tabii ki Eğitim-Bir-Sen'in kuruluş aşamasında çok zor ve sıkıntılı günler geçirildi. Hem maddi sıkıntılar, hem ulaşım ve hem de erişimdeki zorluklar vardı. O zaman Hak-İş Başkanı Salim Uslu Bey'in verdiği Murat 131 araçla il il dolaşıldı. Teklif edilen kişiler hep bir bahane uydurarak kaçmaya çalışıyorlardı.

Bir Erzurum dönüşünde Urfa'ya uğradığında çok hastaydı, öksürüyordu. Ben de doktor refleksiyle, "Ağabey bu kışta penceresi kapanmayan araçla bu kadar uzun yolculuk yapma, yazık sana, bari bir maddi menfaatin oluyor mu?" deyince hiddetlendi, "Evet var yavrucuğum" dedi, kızına, duvarda asılı ceketinin sağ cebindeki şeyi getirmesini söyledi. 33'lük bir Erzurum tesbihiydi. "İşte bu" dedi ve "Al o tesbih de senin olsun" dedi. Utandım...

1992 yılında, Urfa'dan Ankara'ya abimi ziyarete, Şehit Adem Yavuz Sokak'taki bir apartmanın 1. katında, küçük bir dairede kurulmuş olan Eğitim-Bir-Sen'e gittim. Hal hatır sorduktan sonra birkaç yerle telefon görüşmesi yaptı ve son derece gergin bir vaziyette hafta sonu

illerden gelecek temsilcilerle yapılacak kongre için ayarlanan salonun Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek tarafından unutulmuş başka bir yere verilmiş olduğunu söyledi. Altındağ Belediye Başkanı'nı aradı. Oradaki salonun da dolu olduğu söylenince daha çok sinirlendi. Ben hemen, o zaman sekretaryasını yürüten İsmail Tezer'e dönerek 'başka bir özel salon kiralansın' dedim. İsmail, mahcup bir şekilde ' Abi sendikanın hiç parası yok. Akif hocamın maaşını da zaten sendikaya harcadık' dedi. Hemen İsmail Tezer'e özel bir salon tutulmasını ve abimin bilmemesi şartıyla parasını benim vereceğimi söyledim. Bir saat sonra salon tutulmuştu. İsmail, abime müjdeyi verdiği için çok sevinmişti. O hayır sahibine duada da bulunmuştu. Elhamdülillah bugün Memur-Sen'in her iş kolundaki eğitim toplantıları yatılı olarak beş yıldızlı otellerde gururla yapılıyor. Mutlaka imkânlar ölçüsünde hareket etmeli, ancak geçmişide unutmamalıyız.

Ağabeyim Mehmet Akif İnan, o günlerde, bu günlerin olabileceğini tahmin ederek günün hesabını yapmamış, ancak ileri görüşüyle bu günleri düşlemişti. Zaten 'Zaman' şiirinde "Büyük rüyalarla geçmişse ömür / Hiç yanmam ölümün her çeşidine" demiyor muydu?

Bugün, bir milyon üyeye yaklaşan üye sayısı Türkiye'nin en büyük memur sendikasını kuran o büyük insanı rahmet, minnet ve şükranlarımızla anıyoruz.

**Hasret Kaldığımız Çelebi:
Mehmet Akif İNAN**

Dr. Ahmet Feyzi İNCEÖZ

Hasret Kaldığımız Çelebi: Mehmet Akif İNAN

Dr. Ahmet Feyzi İNCEÖZ

19. ve 20. Dönem Tokat Milletvekili

1991 yılında, rahmetli Necmettin Erbakan Hoca'mın talimatı ile Refah Partisi Sivil Toplum Kuruluşları ve Halkla İlişkiler Başkan Yardımcılığı görevinde bulundum. Bu görevim sırasında 20'ye yakın gönüllü kuruluşun genel koordinasyonu ile meşgul oldum. Bu arada, Sağlık-Der (Sağlık Mensupları Dayanışma Toplum Sağlığı ve Çevreyi Koruma Derneği) Kurucu Genel Başkanlığı başta olmak üzere, HUDER (Hukuki Araştırmalar Derneği), TEKDER (Teknik Elemanlar Derneği), ESAM (Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Vakfı), TAKVA (Tarımsal Kalkınma Vakfı), YİMDER (Yönetici, İktisatçı Muhasebeci Müşavirler Derneği), BTH (Belediyeler Teknik Hizmet Organizasyonu Derneği), MGV (Milli Gençlik Vakfı), ÖV (Öğretmenler Vakfı), İŞİLAY (İslami İlimleri Araştırma ve Yayma Vakfı),

Mahalli İdareler Derneği, TİMDER (Toplu Konut, İnşaat Mütahhitleri Derneği), MÜSİAD (Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği), Maneviyatçılar Derneği gibi kuruluşlarla münasebette bulundum. MİLKO (Milli Görüşçü Kuruluş ve Organizasyonlar) çerçevesinde Milli Görüş hareketini destekleyen, bu hareketin bünyesinden çıkmış meslek kuruluşları, dernek ve vakıfların koordinasyonu ve bu kuruluşlarla ilişkilerden mesuldüm.

Bu dönemde, Türkiye’de memur sendikalarının kuruluşuna ilişkin çalışmalar hızlanmıştı, bu bağlamda bizim camiamızda da bir memur sendikasının kurulması konusu gündemdedi. Görev alanımda bulunması dolayısıyla, bir memur sendikasının kurulması talimatı, bana şahsen verildikten sonra Kurucular Kurulu listesini de 15 gün içinde rahmetli Necmettin Erbakan Hoca’ma takdim etmem istendi. Yaptığım çeşitli istişareler ve görüşmeler sonunda, kardeşi Dr. Ahmet İnan Bey’le hacdaki beraberliğimizdeki sohbetler vasıtasıyla Dr. Ahmet İnan Bey’den kendisini giyaben yeteri kadar tanıdığım Mehmet Akif İnan ismi öne çıktı. Tabii bu arada -ismini vermeyeceğim- bir genel başkan yardımcımız, Mehmet Akif İnan ismine Erbakan Hoca’nın itiraz edebileceğini, zira itaat noktasında sıkıntı olabileceğini ısrarla söyleyip başka isim bulmam için talimat verdi. Ben kararlılıkla, başka bir isim bulamayacağımı belirterek, “Son ve kesin kararım Akif İnan Bey’dir, aksi halde başkasını siz bulursunuz” dedim.

Mehmet Akif İnan Bey’in Genel Başkanlığı ile ilgili Erbakan Hoca’ma teklif götürüldü. Başkanlık divanında yapılan uzun müzakereler sonunda hocamın; -bana hep doktor bey diye hitap ederdi- “Doktor beyin teşhisine katılıyorum, memur sendikasını kursunlar” emri üzerine rahmetli Akif İnan Bey’e telefonla ulaşıp olanları anlattım, buluşmayı teklif ettim. Akif İnan Bey, “Gıyabımda, benden habersiz nasıl böyle karar verirsiniz?” diye bana iyice bir çıkıştı. Bunun üzerine, “Abi” dedim, “Bir Ahmet kardeşin de benim. Beni kardeşin

de herhalde sana anlatmıştır. Ben de milletvekilliğine kendi rızamızla gelmedim. Turhal SSK Baştabipliği yaparken ben de emirle istifa ettirilip aday olmuşum” dedim. Meşhur ‘görev istenmez verilir’ demem de kendisini iknaya yetmedi. Tabii Erbakan Hocam hiç mazet kabul etmezdi; ‘Mücadelede herkes görevlidir’, derdi. “Abi evinin adresini verir misin?” dedim rahmetliye. “Ne yapacaksın doktor?” dedi. “Çay içmeye geleceğim, abimle sohbet edemez miyim?” dedim. Tabii yöre şivesiyle, “Başım gözüm üstüne” dediler.

Biz o zamanlar, teşkilatları kurarken evlerde ikna çalışmaları da yaptık. Allah rahmet eylesin Mehmet Akif İnan Bey’i, evinde yengenin yaptığı kekler ve böreklerle, uzun bir sohbet sonunda ikna ettik. Bu arada Şanlıurfada baştabiplik yapan Dr. Ahmet İnan Bey’i de abisini arayıp iknaya yardımcı olmasını istemeyi de ihmal etmemiştim. Hülâsaten, evden memur sendikasını kurma kararını alarak çıktım ama -benim 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun’un çıkmasına vesile olduğumu biliyorsunuz- rahmetli de durmadan, peş peşe sigara yakmıştı, sigaraya alerjim de vardı ama sesimi çıkaramamıştım ve sigara dumanından perişan bir hale gelmiştim; ama memurların sendikalaşmasına ilişkin süreçte önemli bir boşluk dolduğu için de sevinçli idim.

Gerisi malum... O günlerden bugünlere gelindi. Şu anda, Türkiye’nin en büyük sendikasının tohumu böyle atıldı, inançla ve azimle... Tabii Allah’ın rızasın hedeflendiği bir yolda, O’nun izni ve inayetiyle... Tıpkı Sevr Mağarası’nda Allah Resulü’nün Hz.Ebubekir’e “Ya Ebu Bekir aralarında üçüncüsü Allah olan iki kişiyi sen ne sayıyorsun?”, “Üzülme, Allah bizimle beraberdir” dediği gibi Cenab-ı Hakk’ın lütf ve inayetiyle bugünlere gelindi. Hicri 1438 yılının ilk günlerini idrak ettiğimiz şu günlerde ifade etmek isterim ki, büyük yolculukların şifresinde bu vardır. Hicret’te de bu böyledir, siyasette de bu böyledir, sendikacılıkta da bu böyledir. Yeter ki Allah’ın rızası hedeflenmiş olsun.

Şimdilerde Ankara’da örneğine sık şahit olduğumuz, dev plazaların temeline bir bakınız. Temel ne kadar büyük ve kuvvetli oluyorsa bina da o kadar büyük ve ihtişamlı oluyor. Rahmetli Akif İnan Bey de bugünkü dev Memur-Sen’in temelini öyle atmıştı. Tıpkı, Osmanlı Devleti’nin kuruluşunda Şeyh Edebalı’nın, Osman Gazi’nin ve gaza arkadaşı alperenlerin ortaya koydukları niyet, samimiyet ve gayret gibi... Osmanlı İmparatorluğu bu sağlam temeller üzerinde yükseldi. Niyet, şan-şöhret değildi... İhlas ve samimiyetti esas olan. En önemlisi de gaye, rıza-yı bâriyi kazanmak ve i’lâ-yı kelimetullah davasını yüceltmekti. O zamanki siyasi hareketin özünde de bunlar vardı ve dalları da köklerinden bu ruhla besleniyordu. İşte Eğitim-Bir-Sen’i ve Memur-Sen’i kuran ruh, bu ruhtur.

Rahmetli Mehmet Akif İnan, adının sahibi Mehmet Akif Ersoy’un izinde yürüyen bir kişi olarak, kendi döneminde ‘Yedi Güzel Adam’dan biri olmuştur, bence ‘Yedi Güzel Adam’dan ilk sıradaki isimdir. Biz, “Kalbinde hardal tanesi kadar kibir bulunan kimse de cennete girmez” hadis-i şerifindeki özü, rahmetlide görmüştük. Mehmet Akif İnan, alçakgönüllülüğü ile hasret kaldığımız, çelebi bir insandı. Şık giyinirdi, kendisinde paspal tabir edilen bir hali, hiçbir zaman müşahede etmedik. Konuşmaları bir öğretmen ağırlığında idi. Düzgün bir Türkçe ile az sözle meramını öz bir şekilde ifade ettiğini hatırlıyorum. İyi bir dinleyici idi. Laf arasına da girdiğini ise hatırlamıyorum, bilgiçlik yapmadığı da hafızamda kalanlardan.

Mehmet Akif İnan Bey’in bütün bu güzel hallerini dizayn eden bir manevi antrenörü olduğunu sonradan öğrendim. Nasıl ki Fatih’i Fatih yapan Akşemseddin varsa, Kanuni’yi Yahya Efendi gibi Allah dostları pişirmişse; Mehmet Akif İnan Bey’in de böyle gökyüzündeki tanınan yıldızların aydınlandığı güneşlerden, Hoca Ali Efendi’den feyzlendiğini öğrendik.

Ruhu şad, mekânı cennet olsun. Rabbimden rahmet diliyorum.

Tüm sevdiklerimizle beraber cennetinde buluşuruz.

Mehmet Akif İNAN
“Şahsiyeti, Hürriyeti, Sendikacılığı”

Bilal COŞKUN

Mehmet Akif İNAN

“Şahsiyeti, hürriyeti, sendikacılığı”

Bilal COŞKUN

Şair

Mehmet Akif İnan, her gece Mescidi Aksa'yı düşünde gören bir sevdalı ve her gündüz Mescidi Aksa'ya hasret çeken bir aşık olduğu kadar da batının sırtına saplanmış paslı bıçağının ızdırabını çeken ve kurtuluş gayretinin azami derecede çabasını gösteren bir cengaverdi.

Mustarip bir gönül sahibiydi. Ancak, münferit azabını millete açarak maşerî vicdanı uyandırmanın ümidiyle yaşıyordu. Münferit vicdanı maşerî vicdan aleviyle tutuşturmanın meşalesi ile millet yolunun yılmaz takipçisiydi

Bunun içindir ki “bir millet uyanıyor” ümidiyle haykıran şairlere şiirleriyle “amin” duasıyla ortak oluyor, şiirler yazarak gençlere ufuk açıyor, yol gösteriyordu. Kendi dilince “Toplu vurdukça yürekler onu top sindiremez” diyordu ve inanıyordu.

Bir bakıma uyuyan milleti uyandırmak için insanlara “sur”un sesini duyurmanın ve insanları uyandırmanın öncülüğünü üstlenmişti.

Bir elin ataletini görüyor iki elden çıkacak sedanın hasretini çekiyordu. Elleri özlüyor, gönülleri özlüyor, beyinleri özlüyordu.

Akif İnan bir yiğit olduğu kadar da bir gönül ve tevazu insanıydı. Tunus Caddesi’ndeki Hak-İş Sendikası’nın mütevazı salonunda başladığı sendika kurma faaliyetlerinde gösterdiği gayret ve samimiyet unutulmayacak bir fedakârlıktır. Ümit ve zafer gıdasının yanında ikram edilen ekmek arası peynir takdiminin hiç bir değeri yoktu. Her şeye rağmen, bir kaç samimi arkadaşımızı, taşıdığı ümit ve zaferle beslemeye ve gayretimizi bir komutan inanmışlığıyla bilemeye çalışıyor, ufkumuzu aydınlatıyor, yolumuzu açıyor, cihanşümül haritamızın çizimini yapıyordu.

Eğitim-Bir-Sen’in kurulmasından sonra, Akif İnan Bey’in yüzündeki çocuksu mutluluğu ve yiğit zafer duygusunu unutamam.

Bir süre sonra Memur-Sen’in kuruluşuyla komutan bütün mevzileri tamamlamış olmanın gururuyla, il il, ilçe ilçe dolaşmanın Evliya Çelebi’siydi sanki. Durmaz usanmaz, yılmaz yıkılmaz seyyahıydı. Her ilde üç-beş çilekeş dostumuzla teşkilatları kurdu, geliştirdi. Bütün imkânsızlıkların sonunda, ümitle beslenen, samimiyetle sulanan teşkilat, bugün milyona dayanan üye sayısı ile Türkiye’nin en büyük sendikası olmuştur.

Akif İnan’ın iman ve gayretine şükranlarımızı sunuyor, bizim de bu kutlu yolda naçiz gayretlerimizin hakkını helal ederek bütün emeği geçenleri kutluyoruz.

Akif inanın samimi bir gönül adamı olduğuna işaret eden şu anımı da paylaşmak isterim:

Milli Gazete Ankara Bürosunun Fevzi Çakmak Sokak’ta olduğu yıllardaydı. Her cumartesi edip-üdeba orada bir araya gelinir güzel bir sohbet havası teneffüs edilirdi. Ancak toplantıya geç kalan dostumuz, arkadaşlara ikram için basit nevaleler alırdı. Bir gün ben de geç kalmıştım. Kumrular Sokak başına gelince baktım ki Akif abi sokak başında büro kapısını tarassut ediyor. Merakla bekledim. Bir süre sonra Akif abi geç kaldığına karar vermiş olacak ki, yürüdü bakkala

girdi, ikram malzemelerini almaya başladı. Anladım ki Akif abi ar-kadaşlarımıza ikramda bulunacak ancak bunu güzel ve samimi bir sebebe bağlıyor. Akif abi bir edebiyatçı idi. Edebice hüsn-i talil (güzel sebep bulma) yapıyordu. Ben yanaştım “Abi en çok geride kalan bendim” dedim. Tebessümle “kardeş beraber taşıyarak ortak olalım” dedi.

Şahsiyeti edip, sözleri edebi idi. Bir kış günü akşamı uyandırılmış olmaktan rahatsız olmuş gibi, yine Mescidi Aksa’yı düşünde görme uykusuna devam etmek üzere bizimle helalleşerek aramızdan ayrıldı.

Ben de arkasından hissettiğim hicran, acı ve ağıt dolu geride kalmışlık hissiyatımı Mehmet Akif İnan’ın aziz ruhuna mütevacı “Mersiye”mi takdim etmekle müteselli oluyorum.

Akif İnan, düşün mutlu, zafer’in kutlu olsun ebediyyen!..

MERSİYE

“Mehmet Âkif İnan’ın aziz ruhuna”

Başın eğilsin çınar, saatin dursun zaman
Saygıda kusur etme, geliyor Âkif İnan.

Bütün mezar taşları ihtiramla ayakta
Gelen son misâfire bütün serviler hayran.

Mehtap hayali kurma, meyletme yıldızlara
Bir dolunay gönderdik semanıza kabristan...

Şiirin dağlarına sığmayan arslan iken
İlâhi takdire bak; Urfâda kabre mihman!

Sözü aynadan parlak, şîri kılıçtan keskin
Sonsuzu seçip gitti, dar geldi O’na meydan.

Çınarın bir yaprağı daha düştü bu akşam
Biri daha göç etti “Yedi güzel adam”dan...

Dünya boş, biz nankördük, kıymetini bilemedik
Onun için “Gel!” dendi O’na dâr-ı bekâdan.

Kalemi öksüz kaldı, kâğıtlar boynu bükük
Kürsüler sessiz, eyvah, yetim oldu şâîrân!..

Sen Mescid-i Aksa'yı düşünde görme ey dost ,
Biz hâlâ uykudayız, O şimdi sana mekân!..

Makam-ı İbrahim'e buyur ettiler seni
Bir mutlu diyar oldu bugün Urfa ve Harran.

Eyüp Mağarası'na mahya oldu şiirin
Teşrifinle şerefyâb oldu bütün gazelhan.

Sendeki bu yarayı anlamadı tabibler
Ya bizdeki hasreti bulunur mu anlayan?!..

Eyvah, bizim gönlümüz derd-i firâka düştü
Varlığı Bilge Kağan, sonu muhteşem sultan!..

Şimdi kimler coşturur yanan yüreğimizi
Ey şiir cihangiri, cana can katan cânân?!..

Seninle ufukları keşfe gayret ederdik
Bilirdik ki sana da önder Aliyyul Merdan.

Şimdi öksüz iklim-i şiirin evlâtları
Ağlıyor, boynu bükük, yetimdir ehl-i yârân!..

Ne için bu acele, bu akşam yolculuğu?
Mahşer refik olurdu ve “Dört inanmış insan”!

Madem bu ayrılığa çare yok elimizde
Duamız bu: Makâmın olsun orda gülistan.

Tutsun iki elinden mübarek elleriyle
Seni komşu eylesin serdâr-ı peygamberân...

Burda utandırmadı, orda utandırmasın
Rahmetiyle hükmetisana sana Halık-ı Yezdan!..

**Akif İNAN:
Sendikacı mı?**

Necip EVLİCE

Akif İNAN: Sendikacı mı?

Necip EVLİCE

Yayıncı-Yazar

Akif İnan'ı şahsen ilk kez nerede tanıdığımı hatırlamamakla beraber, asıl tanışıklığım Edebiyat ve Maveria dergilerindeki yazıları ve o dönemde, 1978-1980 arasında, Edebiyat Dergisi Yayınları'ndan çıkmış olan "Hicret" adlı şiir kitabı ve "Edebiyat ve Medeniyet Üzerine" adlı düşünce ve kültür kitabı aracılığıyla olmuştu. Dolayısıyla, Akif İnan, benim için öncelikle bir şair ve düşünce adamıydı.

Fakat daha lise yıllarımda kitaplarını okuyarak tanıdım onu. 1979 yılında, liseyi bitirip de Ankara'ya, DTCF'ye okumaya geldikten sonraki yıllarda da birçok yerde karşılaştık ve şahsen tanıştık. Biz, Nuri Pakdil'le birlikte Edebiyat Dergisini çıkarırken; Akif İnan, Rasim Özdenören, Cahit Zarifoğlu, Erdem Beyazıt ve Alaeddin Özdenören gibi isimler Maveria dergisini çıkarıyorlardı. Aynı şeyleri yapmamız nedeniyle yolumuz sık sık keşişiyordu.

Her karşılaşmamızda mutlaka Nuri ağabeyi sorar, anlattıklarımı uzun uzun dinler ve sorular sorarak daha çok bilgi alırdı. O yıllar Nuri ağabeyle görüşmüyorduk. Zaman zaman niye görüşmediklerini sorduğumda da, bir cevapları da yoktu doğrusu. Bu görüşmeme hali, Akif İnan ölünceye kadar sürdü.

Mütevazi bir dostluğumuz vardı Akif ağabeyle. Uşak'ta öğretmenlik yaptığı dönemden kayınpederle de dostlukları olmuştu. Sanat-edebiyat alanının yanı sıra, bir de böyle bir tanışıklığımız vardı. Kayınpeder, zaman zaman Ankara'ya gelir ve yapmak istediği şeyleri Akif ağabeye danışır. O da, esprili üslubuyla cevaplar verir, açıklamalar yapardı: "Senin nene gerek belediye meclis üyeliği Orhan Can. Sen kendi işine bak. O işler sana göre değil." demişti bir keresinde. Kayınpeder de, gerçekten bu sözü dinlemiş ve aday olmamıştı. Bu vesilelerle, onu evimizde ağırladığımız da çok olmuştur.

Aradan yıllar geçti ve ben 1990 yılı sonlarında memuriyeti bırakıp özel sektörde ajans ve matbaacılık yapmaya başladım. Karınca kararınca çalışıp, ayakta durma mücadelesi veriyorduk. Sık sık görüşüyorduk ama biz onun bir okuyucusu, bir öğrencisi, o da bizim bir ağabeyimiz pozisyonundaydı.

İşte, Sendikacı Akif İnan'la bu dönemde, sendika kurma çalışmaları sırasında daha farklı bir boyutta ilişkilerimiz oldu. 1991 yılı sonuydu, 1992 başı mıydı, tam kestiremiyorum ama soğuk bir kış günüydü. Telefon etti ve beni Adem Yavuz sokaktaki bir büroya çağırdı. "Sevgilim! Acele gel, acil görüşmemiz gerekiyor." dedi. "Sevgilim" diye hitap ederdi.

Verilen adrese gittiğimde Metin Selçuk, sanıyorum aralarında Yunus Hoca'nın da olduğu (diğerlerinin adını hatırlamıyorum) birkaç kişiyle birlikte konuyu anlattı: "Biz bir sendika kuruyoruz. Şu anda bunun herhangi bir dayanağı, altyapısı, yasası söz konusu değil. Ama ilerde memur sendikası yasası çıkacak ve bütün memurlar sendikali olacak. Ama biz, şimdiden hazırlıklara başlıyoruz. Öncelikle

logomuz çizilecek, sonra bültenimiz tasarlanıp basılacak, daha sonra da kurumsal kimliğimiz hazırlanacak.” dedi kısaca.

Kendisinin Kayınpedere dediği gibi, ben de: “Akif ağabey, sendikacılık senin neyine? Sen yazılarını şiirlerini yaz ve bizi onlardan mahrum etme. Sendikacılığı elbet bir yapan bulunur ama senin gibi şair bulunmaz.” dedim. Güldü ama beni pek dinleyecek gibi değildi. Kafasına koymuştu.

Küçük bir firmaydık. Önce biz bir kaç logo çizip götürdük. “Bunlar çok güzel logolar ama benim kafamdaki ile hiç alakası yok.” Ben de dedim ki “Siz hiçbir şey anlatmadınız ki bize. Ne istediğinizi söylemediniz. Bize bıraktınız. Bizden de bu kadar.” dedim. “O zaman söylüyorum.” dedi: “Logoda mutlaka meşale olacak, kitap olacak, rahle olacak, zeytin yaprakları olacak.” Dedim ki, bunun hepsi bir logoya girdiği zaman acayip bir şey çıkar ortaya. “Çıksın” dedi, “Ben bunları istiyorum, bunların hepsi olacak.” dedi ve kestirip attı.

Nitekim Eğitim-Bir-Sen’in bugün kullanılan logosu o logodur. Akif İnan’ın isteklerinden hareketle, onun istediği doğrultuda, bizim çalışmalarımız sonucunda ortaya çıktı ve kullanılmaya başlandı.

Logoya karar verdikten hemen sonra “Şimdi de ilk bültenimizi çıkartacağız. Yazıları hazırlıyorum. Çok kısa sürede çıkarmamız gerekiyor, çok fazla yere dağıtmamız gerekiyor. Bunu hemen yapalım.” dedi. Arkasından da ekledi: “Ama bir özel durumumuz var. Bizim hiç paramız yok.” Ben de dedim ki: “Ağabey, işin ilginç yanı, bizim de hiç paramız yok. Daha yeniyiz. Nasıl yapabiliriz, bilmiyorum. Bu işi yapabilecek, bizim camiaya yakın çok daha büyük matbaalar var. Onlarla da görüşseniz.” Dedi ki: “Onlar bizim bağımızın meyvesi değil. Onlar olgunlaşmış meyveler. Sen daha bizim bağımızın korugusun. Biz bunu seninle yapacağız. Sen yapacaksın.”

Mecburen işe giriştik. Tereddüt ettiğimi görünce, “Merak etme, herhangi bir borç kalırsa maaşımdan keserek ben sana ödemelerini yapar bitiririm.” dedi. “Bir maaşımız var en azından.” dedi.

Böylelikle, Eğitim-Bir-Sen'in ilk logosunu da, ilk bültenini de birlikte yaptık Akif İnan'la. 100 bine yakın basılmıştı zannediyorum bu ilk bülten. Sendika, kuruluş tanıtımlarını o bültenle yapmıştı. Hatırlıyorum, sendika konusuna verdiğim "Akif ağabey, sendikacılık senin neyine? Sen yazılarını şiirlerini yaz." tepkisine Akif Ağabey, şöyle cevap vermişti: "Öyle deme sevgilim, bunu biz yapmazsak birileri yapacak. Mutlaka yapılacak. Memur sendikacılığı bu ülkede mutlaka olacak. Yasası da çıkacak ve bir anlamı olacak yakın gelecekte. Memurlar bu ülkede işçilerden daha belirleyicidir. Onun için bizim bunu yapmamız gerekir. Şu anda tam zamanındayız. Geç kalırsak bizden önce başkaları yapacak." demişti.

Bu öngörüsü doğrudu ve onun için Memur-Sen büyük bir memurlar sendikası, büyük konfederasyon oldu. Eğer o gün Akif İnan, bu memur sendikacılığını başlatmamış olsaydı, belki gerçekten de ikinci, üçüncü planda bir sendikamız ancak olabilirdi. Mevcut durum, Akif İnan'ın çok haklı ve ileri görüşlü olduğunu gösteriyor.

Sendikal faaliyetler sırasında sık sık buluşuyorduk. Buluşmalarımızda sürekli Nuri ağabeyi ve Edebiyat'ı konuşurduk. Onunla olan anılarını anlatırdı. Çünkü görüşemiyorlardı. Daha doğrusu, 70'li yıllardan beri bir araya gelmeleri mümkün olmamıştı. Bir çok insan da aynı durumdaydı. Edebiyat çıkmıyordu ama ben görüşüyordum Nuri ağabeyle. Sürekli Edebiyat'ın ilk çıkış zamanlarını, gençliklerinde birlikte yaptıkları şeyleri, yaşadıkları maceraları anlatır ve gülerdi. Zevkle anlatırdı, mutluluk içerisinde anlatırdı. Yani, bir araya geldiğimizdeki konularımız sendikacılıktan daha çok Edebiyat ve Nuri Pakdil olurdu.

Akif İnan, babacan ve karşısındaki insanın halini anlayan biriydi. Yaklaşabiliyordu insanlara. Benim tanıdığım kadarıyla herkesle iletişim kurabilen, herkesle bir şeyleri paylaşabilen bir insandı. Bu özellik önemli bir özelliktir. Yani Akif İnan, çok yönlü bir insandı.

Akif İnan'ın edebiyatçı tarafı mı, sendikacı tarafı mı önemlidir diye sorulsa, tereddütsüz edebiyat tarafı ön plandadır derim. Şairliği ön plandadır. Sanat adamı olması ön plandadır. Ama sendikacılığı da

hakıyla yapmıştır. Başlangıcından konfederasyon oluncaya kadar ilişkilerimiz sürdü. Ama daha sonraki dönemde, görüşmelerimiz giderek azaldı.

Akif İnan hiçbir zaman yılmadı sendikacılık yapmaktan. Birileri işçiler üzerinden etki unsuru olurken, biz de memurlar üzerinden yapmalıyız bunu, derdi. Bu ülkede memurlar önemlidir ve bu sendikalaşma bizim fikirlerimi düşüncelerimizi yaymamız için bir platform olur, olmalıdır tezinden hareket ediyordu. Bana bunları net olarak söylemişti. Çok uzun sürmeyecek 3-5 yıl içerisinde çok önemli bir potansiyel yakalayacak memur sendikacılığı demişti.

Gerçekten öyle oldu. Ölmeden bunların çoğunu gördü zaten, çok da mücadele verdi. Kızılay'daki hak arama eylemlerini ve polislerin sıkı tazyikli sulara maruz kaldığı görüntüleri hiç unutmam, hala hatırlarım. Kızılay Meydanında, en önde durup tazyikli suyun karşısında barikat kurup durdukları görüntüleri televizyonda görmüştüm. Sonra gazetelerde fotoğraflarını gördüm. Bizzat giderek gördüğümü de çok iyi hatırlıyorum.

İnsanlı organizasyonlar kolay yapılan bir şey değil. Çalışkan ve iddialı bir adamdı Akif İnan. Mücadelesini verdi ve hedeflediği şeye ulaştı. Yani hiçbir şey kolay olmuyor Türkiye'de. Yapmak istediğiniz ve başarmak istediğiniz şeyi birileri ile yapmanız gerekiyor. Tek başınıza bazı şeyleri başaramayabilirsiniz ama birileri ile bir güç birliği içerisinde zor şeyleri yapabiliyorsunuz. Risk aldığınızda, öne çıktığınızda, bazı durumları kendi lehinize çevirme imkanınız olabilir. Akif İnan'ın da yaptığı buydu. İnsanlarla, taraflarla bir araya gelip bir şey yapmak ve bunu organizasyonda önemli bir rol üstlenmek. O rolü üstlendi ve rolünü iyi oynadı.

Akif İnan'ın ölümünden yıllar sonra, Urfâda mezarını ziyaret ettiğimizde, Nuri ağabeyin gözyaşları sel olup akmıştı adeta. Ve bir soru sormuştu: "Yahu İdris Hamza, biz Akif'le neden ölmeden önce vedalaşamadık?" Ondandıktan sonra da, hiç kimseyle konuşmamazlık, küs-

lük etmedi Nuri Pakdil. Kapısını ve kalbini, gece ve gündüz, herkese açık tuttu. Hala da öyledir.

Belki de kader tarafı vardı bu durumun. Öyle olması gerekiyordu. Öyle olmuştu. Bu insanların bu topraklara ayrı ayrı ektiği tohumlar gerçekten gür biçimde yeşerdi ve her alanda bütün engellemelere, bütün baskılara, bütün zorlamalara rağmen meyve verdi. Vermeye de devam ediyor. Sendikacılıktaki başarı da bunlardan biridir. Bunun için bu insanlara ne kadar minnet duysak, ne kadar saygı duysak, ne kadar sevgi göstersek azdır.

**Mehmet Akif İNAN Hocamın
Sendikal Hareket Metodu**

İsmail TEZER

Mehmet Akif İNAN Hocamın Sendikal Hareket Metodu

İsmail TEZER

Mehmet Akif İnan'ın Özel Kalem Müdürü

Mehmet Akif İnan Hocam ile 1988 yılında öğrencilik yıllarında başlayan tanışıklığımız, 1994-2000 yılları arasında Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen çalışmalarında, hem danışmanı hem özel kalemi olarak en yakınında bulunma onuruyla, kendisinin sendikal çalışmalarını ve metodolojisini gözlemleme fırsatını vermiştir.

Eğitim-Bir-Sen ile Tanışmam

1992 yılında Tenha Sözler şiir kitabını okuduğumda kendisi ile İslam Dergisi adına bir röportaj yapmak istemiştim. Röportajı kabul ettiğinde de çok sevinmişim. Sorularım daha çok şiir, edebiyat ve son kitabı Tenha Sözler üzerine olacaktı. Fakat sendikal çalışmalara adım attığına da öğrenmişim. 1970'li yıllarda birkaç yıl Türk Taşıt İşverenleri Sendikasında eğitim uzmanı olarak da çalıştığını biliyor-

dum. Ama artık farklı bir kulvarda, memurların sendikalaşması mücadelesine adanmış kendisini. 1992 yılına gelindiğinde her ne kadar ILO Sözleşmelerinde sendikal haklar memurlara tanınmış bulunsa da ülkemizde mevzuat olarak ve idareler ile mahkemeler önünde memurların sendikalaşması kabul edilmiyordu.

Bu bilgileri derleyerek Eğitim-Bir-Sen'in (1992 yılında sendikanın kısa adı Eğitim-Bir'di.) ilk çalışma yeri olan HAK-İŞ Konfederasyonu'nun ikinci katında kendisine tahsis edilmiş yere gitmiştim.

Röportajımızda kendisine sorularımı yönelttim, çok verimli bir konuşma gerçekleştirdik, Eğitim-Bir-Sen'den de birkaç paragraf bahsettik. Bir mücadelenin ilk döneminde gözlerindeki parıltıyı hissettim. Bu röportaj yıllar sonra Eğitim-Bir-Sen tarafından basımı gerçekleştirilen röportajları ve konuşmaları ile ilgili kitaplarının arasına alınmıştır.

Toplu Sözleşme ve Grev Hakkı Olan Sendika Yasası İstiyor

Mehmet Akif İnan Hocam, kamu çalışanlarının haklarını sonuna kadar alması gerektiğini beyan ederdi bütün konuşmalarında. Bunun için de mutlaka toplu sözleşmeli ve grev hakkı olan bir sendikal çalışma ve bunun hukuki zemini olan yasa için çabalamıştır. İşçi hareketine tanınmış bulunan bu iki hakkın memurlara verilmesi gerektiğini, bu hakların olmadığı sendikal çalışmanın uzun ömürlü olamayacağını belirtirdi açıklamalarında.

Milli Eğitim Bakanı mı yoksa Sendika/Konfederasyon Başkanı mı olmak istersiniz diye sorulduğunda, tereddütsüz Sendika Başkanı diye cevap verir gerekçesi olarak da toplu sözleşme masasında memurların hakkını almak istediğini söylerdi.

Kendisi yaşarken göremedi ama Memur-Sen ve bağlı sendikaların bayrağını taşıyanlar, toplu sözleşmeli sendikal hakkı elde ettiler ve ülke tarihinde ilk kez toplu sözleşme imzalayan sendikalar ve Konfederasyon oldular. İnanmaktayım ki bu hak grev hakkının elde edilmesiyle de taçlanacaktır.

Çalışmada Geri Kalınmasını Kabul Etmiyor

Mehmet Akif İnan Hocam, memur sendikalarının yarışa aynı zamanda başlamasından dolayı sendikal çalışmada geri kalınmaması gerektiğini düşünüyor ve söylüyordu. Bu nedenle aynı zamanda koşuya başlanacak olması nedeniyle hazırlıklı olunması gerektiğini bütün çalışma arkadaşlarına tembihliyor, bu çalışmada geri kalınmasının bizler için bir vebal olacağını, bunu gelecek nesillere anlatabileceğimizi de belirtiyordu.

Bununla birlikte Memur-Sen'e bağlı sendika başkanlarına verdiği "bütün sendikalar maddi ve manevi olarak her şekilde birbirlerini destekleyecekler, bir bina tutulmuş ise bütün sendikalar bu imkandan yararlanacak, ayırımız gayrımız olmayacaktır" talimatı hala hafızamda tazeliğini korumaktadır.

Memur-Sen'in Kuruluş Çalışmaları

1995 yılı başında Akif İnan Hocam daha geniş ve zorlu bir sendikal mücadelenin çalışması içerisine girmişti. Kendi sendikal düşüncesine yakın bazı sendikalar vardı. Bunlar daha önce İstanbul'da kurulmuş olan Birlik Haber-Sen, Bem-Bir-Sen ve Sağlık-Bir-Sen olmak üzere Ankara'da kurulmasına öncülük ettiği Sağlık-Sen, Din-Gör-Sen, Enerji-Bir-Sen, Tok-Gıda-Sen, Bayındır Memur-Sen, Öz-Büro-Sen ve Kamu Büro-Sen'di.

Özellikle Ankara'da kurulması yönünde öncülük ettiği sendikaların oluşumu 1995 yılının ilk yarısında gerçekleşmiştir. Bu sendikaların ana tüzüklerinin ve yönetim kurullarının oluşturulması yönünde kendisi çalışmıştır. Ben de kendisine Nurettin Sezen hocamla birlikte hukuki yönden destek olmaya gayret etmişimdir.

Sendikaların kurulması da öyle kolay olmamıştır. Bu hususta sendikaları kuracak arkadaşlarla bir araya gelmiş, onları ikna etmeye çalışmıştır.

Bu dönemde Ankara'da Hamdi Saylam, Fatih Uğurlu, Sait İnan, Ahmet Aksu, Mevlüt Doğan, İstanbul'da ise Hüsamettin Şanal, Muzaffer Kale ve İsmail Kılıoğlu sürekli irtibat halinde olunan kişilerdi.

Memur-Sen Adının Doğması

1995 yılının ilk yarısında Ankara'da kurulan sendikalar ve İstanbul'da kurulmuş bulunan sendikalar ile birlikte, artık bir bütün halinde ve konfederasyon olarak hareket etmek gerekiyordu. Bunun için bu sendikaların yönetim kurulları ile bir araya gelindi. Öncelikle bir tüzük hazırlanması gerekiyordu. Bu konuda ben ve Nurettin Sezen birlikte çalışmalar gerçekleştirdik. Ortaya bir ana tüzük çıktı fakat Konfederasyonun adı konulması birkaç hafta aldı. Sendikalar-dan farklı isimler çıkıyordu.

Ama Akif İnan hocam bunların hiçbirisini beğenmiyordu. Bir akşam sendikada baş başa otururken, "Bu sendikaları oluşturacaklar memurlardır, o zaman ismini 'Memur Sendikaları Konfederasyonu' yapalım kısa ismi de 'Memur-Sen' olsun" demiş, ertesi gün sendika yönetim kurulları bu ismi duyunca Akif Hocamın önerisi olduğundan itiraz etmemişlerdir. Ana tüzük oluşmuş, isim belirlenmişti fakat konfederasyonun amblemi yoktu onu da yine Hocam belirledi. Aslında bugünkü ambleme yakındı: Zeytin dalları arasında dünya ve içinde Türkiye.

Bütün bu çalışmalar sonrasında sendikalar, yönetimlerinden isimler bildirerek kurucular kurulu oluşturulmuş ve Konfederasyonun ilk Genel Başkanlığına da Akif İnan Hocam seçilmişti. Bu yapı tamamlandıktan sonra Konfederasyonun belgelerinin Valiliğe teslimi gerekmektedir. Tabii ki yine karşımıza hukukilik sorunları çıkıyordu. Kuruluşla ilgili belgeleri Nurettin Sezen ile birlikte beraberce Valiliğe götürdüğümüzde bazı sorunlarla karşılaştık ama yine de 9 Haziran 1995 tarihinde belgeleri Ankara Valiliğine verdiğimiz için Memur-Sen resmen kurulmuş oldu.

Artık Hocam hem Eğitimciler Birliği Sendikası hem de Memur Sendikaları Konfederasyonu'nun Genel Başkanlığını üstlenmişti.

Sürekli Diri Olmak

Akif İnan Hocam, Memur-Sen hareketi içerisinde aynı hizmet kolunda yalnızca bir sendika olması gerektiğini, böylelikle gücün dağılmayacağını düşünüyordu.

Bu amaçla Ankara'da kurulu olan Din-Bir-Sen ile İstanbul'da Kurulu bulunan Din-Gör-Sen'in birleşmesi için rahmetli İsmail Karakaya ve rahmetli Ahmet Yıldız beylerle bir araya gelmiş ve bu iki sendikanın güç birliği yapmasını sağlayarak tek bir sendika altında bu hizmet kolunda olanların birleşmesini sağlamıştır.

Ankara'da kurulu olan Sağlık Sen ile İstanbul'da kurulu bulunan Sağlık-Bir-Sen'in birleşmesi gerektiğini de belirtmiş ve bu sendikalar da birleşmiştir.

Yine aynı şekilde Öz-Büro-Sen ile Kamu-Büro-Sen'in de tek çatı altında toplanması gerektiğini belirterek bu sendikaları da birleştirmiştir.

Diğer Sendika ve Konfederasyonlarla İlişkileri

1998 yılında Ankara'da işçi ve memur sendikalarının oluşturduğu Emek Platformu çalışmalar yapıyordu. Hak-İş, Türk-İş, Disk, Kesk, Kamusen ve Memur-Sen başta olmak üzere bir araya gelen yöneticiler "emek önceliğinde" olmak üzere birlikte hareket etme kararını almışlardı. 1999 yılında hükümet tarafından yapılması düşünülen Sosyal Güvenlik Reformu değişikliklerine Emek Platformu karşı çıkıyordu. Bunun için de birlikte toplantı ve mitingler düzenleniyordu. Bu mitingler, Ankara ve İstanbul başta olmak üzere ülkenin bütün şehirlerinde gerçekleştiriliyordu.

Akif İnan, Memur-Sen ve bağlı sendikaların bu eylemlere en üst seviyede destek vermesi gerektiğini söylüyordu. Ülke çapında yapılan mitinglerde Memur-Sen her türlü desteği vermiştir.

1999 yılı Haziran ayında Ankara ve Konya'da yapılan büyük mitinglere Akif İnan, sendika yöneticilerimiz ve Memur-Sen'e bağlı sendika üyeleri büyük katılımlar sağlamışlardır.

Uluslararası Başvurular

Sendikalarımızın ve Memur Sen'in uluslararası düzeydeki sendikalara üye olması hususunda Akif İnan Hocama öneri götürmüştük. Kendisinin de uygun bulması üzerine öncelikle Bem-Bir-Sen, kendi hizmet kolundaki uluslararası örgütlere üyelik başvurusunda bulunmuştu. Bu konuda sendikanın o dönemki Mevzuat Sekreteri Hamza Yanık Bey ile birlikte çalışmalar gerçekleştirdik. Yaptığımız çalışmalarda Türk-İş Dış İlişkiler Uzmanı Yıldırım Koç Bey'in desteklerini unutmamak gerekir. Kendileri her türlü evrak ve İngilizce metinler noktasında bize önemli yardımda bulunmuştu.

Memur-Sen ise Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (ETUC) için başvuruda bulunmuştu. Bununla ilgili başvuru metnini de Ahmet Aksu Bey hazırlamıştı. Cevabi yazıda ise üyelik aidatı, üye sayılarımız ve bize referans olacak Türkiye'den Sendika/Konfederasyon ismi istenmesi üzerine, Akif Hocam olayı dondurmuştu o tarihlere. Hastalığının başlangıç dönemlerinde olması nedeniyle, üyelik konusundaki çalışmaları o tarihlere tekrarlanmamıştı.

Memur-Sen'in İlk Mitingi

Memur-Sen'in tek başına düzenlediği ilk eylem, toplu sözleşmeli ve grev hakkını ihtiva eden sendikal hakların verilmesi talepli olarak 1998 yılında Ankara /Sıhhiye'de yoğun bir katılımı yapılmıştı. Benim bugün hatıramda kalan sayı 10 bine yakın katılım olduğudur. Ülkenin birçok şehrinden Memur-Sen ve bağlı sendikalarının yöneticileri ve üyeleri bu mitinge katılmışlardır. Akif Hocamın ve sendikalarımızın başkanlarının otobüsün üzerindeki duruşları halen aklımdadır.

Sendikal Hareketin Siyasi Duruşu

Akif İnan'ın elbette ki bir siyasi duruşu bulunmaktaydı. Bununla birlikte Mehmet Akif İnan Hocam, kurucusu olduğu Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen'in hiçbir siyasi partinin şemsiyesi altında bulunmadığını üzerine basa basa her daim söyleyegelmiştir.

Necmettin Erbakan, Muhsin Yazıcıoğlu, Hasan Celal Güzel ve dönemin CHP Genel Başkanı Deniz Baykal ziyaret edilmiş, çalışmaları ve önerilerimiz kapsamlı şekilde iletilmiştir.

Binbir Türlü Zahmetle Sendikal Çalışma

En önemli sıkıntı sendikal çalışmanın finansmanıydı. Çünkü aidat toplama durumu ve sistemi yoktu. Eğitim-Bir-Sen, (1999 Kongresine kadar kısa adı Eğitim Bir olarak kalacaktı.), illerde örgütlenmesini yapmaya çalışıyor, yeni kurulan diğer sendikaların illerdeki çalışmaları da bu sendikanın üzerinden yapılıyordu. Kamuda çalışan arkadaşlarımıza Akif Hocam şöyle bir formül geliştirmişti: Kendileri banka hesaplarına talimat verecek ve sendikaların açtırdıkları hesaplara bu talimat doğrultusunda aktarma yapılacaktı. Fakat bazı bankalar sendikalarınızın yasal bir durumu bulunmuyor gerekçesiyle bu işlemi de yapmaktan uzak duruyorlardı.

Bu arada Hak-İş ve Hak-İşe bağlı sendikaların maddi-manevi desteği unutulmamalıdır. Birçok etkinlik kendi salonlarında gerçekleştirilmiş, sendika üyelerimizin bu toplantılarda eğitimi sağlanmıştır.

Hak-İş camiasından, dönemin Hak-İş Genel Başkanı Salim Uslu'yu, Akif İnan'ın öğrencisi olan Hüseyin Tanrıverdi'yi, Settar Aslan'ı, Yusuf Engin'i ve Mahmut Arslan'ı unutmamak lazımdır. Öyle ki 1998 yılından vefatına kadar sendikal çalışmalarda kullandığı arabayı Hüseyin Tanrıverdi'nin Genel Başkanı olduğu Hizmet-İş Sendikası vermiş, zaman zaman arızalanan arabanın bakımlarını ve diğer harcamalarını da onlar üstlenmiştir.

Bu arada sendikalar Ankara'da Eğitim-Bir-Sen binasını kullanıyordu. Çünkü imkânlar sınırlıydı. 1996 yılında, bugün halen Eğitim-

Bir-Sen Ankara 1 Nolu Şubesi tarafından kullanılan ve Memur-Sen Ankara İl Başkanlığı'nın da bulunduğu Sıhhiye'deki Beyaz Saray Apartmanı'nın 8. katındaki daireye taşındık. Merkezi bir yerdi. Boydan boya bir tabela konulmuştu.

Bu çalışma tarzı iller bazında da aynıydı. Eğitim-Bir-Sen çalışmalarının yürütüldüğü dairelerde diğer bütün sendikalar çalışmalarını gerçekleştiriyordu.

Bu arada Memur-Sen ve bağlı sendikaların faaliyetlerinin de yapılması gerekliydi. Hiç unutmuyorum, 1996 yılı sonuna kadar sendikamızda bilgisayarımız yoktu. Yazılarımızı otomatik daktilo ile yazıyorduk.

Akif İnan hocam sendikalarının hepsinin meselesi ile uğraşmak durumundaydı. Çünkü o artık Konfederasyon Genel Başkanıydı.

DYP Genel Başkanı olan Tansu Çiller, Memur-Sen'i ziyaret edeceğini iletğinde kendisini nasıl ağırlayacağız, diye düşünmüştük. Çünkü malzemelerimiz yetersizdi. Bunun üzerine Hizmet-İş Sendikası'ndan iki adet güzel koltuk getirilmiş, birisinde Tansu Çiller birisinde de Akif İnan Hocam oturmuş ve böylece basının karşısına çıkılmıştı.

Sendikal çalışmalar devam ederken maddi sıkıntılarımız bir türlü bitmiyordu. Bunun aşmak için Akif İnan Hocam'da, 'Bir kitap hazırlayalım bunu da satar, hem genel merkez hem de şubelerimize gelir olur' düşüncesi vardı. Bunun üzerine başta Niyazi Yavuz ve Nurettin Sezen'in olduğu 5-6 kişilik bir heyet tarafından hazırlanan "Öğretmenin El Kitabı"nın basımı gerçekleştirildi. Ülke çapına dağıtımını da ben takip ediyordum. Kitap 2000 yılına kadar 3 baskı gerçekleştirdi ve 37.500 adet dağıtımını gerçekleştirdi.

Kitap hem tanıtımı da sağlıyordu. Özellikle 24 Kasım Öğretmenler Gününde bazı belediyeler yaptıkları etkinliklerde bu kitabı alıp öğretmenlere hediye olarak dağıtıyor, böylelikle çalışmalarımıza destek oluyorlardı.

Kendi Parasını Harcamaktan Geri Kalmadı

Sendikal çalışmada para bulmakta zorlandığımız günlerdi. Akif İnan Hocamın maaş ve hesap kartı sürekli bende bulunuyordu. Herhangi bir harcama yapılması gerektiğinde bende bulunan maaş hesabından harcama yapıyordum. Vefat ettiğinde yaptığım hesaplamayı hatırlıyorum da maaşından ciddi miktarda sendikal çalışmalar için harcamalar yapılmıştı.

Her Ortamda ve Her Zamanda Sendika

1994 yılının Kasım ayında Karabük'te çok değer verdiğim arkadaşlarım Halk Eğitim Merkezinde bir konferans gerçekleştirmek istiyorlardı. Bunun için de Akif İnan ismini belirlemişler, benim de bu hususta kendilerine yardımcı olmamı talep etmişlerdi. Henüz sendikada çalışmaya başlamamıştım. Akif İnan hocamı ziyaret ettim, o zaman sendika Şehit Adem Yavuz Sokaktaki bürosuna taşınmıştı. Ben de sendikal çalışmalarını takip ettiğimden hem de konferans garantisini alabilmek için toplantının arkasından eğitimci arkadaşlarla bir organizasyon yapabileceğimi söyledim. Bundan memnun oldu.

Konferansa İstanbul'dan katılacaktı, yolculuğunu da bazı arkadaşlarımızın hatırlayacağı 66 plakalı Renault Broadway aracı ile yapıyordu. Kış biraz çetin başlamıştı. Karabük SEZA FM programın organizasyonu bütün Karabük halkına radyodan duyuruyordu. Fakat kar da yağıyordu. Karabük'te böyle kar yağıyorsa umarım Hocamız Bolu Dağı'nı geçer gelir, diye düşünüyorduk. Saat 18.00'de program başlayacaktı. İki saat olarak düşünülen program sonrasında radyonun salonunda eğitimcilerle bir araya gelecek, belki de sendikasının Karabük temsilciliğini kuracaktı. Saat 16.00 gibi kendisi radyodan bize ulaştı. Bolu Dağı geçit vermiyor, Düzce'den ileriye gidemiyoruz diyordu. Mecburen programı iptal ettik, radyodan bunun anonsları geçti. Ama yarın radyoda bir program gerçekleştirir bunu telafi ederiz diye konuştuk.

Ertesi gün kendisi geldi, dün için özür diledi. Radyoda kendisi ile edebiyat ve sendikal çalışmaları üzerine bir söyleşi yaptık. Soruları ben sordum kendisi cevaplandırdı.

Bu arada Karabük'e geç gelişi kendisinin Düzc'de sendikanın adımı- nı atmasını sağlamıştı. O gece kendisini konuk eden -ismini bugün bile hatırladığım- Fethi Bey sendikanın kuruluşu için bir avuç eği- timciyi bir araya getirmiş, çay sohbetinde sendikanın Düzce Temsil- ciliği oluşturulmuştu.

Karabük'te radyo programı sonrasında 30-40 kadar eğitimci bir ara- ya gelmiş Hocamı bekliyordu. Sendikal düşünce, amaç ve hedefle- rinden bahsettiği konuşması sonrası arkadaşlardan bir kurucu heyet oluşumu istedi ve hemen oracıkta Karabük Temsilciliği kurulmuştu.

28 Şubat Süreci Dik Duruş

Sendikal mücadele içerisindeki bir dönem elbette unutulmaz. 28 Şubat dönemi ve arkasından yaşananlar. 28 Şubat öncesinde sen- dikamız dolup taşarken, bu tarihten sonra insanlar yavaş yavaş sendikadan uzaklaşmaya başlamıştı. Özellikle Haziran 1997 tarihi sonrasında Memur-Sen ve bağlı sendikalara yakın olanlara baskı ve yıldırma politikaları hat safhadaydı.

Hiç unutmuyorum, Enerji-Bir-Sen Genel Başkanı Hamdi Saylam ve Genel Yönetim Kurulu Üyesi Abdullah Tombul başka illere gön- derilmek isteniyordu. Bunun arkasında da Türk Enerji-Sen bulu- nuyordu. Akif İnan Hocam bunun üzerine bu tür baskılardan uzak durulması gerektiğini içerir bir mektubu dönemin Kamu-Sen Genel Başkanı Resul Akay'a göndermiş, mektup sonrası sıkıntılarda azal- ma olmuştu.

Bir tek Ankara'da bu tür sorunlarla karşı karşıya kalınmamıştır. Ül- kenin dört bir yanından sorunlar çığ gibi geliyordu. Bazı arkadaşlar sendikal çalışmaları bıraktığını belirtiyor, bazıları da sendikal faali- yetlere ara vermemiz gerektiğini iletiyorlardı. Ama Akif İnan Ho- cam her türlü sıkıntı ve yokluğa karşı direnilmesini, bu dönemin de kısa sürede geçeceğini ve dik durulması gerektiğini belirtiyordu.

Bütün bunlara rağmen, Akif Hocamın yanında Eğitim-Bir-Sen'de Kamil Aydoğan, Kemal Yazıcı, Nurettin Sezen, Niyazi Yavuz, Besim Tataroğlu, Bilal Baldemir, Eyüp Çetinkaya; Bem-Bir-Sen'de Zübeyir Yetik, Nadir Adbay; Enerji Bir-Sen'de Hamdi Saylam, Abdullah Tonbul, Tok-Gıda-Sen'de Mevlüt Doğan; Birlik Haber-Sen'de Hüsаметin Şanal, Sait Yavuzkanat; Diyanet Sen'de Rahmetli Ahmet Yıldız; Sağlık Sen'de Ahmet Aksu, Kamu Büro Sen'de Fatih Uğurlu ve Sait İnan yine de sendikal çalışmalarına devam etmeye gayret ediyorlardı.

Mazlumların Yanında

28 Şubat sürecinde yaşanan soruşturmalar sonrasında birçok çalışmamıza destek veren Belediye Başkanı Şükrü Karatepe tutuklanmış ve Yahyalı Cezaevine konulmuştu. Mehmet Akif İnan Hocam, bunun üzerine yanına beni ve Rasim Özdenören Bey'i alarak ziyarete gitmiştik.

Orada birkaç saat kendisini ziyaret etmiştik. Şükrü Bey'in her türlü ihtiyaçlarının giderilmesi hususunda Kayseri Memur-Sen Başkanı ve sendika temsilcilerine gerekli talimatları verdiğini unutmuyorum.

Genel Kurullar

Akif İnan'la birlikte Eğitim-Bir-Sen'in 1995 ve 1999 yılında yapılan 2. ve 3. Genel Kurulları ile Memur-Sen'in 1995 ve 1999 yılında yapılan 1. ve 2. Genel Kurullarını hala hatırımdadır.

Bununla birlikte bağlı sendikaların genel kurullarına ve şube genel kurullarına da katılım sağlıyorduk.

1995 yılında Eğitim-Bir-Sen'in 2. Genel Kurulu DSİ Toplantı Salonunda gerçekleştirildi. Akif İnan hocamın hitabetini orada yeniden göndüm. Sendikal çalışmalar, hedefler ve beklentileri içeren muazam bir konuşma yaptı.

Fakat bu genel kurul öncesinde de sıkıntılarımız yine vardı. Sendikanın genel kurul evraklarını valilik kabul etmiyordu. Ama yine

de ben ve Nurettin Sezen hocam, birlikte belgeleri teslim etmiştik. Elbette ki seçim kurulundan kimse gelmiyordu ama biz kendi sandığımızı koyup seçimi gerçekleştiriyorduk.

Kongre çalışmalarımıza yine en büyük desteği Hak-İş ve bağlı sendikaları veriyordu. Bunun yanında Sağlık-İş Genel Başkanı Rahmetli Mustafa Başoğlu'nu da burada minnet ve şükranla anmak istiyorum. Hem salonu tahsis ederek hem de katılımcıların yemeğini karşılayarak sendikalarımızın genel kurullarını yapmasını temin ediyordu.

Özellikle 1999 yılında yapılan Memur Sen'in 2. Genel Kurulu çok önemlidir. Çünkü Akif İnan Hocam hastaydı. Genel Kurul 14 Kasım tarihinde Sağlık-İş Sendikasının salonunda gerçekleşti. Hocamın kongredeki hocamın bir veda ve vasiyet konuşmasıydı. Herkesin gözünden yaşlar dökülüyordu.

İdealler... Nereden nereye...

Bugün geriye dönüp baktığımda her türlü sıkıntılara ve her türlü yokluğa rağmen Memur-Sen ve bağlı sendikaları ülkemizin en önemli sivil toplum kuruluşları olmuşlardır.

Rahmetli Hocam, bir dergi bastırmak, bunu ülkenin en ücra köşesindeki memura ulaştırabilmek isterdi. Bu, kendi sağlığında mümkün olmadı. Bastırabildiği 5 adet 8'er sayfalık dergilerinin her birinin basım sayısı 5 binleri geçemedi. Ama bugün basılı ve görsel yayınlarla ülkenin her yerine ve köşesine ulaşılabilir, bağlı sendikalar uluslararası arenada işbirlikleri gerçekleştiriyor. Memur-Sen, dünyada ve ülkemizdeki bütün mazlumların ve haklarını arayanların yanında yer alıyor.

Sendikal hareketi bir erdemliler hareketi olarak gören Akif İnan Hocamın düşünceleri, söylemleri bugün onun gösterdiği yolda, doğru ve emin adımlarla ilerlemeye devam ediyor...

Bu vesile ile Memur Sen'in ve bağlı sendikalarının kuruluşundan bu güne kadar her türlü emeği geçen herkese sonsuz teşekkürlerimi ve minnetlerimi iletiyor, vefat ederlere ise Allah'tan rahmet diliyorum.

**Merhum Mehmet Akif İNAN'la
İlk Tanışmamız**

Latif RAMAZAN

Merhum Mehmet Akif İNAN'la
İlk Tanışmamız

Latif RAMAZAN

Hak-İş Özel Kalem Müdürü (1991-1997)

1992 yılı Şubat ayında Hak-İş Konfederasyonu'nda çalışırken, HAK-İŞ Konfederasyonu Başkanı Merhum Necati Çelik ve Genel Sekreter Salim Uslu bey, beni Necati Çelik beyin makamına çağırdılar. Daha önce sadece resimlerinden ve eserlerinden tanıdığım Merhum Mehmet Akif İnan hocamızla tanıştırdılar. Ve bana şu talimatı verdiler: “Akif Hocamızın başkanlığında Eğitim-Bir Sendikası adı altında yeni bir memur sendikası kurmaya karar verdik. Kuruluşla ilgili iş ve işlemler konusunda Akif Hocamıza yardımcı olmanı istiyoruz.” Ben de; “Emriniz olur efendim” dedim.

Eğitim-Bir-Sen Nasıl Kuruldu?

HAK-İŞ Genel Başkanımız Merhum Necati Çelik ve Genel Sekreterimiz Sayın Salim Uslu beylerin talimatı üzerine; Merhum Mehmet Akif İnan, Kurucu üyelerden Av. Nurettin Sezen ve Öğretmen Metin Selçuk beylerle birlikte Ankara Tunus Caddesinde bulunan HAK-İŞ Konfederasyonunun 1. katında kuruluşla ilgili evrakların hazırlanması için çalışmalara başladık. Yaklaşık 3 günlük yoğun bir çalışmadan sonra -son gün gece saat 01'e kadar çalıştık- tüm evrakları hazırlayarak Valiliğe teslim ettik. Ve 14 Şubat 1992 tarihinde Eğitim-Bir-Sen'in kuruluş işlemleri tamamlanmış oldu. Bu vesile ile Memur-Sen'in ilk tohumu, ilk harcı, ilk temel taşı yerine konmuş oldu. Şu anda Türkiye'nin en büyük sendikası ve konfederasyonunun kuruluşuna katkıda bulunmak şerefine nail olduğum için Rab-bime hamd-ü senalar ediyorum.

Ayrıca, kendilerine camia olarak minnet borcumuz olduğuna inandığım ve şahit olduğum iki önemli şahsiyetten bahsetmek istiyorum. Camiamızın kurulmasına ve bu camianın duayen lideri Mehmet Akif İnan ismine karar veren, fikir babalığını yapan ve camiamızın bugünkü durumuna gelmesinde maddi ve manevi destekleriyle büyük emeği olan bu iki önemli şahsiyet; Merhum Necati Çelik ve Sayın Salim Uslu'dur.

Bu iki önemli şahsiyetten birisi hakkın rahmetine kavuştu. Allah gani gani rahmet eylesin. Mekânı cennet olsun. Hayatta olan diğer önemli kişi Sayın Salim Uslu'nun camiamıza yaptıkları hizmetleri yakinen bilen ve şahit olan biri olarak söylüyorum; Salim Uslu beyin bu camiada çok büyük hakkı ve emeği var.

Eğitim-Bir-Sen İçin Zor Günlerin Başlangıcı

Eğitim-Bir-Sen 14 Şubat 1992 tarihi itibariyle kuruluşunu tamamladı. Henüz Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu olmadığı için Dernekler Kanunu'na göre iş ve işlemlerini yürütüyordu. Üye yapıyorsunuz ancak üye aidatı kesintisi yapılamıyor. Para toplanamı-

yor, para olmayınca hiçbir faaliyet yapılamıyor. Masrafları Yönetim Kurulu kendi ceplerinden karşılıyor ama nereye kadar. Hepsi devlet memuru olduğu için imkânları malum. Yönetim kurulundakilerin hiçbirinin sendikal geçmişleri olmadığı için sendikacılığı bilmiyor. Kuruculardan ve yönetimden sadece birkaç kişi zaman zaman uğrayıp gidiyor. Diğerleri ortada yok. En çok Av. Nurettin Sezen hocam yardımcı oluyor. Zaman zaman Metin Selçuk ve Yunus Solmaz'ı görüyorum. Birkaç hafta sonra onlar da gelmemeye başlıyor. Çünkü onlar da haklılar. Hepsinin işi, gücü var. Profesyonel sendikacı olmadıkları için işyerindeki işini bırakıp gelemiyorlar. Bir süre sonra Akif Hocam tamamen yalnız başına kalıyor. Kendisi de profesyonel olmadığı için bir süre sonra o da zaman ayıramaz oluyor. İşyerlerinde yönetim kurulunun veya temsilcilerin yaptıkları üye formları geliyor ancak, bunların kayıtlarını tutacak, işlemlerini tamamlayıp dağıtımlarını yapacak kimse yok. Tüzel kişilik olduğu için zaman zaman resmi yazılar geliyor, bunların zamanında cevaplandırılması gerekiyor. Karar defteri, üye kayıt defteri, işletme defteri vb. yasal defterlerin tutulması ve takibi gerekiyor.

Akif Hocam artık iyice bunalıyor ve HAK-İŞ Genel Başkanı Sayın Necati Çelik ve Genel Sekreter Sayın Salim Uslu'ya tekrar çıkıyor ve diyor ki: "Sizlerin öngörüsüyle, destek ve gayretiyle bu sendikayı kurduk, hepinizden Allah razı olsun. Ancak bu sendika nasıl ayakta duracak? Masraflarımızı kim karşılayacak? Günlük rutin yazışmalarımız, üye kayıt formlarının işlemleri vb. iş ve işlemleri yürütecek personelimiz yok. Personel alamıyoruz çünkü paramız yok. Bu konuda da yardım ve desteklerinizi bekliyorum." Bunun üzerine Sayın Necati Çelik makamına beni tekrar çağırıyorlar ve diyorlar ki: "Sendikadaki görevinin yanında Eğitim-Bir-Sen'in rutin işlerini de yürütmeni rica ediyoruz." Bu rica benim için emir niteliğinde olduğu için tereddütsüz kabul ediyorum. Ve yaklaşık iki yıl boyunca, HAK-İŞ'teki işlerimin yanında hiçbir karşılık beklemeden Eğitim-Bir-Sen'in tüm iş ve işlemlerini yalnız başıma yürüttüm. Camiamıza helali hoş olsun.

Eğitim-Bir-Sen Kendi Ayakları Üzerinde Durmaya Başlıyor

Eğitim-Bir-Sen kuruluşı yaklaşık iki yıl olmuştu. Bu iki yıllık sürede HAK-İş Konfederasyonu'nun maddi ve manevi destekleri, Merhum Akif Hocamın ve benim kişisel gayretlerimizle kör topal iki yıl idare edilmişti. İlk defa burada anlatacağım bir hususu sizlerle paylaşmak istiyorum. Bir öğle vakti HAK-İş Konfederasyonumuzun yemekhanesinde yemek yiyoruz. Yemekte; HAK-İş Genel Başkanı Merhum Necati Çelik, Genel Sekreter Salim Uslu, Eğitim-Bir-Sen Genel Başkanı Merhum M. Akif İnan ve ben varım. Sayın Salim Uslu karşısında bulunan Merhum M. Akif İnan'a bakarak; "Hocam, yaklaşık bir yıldır Eğitim-Bir-Sen'i birlikte belli bir aşamaya getirdik. Bundan sonra artık kendi ayaklarınızın üzerinde durmanız gerekiyor. Kiralık bir yer araştırın, bulun sizi oraya taşıyalım."

Akif Hocam büyük bir şaşkınlık içerisinde kaşığı masaya bıraktı, düşünceye daldı, belli bir süre konuşmadı. Belli ki böyle bir şeyi beklemiyordu. Uzun bir suskunluktan sonra; "Ama Salim Bey, biliyorsunuz bizim hiçbir gelirimiz yok. Kiramızı, elektrik, su, telefon paralarını, personel maaşı vs. hangi parayla nasıl karşılayacağız?" dedi. Salim Bey; "O konuları merak etme hocam, üye aidatlarını toplayana kadar bütün masraflarınızı biz karşılayacağız." diye cevaplayınca Akif Hocam derin bir oh çaktı, rahatlamıştı, arkaya yaslandı ve "Tamam o zaman Salim Bey dedi." Yemeklerimizi yerken konunun detayları konuşuldu ve Akif Hocam ikna olmuştu. Eğitim-Bir-Sen'in kurumsallaşması ve rüştünü ispatlaması için kendi ayakları üzerinde durması gerekiyordu. Merhum Necati Çelik ve Salim Uslu beylerin amacı da tam da buydu.

Memur-Sen Çatısı Altında Mehmet Akif İnan Hocamla Birlikte Çalışmalarımız

HAK-İş Konfederasyonunda çalışırken, HAK-İş Genel Başkanı Merhum Necati Çelik, 1996 yılında Merhum Necmettin Erbakan

başbakanlığında kurulan koalisyon hükümetinin Çalışma Bakanı oluyor. Çalışma Bakanlığına çok sayıda memur alımı başlıyor. Bu süreçte bazı HAK-İŞ çalışanları da memur oluyor ve Çalışma Bakanlığına geçiyor. Bendeniz de aynı yıl Ankara Altındağ Belediyesi'nin açtığı sınavı kazanarak devlet memuru olarak görevime başlıyorum. Memurluğa başlar başlamaz, geçmişten gelen teşkilatçı yapımız ve sendikal bilincimizle 1997 yılında Bem-Bir-Sen Altındağ Şube Başkanlığını kurduk. 1997-1999 yılları arasında Şube Yönetim Kurulu Üyesi, 1999-2000 yılları arasında Altındağ Şube Başkanı, 2001 yılında çıkan 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikalar Kanunu yürürlüğe girdikten sonra kurduğumuz Ankara 1 Nolu Şube Başkanlığını da 2001-2004 yılları arasında yürüttüm. HAK-İŞ Konfederasyonundaki çalışmalarımızdan sonra, 1997-2000 yılları arasında Memur-Sen çatısı altında birlikte birçok ortak faaliyette bulunduk.

Özellikle hepimizin şahit olduğu 28 Şubat 1997 tarihinde başlayan 28 Şubat Sürecinin ardından 17 Ağustos 1999 Büyük Adapazarı ve Gölçük Depremi ile zamanın Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in Bakanlar Kurulu Toplantısında zamanın Başbakan Bülent Ecevit'e fırlattığı Anayasa Kitapçığı ve sonrası süreçlerinde, Türkiye büyük bir ekonomik krize giriyor. Enflasyon % 60-70'lere, gecelik enflasyon ve repo faizleri % 300'lere çıkıyor. Onlarca banka batıyor. Büyük firmalar birer birer iflas etmeye başlıyor. Küçük esnaf- lar siftahsız dükkân kapatıyor. Binlerce esnaf kapısına kilit vuruyor. Başbakan ve Bakanlar üç kuruş kredi almak için İMF'nin kapısında nöbet tutuyor. Alınan bu para memur maaşlarına bile yetmiyor. Depremzedeler için yapılan yardımlardan takviye yaparak memur maaşları ödenebiliyor. Belediyelerdeki memurlar maaş da alamıyor. Birçok belediye, çalışanına aylarca maaş veremediği için sadece günlük gıda ihtiyaçlarını karşılamak üzere gıda yardımıyla yetiniyor. İşte böyle bir süreçte memurların haklarını korumak üzere sendikacılık yapmaya gayret ediyoruz. Haftada en az bir, bazen iki kez basın açıklaması, miting veya iş bırakma eylemleri yapıyoruz. Henüz Kamu

Görevlileri Sendikaları Kanunu çıkmadığı için yaptığımız bu eylemlerin hepsi de kanunsuz eylemler. Zaman zaman emniyete çağrılarak, yaptığımız bu eylemlerin (özellikle iş bırakma ve mitingler) kanun dışı eylemler olduğu, dolayısıyla suç teşkil ettiği hususlarında uyarıyoruz. Bazen işverenlerimiz hakkımızda tutanaklar tutuyor, soruşturmalar açıyor. Para yok, maaş yok, bırakın maaşı, huzur hakkını; tüm masrafları cebimizden karşılıyoruz. M. Akif Hocam ve biz, işte böyle olumsuzlukların ve huzursuzlukların yoğun olduğu bir ortamda ve maddi imkânsızlıklar içinde sendikacılık yaptık.

“Mezarda Emeklilik ve Sefalet Ücretine Hayır”.

Mitingine Dair Bir Anı

Akif Hocamızla ilgili bir anımı daha sizlerle paylaşmak istiyorum. 1999 yılında HAK-İŞ, TÜRK-İŞ, DİSK, MEMUR-SEN, KAMU-SEN, KESK gibi Konfederasyonların öncülüğünde kurulan değişik Sivil Toplum Örgütlerinin de desteklediği “Emek Platformu” adı altında ortak hareket etme platformu kurulmuştu. Her ay bir federasyon veya STK dönem başkanlığını yürütüyordu. Emek Platformu’nun aldığı karar gereği, 24 Temmuz 1999 tarihinde, Ankara Kızılay’da, Türkiye genelinde Platforma bağlı tüm çalışanların katılımı ile büyük bir miting yapılacaktı. Mitingin amacı; emekli yaşı (65 yaş) ve düşük ücret zamlarını protesto etmek. Mitingin Adı: “Mezarda Emeklilik ve Sefalet Ücretine Hayır”. Dönem Başkanlığını ise Memur-Sen yürütüyor. Bir hafta önce Memur-Sen’de Ankara’daki mevcut Memur-Sen’e bağlı Sendika ve Şube Başkanları ile yapılacak mitingle ilgili, görev dağılımı ve yoğun katılım sağlanması için bir toplantı yapılmıştı. Söz konusu toplantıya o tarihlerde Bem-Bir-Sen adına Ankara’da en çok üyesi olan ve en aktif şubesi olan Altındağ Şube Başkanı olarak ben katılmıştım.

Toplantıda alınan karar gereği, 24 Temmuz 1999 günü sabah 10.00’da Memur-Sen’e bağlı sendikaların üyeleri toplu olarak gelecek, Sıhhiye’de Beyaz Saray Apartmanı (şu an Ankara İl Başkanlığı kullanıyor)

Memur-Sen Genel Merkezi'nin önünde (Atatürk Bulvarında) toplanılacaktı. 24 Temmuz 1999 günü sabah saat 08.00' de Altındağ Belediyesinde mesaim başlar başlamaz (birkaç gün önce tüm üyelerime duyurmuştum) Şube Yönetim Kurulu Üyelerimi de yanıma alarak Belediye'nin en üst katından başlayarak tüm memurları odalarından çıkarmak suretiyle binanın çıkışında topladık. Yaklaşık 1000 memurumuz çalışmakta idi. Bunlardan 600 civarında Bem-Bir-Sen, 300 civarında Tüm-Bel-Sen üyesiydi; 100 civarında da boşta olan vardı. 600 üyemin yaklaşık 500'ünü (kalan 100 kişi; sahada çalışanlar, zabıta, tahsildar vs.) dışarıya binanın girişine çıkardık. Dörderli sıra yaptık ve slogan ata ata buluşma yeri olan Sıhhiye'ye Memur-Sen'in önüne yürüdük.

Sabah saat 10.00 civarında buluşma yerine vardığımızda şok olmuştuk. Çok kalabalık bir katılım beklentisi içindeydik ancak, Memur-Sen'in önünde sadece ve sadece 20 kişi civarında Memur-Sen üyeleri ellerinde afiş ve pankartlarla bekliyordu. Bunlar da Yönetim Kurulu Üyeleri ve Memur-Sen personeliydi. Rahmetli Akif Hocam, kimse yok mu diye gözleri yollarda bekliyordu. Bizim 500 kişiyle birlikte ve slogan atarak meydana geldiğimizi görünce, o kadar sevinmişti ki, o sevincini hepinizin görmesini isterdim. Belki başka gelen olur düşüncesiyle yarım saat daha bekledik ama nafile. Akif Hocam ve Yönetim Kurulu Üyeleri önde, bizler arkada gümbür gümbür, slogan ata ata Kızılay Meydanı'ndaki miting alanına intikal ettik. Miting Otobüsünden anons sesi yükseldi. "Memur-Sen aramızda, Hoş Geldin Memur-Sen".

Mehmet Akif İnan'ın Sendikacılık Anlayışı

Ülkemizde memur sendikacılığının temellerinin atıldığı 1990'lı yıllarda; sendika denilince "Marksist/sol sendikalar" akla gelir, sendikacılık sadece bu kesime ait bir hareket biçimi olarak algılanırdı. Böyle olunca da İslami duyarlılığa sahip insanlar sendikaya ve sendikacılığa iyi bir gözle bakmazlardı. Hatta o dönemde, 'sendikacılık

yapmak sevap mı? Günah mı?’ Tartışmaları yapılırdı. Marksist/Sol kesim ise; sendikacılık yapan işçi ve memur sendikacılarını gericilikle suçluyorlardı.

Kendilerini “öz yurdunda garip, öz vatanında parya” gören bu dönemin İslamcılar/ muhafazakârları için durum aslında tam bir fetret halidir. Bu dönem aynı zamanda kendi karşıtının ortaya çıkmasına da zemin hazırlayan, İslami duyarlılıklara sahip bir siyasal varoluş ve “kimlik iddiaları”nın kanıtlanmaya çalışıldığı bir zaman dilimidir.

Tam da bu bağlam ve ortamda, gerçek bir sendikacı için olmazsa olmaz olarak sıralanabilecek tüm niteliklere sahip olan M. Akif İnan, entelektüel kapasitesiyle, insani tarafıyla, fikirleriyle, toplumsal sorumluluk duygusuyla, sivil toplum anlayışıyla, muazzam derinliğe, birikime sahip bir şair ve mütefekkir olarak, çok da kendinden beklenmedik bir kararla sendikal bir hareketin kuruluşuna önderlik etti.

M. Akif İnan, vefat tarihi olan 6 Ocak 2000’e kadar Memur-Sen Konfederasyonu Genel Başkanlığı görevini yürüttü. Bu süre içerisinde bütün Türkiye’yi dolaştı. Sendikal bir dil oluşması, sendikanın öneminin sendikacılığa yabancı bir dünyaya anlatılması kolay olmadı. Şair, yazar, düşünür olarak Büyük Doğu, Diriliş, Edebiyat ve Mavera Dergileri ve bazı gazetelerde yazdığı yazı ve şiirlerin yanı sıra verdiği konferanslarla da öncü bir rol üstlenen Akif İnan, sendikal mücadelenin muhafazakâr kitleler tarafından kabulünde de öncü bir rol üstlenmiştir.

Toplum değerlerinin ve bu değerlerin içinde oluşan fikirlerin, eylemle bütünleşmesini, örgütle güçlendirilmesini amaçlıyordu. Bunun için de sivil toplum örgütleri ya da sendikacılık yönünden örgütlenmek gerektiğine inanıyordu.

Statükonun siyaset, bürokrasi, sermayenin tutucu yapısı nedeniyle devam ettiğini, değişimin sivil örgütlenme ve sivil güç baskısı ile mümkün olacağını düşünüyordu. Demokrasinin sivil katılımı

güçleneceğine, siyasetin halk denetimi ile kirliliklerden arınacağına inanıyordu.

Sendika üyelerine ve kamuoyuna yönelik yaptığı değişik konuşmalarında ve sendika bültenlerindeki yazılarında üzerinde durduğu görüşler; klasik sendikal anlayışın dışında, yalnızca sınıf sendikacılığı, ideolojik sendikacılık, siyasi partiye dayalı bir sendikacılık, dini söylemlere dayalı bir sendikacılık anlayışını reddeden bir sendikal anlayışa sahipti.

Sendikacılığın kendi çevresinde yeni olduğunu biliyordu. Kimilerinin sendikayı bürokrasi ya da siyasete atlama taşı olarak kullanabileceğini fark ediyor, sendikacı yetiştirmeye çalışıyordu. Kendisi bu doğrultudaki bütün teklifleri geri çevirerek örnek olmuştu.

Sendikacılık bir muhalefet hareketiydi. Sermaye ya da iktidara dayalı bir sendikacılığın sarı sendikacılık olacağını belirtiyordu.

Sendikal muhalefeti veya sivil itaatsizliği toptan reddetmiyor, yapıcı muhalefeti tercih ediyordu. Siyasi nedenlerle, siyasi iktidarı yıpratmak amacıyla bir muhalefet yerine uzlaşmacı bir tutum benimsiyordu.

Sendika içinde demokrasinin yerleşmesi için çaba sarf ediyor, güçlü bir merkezden çok güçlü bir örgüt yapısını tercih ediyordu.

Siyasi partilerle eşit mesafede olmayı tavsiye ediyordu. Bürokrasi ve diğer örgütlerle yapıcı diyalog içinde olmayı istiyordu.

Kim olursa olsun mazlumun yayında olmak. Kim olursa olsun yolsuzluklara karşı durmak gerektiğine inanıyordu.

Toplu sözleşme ve grev hakkı bulunan bir sendika istiyordu. Kamu çalışanlarının dünyadaki meslektaşlarının haklarına kavuşması için çaba sarf etti.

Eylemlerde en önde yer aldı. Sosyal güvenlik yasası için yapılan toplantı ve yürüyüşlerde yılmadı, yorulmadı. Medyada saygın kişiliği ile görüşlerine başvuru, ciddi bir sendikacı örneği gösterdi.

Memur-Sen'in; manevi değerlere saygılı, hak ve hukuk kaidelerine bağlı, çalışma barışını tesis eden, adil ücret sistemini getirip alın terini değerlendirmeyi, işveren ve çalışanların ortak sorunlarının özölmesi ile çalışma imkânı ve veriminin artırılması için her türlü gayreti sarf etmeyi ana gaye ittihaz etmiştir.

Yaklaşık on yıl boyunca, kamu görevlilerinin sendikal haklara kavuşması için gayret gösteren Mehmet Akif İnan, bu çalışmalarıyla aynı zamanda ölkemizde demokrasinin tabana yayılarak gelişmesi ve sivil toplumun güçlendirilmesi çalışmalarına büyük katkı sunmuştur.

**Mehmet Akif İnan'ın Şiirlerinde
İnsan Teması**

Prof. Dr. İbrahim EMİROĞLU

Mehmet Akif İnan'ın Şiirlerinde İnsan Teması

Prof. Dr. İbrahim EMİROĞLU

DEÜ Öğretim Üyesi

Önce, Mehmet Akif İnan'ın kişiliği ile ilgili birkaç kelam edecek olursak onu şöyle tanıtmamız mümkündür:

Almaktan ziyade vermesini seven,

Paylaşmayı bilen,

Kimi zaman çağdaş bir derviş,

Kimi zaman zarif bir modern zaman şövalyesi,

Kürsüde iyi bir hatip,

Bir kimlik ve kişilik bütünlüğünün temsilcisi,

Çağdaş ve ahlaki bir varoluş durumunun yansıtıcısı,

Estetik bir duruş sahibi,

Vefakâr ve fedakâr bir dost,

İyi bir eğitimci, birçok öğrenci yetiştiren iyi bir hoca,
Muhâcir ve üzgün bir şair, yazar ve eylem adamı,
Din, edebiyat ve medeniyet üzerine yoğunlaşan bir düşünür ve ak-
siyon insanı,
Örgütlü hareketin güçlenmesiyle toplumun da güçleneceğine inan
aktif bir sendikacı',
Bürokraside ve akademik çevrede birçok hayırlı işe imza atan gay-
retli bir sima,
Mecliste muhabbet adamı,
Meydanda celalet timsali,
Masada barışçı, özgürlükçü, uzlaşmacı,
Kısacası o, çok yönlü bir insan olarak tanınmaktadır.²

Akif İnan şiir okumaya, şiirle dost olmaya çağırır. Onun şiire yük-
lediği anlam ve şiire verdiği değer şu cümlelerinde kendisini açık-
ça ifade eder: “Olayların kuşatması altındaysanız... acizden başka
sermayeniz kalmamış gibiyse. Dualar, yüreğinizin semtine uğra-
madan çıkıyorsa ağzınızdan. Kendi sesiniz bile yabancı düşüyorsa
kulaklarınıza. Şiir okumalısınız... Hiçbir oluk oluşturmuyorsa içi-
nizde hüznü.. Günü birlik hayy ü huyûm düşüncesinde nefesleni-
yorsanız. Öte dünyada hesaba çekilmek gerçeği fantezi hanenizde
konuklamışsa. Şiir okumalısınız. Şiir dengeler insanı... Şiir hikmet
erbablarının refikidir. Şiir ilim mensuplarının arkadaşı olmuştur.
Şiir edebî muallimidir. Hayanın çocuğudur. Hassasiyetin anasıdır.
Ehl-i dilin yoldaşdır. Yüreğin tercümanıdır, kalbin sesidir. Aklın en
sadık yoldaşdır, rehberidir... Şiirle merhabasını kesmiş olanlar, gü-
zel nasiplere arka çevirmiş olanlardır. Şiirin ikliminde yeşermeyen
bilgiden de siyasetten de ancak zarar gelir insana. Şiirin suyuyla yoğ-
rulmamışsa bir savaş onun adı katliamdır...”³

1 Merhum İnan, sendikayı hak arayan bir teşkilat olduğu kadar bir aydınlanma ve kültür hareketi olarak da görür.

2 Bkz. Salim Uslu, “Merhum Akif İnan’ı Anma Toplantısı”, 3 Ocak 2004 Şanlıurfa, Medeniyetin Burçları (M. Akif İnan’ın Hatırasına), Kayseri 2004, s.179; Mustafa Özçelik, “Uygurluk Savaşçısı Bir Şair: M. Akif İnan”, Yedi İklim, Sayı: 120, İstanbul, Mart 2000, s. 29-31.

3 Akif İnan, “Şiirle Gelen”, Yedi İklim, Sayı: 120, İstanbul, Mart 2000, s. 22.

Mehmet Akif İnan'ın şiirleri köklü bir tarih bilincine sahip bir Müslümanın algısı ve duyarlılığına tanıklık eder. Onun şiirleri gücünü imandan İslam'dan ve bu medeniyetten alır. Akif'in ifadesine göre “şiirlerimin her birini farz-ı muhal bir kaynak olarak addedecek olursak bunların hepsi aynı yer altı nehrine bağlı kaynaklardır. Her beyit, bu yer altı nehri benim dünya görüşümdür, yani İslam'dır.”⁴

Akif İnan'ın şiirlerinde ruhun özgürleşmesi teması öne çıkar. Bunları bir bütünlük içinde incelediğimizde bir sevgiliye sığındığını görürüz. Nasıl düşünürsen osun, nasıl bakarsan osun, ne öğrenirsen osun. Şairin şiir yazmasına sebep olayların çoğu psiko-sosyal sebeplerdir. Şairin temalarını belirleyen düşündükleridir, öğrendikleridir, yaşadıklarıdır, yaşayamadıklarıdır, hayalidir. Onun şiirlerinde hem derin coşku, hem güçlü bir haykırış, hem içli bir anlatış, hem de mantıksal bir örgü vardır. Akif'in kendi ifadesine göre “mantık örgüsünden zaten tecrit kılınmış şiir, benim için kabule şayan değildir.”⁵

M. Akif İnan'ın şiirlerinde çizilen insan teması örnek “Dâvâ adamı” portresinde odaklanır. Onun şiirlerinden Kâmil, model, örnek insan diyebileceğimiz bu dâvâ adamının özelliklerini şu şekilde sıralamayı uygun gördük:

1. Bir misyonu (emaneti) yüklenmiştir.

Onun yüklendiği, “Toprağın Babası” şiirinde dile getirildiği gibi, Son Peygamber Hz. Muhammed (sav)'in emanetidir.

Eylemin o önder çocuğu büyür

Evrenin sebebi en soylu ellerde

Alnında sürekli secde gülleri

Sevgi donanması denizlerinde

Yağmur olsun diye saçar göklere

4 M. Akif İnan, “Şiir Anlayışım”, *Yedi Güzel Adamdan Biri M. Akif İnan*, Haz. Mustafa Özçelik, s. 19.

5 M. Akif İnan, “Şiir Anlayışım”, *Yedi Güzel Adamdan Biri M. Akif İnan*, *Kütahya Eğitim-Bir-Sen Yayınları*, Haz. Mustafa Özçelik, s.15.

Elinde biriken dualarını...

Dâvâ adamı, bu misyonunu güçlü bir donanım, cesaret, dikkat, ümit ve büyük bir sevdâ içerisinde yerine getirmeye çalışır.

Ve nur yatağında kılıçla bekler

Sonsuza açılan hicret aşkına.

Yine o, bu emaneti bilgi ve hikmetle, fikren ve bedenen güçlü olarak korur.

Bilge anahtarı has neslin kökü

Zülfikâr çağlardan çağlara nehir.

Dâvâ adamı, dâvâdaşına inanır, dayanır, güvenir; cesaret ve metanet doludur.

Toprağın babası kucakta uyur

İki güzel iki kumru iki er.

O, emaneti koruma hassasiyeti içerisinde olup, bunu göstermeyenlerin veya dâvâyâ hakaret edenlerin acı bedel ödeyeceklerini bilir.

Kıyanın hesabı nicolur bilmem

Dinmeyen bir hüznün bir kandır sızar.⁶

Dâvâ adamı vahiyle güçlenir ve onunla derman bulup hareket eder.

Eskimez bir sesle yöneldim sana

Düşlerimin göksel alanlarından⁷

İnan, “Babamın Gazeli” adlı şiirinde bir dâvâ adamını niteliklerini sıralar. Buna göre dâvâ adamı anlam ve derinlik yüklü İslamî geleneğini sürdürür, ceddinin değerlerini yaşatır, çevreyi korur⁸, ümidini de korur⁹, korku ile ümit arasında yaşar¹⁰, namus ehlidir, aşk ehlidir ve helal kazanç düşkünüdür.

Bir destan büyüttü namustan, aşktan

⁶ İnan, Mehmed Âkif, “Toprağın Babası”, Hicret, Ankara 2006, Eğitim-Bir-Sen Yayınları, s. 56.

⁷ İnan, Mehmed Âkif, “Geçit Resmi”, Tenha Sözler, Ankara 2006, Eğitim-Bir-Sen Yayınları, s. 13.

⁸ Ağları kesilen zeytin dalına

⁹ Saksıda taşırdı kışın baharı

¹⁰ Korkuyu, sevinci yayan gözleri

*Midenin harama düşmanlığından.*¹¹

Dâvâ adamı çağını tartar, moderniteyi sorgular. O, canlıdır, idealisttir, katılımcıdır:

Her eylem yeniden diriltir beni,

*Nehirler düşlerim göl kenarında.*¹²

Akif İnan “Siz” şiirinde idealist, inançlı insanı yani dâvâ adamını güzel bir şekilde tanıtır. Şiire göre bunlar güzeller varisidir, böyle bir adamın nazarları bengisu yayar, gül bahçeleri kokular korosu oluşturur, sözlerinden ilham yağmurları dökülür, pazarları gök sofrası serer, kararları inanç dirilticidir, arslan kükremesi azarları ise kalplere tufan dehşeti saçar.¹³

Dâvâ adamı “Doğrul Bana” şiirinde anlatıldığı gibi, güven insanıdır, aşk insanıdır:

Gel yürü ey çocuk güvene, aşka

Bulutlar donansın sözleşmemizden.

Böyle bir adam zulmü parçalar, sevgili hakim kılar:

İbrahim bilinci yüklü erlerin

Yüreğin dünyanın sevgi dergisi.

Zira böyle bir insan güçlüdür, ümit ve maneviyât yüklüdür.¹⁴

Dâvâ adamı yerli/milli kültür ve medeniyeti temsil eder. O, bu medeniyeti yaşama ve yaşatmak misyonunu yüklenmiştir:

Ve bir sofraya gibi sersem önüne

Yerli düşüncenin ürünlerini

Soyumu yükledim bu çağ içinde

*Urfa bir dağ gönlüm bir ağ içinde.*¹⁵

İşte bu nitelikteki dâvâ adamı hasretle aranan, beklenen insandır:

¹¹ “Babamın Gazeli”, *Hicret*, s. 58-59.

¹² “Şehir Gazeli”, *Hicret*, s. 60.

¹³ “Siz”, *Tenha Sözler*, s. 32.

¹⁴ Bkz. “Doğrul Bana”, *Tenha Sözler*, s. 47.

¹⁵ “Ağ”, *Hicret*, s. 35.

Hangi hülyanın konuğu oldun

Hangi çiçeğin yapraklarında.

Böylesi insanı rüyalar kaçırır, rüzgar uçurur:

Hangi rüyalar kaçırdı seni,

Hangi rüzgardı ayaklarında!¹⁶

Merhum İnan, yukarıdaki niteliklere sahip dâvâ adamını “Yiğitler” adlı şiirinde minnetle ve rahmetle anar ve arar:

Gel kurut bu çağın karmaşasını

Seninle beklenen şimdi şafaktır.¹⁷

Şair, Resul yolunun takipçilerine, mana erlerine, medeniyet taşıyıcılarına “Sensin” adlı şiirinde minnet duygularını belirterek övgü yağdırır ve şöyle der:

Toprağım, bayrağım, devletim sensin...

Maddemsin, manamsın varım yoğumsun

Ufkumsun, yakınım uzağım sensin

Övüncüm, şerefim, sözüm, şiirim

Saklım gizlim, köşem, bucağım sensin

Ümidim, cihadım, durağım sensin

Hicretim, menzirim, durağım sensin

Seninle olmaktır, ahdim yemin

Ordum, emirim ve otağım sensin.¹⁸

Dâvâ adamının ömrü büyük rüyalarla geçmişse, ölümün her çeşidinde de o hiç yanmaz.¹⁹

2. Mücadele azmiyle doludur:

Dâvâ adamı ışıktan gözyaşları ile bilenir:

Soyundum çileye dönmemesine

---

¹⁶ “Mektup”, *Tenha Sözler*, s. 21.

¹⁷ “Yiğitler”, *Hicret*, s. 62.

¹⁸ “Sensin”, *Tenha Sözler*, s.33.

¹⁹ “Zaman”, *Tenha Sözler*, s. 51.

*Bilendim ışıktan gözyaşları ile.*²⁰

O, bizi saran esaret zincirinin ufak bir gayretle kırılacağı kanaatindedir:

Bir adım atarsak kafes kırılır

*Belki birden erir zincirlerimiz.*²¹

Yine o, mücadele azmi ve dâvâ ruhu ile dolu olup, bu mücadelesinde başkalarının olumsuz nitelermelerine ve yaftalarına aldırış etmeden yoluna devam eder:

Çağı kurtarmanın bir eylemidir

*Çağ dışı görülen ilgimiz bizim.*²²

O bazen yılgınlık gösterse de, Yüce Sevgili Resul'den himmet ve manevi destek talebinde bulunarak bu yılgınlığını atar ve tekrar güç depolar:

Bozgunlardan çıktım kan içindeyim

Yeni bir savaşa kuşandır beni ...

Bir kurşun yağmuru altında kaldık

Anıtı dikilse korkusuzluğun

Bu yoksul türküler bitsin diyorum

*Sana hicret ettim yılgınlıklardan.*²³

Zira o, Hak mücadelesinin büyüklüğüne ve sonuçta kabul görücü olacağına inanır:

Bulutlara gömülü sedeften yüzün

*Dünyanı kuşatmış destansı yüzün.*²⁴

Dâvâ adamı ıstırap ve çileden korkmaz.

Tükensin rüzgarlar bu sesim gibi

*Çakılı kalayım bu resim gibi.*²⁵

---

20 "Umut Gazeli", Hicret, s. 11.

21 "Ey Beyaz Ela", Hicret, s. 17.

22 "Kaside", Hicret, s. 22.

23 "Kaside", Hicret, s. 23.

24 "Akşam", Hicret, s. 29.

25 "Dağlara", Tenha Sözler, s..35.

Zira ıstırap ve çile bize varoluşumuzu fark ettirirler.

Istırap varoluş şartımız oldu

*Esef etme yazım karaymış diye.*²⁶

3. Çağı sorgulayandır

Dâvâ adamı moderniteyi sorgular. O şehrin ve eşyanın gürültüsünden kurtulmak ister. Yine o, insanların bir eşya muamelesi görmesine ve basitçe terk edilmelerine rıza göstermez:

Aşka ve tabiata ulaştır bizi

Gel kurtar bizi bu şehrin gürültüsünden

Terk etme nölursun bir eşya gibi

*Ölümsüz bir hasret yaşarken bende.*²⁷

Unutsam eşyanın gürültüsünü

*Rengini suların, tadını gülün.*²⁸

Dâvâ adamı çağını tartar moderniteyi sorgular. Akif İnan “Şehir Gazeli” şiirinde bunu yoğun bir şekilde dile getirmektedir.

Ey deprem gel yetiş bu şehirlerin

Doğayı çarpıtan konumlarına

Doğ ey güneş erit taştan adamı

Ve kurut taşları diken elleri

Babamın gölgesi koruyor beni

*O ne güzel şehir bu eski şehir*²⁹

Dönüştür ey kalbim bahçeli eve

*Anlamı ezen o makineleri.*³⁰

Eşyanın bitmeyen gürültüsünden

*Ruhun bir kölenin telaşındadır.*³¹

26 “Zaman”, *Hicret*, s. 40.

27 “Zaman”, *Hicret*, s. 38.

28 “Melce”, *Hicret*, s. 47.

29 İslâmî geleneklerin güzelliği, eskimezliği ve kalıcılığı vurgulanıyor.

30 “Şehir Gazeli”, *Hicret*, s. 60-61.

31 “Yokluk”, *Tenha Sözler*, s. 23.

Dâvâ adamı, çağdaş tüketim biçimini sorgular. O, insanları teknolojiyi iyi yani insanlığın hayrına kullanmayanlara karşı sessiz kalamaz. Yine o, teknolojinin yan etkilerinden insanın damarlarını kurtarma yollarını arar:

Bu yılan caddeler zehirli vitrin

Dolaşır kanımda bir ifrit gibi...

Hangi rüyalardır sığınağımız

Hangi köpüklere binmeli ruhum

Sesimi biçen bu paslı dehlizden

Nasıl kurtarmalı damarlarımızı?³²

4. Çile adamıdır

Acılar ve çile, dâvâ adamını güçlendirir, onu dinamik ve umutlu kılar. Yine acılar ve çile, insanı olgunlaştırır ve yüceltir:

Acılar umudu buldurur bize

Bir zırha büründüm bu çağa karşı.³³

Yılların alınma çektiği çizgi

Kocaltı başımı bir ehram gibi.³⁴

Istırap ve çile varoluşumuzu fark ettirir:

Istırap varoluş şartımız oldu

Esef etme yazım karaymış diye.³⁵

Şair İnan, acı ve çilelere karşı en büyük tesellinin, bundan da öte dayanak ve şifanın adresini gösterir:

Gel denize yaslan denize

Sırrımı denizler taşır insanın.³⁶

Çektiği çileleri ve hasret kaldığı değerleri ümitsizliğe kapılmadan hoş karşılayan merci yine inananın esenlik dolu yüreğidir:

32 "Bağlanma", *Tenha Sözler*, s. 28.

33 "Umut Gazeli", *Hicret*, s. 11.

34 "Adsız Gazel", *Hicret*, s. 15.

35 "Zaman", *Hicret*, s. 40.

36 "Zaman", *Hicret*, s. 37.

Toplayan o sürgün gülücükleri

Sürekli bir selam gibiydi kalbim.³⁷

Gâye adamının hep hedefine ulaşma amacı ve özlemi içerisinde olduğu gözlenir. İdeallerine ulaşamaması ona yer yer yığı ve acı verir:

Bu yıldırımlara dayanamam ben

Her an kopmaktadır bir dalım candan

Kırılan sesimdir eriyen gölgem

Göklerim yitiktir kuyulardayım

Akrepler ağmakta uyularıma

Düşlerin ipini tutamıyorum

Hangi yöne koşsam önümde duvar.³⁸

Bir kurtuluş olur belki delirmek

Soyunmak dünyadan işkencelerden.³⁹

Tarihten damlayan seslerle üzgün

Kalbim ki bir yaman cenderededir.⁴⁰

Size bir mirastır iniltilerim

Sevdalar çöşkular ve göz yaşları

Yol bulsun içlerde yankılar gibi.⁴¹

Dâvâ adamı bu çilelere sabırla katlanır ve ideallerine ulaşmada umudunu yitirmez:

Sabırlar sağılan yırtık kalbimden

Sessiz sayhalarla çağırdım seni.⁴²

Duygu ve sabırdan bir deri giydin

Kuşandın demektir bir ölümsüzlüğü.⁴³

---

37 "Geçit Resmî", *Tenha Sözlere*, s. 13.

38 "Yığı", *Tenha Sözlere*, s. 24.

39 "Akşam Kılıçları", *Tenha Sözlere*, s. 25.

40 "Çağrı", *Tenha Sözlere*, s. 44.

41 "Yankı", *Tenha Sözlere*, s. 52.

42 "Geçit Resmî", *Tenha Sözlere*, s. 13.

43 "Akşam", *Hicret*, s. 29.

5. Hasret Çekendir

Dâvâ adamı, sürekli sevdiklerini hasretle arar ve anar, onlardan ayrı kalmanın acısını yüreğinde duyar:

Yokluğun içime duvarlar örer

Nasıl kan toplanır gülüşlerinde.⁴⁴

Akif İnan'ın, sevgiliden uzak kalışı, özlenenlerle bir arada olamayışı önemle işlediğini görüyoruz. Hatta bir şiir kitabına Hicret adını vermesinin nedeni de bu olsa gerek. İşte şair şu mısralarda da hicretini ve hasretini dile getirmektedir:

Senden her kaçtıkça sana yaklaştım

Göç nasibim, özlem kanımdır benim.⁴⁵

Sevgilisiz geçen zamanlar acı verir ve bu acı da gittikçe artar:

Vurulmuş geyiktir sensiz zamanlar

İçimin ormanı bir yangın yeri.⁴⁶

Bu ayrılık acısı zor olduğundan, sevgiliye muhtaç olduğumuzu, onsuz asla yapamayacağımızı dile getirip, bizi terk etmemesi için yalvaracağız:

Terk etme nölursun bir eşya gibi

Ölümsüz bir hasret yaşarken bende.⁴⁷

Sevgilinin hasreti dayanılmaz boyuta ulaştınca, vuslat isteği artınca, onunla birlikte olmak için bazen ölüm de talep edilir:

Bitirip şu kara kuru ekmeği

Göç etsem diyorum yar ellerine.⁴⁸

Yaslasam gölgemi karlı dağlara

Sonsuz bir uykuya kavuşsam bir gün.⁴⁹

---

44 "Ey Beyaz Ela", Hicret, s. 18.

45 "Ölüm", Hicret, s. 42.

46 "Zaman", Hicret, s. 39.

47 "Zaman", Hicret, s. 38.

48 "El Gazeli", Hicret, s. 13.

49 "Adsız Gazel", Hicret, s. 15.

Bir gecelik bir uyku gibidir zaman

Yıllarca sürse de ayrılığımız.⁵⁰

6. Umut doludur

İnsanlara yaşama bilinci aşıl原因 ve onları güçlü tutan umut ve beklentilerdir. Bütün olumsuzluklara rağmen insan, sevgiye, barışa, hoşgörüyeye, kardeşliğe ve umuda yönelmelidir. Zira tohum gibi düşünülecek olursa, bir umut tohumundan fıskırان yeşillikler ormanlaşabilir:

Umut bir tohumsa kefen zarında

Gün olur fıskırır bir orman olur.⁵¹

İnsan çalışarak ve mücadele vererek başarıya ve zafere ulaşacağı ümidini yitirmemelidir:

Bir adım atarsak kafes kırılır

Belki birden erir zincirlerimiz.⁵²

Dâvâ adamı umut doludur ve umut yayar:

Sürekli bir bahar muştusu güler

Güneşler devreder yanaklarından.⁵³

Dâvâ adamı umutsuz olamaz. Paradoksal gibi görünse de, nice umutsuzluklarda umutlar gizlidir. Sözüñ kısası, umudun nereden, ne zaman doğacağı belli olmaz

Göklerden bir haber gibidir umut

Görünmez bir yerde saklanmış mahcup.⁵⁴

Her an bir güvercin çırpınıp durur

Kalp atışlarında ve gözlerinde.⁵⁵

Ağlardı evliya kıssalarına

---

50 "Ey Beyaz Elâ", Hicret, s. 16.

51 "Zaman", Tenha Sözler, s. 51.

52 "Ey Beyaz Elâ", Hicret, s. 17.

53 "Hu", Tenha Sözler, s. 20.

54 "Akşam", Hicret, s. 29.

55 "Akşam", Hicret, s. 28. (Kalp atışları andaki, gözler de gelecekteki umuda işaret etmektedir)

*Saksıda taşırdı kışın baharı.*⁵⁶

Üstat Akif İnan'ın şu meşhur mısrasındaki “düşlemek” fiili umutla birlikte olur. Zira umut yoksa şair boş yere neden düş kurup dursun?

Her eylem yeniden diriltir beni

*Nehirler düşlerim göl kenarında.*⁵⁷

Dâvâ adamının ümitsizliğe düşmesine gerek de yoktur. Zira insanlığı hayra, hakka yönelmesi için nebevi kaynakla şarj olmuş örnek insanlar ve etki kaynakları vardır:

İnsanlar çevrende bir renkli fanus

*Yansıtır bitmeyen ışınlarını.*⁵⁸

*Acılar dâvâ adamına umudu buldurur.*⁵⁹

Günleri bir nakış gibi örerdin

*Umut bir zırh gibiydi omuzlarımızda.*⁶⁰

Dâvâ ve davet adamını özlem ve ümitle beklemek gerekir:

Gel kurut bu çağın kargaşasını

*Seninle beklenen şimdi şafaktır.*⁶¹

Düş kazılarımın bulgularını

*Umut sergisine koyar yüreğim.*⁶²

Toplayan o sürgün gülücükleri

Sürekli bir selam gibiydi kalbim...

Umuttan bir taydır hala yüreğim

*Gezinir hülyanın sınırlarında.*⁶³

Umudu kuşanan akşamlarımız

*Bir alev gibidir şakaklarımda.*⁶⁴

56 “Babamın Gazeli”, *Hicret*, s. 58.

57 “Şehir Gazeli”, *Hicret*, s. 60.

58 “Olağanüstüler”, *Hicret*, s. 52.

59 Bkz. “Umut Gazeli”, *Hicret*, s. 11.

60 “Kaside”, *Hicret*, s. 22.

61 “Yiğitler”, *Hicret*, s. 62.

62 “Yürek Gazeli”, *Tenha Sözlere*, s. 11.

63 “Geçit Resmî”, *Tenha Sözlere*, s. 13.

64 “Sular”, *Tenha Sözlere*, s. 22.

Umud beslemenin nedeni Nebi sesi veya vahiydir.

Sesindir büyüten göz yaşlarımdan

*Umudun bembeyaz türkülerini.*⁶⁵

Ümit ve maneviyat yüklü insan, “selamı”, esenliği, barışı yayan bahçeleriyle gelecek günlerin fotoğrafını oluşturur.⁶⁶ Yazar şu mısralarında da ümit ve maneviyat yüklü insanı anlatmakta ve bizlere umutla beklenenlerin gelmesinin çok yakın olduğu haberini vermektedir:

Tohumlar başında taşır ağacı

Deler besmeleyle damar toprağı

Zikriyle, şükriyle, fikriyle sen ey

*Önüne serilmiş sonsuza karşı.*⁶⁷

Hangi yöne bakarsam şafak görürüm

Toprağın altından yürür ordular...

Erir gözlerinin keskin şavkında

Bu çağın bil cümle karanlıkları...

Bir yeni vakitler geldi gelecek

*İçinde sürekli ayak sesleri.*⁶⁸

7. Mâneviyatı güçlüdür

Dâvâ adamı maneviyat doludur. Bunun gereği olarak o, güne-geceye Allah'ı anarak başlar.

Adınla girmesem güne geceye

*Bu gökyüzü her an kurşunlar beni.*⁶⁹

Dâvâ adamı edeplidir; güçlü maneviyatı onu çağa karşı bir zırh gibi korur.

Edep senin sabır benim derimdir

65 “Bağlanma”, *Tenha Sözler*, s. 29.

66 Gelecek günlerin fotoğrafı Selamı çoğaltan bahçelerinle. “Ayna”, *Tenha Sözler*, s. 46.

67 “Doğrul Bana”, *Tenha Sözler*, s. 47.

68 “Şafak”, *Tenha Sözler*, s. 48.

69 “Hu”, *Tenha Sözler*, s. 20.

*Askerler üretir sessiz ve derin.*⁷⁰

Şairin tanıttığı maneviyat dolu insanı sürekli İlahi gözetim ve denetim altında tutulduğunu hisseder.

Toprağa konuk olalı gölgem

*Göklerin gözleri üzerindedir.*⁷¹

Yine böyle bir insan rıza, teslimiyet ve tevekkül ehlidir.

Su içtiğim çok zor on yıl

*Sadakat anıtı bir sonbahardır.*⁷²

Kaçmak mı mümkün mü alın yazımdan

*Kaderdir yükledim yıkılmışlığı.*⁷³

Soyunup eşyadan kurt kuşla birlik

*Aklımı yem etsem karımcalara.*⁷⁴

Her avuç su senin çağlayanından

Ve her lokma seninle bereketlenir...

Açarak bir çiçek denizi gibi

Can üfledin çorak alanlarıma

Gör ne tek ve تنها bir ömür olur

Duymazsam içimde ayak sesimi...

Ben bu yoldan çıkar isem

*Yazık bana vahlar bana!*⁷⁵

Dâvâ adamı kendisini ilahi inayete açar ve daima vahye, ilahi olana sığınır ve onunla korunur.

Bir kurtuluş haber olsun dünyaya

*Ayırma üstümden bir an gölgeni.*⁷⁶

---

70 Bkz. "Umut Gazeli", *Hicret*, s. 11-12.

71 "Bağlanma", *Tenha Sözlere*, s. 29.

72 "Akşam", *Hicret*, s. 29.

73 "Adsız Gazel", *Hicret*, s. 14..

74 "Dağlara", *Tenha Sözlere*, s. 35.

75 "Bağlanma", *Tenha Sözlere*, s. 30-31.

76 "Şehir Gazeli", *Hicret*, s. 61.

Şairin gözündeki model insan maneviyat dolu, derunilik arzeden, süfi karakterli bir tiptir. Kısacası onun çizdiği, özlediği ve çağırdığı, ashap modelidir.

Şair değil, güneş değil, değil hey

Toprak olsam veli ordularıma.⁷⁷

Gel uzan göklerin kanatlarına

Ve sıyrıl aykırı kuşatmalardan.⁷⁸

Hicretler gelişir her akşam bende

İçimin ışıklı memleketine

Donatır çevremi ashap şenliği

Bir fener alayında gezinir kalbim

Ey vücudum davran ve gel benimle

Biz ki o dünyanın yurt taşlarıyız.⁷⁹

Şu mısralarda da şair, ümit ve maneviyat yüklü insanı anlatmaktadır.

Tohumlar başında taşır ağacı

Deler besmele ile damar toprağı

Zikriyle, şükriyle, fikriyle sen ey!

Önüne serilmiş sonsuza karşı

Ve bir gün zamanlar gelir önüne

Giyinir varoluş esvaplarını.⁸⁰

8. Nefsi arındırma çabasındadır

İnsanın nefsinin tanıması, kendini bilmesi ve sorgulaması gerekir. Bu, insanın olgunlaşması için zorunludur. Hiç kimse kendisini “sütten çıkmış ak kaşık” gibi görmemesi gerekir.

Günleri, gökleri tanımaz oldum

Suçlarım ufkumun zindanı mıdır?⁸¹

---

77 “Akşamın Kılıçları” Tenha Sözler, s. 26.

78 “Çağrı”, Tenha Sözler, s. 44.

79 “Davet”, Tenha Sözler, s. 45.

80 “Doğrul Bana”, Tenha Sözler, s. 47.

81 “Eski Sözler”, Tenha Sözler, s. 18.

*Varsam dedim varamadım
Bir karada duramadım
Ben kendimi aramadım
Yazık bana vahlar bana
Bir eteği tutmaz isem
Köle camı satmaz isem
Teneşirde yatmaz isem
Yazık bana vahlar bana
Hangi rüyalardır sığınağımız
Hangi köpüklere binmeli ruhum
Sesimi biçen bu paslı dehlizden
Nasıl kurtarmalı damarlarımı?⁸²*

Nefsi arındırmak ve kalb safhasına ulaşmak için kar gibi ak ve pak sözlere yani vahye kulak vermek gerekmektedir.

*Genişle ey kalbim kardan sözlerle
Ayıkla ve yıka pıhtılarını.⁸³*

Dâvâ adamının nefsini temizlemesi kalbini arındırması gerekir. Onu her akşam arındıran sevgilinin hatırı ve hatırasıdır.

*Senin hatıranla beni her akşam
Dünyanın kirinde yuyar yüreğim.⁸⁴*

9. Namuslu, şefkatli ve merhametlidir

Dâvâ adamı namus ehlidir, aşk ehlidir, helal kazanç peşindedir.

*Bir destan büyüttü namustan, aşktan
Midenin harama düşmanlığından.⁸⁵*

O, şefkat, merhamet ve incelik doludur.

Şefkatten terlikler sergilenmeli

---

82 "Bağlanma", Tenha Sözler, s. 28-29.

83 "Melce", Hicret, s. 47.

84 "Yürek Gazeli", Tenha Sözler, s. 11.

85 "Babamın Gazeli", Hicret, s. 59.

Bir çocuk yanağı ayaklarında.⁸⁶

Yine o, diğerkamdır, merhametli ve duyarlıdır.

Düşen yaprağın acısı bende

Çoğaltır uykusuz gecelerimi.⁸⁷

10. Kardeşlik hisleri gelişmiştir.

Dâvâ adamı veya model insan evrensel planda paylaşım ve kardeşlik yanlısıdır.

Türkümüz dünyayı kardeş bilendir

Gökleri insanın ortak tarlası.⁸⁸

Bütün olumsuzluklara, nefret, savaş ve kavga çağrılarına rağmen insan sevgiye, barışa, hoşgörüyü ve kardeşliğe yönelmelidir. Kâmil ve model insan bu konuda ashabı veya saadet asrını örnek almalıdır.

İnsanlar çevremde bir renkli fanus

Yansıtır bitmeyen ışınlarını.⁸⁹

11. Sevgi doludur, sevgiliye vurgundur

Önce sevgiyi ve sevgiliyi fark etmek gerekir. O fark edilince insana, eşyaya ve çevredekilere verilen anlam da değişecektir.

Gözlerin kalbime değmeden önce

İstanbul o kuşlar acep nerdeydi

Deniz ki dilimin lügat kitabı

Şarkılar kardeşim onlar nerdeydi

İçimde sürekli yağmur bulutu

Ormanlar, nehirler, güller nerdeydi?...

Gözlerin kalbime değmen önce

Acılar, gülüşler, düşler nerdeydi?⁹⁰

---

⁸⁶ "İstanbul", *Hicret*, s. 30.

⁸⁷ "Akşamın Kılıçları", *Tenha Sözler*, s. 25.

⁸⁸ "Umut Gazeli", *Hicret*, s. 12.

⁸⁹ "Olağanüstüler", *Hicret*, s. 52.

⁹⁰ "Bir Işık Yalımı", *Hicret*, s. 19-20.

Sevgilinin güzelliği, cömertliği ve bereketini gören tabii ki ona metfun olacaktır.

O düşlerde kalan şarkılarımı

Gözlerin getirir sabahlarıma.⁹¹

Gözlerin ne kadar İstanbul öyle

Sebiller uçuşur parmaklarında!⁹²

Gözlerin içimin tutuk evidir

O bir özge meydandır

Düşlerim seninle kuşatılmıştır

Ağzım değmez eline.⁹³

Ona metfun olunca, yine tabii ki ona, duyarlı olunacaktır.

İçimde bir sergi var portrelerin

Hayalim her yerde kavrar gölgeni.⁹⁴

Değil hayalinden akan sözleri

Aklından geçeni duyar yüreğim.⁹⁵

Ama sevgiliye metfunluk ve duyarlılık bir doğallık içinde olmalıdır.

Zira bu doğallık kişide istikrarı sağlamaktadır.

Gözlerinin o dağ kokusundadır

Yüreğimin gel-git çağlayanları.⁹⁶

Sevgiyi ve sevgiliyi fark eden kendisini ona adar.

Toprağım, güneşim, mevsimim sensin

Suyunum, havanım, ekmeğimin ben

Birlikte uyandık aynı uykudan

Önceden sonradan eskin ve yeninim ben

Seninle ilgimiz bir heves değil

---

91 "Kaside", Hicret, s. 21.

92 "Zaman", Hicret, s. 38.

93 "Sarıç", Hicret, s. 45.

94 "Zaman", Hicret, s. 38.

95 "Yürek Gazeli", Tenha Sözler, s. 11.

96 "Geçit Resmî", Tenha Sözler, s. 13.

*İyi bil neyimsin benim, nenim ben?*⁹⁷

Adağı olduğum gülüciğüne

*Gör ne ucuz pazardır.*⁹⁸

Kişinin sevmesi, sevgiliye metfun olması ve kendisini ona adaması Sevgilinin cazibesinden, hayatta oynadığı rolden ve etki gücünden kaynaklanmaktadır. Bu durum, şu mısralarda sırasıyla dile getirilir.

Bir denizaltıdır şimdi yüreğim

Yer yüzü bakışlım uzat elini

İçimde şiirler kaynaşır durur

*Ellerin aklıma geldiği zaman.*⁹⁹

Yıldızlar gözlerin denetler beni

*Yillardır günlerim bir gözaltıdır.*¹⁰⁰

İçimde bir düzen kaynaşmaktadır

*Büyük ve çekingen bakışlarından.*¹⁰¹

Kanadısın zaman nehirlerinin

*Günleri seninle sayar yüreğim.*¹⁰²

Her taraf gözlerin gündüz ve gece

*Her mevsim sensin ve her ses sözlerin.*¹⁰³

Bir evren donattın yırtıp dünyamı

Eledin bilgimi sevgilerimi

Onardın gövdemi takvimlerimi

*Kalbimi giysimi şiirlerimi.*¹⁰⁴

Kanadısın zaman nehirlerinin

---

97 "Mahzen", Hicret, s. 27.

98 "Sarmıç", Hicret, s. 44.

99 "Kaside", Hicret, s. 24.

100 "Darağacı", Hicret, s. 34.

101 "Zaman", Hicret, s. 36.

102 "Yürek Gazeli", Tenha Sözler, s. 11.

103 "Sen", Tenha Sözler, s. 38.

104 "Sen", Tenha Sözler, s. 38.

*Günleri seninle sayar yüreğim.*¹⁰⁵

Nehirler çağlayan bakışlarıyla

*Giyinir dalların baharlarını.*¹⁰⁶

Sevgilin bu ve benzeri özellik ve güzelliklerinden dolayı sevilir, hatırı sayılır ve mahremiyeti korunur.

Yazma derse yazmam rüya gözlerin

*Bastığın toprağa şiirlerimi.*¹⁰⁷

Bıçakladım geçen katil yılları

*Her gün bir yeniden bulunca seni.*¹⁰⁸

Saçların en derin bir gökyüzüdür

*Varamaz ellerin merdivenleri.*¹⁰⁹

Onun hatırı sayılmakla kalınmaz, ona çok hassas davranılır ve onun siteminden çekinilir.

Gövdemi kurşunlar sererse yere

*Kırgın bakışların değdi bilirim.*¹¹⁰

Sevgilinin gücü, hatırı ve hayatımıza kattığı anlamdan dolayı hep aranır.

Bir hüznü besteler en derin soylu

*Gözlerin o kuşlar şimdi neredeler?*¹¹¹

Nasıl seyrederim sabahı sensiz

*Güneşin denizi emzirmesini.*¹¹²

Eşyası kaybolan bir çocuk gibi

*Olur olmaz yerde ararım seni.*¹¹³

Ve tekrar yaşamak tekrar yaşamak

---

105 "Yürek Gazeli", *Tenha Sözlere*, s. 11.

106 "Eski Sözlere", *Tenha Sözlere*, s. 17.

107 "Kaside", *Hicret*, s. 22.

108 "Yorumlar", *Hicret*, s. 33.

109 "Akşam", *Hicret*, s. 28.

110 "Ölüm", *Hicret*, s. 43.

111 "Kaside", *Hicret*, s. 24.

112 "Burç", *Tenha Sözlere*, s. 16.

113 "Eski Sözlere", *Tenha Sözlere*, s. 18.

*Şimşek gibi geçen o saatleri.*¹¹⁴

Sevgili hep aranır. Zira onsuz geçen hayat tahrip edicidir, yıkıcıdır, en azından yüküdür. Şaire göre zaten sevgiliden kaçmak da mümkün değildir; paradoksal gibi gözükse de, kaçtıkça ona yaklaşmış olunur.

Dinamitler patlar içimde birden

*Sensiz saatleri hatırlayınca.*¹¹⁵

Bu tenha dünyanın ürküntüsünü

Ekledim gövdeme bir parça gibi.

Senden her kaçtıkça sana yaklaştım

*Göç nasibim, özlem kanımdır benim.*¹¹⁶

Sevgili lisan-ı hâl ile çok şeyler anlatır. Onun sözleri bir yana, duruşu bile zengin yorum kaynağı olur.

Bir sözdür susuşun bir ince fikir

*Bin yorum getirir aklıma birden.*¹¹⁷

Buna rağmen, sevgilinin özellikleri, güzellikleri, ondan ayrı kalmışlık, özlem ve vuslat duyguları ile ilgili olarak âşık veya şair ne kadar kelimeler etse de yine de sevgili anlatışa sığmaz.¹¹⁸

Susarak anlattım bütün gizliyi

Sakladım duygumu ben konuşarak...

En iyi anlatış artık susmaktır

*Anladım bunu ben seni bilince.*¹¹⁹

Kelimeler gelse ayaklarına

*Ve sunsa içimin anahtarını.*¹²⁰

İçimin göğüne alsam diyorum

114 "Kaside", *Hicret*, s. 23.

115 "Kaside", *Hicret*, s. 24.

116 "Ölüm", *Hicret*, s. 42.

117 "Ölüm", *Hicret*, s. 43.

118 Bu konuda müstakil bir çalışma için bkz. Emiroğlu, İbrahim, *Süfi ve Dil*, İstanbul, 2002, ss. 170-225.

119 "Zaman", *Hicret*, s. 36-37.

120 "Eski Sözler", *Tenha Sözler*, s. 18.

*Yoruldum kelime hamallığından.*¹²¹

12. Vefalıdır

Dâvâ adamı vefalıdır. Şair bunu yalın ama güçlü bir dille şöyle ifade etmektedir.

Bütün giysileri yırtsak yeridir

*Yeter bize vefa elbiseleri.*¹²²

O, büyük yükünü yani dâvâsını özenle yaşatır ve anılarını aklında sürekli canlı tutar.

Bu büyük yükü en eski bir türkü

*Sayarak özenle yaşatır kalbim.*¹²³

Başımı taşlara vurabilirim

*Aklımdan çıkarsa anılarımız.*¹²⁴

Onun sevgilisine olan vefasını zaman ve mekân uzaklığı eskitemez.

Sanma mesafeler koparır beni

*Ve yıllar eskitir birliğimizi.*¹²⁵

13. Akıl-aşk dengesini kurmuştur

Dâvâ adamı katı akılcılığı tasvip etmez, ondan şikâyetçidir.

Ey uyku ey anne gel kurtar beni

*Ezildim aklımın hesaplarında.*¹²⁶

Bir kâse su gibi dökülse kuma

*Kuramlar kollayan dik başlı aklım.*¹²⁷

Bu şikâyetin bir nedeni aklı boyutuyla insanın ölçün ve sınırlı olmasıdır.

121 "Akşamın Kılıçları", *Tenha Sözler*, s. 25.

122 "Yorumlar", *Hicret*, s. 32.

123 "Kaside", *Hicret*, s. 25.

124 "Zaman", *Hicret*, s. 40.

125 "Ey Beyaz Elâ", *Hicret*, s. 16.

126 "Ey Beyaz Elâ", *Hicret*, s. 17.

127 "Melce", *Hicret*, s. 46.

Bir küçük kıyıda geziyor aklım

Öğün ve en mahfuz uykulardasın.¹²⁸

Bu şikâyetin bir başka nedeni de aklın kararsızlığı, üst üste sorular sorarak tatmin edici cevabı bulamayıp endişeler içinde kalmasıdır.

Uykumu çarmıha gerdi sorular

Çoğalır sesimin tedirginliği

Ey kaynar sulara yol alan aklım

Kalbime yönelen yaylım ateşi.¹²⁹

Bu noktada şairin idealindeki insan, rasyonel çabayı yeterli görmeyip harici tasarrufa yani ilahi inayete ve Rabbanî tasarrufa meylenmektedir. Yani İlahî iradeye teslim olmaktadır.

Rüzgârın başıma verdiği şekil

Yol olsa içimin ormanlarında.¹³⁰

Soyunup eşyadan kurt kuşla birlik

Aklımı yem etsem karıncalara.¹³¹

Sevgili hasretine katlanmak veya o acıyı bastırmak için şair, aşk-akıl dengesini kurmaya çalışır, kalbin bu heyecana dayanması gerekliliğini akılla çıkarır.

Unutmak denedim onu aylarca

Aklımı yollarda sürükleyerek

Sensiz bir yerlere taşınmak bir gün

Dünyanın dışına taşınmak bir gün

Dayanır mı kalbim bu heyecana

Dayanmalı kalbim bu heyecana.¹³²

Yine şair, akıldan kopamayacağını, onun gölge gibi de olsa yanında taşınacağını, ancak onun aşkın, bâkir ve mahrem alanına taşınmasının sevgili sayesinde olacağını belirtir.

¹²⁸ "Çağrı", *Tenha Sözler*, s. 44.

¹²⁹ "Kül", *Tenha Sözler*, s. 12.

¹³⁰ "Melce", *Hicret*, s. 46.

¹³¹ "Dağlara", *Tenha Sözler*, s. 35.

¹³² "Kaside", *Hicret*, s. 25.

Taşırsın aklımı bir gölgem gibi

*Aşkın el değmemiş bölgelerine.*¹³³

Kalbim ki sürekli davul solosu¹³⁴ diyerek aşk coşkusu dile getiren Akif İnan, hak yolcusunu, dâvâ erini aşkıyla birlikte tanıtır ve şu mısralarında âşık-mâşuk ilişkisini çok çarpıcı bir dille şu şekilde anlatır.

Çevir gözlerini içimden yana

Sırrımı saklayan mahzeninim ben

Uzat umutlarını düşlerime değ

Hiçbir şeyin değil hep seninim ben

Bu yazgı bizlerin ortak ülkesi

Hüznün sevincin ve güveninim ben

Toprağım, güneşim, mevsimim sensin

Suyunum, havanım, ekmeğininim ben

Birlikte uyandık aynı uykudan

Önceden sonradan eskin ve yeninim ben

Seninle ilgimiz bir heves değil

*İyi bil neyimsin benim, nenim ben?*¹³⁵

Merhum şairin gözünde aşkın ayrı bir önemi ve değeri vardır.

Piyano üstüne birkaç söz yani

*Aşksız ve müziksiz her şey anlamsız.*¹³⁶

Zaten onun çilesi ve mücadelesi de aşkı yürürlüğe koyma çabasında odaklaşır.

Bir acı tarlası sessiz yüzünde

*Aşk yürürlüğe koyma savaşı.*¹³⁷

Bu mücadeleyle birlikte aşkın bedeli can vermek olarak gösterilir.

¹³³ "Sen", *Tenha Sözlere*, s. 38.

¹³⁴ "Dar Ağacı", *Hicret*, s. 34.

¹³⁵ "Mahzen", *Hicret*, s. 26-27.

¹³⁶ "İstanbul", *Hicret*, s. 30.

¹³⁷ "Zaman", *Hicret*, s. 36

Kalbim ki sürekli davul solosu

Ve aşkın bedeli candır ölümdür¹³⁸

Şair âdeta bir aşk sürgünü olarak yaşar.

Yıldızlar gözlerin denetler beni

Yillardır günlerim bir gözaltıdır.

O, devamla, sitemini ve sevgiliyle dertlerini paylaşma isteğini de dile getirir.

İçimin zehrini konuşsun diye

Beklerim rüzgârdan haberlerini.¹³⁹

14. Ahiret kaygısı çeker ve ölüme hazırlıklıdır

Mü'min dâvâ adamı ahiret kaygısı çeker, akıbetinin ne olacağını düşünür.

Huzur limanına uğrar mı bilmem

Sonsuza yönelen vapurlarımız.¹⁴⁰

Öyleyse konuk olan ölüme hassas bakmalı ve hazırlık yapmalıdır.

Ve ölüm konuğum olduğu zaman

Duyduğun vicdanın ayak sesidir.¹⁴¹

Toprağa dosttu ölümü hazır

Taşırdı soyunu gövdesi gibi.¹⁴²

Zira dünya fanidir, hayat hızlı geçmektedir ve kısadır.

Zaman bir hızdır ve yıldızdır akan

Esneyen günler ve gece üstünde.¹⁴³

İnanmış dâvâ adamı güzel ölümü ister ve “aşkın bedeli”¹⁴⁴ olan ölüme olumlu gözle bakar.

Günleri bir secde hızıyla geçip

138 “Dar Ağacı”, *Hicret*, s. 34.

139 “Darağacı”, *Hicret*, s. 34.

140 “İstanbul”, *Hicret*, s. 31.

141 “Ölüm”, *Hicret*, s. 43.

142 “Babamın Gazeli”, *Hicret*, s. 59.

143 “Zaman”, *Hicret*, s. 37.

144 “Darağacı”, *Hicret*, s. 34.

*Erişsem mahşere bir iftar gibi.*¹⁴⁵

O, sevgilinin peşinden ölümü, haliyle Ona kavuşmayı ister.

Bir yetim çocuktur günlerim gülüm

Seslerim kırıktır yatağım zindan

Ne olursun tez elden beni de çağır

*Al götür yanına sevdiğim aman.*¹⁴⁶

Dâvâ adamının bedeni ölse de onun manası, dâvâsı ve ruhu yaşamaktadır.

Kim demiş her şeyin bitişi ölüm

*Destanlar yayılır mezarımızdan.*¹⁴⁷

Şair, yüksek ideallerin peşinden koşarak, hayırlı ömür sürerek ölenlerin peşinden asla üzülmemek gerektiğini belirtir. Zira ölüm ötesi hayatta çeşitli ödüllendirmeler, güzellikler ve sevinçler onları karşılayacaktır.

Büyük rüyalarla geçmişse ömür

*Hiç yanmam ölümün her çeşidine.*¹⁴⁸

Bil cümle sevdikler yanımızdadır

Donanır çevremiz baharla narla

Saraylar nehirler billurdan gibi

Sonsuz bir düzenin armağanını

Buluruz şükürle mahcup ve mutlu

*Af olan sevinçli çocuklar gibi.*¹⁴⁹

O, inanmış Hak yolcusunun değil de, inanmamış ve varlık nedenini bulamamış kişilerin ancak ölümden korkacağını bilir.

Mani olmuş bir adam direnir durur

*Utanır ve korkar kefenlenmekten.*¹⁵⁰

145 "Melce", Hicret, s. 47.

146 "Arzihal", Tenha Sözler, s. 39.

147 "Şafak", Tenha Sözler, s. 48.

148 "Zaman", Tenha Sözler, s. 51.

149 "Yankı", Tenha Sözler, s. 52.

150 "Ey Beyaz Elâ", Hicret, s. 17.

Sonuç

Görüldüğü gibi Akif İnanın şiirlerinde çizilen insan örnek dâvâ adamı portresidir. Bu portredeki insan, kökü ezelde, dalları ebette olan bir misyonu (emaneti) taşıyan, mücadele ve çile adamıdır. Bu çilesine rağmen onun maneviyatı güçlüdür ve umut doludur. O, dâvâsına sevdalıdır. Ona layık olmak, temsil gücünü iyi icra edebilmek için nefsinin kontrol altında tutar. O, erdemle donalıdır. Sevgi doludur, sevgiliye metfundur. Bununla beraber o, aşk-akıl dengesini de kurmuştur. Bu dengeli ve duyarlı insan, âhiret kaygısı da çeker ve ölüme hazırlıklıdır.

“Sonsuz bir uykuya kavuşsam bir gün”¹⁵¹ diyen ve altı yıl önce bu arzusuna kavuşan merhum şaire, Allah’tan rahmet diliyor ve istikbale yönelik “bir yeni vakitler geldi gelecek”¹⁵² deyişine kulak verip, sözlerini onun bir beytiyle bitiriyorum:

Kim demiş her şeyin bitişi ölüm

*Destanlar yayılır mezarımızdan.*¹⁵³

151 Mehmet Akif İnan, “Adsız Gazel”, *Hicret*, s. 15.

152 “Şafak”, *Tenha Sözler*, s. 48.

153 “Şafak”, *Tenha Sözler*, s. 48.

**Aydın Sorumluluğunu
Bir Ömür Taşıyan
Mücadele Adamı: Mehmet Akif İNAN**

Yahya DÜZENLİ

Aydın Sorumluluğunu Bir
Ömür Taşıyan Mücadele
Adamı: Mehmet Akif İNAN

Yahya DÜZENLİ

Hizmet-İş Sendikası Genel Başkan Danışmanı

“Aydın sorumluluğu” zaman zaman sıkça duyduğumuz kavramlardan. Kavramın muhtevasından çok *dudak tiryakiliği* yapan imajı öne çıkıyor. Sefaletiyle öğünmenin prestij haline geldiği kültür hayatımızda, kendisini *kendinden menkul* “aydın nasbetme” hastalığı Tanzimatla başladı, meşrutiyetle devam etti ve Cumhuriyetle hız kazandı.

Müslümanca duyarlılıkların *ötekine benzeme* sendromuyla irtifa kaybettiği zamanlarda, Müslümanca düşünüş ve duruşu misyonunun gereği bilmiş *gerçek aydınlarımız* da vardı.

Bunlardan birisi “aydın” kavramının gerçek anlamıyla karşılığını bulduğu rahmetli M. Akif İnan’dı.

Konu Mehmet Akif İnan olunca, öncelikle “*Aydın nedir?*” sorusuna cevap aramak ve bulmak gerekiyor. Bu soruya birçok cevap verebileceğimiz gibi, hiçbir arayışa girmeden hayatı, eserleri ve mücadelesiyle duran Mehmet Akif İNAN’ı işaret etmekle gereken cevabı vermiş oluruz.

O, aydın olma sorumluluğunu nefsinde yaşayan, toplumsal mücadeleye aksettiren bir mücadele adamıydı.

Tıpkı ismini aldığı **Mehmet Akif ERSOY** gibi..

İkisi de **zor zamanların adamıydı**. Zor, meşakkatli fakat bir o kadar da bereketli, onurlu bir hayatın adamlarıydılar. Kendini büyük bir davaya adanmak işte böyle bir şeydir.

Akif İNAN da bizim yaşadığımız çağın şahitlerindendi.

Bize; bağlı olduğu “Büyük Doğu” ocağından aldığı enerjiyle, istiklâlimizin tatıda ve batı değerlerinde olamayacağını ihtar etti. Kalemikle ve kelâmıyla bunun kavgasını verdi.

Büyük Şairimiz Mehmed Akif Ersoy’un vefatından (1936) 3,5 yıl sonra dünyaya geldi. O, bu fani alemde 63 yıl yaşamıştı. Mehmet Akif İnan da 60 yıl yaşadı.

O, şiiriyle, sanatıyla, yazılarıyla yâni kalemikle atıldığı mücadelesini tüm varlığıyla verdi.

Ne demek istiyoruz?

O’nun ilk plânda görünmeyen ama kalabalıkları **örgütlü mücadeleye katarak**, sendikal mücadelenin de **aydınlar öncülüğünde** verilmesi gerektiğini bizzat hayatıyla gösterdi.

İnsanlık tarihinde ne kadar yaşadığınızın çok fazla önemi yoktur. Asıl önemli olan: nasıl yaşadığınızdır. Onun için esas olan hayat değil, hayatta “hayy” olmak yâni “diri” olmaktır.

Akif İnan, bir ömür verdiği fikir ve sanat mücadelesini, tüm toplumun ortak sorunlarına olan duyarlılığından kaynaklanan **sivil toplum mücadelesiyle**, yâni **sendikal mücadelesiyle taçlandırmış** bir sanat-düşünce ve eylem adamıdır. Çünkü (her ne kadar yoğun bir yabancılaşma sürecini yaşamışsa da) sendikal mücadele tıpkı bir paratoner gibi tüm toplumun dertlerini üzerine çekecek mücadele adamlarını arar. Bu mücadele azmi, aşkı Akif İnan'da

Bunu bir şiirinde şöyle dile getiriyor:

**“İstirap varoluş şartımız oldu,
Esef etme yazım karaymış diye”**

Böylece O; **niçin sendikacılık?** temel sorusunun cevabını hayatıyla vermiştir. Yani iddia sahibi bir şair ve edebiyat adamı olarak bu iddialarını gerçekleştirmenin zeminini oluşturmuştur.

Düşünce ve sanat adamları toplumun kandilleridir. Toplumun önünü aydınlatan ışıklardır. Toplum, onların yaptıklarına, işaret ettiklerine bakarak yolunu bulur. Onun için onların “ne yaptıkları”, “ne söyledikleri”, “niçin söyledikleri” önemlidir. Akif İnan da ömrünün kemâl yıllarında **sendikal mücadeleye** atılarak topluma önemli bir mesaj vermiştir. O mesaj şudur: **“Her değer sahibi, her inanan insan, düşüncelerinin hayata hakim kılınmasını istiyorsa mutlaka örgütlü mücadeleye katılmalıdır.”**

O'nun çağdaşı olan hemen hemen tüm şairler, düşünce ve sanat adamları zihin konforuyla uğraşırken, o düşünce ve sanatının iklimini inşa etmek için, kalabalıkları **örgütlemek** için terledi.

Akif İnan'ın temel misyonuna bağlı olarak ortaya koyduğu bu **sendikacı kimliği** sendikacıların en mesafeli durdukları alan olan **şiir**,

edebiyat ve sanat alanını da işaret etmektedir. Bu alan, sendikacıların mesafesiz, doğrudan duruş sergilemeleri gereken alan olmalıdır. Yani Akif İnan hal diliyle şunu da göstermiştir ki; Şiir, edebiyat ve sanatın tüm alanları sendikacıları beklemektedir.

Akif İnan, bir şairin, düşünce adamının sendikacı olabileceğini, bir sendikacının da şair olabileceğine bizzat şahsiyle işaret etmiştir.

O; salonlarda yankılanan şiirlerin adamı olduğu gibi, alanlarda haykırın **sendikal misyonun** da adamıydı.

O; sanat ve edebiyat örgüsünün sorumluluğunu idrak ettiği gibi; sendikacılıkta da **örgütünün sorumluluğunu** idrak etmiş ve gereğini yerine getirmiştir.

Akif İnan'ın yüklendiği misyonla, **sorumlu aydın** kimliğini **sorumlu sendikacı** kimliğiyle sürdürüşünü görüyoruz. Öyle ki; 1992 yılında **“eğitim iş kolunda bu kadar sendika varken, neden yeni bir sendika kurmak istediniz?”** sorusuna şu cevabı veriyor:

“Şahsî düşüncesi, inancı, siyasi kanaati ne olursa olsun bir yerde hepimizin sorunları birbirine yakındır. Asıl olan bu eğitimciler kesimini istismar etmeden, kullanmadan, onları bazı peşin yargılara, zorla yönlendirme gibi bir hedef gütmekten elbirliği halinde bazı ortak sonuçlara vardırmaktır.

İş kolumuzda kurulmuş olan sendikaların hiçbirisini eleştirmeyi kendimize yakıştırmayız. Ama bizim çok daha farklı, değişik, sosyal gerçeklere uygun fikirler taşıdığımıza inanıyoruz. Biz; hayali, ütöpic tasarılar içerisinde yaşadığımız Türkiye realitesi, nasıl fikirler geliştirilirse uygulama alanı şansı taşır, bunu biliyoruz. Ayrıca biz belli bir anlayışın ve inancın kavgasını vermek için sendikayı araç sayan bir anlayışta da değiliz. “

Akif İnan böylesine bir “ahlâki sorumluluğu” da taşıyan bir aydın sendikacıydı.

O, sendikacılığa kendi rengini veren adamdır. Sendikacılığın “bizce”sini gösteren adamdı.

“Değer”lerini sendikal mücadeleye katma mücadelesi veren adamdı.

1977 yılında yazdığı bir yazı bugünlerde bile tazeliğini, canlılığını koruyor. Şöyle diyordu:

“Zengin bir tarihimiz var. Yüksek bir medeniyet kurmuşuz. Ulaştığımız her alana kişiliğimizin damgasını vurmuşuz. Yürekllerimizde emperyalist gaye değil, bir evrensel bildiri taşıdık. Savaşlarımız halklarla değil, düzenlerle oldu; bu yüzden çok kısa sürede büyük fetihler yaptık ve kurduğumuz devlet dünyanın en uzun ömürlü devleti oldu; halkları yüzyıllarca bize sadık kaldılar. Savaşlarımız insanlığın kurtuluşu içindi. Batılı, Doğulu bütün halklar, insanca yaşamının mutluluğuna ancak bizde erebiliyorlardı. Kurduğumuz düzende bütün soyların ve inanışların yeri en adil ölçülerle belirlenmişti.” (Aydınlar, Batı ve Biz s. 76)

Böyle diyor Akif İnan.

İşte bu bir “medeniyet idraki”dir. Bu, “tarihine sahip çıkma”dır. Bu, komplekslerden kurtulmaktır. Bu, insanlığı (Yunus Emre’nin mısralarıyla) “*Yetmiş iki millete bir göz ile bakmayan. Halka müderris olsa, hakikatte asidir!*” ortak değerlerde buluşturmaktır.

Akif İnan böyle bir **medeniyet savaşçısıydı**.

O, belki de en son düşünülebilecek bir alanda düşüncelerinin hayata hakim kılınması için mücadele veriyordu. O alan **SENDİKAL MÜCADELE**ydi.

Akif İnan’ın hayatı; düşündüklerini hayata geçirmek isteyen herkesin, her aydınının, her sendikacının örnek alması gereken bir hayat-

tır. 1993 yılında kurduğu EĞİTİM-BİR SEN'in Genel Başkanlığıyla birlikte vefatına kadar MEMUR-SEN Genel Başkanlığını da devam ettirdi.

Çünkü o duyarlı bir şair ve düşünce adamı olmanın yanında, eylemci bir mücadele adamıydı.

Dikkat edilirse; Akif İnan istisna tutulursa, 'suyun bu yakası'nda şair-sanat ve düşünce adamlarının doğrudan yer aldıkları bir sendika ve sendikacı göremiyoruz. Akif İnan bu bakımdan önemli bir İLK VE ÖRNEKtir.

Sendikal mücadelesine başladığı yıllarda (1992) kendisiyle yapılan bir söyleşide şöyle söylüyordu: ***“Bugünkü Türkiye şartları içerisinde sendikalaşmak kaçınılmazdır. Bu kaçınılmaz durumun ürünü olarak mevcuduz.*** “ Maalesef bu sıradan gerçeği görmek birçok aydınımıza nasip olmamıştır. Devam ediyor merhum hocamız: ***“Bu ülkenin insanı herhangi bir ülkenin insanı kadar insanca yaşamaya, özgür yaşamaya, dilediğine inanmaya, dilediği kıyafeti giymeye, istediği şekilde örgütlenmeye lâyık değil midir?”***

İşte bu sözler, toplumsal sancıları bir paratoner gibi bünyesine çeken bir **aydın sendikacının** duyarlılıklarıdır.

O, artık yorgun düşmüş bir sendikal pratiğe yeni bir soluk, yeni bir anlayış getirmenin öncülüğünü yaptı. Yeni kurulmaya başlayan *Memur Sendikacılığı'nın* başlarken “doğru yerden” başlaması için önemli gayretler gösterdi.

Özgür ve Bağımsız sendikacılığın nasıl olması gerektiğine örnek olacak adımlar attı.

Sendikacılığın “hak” temelli dinamik bir karakterinin olması, onun mesajını sendikal mücadele ile vermesinin gerekçelerinden birisidir. Çünkü; siyaset- bürokrasi ve sermaye'nin her zaman mevcut statü-

konun istediği şekilde ve istediği kadar konumlanmasına karşı, sivil toplum örgütlerinin, özellikle de sendikaların dinamik ve enerjik yapısı onun dikkatini çekti. Ve o, bizzat kendi alanı olan **Eğitim**'de **Eğitim Bir Sendikası**yla düşündüklerini hayata geçirmeye çalıştı.

Müslüman bir aydın olarak, mücadele içerisinde bir **sendikal dil ve kültürün oluşması** için çabaladı.

Her şeyin "ilk"i zor ve meşakkatlidir. Fedakarlık ister, terlemek ister. Terleyecek, yorulacak insanlar ister. İşte Akif İnan, bu meşakatlere aldırmandan **sendikal örgütlenme** için Anadolu yollarına düşmüştür.

Akif İnan'ın yapmak istediği en önemli şeylerden birisi de şu idi galiba: Sendikal bir dil, kültür ve yapılanmaya asla âşına olmayan, Sendika deyince yüzü buruşan bir kısım muhafazakâr sermaye çevrelerine karşı, bizzat insanları örgütleyerek, **Müslüman aydın kimliğini sendikacılığıyla bütünleştirerek**, bu anlayışın kırılması için önemli gayretler gösterdi. Onun, bulunduğu camiadaki konumu ve fonksiyonu, böyle bir **risk almasını** engelleyemedi.

Akif İnan, niçin sendikal mücadelede doğrudan yer aldı? Niçin eylemlerin içerisinde mücadele arkadaşlarıyla kol kola yürüdü? Niçin **FİLDİŞİ KULESİNDE DEĞİL DE EYLEMİN** içinde hayatını sürdürdü?

Bu sorulara şu cümlesi cevap teşkil ediyor: "**Sanatçı toplumun temsilcisi, şahidi ve yansıtıcısıdır. Topluma mesaj ulaştırır adamdır. Cemiyetten kendimizi soyutlayamayız.**"

O, sanatçı ve tefekkür adamı misyonunu sendikacılığa taşıyarak **topluma mesajını ulaştırdı**.

Çünkü o, misyonunu kendi mısralarıyla ifade ediyordu:

"Kurmak bize düştü bu kalbi sökülmiş çağı

Buyruk en ağır yükün altına saldı beni...

Acılar umudu buldurur bize

Bir zırha büründüm bu çağa karşı “

Bu mısralarıyla o, taşıdığı yükün farkında, taşınması gereken yükün bilincinde bir *misyon adamı* olduğunu ortaya koymuştur.

**Düşünce Okulu Olarak Zihniyet
Değişimine Öncülük Etmek**

Şahin Ali ŞEN

Düşünce Okulu Olarak Zihniyet Değişimine Öncülük Etmek

Şahin Ali ŞEN

Yazar

Yaşadıkları dönemde okul ve ekol olmuş fikir ve düşünce insanlarını tanımak ve anlamak, tanıyanların hayatlarında değişim ve dönüşümlere yol açabilmektedir. Özellikle gençler olmak üzere insanların fikir yolculuklarında, içe doğru derinleşmelerinde, zihniyet değişimlerinde ve dünya görüşlerinde büyük değişimin başlatıcılarından birisi de Mehmet Akif İnan'dır. Tıpkı **Büyük Doğu Okulu**'nun lideri Necip Fazıl Kısakürek, **Diriliş Ekolü**'nün mimarı Sezai Karakoç, **Direniş Mektebi**'nin öncüsü Nuri Pakdil gibi.

Yerli ve Milli Düşünce'nin sembol isimlerinden **Mehmet Akif İnan**'la tanışan herkes akıl, ruh ve kalp planında az ya da çok etki-

lenmiş, hayatlarının yol haritalarında küçük veya büyük değişikliklere gitmek durumunda kalmışlardır. Türkiye'nin her noktasında Mehmet Akif İnan'ın fikirlerinin dokunduğu, öğütlerinin yol gösterdiği, tecrübe paylaşımlarının ufuk verdiği çok sayıda siyasetçiye, eğitimciye, akademisyene, bürokrata, yazara, şaire ve daha nice meslekten başarılı insana rastlamanız mümkündür. Hatta öyle ki, uluslararası bir toplantı için dünyanın neresine giderseniz gidin yine Mehmet Akif İnan'ın değdiği güzel insanlara rastlarsınız. Okul, ekol ve mektep olmak tam da böyle bir şey zaten.

Sendikal Hayatta Yerli ve Milli Sendikal Oluşum

Bendenizin **Yedi Güzel İnsan Üniversitesi**'nin kurucularından Mehmet Akif İnan'la tanışmam, Türkiye'de siyasal çalkantıların yaşandığı, terörün azdığı, bir yandan da kurulan yeni sivil toplum örgütleriyle, sendikalarla, televizyon ve radyolarla 12 Eylül'ün yasakçı anlayışından kurtulma mücadelesinin yoğun bir şekilde verildiği yıllardaydı.

Bu siyasal kaos ve istikrarsızlık ortamında, çalışma hayatı muhabirliğine yeni başlamıştım. Çalışma hayatı muhabirliği de yapmış olan tecrübeli istihbarat şefim, sendikacılığın duayenlerinden Hak-İş Genel Başkanı **Necati Çelik**'le, merkez ve kitlesel sendikacılık içinde muhafazakar damarı sembolize eden Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa Başoğlu**, muhafazakar, yerli ve milli düşünce zemininde yeni sendikal oluşum başlatan Eğitim-Bir-Sen(Eğitim-Bir) Genel Başkanı Mehmet Akif İnan'la mutlaka tanışmamı önerdi.

Mehmet Akif İnan'la Eğitim-Bir-Sen'in örgütlenme çalışmalarını küçük bir odada planlarken tanıştık. Daha tanışır tanışmaz sendikacılık ve örgütlenme noktasında hem kalıcı iz bırakacak hem de gündemde yer edinecek ne tür etkinlikler yapılması gerektiğini sor-du. Ben de naçizane fikirlerimi, düşüncelerimi ve sendikal alana dair projelerimi bütün detaylarıyla paylaştım. Sendikaya danışman almış gibi heyecanlandı ve "**Şahin Can, bundan sonra sık sık gel.**

Fikir alışverişinde bulunalım. Sen haber yapmış olursun. Biz de anlamlı bir faaliyet yapmış oluruz” şeklinde özetlenebilecek ifadeler kullandı. Sayın İnan ücretsiz danışman bulmanın, ben de fikir ve düşünce hayatımı zenginleştirecek büyük bir şair ve edebiyatçıyla tanışmanın heyecanını yaşadım. Bu vesileyle, aramızdan ayrılan, hakka yürüyen merhum Çelik, Başoğlu ve İnan’a bir kez daha Allah’tan rahmet diliyorum.

İnsan Yetiştirme ve İnsan Odaklılık Misyonu

Sayın İnan’ın benim üzerimde bıraktığı en büyük tesir ve iz; **‘insan yetiştirme misyonu’** ve **‘insan odaklı sivil toplum vizyonu’** ile bu misyon ve vizyonunu gerçekleştirirken hiçbir maddi ve manevi fedakarlıktan kaçınmamasıdır. Sayın İnan’la genellikle akşam saatlerinde iki kişilik, sendika, Türkiye ve Dünya okumaları yapardık. Ben sorardım, O cevapları. Bu sohbetlerden bazen haber bazen de köşe yazıma malzeme çıkarırdım. Bir gün biraz meraktan biraz da Sayın İnan’ı siyasete itmek ve bu noktada tahrik etmek amacıyla bir soru sordum: **“Siyasete girmeyi düşünmüyor musunuz? Teklifler geliyor mu?”** Sorumun ardından da **“Sizin siyasette olmanız mutlaka siyasete kalite getirir. Siyaset dünyasına yön ve istikamet verirsiniz”** içerikli bir yorum da yaptım. Bu duygu ve düşüncelerimde samimiydim. Sayın İnan’ın **Milli Eğitim Bakanı** olması durumunda **Tevfik İleri** ve **Vehbi Dinçerler** gibi eğitime damga vuracağını, bugün halen lafını etmekle meşgul olduğumuz **değerler eğitimiyle**, Türkiye’yi çok önceden tanıştıracığına inanıyordum.

Sayın İnan, hem siyasete bakışını hem dertlisi olduğu asıl davasını şu sözlerde özetledi: **“Şahin Can, benim misyonum insan yetiştirmek, gençlere yol göstermek, erdem yolculuğuna çıkarmak. Siyaset ise insan harcıyor, yozlaştırıyor.”** Sayın İnan bu sözleriyle hem sendikal okul içinde hem de öğretmenlik yaptığı fen lisesinde erdemli insanlar yetiştirmeye devam edeceğinin altını kalın çizgilerle çizmiş oldu. Bana da **“Boşa tahrik etme Şahin Can”** mesajı vermiş oldu.

Sayın İnan'ın güzel insanlar yetiştirdiğinin, herkes gibi ben de şahidiyim. Gazetecilik yıllarımda Uşak İmam Hatip'ten çok sayıda talebesini etkili ve yetkili yerlerde gördüm ve karşılaştım. Son yıllarda da fen lisesinden mezun ettiği talebelerini önemli projeler yürütürken görüyorum. Sayın İnan'ın yetiştiriciliği okulla, sendikayla sınırlı değil tabi. Edebiyat dergileri, vakıflar, öğrenci yurtları, üniversiteler, kürsüler ve insanın yaşadığı her yer ve zemin onun için mektep. Nerede **Asım'ın Nesli'**nden, **Büyük Doğu Nesli'**nden ve **Diriliş Nesli'**nden birisine rastlasanız Sayın İnan'ın fikir, düşünce ve duygu rengini görürsünüz. Nerede **medeniyet ve kültür dünyamızın** şair ve yazarlarıyla temas etseniz Sayın İnan'ın gazellerinin, Batı medeniyetine kallavi eleştiriler getiren eserlerinin izini görürsünüz. Sayın İnan'ın insan yetiştirmekten kastettiği tam da bu olsa gerek. Sendika ve konfederasyonun düzenlediği edebi etkinliklerle yetişen yazıcı kadroları, sendikal liderleri de bu yerli ve milli düşünce okulunun mezunları saydığımızda bu güzel okulun mezunlarının ne kadar devasa büyüklükte olduğunu görürüz.

Raporlarda Temel Problemlere Köklü Çözümler Üretme İdeali

İnsan yetiştirmek ve eğitim mevzuuna girmişken Sayın İnan'ın Türkiye'nin eğitim vizyonu ile ilgili düşünceleri ve eylemlerinden söz etmeden geçmek doğru olmaz, eksik kalır. Sayın İnan, Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen Genel Başkanlığı yaptığı süre içinde bıkmadan, usanmadan Türkiye'nin eğitim-öğretim sorunlarına yönelik raporlar hazırladı ve hangi parti ya da görüşten olursa olsun Milli Eğitim Bakanlarına takdim etti. Maalesef son yıllarda yanlış bir gelenek gelişiyor. Siyasi makamların yanında atama listeleri de iliştiliyor ya da rapor takdim sırasında listeler de sunuluyor. Bu uygulamanın, raporların tesirini azalttığını, hatta raporların hayata geçmeden ölüme neden olduğunu düşünüyorum.

Sayın İnan, sadece rapor götürür ve raporları derinlemesine anlatırdı. Onun amacı eğitim kadrolarının zihniyetini değiştirmeye

yönelikti. Bir gün dönemin Milli Eğitim Bakanlarından **Mehmet Sağlam**'a rapor sunmuş, uzun uzun anlatmış, sonra sendikaya geri dönmüştü. Sendikada karşılaştığımızda Şahin Can diye söze başladı ve Sayın Mehmet Sağlam'a sunduğu raporun içeriğini tek tek anlattı, adeta raporu ezberletti. Bu onun fikre, düşünceye ve Türkiye'ye ait geliştirdiği çözümlere ne kadar önem verdiğini gösteriyordu. Sayın İnan, "**Zihniyet değişimi işin özü**" derdi hep. Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen'in **ilkelerini** belirlerken de, **hedeflerini** ortaya koyarken de, **vizyon** ve **misyonunu** tesbit ederken de hep zihniyet değişimine odaklandı.

Faydalı, Kaliteli Ve Kalıcı Olan Tercih

Sayın İnan, **niceliğe** değil **niteliğe** önem verirdi. Sayıyı değil kaliteyi esas alırdı. Sözün şatafatına değil gücüne, tesirine değer verirdi. Bir gün aradı: "**Şahin Can, haberlerinde diğer konfederasyonların açıklamasını haberin başına, Memur-Sen'in görüşlerini en sona koyuyorsun**" siteminde bulundu. Ben de savunmak için; "**Sayın İnan gazetecilik kuralı gereği en çok üyeden başlayarak sıralama yapıyorum**" dedim. Sayın İnan aynı zamanda bir fikir insanı olması münasebetiyle "**Şahin Can, haberlerinde konfederasyonların üye sayısına değil, ne söylediklerine, sözlerinin derinliğine, mesajın gücüne bak. Çözüm getiren fikirlere ağırlık ver**" öğüdünde bulundu. Merhum, bugün olsaydı bu sitemi yapmasına gerek kalmayacaktı. Çünkü hem kurduğu konfederasyon hem de öncülük ettiği sendikaların tamamı en çok üyeye sahip. Hiçbir zaman gazetelerin birinci sayfalarına manşet atma, sürmanşetlerde olma derdinde olmadı. Çözüm arayışında oldu, çözüme kaynaklık etmek istedi.

Zam Kazığı Fotoğrafından Teşekkür Almak

Sayın İnan, yapıcı ve yönlendirici sitem etmesini bildiği gibi takdir ve teşekkür etmesini de çok iyi biliyordu. Memur-Sen, **Sıhhiye**'de **hükümetin zam politikalarını** eleştiren bir eylem yapmıştı. Eyleme

yüksek bir katılım yoktu, ancak Memur-Sen'in en geniş katılımlı ilk eylemlerinden birisiydi. Haber, çalıştığım gazetede birinci sayfadan anonslanmış, iç sayfalarda manşetten verilmişti. Özellikle memurların omuzlarında taşıdığı büyük bir **zam kazığı** büyük bir fotoğrafla görülmüştü. Sayın İnan ve diğer sendika yöneticileri teşekkür etmiş, takdirlerini iletmişti. İltifat gazetecilikte önemli bir motivasyondur. Sayın İnan gibi bir düşünce insanından tebrik almak zihnimde yer etti, tatlı bir hatıra olarak hafızamda canlılığını halen koruyor.

Çıkar Çatışmalarını Uzlaşma Çizgisinde Buluşturan Adam

90'lı yıllara damgasını vuran sivil oluşumların başında **Emek Platformu**(Demokrasi Platformu) geliyordu. Bu platform ilk zamanlarda az sayıda bir kuruluşla yola çıkmış, sonra 17 kuruluşla geniş bir platforma dönüşmüştü. Yaptığı ziyaretler, basın açıklamaları ve eylemler ses getiriyordu. Ancak, platformun çok farklı ideolojilerden, farklı çıkar gruplarından ve anlayışlardan oluşması nedeniyle '**çıkar çatışmalarına**' da sahne oluyordu. Söz konusu çıkar çatışmalarının ideolojik karpışmalarla birleşmesiyle kuruluşlar arasında karpışmalar yaşanıyor, karpışmaların zirveye çıkması ilişkileri kopma noktasına sürüklüyordu.

Bu kritik zamanlarda Sayın İnan '**birleştirici** ve **bütünleştirici**' rolüyle '**hakemlik** ve **arabuluculuk**' yapıyordu. Emek Platformu'nu çok kere dağılmaktan kurtarmasına rağmen bundan hiç söz etmezdi. Hatta Emek Platformu toplantıları sonrası birçok başkan medyaya koşarken, onun toplantı yerinden sessizce ayrıldığına çok şahitlik etmişimdir. Memur-Sen'in görüşü eksik kalmasın diye telefonla arar görüşlerini alırdım. Sendikacılığı öne çıkma, kendi reklamını yapma, rakip sivil toplum kuruluşlarına karşı yarış olarak kullanmadı. Günlük tüketilecek söz yerine kalıcı söz söylemeyi önemserdi. Emek Platformu'nun sözcüsü olarak konuşma yaptığı, hastalandığı mitingün konuşmasının içeriğindeki cümleler halen geçerliğini koruyor. Aynı şekilde sağlığında yazdığı ve daha sonra derlenen tüm

eserlerini okuduğunuzda tespitlerinin yerinde ve halen yol gösterici olduğunu görüyoruz.

O ‘Çalışan’ Bu ‘Çalışan’ Değil

Bugün güncelliğini koruyan siyasetin ve çalışma hayatının gündeminde yer alan ‘çalışanlar’ kavramına da değinmek isterim. Sayın İnan, ‘çalışanlara’ geçilmesi talebini zaman zaman gündeme taşımış, açıklamalarında yer vermişti. Zaten aynı dönemde Türkiye’nin çok saygın **Sosyal Politika** alanındaki öğretim üyeleri de bu görüşe ve teze destek veriyordu. Sayın İnan tarafından gündeme getirilen bu tezin, bugün gündemi meşgul eden tartışmayla yakından uzaktan ilgisi yok. Çünkü, Sayın İnan’ın gündeme getirdiği ‘çalışanlar’ kavramı sadece ve sadece ‘**örgütlenme hakkı**’yla sınırlıydı. Memurların ve işçilerin örgütlenme hakları itibariyle eşit olmasıydı. 1961 Anayasası, işçi ve memurları örgütlenme noktasında ayrı tutmamış, çalışanların örgütlenme hakkına sahip olduğu düzenlemesini yapmıştı. **12 Mart Muhtırası**’yla çalışanlar kavramı Anayasadan çıkarılmış, sadece işçilerin örgütlenebileceği düzenlemesine yer vermişti. **12 Eylül Anayasası** da aynı anlayışı benimsedi ve yasağı sürdürdü. Bu yasağın sürdüğü, Yeni Anayasa tartışmalarının yoğunlaştığı bir süreçte, Sayın İnan bu yasağın kalkması için, kamu görevlilerinin de sendikal haklara sahip olması için ‘çalışanlar’ kavramını sürekli gündemde tutmuştu. Bugünkü ‘çalışanlar’ kavramının tekrar gündeme gelmesi ise kamu görevlilerinin **statü hukukunun** tartışılması, hatta statü hukukunun dışına çıkarılmasına yönelik bir tartışmadır. Bu, kamu görevlilerinin iş güvencesinin aşındırılmasına zemin hazırlar ki, Sayın İnan’ın yüzde 100 itiraz ettiği bir durumdur. Çünkü kamu görevlilerinin iş güvencelerinin aşındırılmayacağıyla ilgili Memur-Sen ve Sayın İnan’ın tutumu açık ve nettir. Bu anlayış bugün de ‘**kırmızı çizgi**’ boyutuyla devam etmektedir. Kişisel görüşüm, son zamanlarda gündeme getirilen ‘**Özel Statülü Kamu Personeli**’ statü hukukunun delinmesi, bu amaçla surda gedik açmaya yönelik bir girişimdir. Naçizane kanaatim, sendikalar bu düzenlemeye yol ver-

meleriyle birlikte ya kendi sonlarını hazırlayacak ya da yeni problemlere kapı aralamış olacaklardır.

Siyasi Tercih Belli Ama Ayrım Gayrım Yok

Emek Platformu'ndaki birleştirici ve bütünleştirici rolünden bahsetmiştim. Sayın İnan'ın elbette siyasi bir görüşü ve duruşu vardı, bunu da herkes bilirdi. Ancak O, tüm siyasi parti ve siyasi akımların liderleriyle konuşur, görüşlerini sevgi-saygı çerçevesinde anlatırdı. 90'lı yıllarda RP, FP, BBP, CHP, SHP, DYP, ANAP ve MHP lider ve yönetici kadrolarıyla bir araya geldiğini, karşılıklı ziyaretler yaptıklarını biliyorum. Bugün de olsa aynı tavrını sürdüreceğinden kimsenin kuşkusu olmasın. Çünkü kendi gibi düşünmeyenlere de söz hakkı vermeyi, hakk-ı hayat tanımayı, kendine özgü bir felsefe haline getirmişti. Birleştirici akıl, birleştirici güç sanırım bu.

Vefa Ölümsüzdür

Merhum Mehmet Akif İnan'ın ölümüne kadar amatör ruhla, bila ücret Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen'e hizmet ettim. Sayın İnan, "Şahin Can, sen benim basın müşavirimsin. Bana sormana gerek yok. Haberlerinde bizim de görüşlerimize yer ver" yetkisiyle birlikte amatör görevimiz başladı. Fatih Uğurlu ve Ahmet Aksu dönemlerinde seminerler verdim, zaman zaman istişari toplantılara katılarak görüşlerimi paylaştım. 2004 yılında Eğitim-Bir-Sen'de çalışmaya başlayarak profesyonel katkı vermeye başladım. 2008 yılından sonra da Memur-Sen'de profesyonel hizmet üretmeye devam ettim. Sayın Ahmet Gündoğdu'yla başlayan Ali Yalçın'la devam eden bu süreçte, emekli olmamla birlikte 2016 yılının Eylül ayında noktayı koydum. "Vefa" Mehmet Akif İnan ekolünün olmazsa olmazlarından. Merhum İnan'a olan "vefamızı", bu camiaya amatör ruhla hizmet etmeyi sürdürerek yerine getirmeye devam edeceğim. Çünkü bu ülkenin erdemli, güçlü sivil toplum kuruluşlarına ihtiyacı var. Mazlumlar ve mağdurlar sivil anlayışlara her zamankinden daha fazla muhtaç. Yeni yol dışarıya açılmak. Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen'e bu yolculuğunda başarılar diliyorum.

Sanattan Sendikaya
Mehmet Akif İNAN

Şaban SÖZBİLİCİ

Sanattan Sendikaya

Mehmet Akif İNAN

Şaban SÖZBİLİCİ

Eğitim-Bir-Sen Kahramanmaraş 2 Nolu Şube Başkan Vekili

Edebiyatçıdan sendikacı, sendika genel başkanı olur mu?.. Edebiyatçı bir başkan, sendikayı edebiyat ve kültür merkezi gibi kullanır.

Eylemci olmayı gerektiren sendika ince ruhlu bir şaire emanet edilir mi? Yumruğunu masaya vuramayacak bir başkanla sendikanın kısa sürede kapanması mukadderdir.

Benzeri söylemlere kulak tıkayan ince ruhlu, elli iki yaşındaki başkan, sendikacılığı bütün benliğiyle benimser ve zamanla sendikal harekete kendini kaptırır. Her cumartesi “şiir ve edebiyat günleri” düzenletir. Hatta bu toplantılara gelenler, sendikal bir görev de alıp giderler (Sezen 2013: 54-56).

“O bir şairdi, niçin sendikacı oldu ki? M. Akif İnan sendikacı olmasaydı üç beş şiir daha yazardı veya bir iki kitap daha çıkarırdı.” (Battal 2004: 72) diyenlerin eski tabirle adı sanı unutulurken şair M. Akif İnan’ın adı sendikacılıkla beraber daha bir anılır oldu.

O, edebiyatçıdan iyi bir sendika başkanı, sendikacı olabileceğini gayreti, cömertliği, fedakârlığı, kültürel birikimi, ufuk açıcılığı ve söylemleriyle gösterip bu dünyada kalanlara selam sunarak ebedi istirahatına çekildi. Edebiyatçıdan sendikacı, sendika genel başkanı olur mu, sorusunun cevabını çabalarıyla tartışmasız verdi. Çünkü her yorumcu kendi tanıdığı pencereden değerlendirir M. Akif İnan’ı. Aslında birçok pencereden bakmak veya bir pencereden geniş bakmak gereken bir şahsiyetti o. Fikir adamıydı, aksiyonerdi, edebiyat tarihçisiydi, şairdi, köşe yazarıydı ve sendikacıydı.

Sanat anlayışı

Akif İnan “Benim şiirim gönül şiiridir, yürek şiiridir. Ama bunları aklımda düzenlerim. Dil, yazılış, imaj, ritim bakımından şiire tekrar tekrar müdahalelerde bulunurum. Şiirin konusuyla uyum içinde bir müzikalite benim sürekli peşinde olduğum bir özellik oldu. Bir de mümkün olduğu kadar az kelime ile çok mana ifade etmeye yöneldim. Her kesimden insana hitap etmeye çalıştım.” (İnan 2009b: 94) der.

Bir başka konuşmasında toplumun temsilcisi olan sanatçıyı toplumun yetiştirdiğini, bundan dolayı da “Bütün büyük sanatçıların hepsinde toplumlarına tanık olma gerçeğini ve günü içerisinde de bir işlevi yerine getirme olgusunu görmekteyiz.” (İnan 2009b: 96) diye söyler.

Toplum herkesi; siyasetçiyi, bilim adamını, esnafı, öğrenciyi, mühendisi, öğretmeni, hâkimi yetiştirirken bir ana gibi emzirir. Akif İnan’a göre “Emenlerin içerisinde bazı istisnai insanlar emdiklerini değişik ürünlere dönüştürürler. Ve o ürünlerse döner toplumu emzirir.” (İnan 2009b: 96) İşte bu insanlara, Akif İnan’a göre, sanatçı denir.

Bu fikri genişletirsek bilim insanı, lider, üst düzey yönetici de denir. Toplumun eğiticisi olan “Sanatçı aynı zamanda toplumu geliştiren, ileriye fırlatan varlıktır. Tarih boyunca da böyle olmuştur. Uygarlığı temsil eden sanat adamlarıdır. Sanat, tarihin tam kendisidir.” (İnan 2009b: 97) İnan’a göre sanatçılar, toplumun ilerlemesi için gönül verenlerdir. Zaten bir toplumda, ülkede taşın altına elini koyanlarca “Dikenler, çalılar güle dönüşür” (İnan 2006c: 32).

Akif İnan’ın sanattaki hedefi evrensel olmaydı. Ona göre büyük sanatçı evrenselliğe ulaşır milliliği aşarak. Milliliğin ötesine ulaşan büyük sanatçı, evrenselliğiyle geleceği de besler. Büyük “Sanatçı yalnız kendi ulusunun değil dünyanın çocuğudur. İnsanlığın, yeryüzü insanların çocuğudur. Dolayısıyla sanatın bir ayağı ulusalda, diğer ayağı evrenselde.” (İnan 2009b: 103) Kendi şiirini yorumlarken “O şiir ki başka dillere çevrildiğinde hâlâ o ülke insanlarına bir şeyler söylüyor mu? Demek ki evrenselliğe ulaşmıştır. Elli sene sonra bir şeyler söylüyor mu? Demek ki evrenselliğe ulaşmıştır. Ben de kendi çapımda şiirimde bunu kollamaya çalışmışımdır. Benim bir şiirimi ister ABD’li, ister Çinli olsun benimsemeli... Bir de gelecek dönemin insanı bile bazı taze tatlar alabilmelidir.” (İnan 2009b: 97) der. Akif İnan şiirde ve sanatçılıktaki hedefini şöyle çizmiştir: “Ben bir ayağı geçmiş edebiyatımızda öteki ayağı dünya edebiyatında ama varlığımınla, gövdemle çağımın içinde bulunmak istemişimdir.” (İnan 2009b: 105)

Akif İnan’a göre evrensel koşan sanatçı, çağında uyku bilmeyendir, diri olandır, nereye koştuğunun bilincinde olandır. Çünkü ona göre “Sanatçı toplumun temsilcisi, şahidi ve yansıtıcısıdır. Ve topluma mesaj ulaştırır adamdır.” Akif İnan, büyük sanat adamında gördüğü bu özelliği yazı ve konuşmalarında sıklıkla dile getirir. Bu görüşünü sanat hayatında uygular ve şunu da vurgulamayı ihmal etmez: “Biz, sanat adamında bir fikri içerik daima aramışızdır. Yoksa yalnız mücerret bir sanatla meşguliyet ki eskiden ‘fildişi kulesi sanatçılığı’ denir-

di. Böyle bir sanat yaşamı bizim için kabule uygun değil. Cemiyetten kendimizi soyutlayamayız.” (İnan 2009b: 96)

Toplumun temsilcisi olan sanatçıyı toplumun yetiştirdiğini, bundan dolayı da “Bütün büyük sanatçıların hepsinde toplumlarına tanık olma gerçeğini ve günü içerisinde de bir işlevi yerine getirme olgusunu görmekteyiz.” (İnan 2009b: 96) diyen Akif İnan’a göre büyük sanatçı, sanat üzerine, şiir üzerine düşündürdür de. Akif İnan “İyi ürün, kesinlikle gölgede kalmaz. Aslolan, birinci sınıf eser üretmektir.” (İnan 2009b: 158) fikrinden hareketle sanatkârlığa şöyle yaklaşır:

“Çağı kurtarmanın bir eylemidir

Çağ dışı görülen ilgimiz bizim” (İnan 2006b: 22)

Sendika anlayışı

Sanata ve sanatkârlığa, evrenselliğe ulaşma, düşünce adamı olma bilinciyle yaklaşan bir şahsiyetin, uygulayıcı olmaması düşünülemez. Akif İnan, sanattaki ideal düşünmeyi öğretmenliğine uyarlar ve okulun dışında çevresini bir eğitim yuvasına dönüştürür. Öğretmenlerin örgütlenmesi gereği gündeme gelince bu konuda tecrübesi olan Akif İnan’dan yararlanılmak istenir ve sendikanın başına bir sanatkâr, bir şair; devlet kuşu konar.

Teknoloji çağı diye adlandırılan 21. yy.da hızın, nefesin kesilmediği, soluklanmaya dahi fırsat verilmeden sürekli değişimin yaşandığını söylersek abartmış olmayız sanırım. Bu çağda güncel kalabilmenin, hıza ayak uydurmanın yolu örgütlenmeden geçer. Anlık haberleşmeyle bilgi dağılımı, bir araya gelme, eylem yapma, tepki koyma mümkün olmanın da ötesinde çağın gereği haline geldi, hak arayışları aslanın ağzından, gayya kuyusundan ancak bu yolla tekrar alınır oldu. Ne kadar alt yapısı sağlam örgüt oluşturursanız o kadar güçlüsünüz, o kadar eliniz geniş alana uzanır, imkânlarınız o ölçüde genişler; huzurlu ve mutlu yaşarsınız. Çünkü sizin ve sizlerin adına birileri uzanamadığınız konularda taşın altına ellerini koyarlar.

İhtiyaçtan da öte gereklilik haline gelen eğitimcilerin ve bilhassa öğretmenlerin hakkını koruma, alma, daha refah yaşamasını sağlama yolundaki bozuk çarkın düzeltilmesini hedefleyen bir örgütlenme çalışması 1990'da başladı. 1991'in sonbaharında Hak-İş yöneticilerinin önderliğiyle memur sendikası kuruluş çalışması hızlandırılır, 24 Ocak 1992, Cuma günü bu ağır yük, edebiyat dünyasında adı Yedi Güzel Adam'la anılan Akif İnan'a verilir Hak-İş Genel Başkanı Necati Çelik tarafından. Sanatkâr ruhlu Akif İnan (1969-1972 yılları arasında Ankara Türk Taşıt İşverenleri Sendikasında uzman olarak çalışmış.), Nurettin Sezen'in ifadesiyle, sendikal çalışmanın ön safhasında *"daha başta edebi bir eser titizliğiyle"* (Sezen 2013: 29) ele alır tüzük taslağını. Akif İnan taslakta kelime tasarrufuna ve her madde de kulağı tırmalayan kelime tekrarı olmamasına dikkat eder.

14 Şubat 1992'de *Eğitimciler Birliği Sendikası* olarak yola çıkan, güçlenerek hak arayış sesini adım adım yükselten Eğitim-Bir-Sen, geride kalan yıllarda Akif İnan'ın belirttiği çizgide ne kadar yürüdü, diye soracaktım ama *"Eylemin o önder çocuğu büyür / Evrenin sebebi en soylu ellerde"* mısraları buna engel oldu. Çünkü geleceğin maziye bağlanan kökleri Eğitim-Bir-Sencilerce kurutulmadı, hak arama biçimleri başkalarına haksızlık yapma, zarar verme olmadığından sendikacılıkta alınan mesafe ve kazanımlar, kayıplara nazaran çok daha fazla oldu. Akif İnan'la çıkış, yol alış ve günümüzdeki duruma bakıldığında sendika, *eylemin o önder çocuğu, soylu ellerde* büyüdü ve umut oldu artık günümüzde.

Günümüz toplumu çalışırken, üretirken çözüm yollarını ihmal etmiyor, hatta araştırmaya daha fazla önem veriyor. Üretirken kendi kendine sorgulama bir devleti, bir kuruluşu, bir kişiyi daha ileriye götürür. Çağının gerisinde bırakmaz, hedef veya hedeflerine daha sağlıklı yaklaşmasına yardımcı olur.

Akif İnan, sendikanın kuruluş yılında sendikayı tanıtmak, üye kaydı gerçekleştirmek, şubeler açmak adına Türkiye'yi şehir şehir dolaştı. Değişik mekânlarda yaptığı konuşmalarıyla Eğitim-Bir-Sen'i kurma amaçlarını, sendikacılıkta izleyecekleri yolu anlattı. Sendikal çalışma için Kahramanmaraş'ta Belediye Başkan Yardımcısına "Bizler muhaliflerimiz kadar cesur olamazsak, fedakâr olamazsak yükselemez. Ben bir sanatkâрім, eser üretmeliyim. Fakat sendikal sahadaki boşluk beni Türkiye'yi dolaşmaya itti. Koşa koşa geldim. Şu bir yıl içinde sendikamız adına gezmediğim vilayet kalmadı. Hâlbuki bu yaşta dolaşmak değil, oturup yazmam lazım. Oturup şiir üretmem gerek. Ben ne yapıyorum? Büyük devlet olmaya gidiyoruz. Hükümetiyle, adliyesiyle, mimarisiyle, edebiyatıyla, ziraatıyla, sanayisiyle, aklınıza ne gelirse her sahasıyla büyük olmalıyız ki büyük devleti şekillendirecek hükümete dayanak olalım. Kanuni, Baki ile çağdaş olmasından övünüyor. Sizler de biz sanatkârlarla, sendikacılarla övünerek, bizleri destekleyerek çalışmalarınızda yükselebilirsiniz. Şer kuvvetleri yıllarca her sahaya el attı, oralarda elemanlarını yetiştirdiler. En büyük finans destekçileriye belediyelerdi." (Sözbilici 2013) derken sendikalaşmanın önemini dile getirir.

Geniş kitlelerden bu sese olumlu cevaplar geldi. Genişleyerek ve yükselerek günümüze ulaşan sendika artık eğitim iş kolunda yetkili sendikadır. Akif İnan'ın öncülüğünde aynı hedefe kilitlenen diğer memur sendikalarının birlikteliğiyle tek çatı Memur-Sen Konfederasyonu kuruldu ve güçlü ses olmayla evrensellikte İLO çalışmalarına yaklaşma hedeflendi.

Akif İnan'ın sendikal amaçla yaptığı konuşmalarıyla şiir sanatında izlediği yolu anlatan konuşmalarını karşılaştığımızda karşımıza çıkan tablo onun sanattaki hedeflerini sendikaya da uyarladığını gösteriyor. Akif İnan, şiirlerinde kullandığı imgelerle her okuyucuya yaklaşmak, onu etkilemek arzusunda ve hedefindeydi. Bu hedefini çizerken eskinin devamı ama tekrarı olmayan, yeni olmayı amaç-

ladı. Hayallerinde, yaklaşımlarında, söylemlerinde, davranışlarında kendi kimliğini kabullendirirken geniş açılımlı, kucaklayıcı olmaya kilitlendi, ötekileştiricilikten uzak durdu.

Akif İnan, 25 Temmuz 1992’de yaptığı bir söyleşide sendikal yaklaşımı için “*Sendikamızı geniş bir tabana oturtmak amacındayız.*” der. Sendikayı kurarken belli bir hizbin, belli bir grubun, belli bir siyasi partinin çevresindeydiler. Bu onlar için güç alma merkeziydi. Taban kuvvetlenince büyümenin yolunun kanatları geniş açmakla mümkün olacağını bildiklerinden kendilerini benimseyen bütün eğitimcileri belli bir çevrede toplayan bir sendika olmayı amaçladılar ve uygulamaya koydular. Akif İnan’a göre bu örgütlenmeye üye olacakların “*Şahsi düşüncesi, inancı, siyasi kanaati ne olursa olsun, bir yerde, hepimizin sorunları birbirine yakındır.*” (İnan 2009b: 67) Geniş kitleleri amaçlama ve bunlara hitap etme yaklaşımı sendikanın bugünkü başarıyı yakalamasını sağladı.

Akif İnan ve arkadaşları, sendikanın hedefini şöyle belirlemişti o yıllarda: “*Eğitimciler kesimini istismar etmeden, kullanmadan, onları bazı peşin yargılara, zorla yönlendirme gibi bir hedef gütmekten elbirliği halinde bir konu etrafında düşündürüp, çalıştırıp bazı ortak sonuçlara vardırmaktır. Biz bu vasıfta şubelerimizi arkadaşlarımıza ismarlamak istedik.*” (İnan 2009b: 67)

Günümüzde sendikanın eğitimciler kesimini büyük ölçüde kucakladığını, tarafsız bir görüntü çizerken, belli bir hizbin, cemaatin odağı olmaktan uzak durduğunu, Türkiye eğitimini ve eğitimcilerini hedefler konumunda olduğunu, onların haklarını almayı hedeflediğini görüyoruz. Bu bağlamdaki sendikal mücadelede kırmak, dökmek ve zarar vermek asla öngörülmemiş ve uygulanmamıştır. Sendikal mücadeledeki değişim başarısında rahmetli Akif İnan’ın kucaklayıcı yaklaşımı, engin bakışı hâkimdir. Çünkü o, önce sorunun tespitini,

çözüm önerilerini devreye koyar, sorunu çözücü makamlara ziyaretler sıklaştırır, sonuç almazsa kamuoyuyla sorunu ve çözümünü paylaşırdı. Ona göre iş bırakma en son eylemdir.

Akif İnan sendikayı büyütürken üye görüntüsüne sınırlama çizmedi; her memurun, her görevlinin üyeliğine sıcak baktı; üyeleri “*Umutun beyaz türküleri*” (İnan 2006c: 29) kabul etti. Hatta üye kaybı karşısında keder duyan Akif İnan bu acıyı şöyle beyitleştirir:

“Düşen yaprağın acısı bende

Çoğaltır uykusuz gecelerimi” (İnan 2006c: 25)

“Belli bir anlayışın ve inancın kavgasını vermek için sendikayı araç sayan bir anlayışta” olmayan Akif İnan *“Hükümetle kavgalaşmak için yola çıkmış da değiliz. Ve biz hükümete payanda olalım, yandaş olalım gibi kaygılarla da yola çıkmış değiliz.”* (İnan 2009b: 69) demekle sendikanın yeni bir anlayış ürettiğini, o güne kadar var olan sendikaların bazılarının çatışma, bazılarının da payanda olma yolunu seçtiğini belirtir. Akif İnan’a göre üyelerin haklarının alımında ufukun açık olması önemlidir, yoksa günü kurtarmak değil. Hükümetle 2013 yılında yapılan 2. Dönem Toplu Sözleşme Toplantısında mutabakat metinlerine bakıldığında, görüntüde çalışanların kısa vadeli bir mali hak kaybının olduğu görülse de uzun vadeli mali haklarının çözüme ulaştırıldığı fark edilecektir. Yine 3. Dönem Toplu Sözleşme Toplantısında hükümetin teklifini kabul edilemez gören Kamu Görevlileri Heyeti Başkanı ve Memur-Sen Genel Başkanı Ali Yalçın’ın ayağa kalkarak, teklifin revize edilmeye muhtaç olduğunu söyleyerek, Memur-Sen Konfederasyonuna bağlı 11 hizmet kolunda yetkili sendika başkanlarıyla birlikte salonu terk etmesi hükümete payanda olmadıklarının kanıtıdır.

Akif İnan’a göre Eğitim-Bir-Sen *“Güncel politikanın tamamen dışında ve herhangi bir partinin asla şemsiyesi altında olmayan bir kuruluşur.”* (İnan 2009b: 86) ve günümüzde de öyle olmaya devam ediyor.

Şiirde “Her kesimden insana hitap etmeye çalıştım.” (İnan 2009b: 94) diyen Akif İnan, sendikacılıkta da sendikanın amacını ve yaklaşımını konuşmalarında sıklıkla şöyle belirtir: “Bizim amacımız geniş tabanlı bir sendika oluşturmak. Bu konuda da hayli yol almış durumdayız.” (İnan 2009b: 86) “Bir siyasi tercihin ön safında aktif olarak görülen ya da herhangi hizbin vitrine çıkarmış olduğu arkadaşlardan daha çok tarafsız görüntülü öğretmenler kesiminin büyük bölümünü etrafında toplayabilir esneklikte, duyarlıkta arkadaşlar bulunsun istedik. Bunda da büyük ölçüde başarı sağladığımızı gördük. Bu usulümüzün en yakın arkadaşlarımız tarafından da makul sayıldığını gördük.” (İnan 2009b: 68) Bu çizginin, bu yaklaşımın bugün de korunduğunu ve Eğitim-Bir-Sen’in evrensel sendika anlayışıyla çalıştığını rahatlıkla söyleyebiliriz.

Sendikal hareket, emek hareketinin yaşadığı krizlerde, yetersiz kalmak istemiyorsa, yerel olduğu kadar küresel de düşünmek zorundadır. Bu açıdan sadece kendi yerel gündemini takip eden değil, küresel değişimi öngörebilen ve bu ölçekte alternatif stratejiler geliştirebilen sendikal anlayışa yönelmelidir. Çünkü dünyadaki yapısal değişimler sendikal hareketin işverenler karşısındaki pazarlık gücünü zayıflattı, sendikaları uluslararası dayanışmayı artıran yeni iş birlikleri yapmaya zorunlu kıldı. Yine, ILO çalışma standartlarının en fazla ihlal edildiği ülkeler sıralamasında birçok İslam ülkesinin var olması ve bir de İslam ülkelerinin zengin hazinelerin fakir bekçileri rolünü taşıması, İslam dünyası emek örgütlerinin birleşmesini zaruri kıldı. Uluslararası sendikal yapıların, İslam ülkelerinin sorunlarına yeterli duyarlılıkta yaklaşmaması sendikal iş birliği yaparken temel birtakım ilkelerin olmasını gerekli hale getirdi. Bu noktada ülkeler arası sendikal dayanışmada, güçlünün zayıfa baskısı yerine, karşılıklı dayanışma ve iş birliği çerçevesinde eşit bir ilişki kurulmasını öneren Memur-Sen, sendikal ilişkilerde önde olmak yerine yan yana yürümek ve tecrübeleri paylaşmak ana ilkesini benimsenmesi-

ni istedi örgütlenmede. Memur-Sen ve SESRIC öncülüğünde 2016 yılında İstanbul'da yapılan "İslam Dünyasında Sendikacılık" Uluslararası Sempozyumuna 58 ülkeden 116 konfederasyon yöneticisinin katılması, İslam İşbirliği Teşkilatı mekanizması altında "Emekçilerin ve sendikal hareketin sorunlarını istişare edecek, ortak çözümler üretecek" bir örgütlenmeye zemin hazırlanması Akif İnan'ın evrensellik bilincinin uygulamaya dökülmüş örneğidir.

"Benim bir şiirimi ister ABD'li, ister Çinli olsun benimsemeli... Bir de gelecek dönemin insanı bile bazı taze tatlar alabilmelidir." (İnan 2009b: 97) diyen Akif İnan'ın sanattaki bu yaklaşımını sendikada uygulamaya dönüştüren Memur-Sen, Anadolu coğrafyasına sıkışıp kalmadan, Afrika'dan Asya'ya, Avrupa'dan Amerika'ya bütün kıtaları ilgi, etki ve eylem alanı olarak kabul edip 27 ülkeden 40'a yakın sendika ile ikili görüşmeler yaptı, eğitim ve işbirliği anlaşmaları imzaladı, iş birliği potansiyeli üretti, dünyayı tanımaya, dünyanın da kendini tanımaya gayret gösterdi. İkili işbirliği sayısı sürekli katlanırken 2016 yılında SESRIC ile ortaklaşa gerçekleştirilen "İslam Dünyasında Sendikacılık" Uluslararası Sempozyumu'nun kapanışında, Memur-Sen'in 59 ülkenin konfederasyonu, Eğitim-Bir-Sen'in ise beş ülkenin eğitim sendikasıyla iş birliği anlaşması bir başka evrensel gelişmedir.

Akif İnan, çıktığı yolda Yunusvaridir. Sendikal çalışmalarında korusuzluğu, insanları kırmamayı, doğru yoldan ayrılmamayı hedeflerken çizgiden çıkmamayı arzular. Sanatkârlığında ve başkanlığında mihveri bozmadan ilerledi. Ömrü sendikanın yükselişini görmesine yetmedi ama vasiyeti sendikayı yönetenlerin üzerindeydi ve üzerindedir. Belli bir çizgide yürüyen Akif İnan'ın Yunus Emre'den ilhamla vasiyeti şöyledir:

"Ölümden korkar isem

Gönül evi yıkar isem

Ben bu yoldan çıkar isem

Yazık bana vahlar bana” (İnan 2006c: 31)

Uyku şehrine gövdesiyle uzanan Akif İnan, sendikanın aldığı kararları o günden görmüş gibi şu inanç müjdesini de verir:

“Gönlüme özgürlük muştusu gibi

İnanç diriltici kararlarımız” (İnan 2006c: 32)

Akif İnan ve arkadaşları sendikayı kurup geliştirirken “*umut*”u bir *zırh* gibi omuzlarına alıp günleri bir *nakiş* gibi ördüler. (İnan 2006b: 22) Çünkü onların sendikal eylemi yeniydi. Önlerinde örnekler vardı ama o örneklerin söylemleri yıkmaya, hak ararken haksızlık yapmaya müsaitti. Öyle bir söylem geliştirmeleri gerekiyordu ki geleceğin banisi olsun. “*Bir adım dönemem arkam uçurum*” (İnan 2006b: 22) diyen şair, Tarık bin Ziyat gibi çıkılan yoldan dönmemeyi hedefledi yönetim kadrosuyla. Onların tamire yönelik sendikal çalışmaları, izledikleri yol başkalarınca *çağ dışı* görüldü. Bilmiyorlardı onların *çağı kurtarma* planlarının yeni bir eylem olduğunu. Akif İnan ve arkadaşları *çağı kurtarma* eylemini yeni bir savaşa kuşanır gibi kuşandılar. Hatta anıtı dikilesi korkusuzluklarında kurşun yağmuru, baskılar altında kaldılar. Onlar için “*Akşamlar güvercin gibi gelirdi*” çünkü onlar “*yeniden güçlenen gençliğe*” sahiptiler. Onlara zevk verir oldu

“Ve tekrar yaşamak tekrar yaşamak

Şimşek gibi geçen o saatleri” (İnan 2006b: 23).

Siz şiirine sendikal yorum

Akif İnan’ın *Siz* şiiri Eğitim-Bir-Sencilerin ve Memur-Sencilerin topluma seslenmede kullanacakları bir söylem, marş niteliğindedir. Çünkü Akif İnan şiirlerinde genellikle birinci tekil şahıs beni kullanırken Siz’de ikinci çoğul şahsı kullanarak topluma, belli bir

topluluğa seslenir. Sivil toplum kuruluşu olan sendikal birliktelikle neler yaptırabileceğini anlatırken bakışların birliğindeki gözyaşının, dikenleri, çalıları güle dönüştürdüğünü de belirtir. 2012 ve 2013 yıllarında Samsun'da, Van'da ve Arakan'da varlığını duyuran sendika buralarda acıyı bala çevirdi. Yine yurt içi ve yurt dışı yardımların yıllar geçtikçe daha da kapsam olarak genişlemesi, muhtaçlara yardım eli olarak uzandı.

Suriyeli Muhacirlere Ensar olan Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Senliler gönüllerinden kopanları ve imkânları geniş coğrafyadaki mazlumlarla kardeşçe paylaşır oldular. Memur-Sen, medeniyet paydaşı gördüğü Hak-İş'le, İHH'yla, Kızılay'la birçok yardım kampanyası gerçekleştirdi. Arakanlı Müslümanların dertlerine ortak oldu. "Kış geldi, Suriye İçin Bir Ekmek, Bir Battaniye" kampanyasına destek verdi. Kazakistanlı çocuklara Elif Ba kitabı gönderildi. "İnsanlık Ölmedi, Yardımlar Afrika'ya" kampanyasıyla Afrika'da açlıkla ve susuzlukla boğuşan çocukların yardımına koşuldu. Filipinlerde gerçekleşen tayfun felaketinin yaralarını sarmak için "Filipinler İçin İnsanlık Vakti" adıyla yardım kampanyası başlatıldı. Suriye için başlatılan "Sana ihtiyacım Var" kampanyasına tam destek verildi. Somalili yetimlere sahip çıkıldı. Bosna-Hersek ve Orta Afrika için eş güdümlü yardım kampanyası başlatıldı. "Telafer'e El Uzat" sloganı ile yardıma koşuldu. "Yetim gülerse, dünya güler" anlayışıyla "Her Sınıfın Bir Yetim Kardeşi Var" projesine paydaş olundu, ümmetin yetimlerine kucak açıldı. Habeşistan'da su kuyuları açtırıldı. Kurban yardımları Kosova'nın Prizren ve Mamuşa bölgesindeki ihtiyaç sahiplerine ulaştırıldı. Ayn el-Arap'tan (Kobani) gelenlere yedi bin battaniye, üç bin yatak ulaştırıldı, gıda yardımları yapıldı. 'Hendekler Aşılacak, Merhamet TIR'ları Bayırbucak'a Ulaşacak' sloganıyla yardım kampanyası çerçevesinde, yükü gıda, ilaç ve ihtiyaç malzemeleri olan 150'den fazla yardım TIR'ı savaş mağduru Suriyelilere ulaştırıldı. Suriyeliler için Memur-Sen Kadınlar Komisyonu, "Bir Mama, Bir Bez;

Sadece Bir SMS” kampanyası başlattı. Genç Memur-Sen 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü’nde mültecilerin sorunlarını gündeme taşımak, onların yanında olduğunu göstermek için “Umut” temasıyla fotoğraf sergisi düzenledi. Bütün bunlar yapılırken her ilden, her şubeden katılımın olması, kampanyanın sahiplenilmesi, ülke insanı olarak, teşkilat olarak birliği bir kez daha ortaya koymuştur.

Kadim medeniyetin, vakıf izlerinden ve ahilik geleneğinden doğan cumhuriyetin Anadolu nesli, kökü mazide olan atidir. Tarihten gelen yiğitlik, din, aşk ve iyilik sonuç itibariyle uygulamada amaç değil araç olmuştur atalar için. Çınar medeniyetinin bir dalı olan yeni, güzeller varisi olduğundan gül bahçelerinde koro halinde bitmeyen kokular salar oldu.

Her üyenin, her şubenin söz hakkı sendikayı yeni ufuklara, yarınlara açmaya ilham kaynağıdır aslında. Pazar alanları gök sofrasını sendikalıya, sendikasıza ve insanlığa açtı. Böyle bir uygulamayla her şubenin ve sendikanın aldığı karar, üyelere ve Türkiye’ye bir soluk, bir açılım getirirken uyku şehrine gövdesiyle uzanan rahmetli kurucu Akif İnan’ın gönlüne “*inanç diriltici*” kararlar olarak inşallah yansıyor ve onun mezar kulağında “*özgürlük muştusu*” oluyordur.

Şubelerin, Eğitim-Bir-Sen’in, Memur-Sen’in iradeli duruşu şöyle haykırır oldu yarınlara Akif İnan’a göre:

“Bir tufan dehşeti salar kalplere

Arslan kükremesi azarlarımız” (İnan 2006c: 32)

Şiirde, sanatta, sanatkârlıkta hep evrenselliği düşleyen Akif İnan,

“Büyük rüyalarla geçmişse ömür

Hiç yanmam ölümün her çeşidine”

derken sendikacılıkta önce Türkiye’yi, sonra evrenselliği amaçlamış ve kuşanmıştır. Sancılı günlerde sanatkârlık ve sendikacılığın zorlu-

ğunu yaşamış, yaşadıklarını dillendirirken bilincini, ülküsünü, hayalini o mücadeleci günlerde kaybetmemiştir. Çünkü o

“Umut bir tohumsa kefen zarında

Gün olur fıskırır bir orman olur”

(İnan 2006c: 51) felsefesiyle yaklaştı gerçeğe. Çatlamayan tohum filiz olmaz, toprağa girmeyen çekirdeğe tohum denmez, hamama giren terler misali toprağa giren çekirdek de nemlenir, gün yüzüne çıkınca yeni tohumlara gebelenir. Bu da çoğalmaya zemindir. Akif İnan *“Ey aklımın kalbi artık genişle”* (İnan 2006c: 51) derken evrenselleşmeye yelken açtı, (2016 yılı evrenselleşmenin adım yılıdır.) gerektiği yerlerde de kanat taktı hem sanatta hem de sendikacılıkta.

Sonuç

Akif İnan diyince onda üç özelliği unutmamak, her an anımsamak gerekir bence. Elbette ki onda en soylu duruş, ilk hedef, tarumar edilmek istenen İslam toplumunun önder çocuklarından biri, *“Çağlardan çağlara yürüyen sırrı”* (İnan 2006b: 54) olmaktı. Yedi Güzel Adam’la İslam’ı yaşamak ve İslam’ı yaşatmak adına kendine düşeni yaptı şiirleri, özel sohbetleri, konferansları; gazete ve dergi yazılarıyla. İkincisi; şiirde divan edebiyatı geleneğinin biçimle beraber özünü yakalayıp yeniye taşımaktı. Bunda da evrensel olmayı hep istediğinden son şiirlerini evrensellik ölçüsünde yazdı. Üçüncü olarak ise her sahada biçimle özün birleşmesi adına uygulamaya geçmek, sivil toplumda sorumluluk almaktı. Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen’de eski sendikal alışkanlıkları yıkarak yeni sendikacılıkta hak arama anlayışıyla hizmet etmenin ilk adımını arkadaşlarıyla attı.

İçi dışı bir, özü sözüne uyan bir anlayışla sendika soylu ellerde büyüdü ve yükselen Türkiye’nin yükselen güçlü ve hak arayan sendikası oldu. Akif İnan’ın dediği gibi Kanuni Sultan Süleyman’ın Baki gibi bir şairle çağdaş olmaktan övünç duyması boşuna değil. Çünkü bir

toplum bütün değerleriyle, her sahada g¼c¼l¼ olmasıyla b¼y¼r ve b¼y¼k olur, k¼c¼ld¼ę¼nde de her sahada k¼c¼l¼r. Osmanlı mimaride, Şirde, nesirde, askeriyede, eczacılıkta, m¼hendislikte, denizcilikte baş d¼nd¼r¼c¼ ¼ıęırlara ¼nc¼l¼k ettiğinden nizamı ¼lemi kurmuştur. Ne zaman ki bu parçalardan birinde aksama oldu diğerleri de işlevini kaybetmeye y¼neldi.

Akif İnan, b¼y¼k T¼rkiye hedefindeydi. Sendikal ¼alıŐmalarındaki Şehir Şehir yolculuğu v¼cut binasını zayıf d¼Ő¼rd¼. Her faniden farklı olarak fikir olgunluğunda tattı Őerbeti. Unutmayalım, Akif İnan, eğitimcilikten sanata, sanattan sendikacılığa, sendikacılıktan da insanlığa adanan bir kimliktir.

Memur-Sen, sendikal anlayışta, ¼yelerine hizmet ¼reten, sosyal diyalogu esas alan, s¼z karar ve yetkinin ¼yesinde olduğu bilinciyle hareket eden, yeniliklere a¼ık olan, uluslararası ¼alıŐma standartlarının uygulanmasını esas alan sendikacılık anlayışıyla ilerleyip Rahmetli Akif İnan'ın evrensellik bilincini, kimliğini uyguluyor. Yarınlara korkuyla bakan değil, yarınlara g¼venle bakan emekçilerin yaşadığı bir d¼nyanın peşindedir. Emek ¼rg¼tleri olarak, yasaklanan, sınırlanan, s¼m¼r¼len değil, sendikal hak ve ¼zg¼rl¼klerini kullanan, emeğin hakkının alındığı bir ¼alıŐma hayatı i¼inde olarak en doğru sendika olma gayretini s¼rd¼r¼yor.

Ey b¼y¼k T¼rkiye'yi hedefleyen ve Şimdi uyku Şehrine g¼vdesiyle uzanan Şair, merhum genel başkan, g¼zeller varisi Memur-Sen iş kollarıyla ve ¼zellikle Eğitim-Bir-Sen'le

“G¼klerde yollarda senin adına

Yeni bir eŐsane geliŐmektedir” (İnan 2006b: 23)

Kaynakça

- Battal, Erol (2004), *Sendikal Örgütlenme ve Eğitim-Bir-Sen*, Ankara: Eğitim-Bir-Sen Yayınları.
- İlbak, Üzeyir (2012), *Ağabeylik Kurumunun Sahih Sesi Atasoy Müftüoğlu*, Dil ve Edebiyat dergisi, Kasım 2012.
- İnan, Mehmet Akif (2006a), *Edebiyat ve Medeniyet Üzerine*, Ankara: Eğitim-Bir-Sen Yayınları.
- İnan, Mehmet Akif (2006b), *Hicret*, Ankara: Eğitim-Bir-Sen Yayınları.
- İnan, Mehmet Akif (2006c), *Tenha Sözler*, Ankara: Eğitim-Bir-Sen Yayınları.
- İnan, Mehmet Akif (2009a), *Edebiyat, Kültür ve Sanata Dair*, Ankara: Eğitim-Bir-Sen Yayınları.
- İnan, Mehmet Akif (2009b), *Söyleşiler*, Ankara: Eğitim-Bir-Sen Yayınları.
- Sezen, Nurettin (2013), *Tanıklığımla Eğitim-Bir-Sen ve Mehmet Akif İnan*, Ankara: Eğitim-Bir-Sen Yayınları.
- Sözbilici, Şaban (2013) *Halasımın oğlu Ali Galip Dedeoğlu'ndan derleme*.

**Toplumsal Yenilenme ve
Sivil Örgütlenme Arasında
Mehmet Akif İNAN**

Gökhan SERTER

Toplumsal Yenilenme ve
Sivil Örgütlenme Arasında
Mehmet Akif İNAN

Gökhan SERTER

Eğitim-Bir-Sen Üyesi
Yazar

Tarihin farklı dönemlerinde toplumların dönüşmek üzere irade-
li olarak atılım yaptıkları görülür. Tarih, bir bakıma bu toplumsal
hamlelerin kayıt zeminidir. Toplumlar beşeri ihtiyaçlarını gidermeyi
sistemli bir şekilde yaşamaya başladığı andan itibaren ilişkilerini de
belirli bir olgunluğa yükseltmek çabasında olurlar. Bu aşamada top-
lumların yükselişi ya da sorunları çözme potansiyelleri; inanç, dü-
şünce ve tarihlerinin şekillendirdiği amaçlarına uygun olarak belirir.
Her toplum uygarlığını kendi paradigmaları, öncülleri üzerine inşa
eder. Bu yönüyle İslam milletinin, Batı ve Konfüçyen uygarlıklardan
farklı çıkış noktası, ilke ve amaç hattı üzerinde bulunması tabiidir.
Medeniyetlerin birbirleri ile temasından, etkileşiminden söz edilse
dahi İslam medeniyeti kendine özgü temeller üzerine bina edilmiştir.

Son asırda İslam coğrafyasında görülen hadiseler; sadece ekonomik ve kültürel gerileyişi değil aynı zamanda medeniyetimizin has dinamiklerinin zayıflaması, dayanaklarından uzaklaşılması sonucunu ortaya çıkarmıştır. Artık İslam medeniyeti inşadan ziyade Batı tahakkümünde bir imha ile karşı karşıyadır.

Medeniyetleri kuran sosyal, politik gelişmeler olduğu kadar onları dönüştüren, başkalaştıran da yine toplumsal olgu ve koşullardır. Ülkemizdeki toplumsal sorunların, kültürel çözülmenin bir ‘medeniyet bunalımı’ olduğu ise aşikardır. Mehmet Akif İnan üzerine gerçekleştirilen bir oturumda konuyla ilgili olarak Nazif Gürdoğan, olayın bir medeniyet problemi olduğunu Sezai Karakoç’dan sonra ilk vurgulayan yapıyı “Edebiyat ve Medeniyet Üzerine” kitabıyla Akif İnan’ın getirdiğini ifade ederek edebiyat ile medeniyet arasında, edebiyatla Tanzimat ve günümüz arasında ilişki kurduğunu belirtir.¹ Sezai Karakoç, medeniyet problemini kapsamlı ve sistemli olarak dile getirirken, aynı çizgi üzerinde medeniyet değerlerimizin sadece yaşatılması ve güncellenmesi değil aynı zamanda bir alternatif olarak sunulabilmesi gerektiği ile ilgili olarak Mehmet Akif İnan’ın yazılarını okumaktayız. Prof. Dr. Bekir Karlığa, “Hayatı boyunca hep kaybedilmiş, kaybolmaya mahkûm edilmiş veya kaybolmaya yüz tutmuş bir uygarlığı diriltmek, canlandırmak, yaşatmak ve yepyeni bir dinamizmle ayağa kaldırmak için çalıştı.”² tesbitinde bulunarak Akif İnan’ı ‘bir uygarlık savaşçısı’ olarak takdim eder.

Akif İnan’ın eserlerinde medeniyet sancısı önemli bir yer teşkil eder. ‘Edebiyat ve Medeniyet Üzerine’³ ve ‘Din ve Uygarlık’⁴ adlı eserleriyle bir bakıma yüzyılın hesaplaşmasını dile getirir. Medeniyet problemini ele alışı biçimi, edebiyatla ilintilemesi ve edebiyatın insanla, medeniyetin ise toplumla olan ilişkisini irdelemiş olmakla günümüzde yaşanan çıkmazlar için önemli bir çıkış kapısı sunmaktadır. Düşüncelerini edebiyat diliyle ifade ederken kayıp bir medeniyeti eliyle yaşadığı döneme taşımak istemektedir. Her coğrafyanın kendi dili vardır ve Akif İnan, anılan taşıma sürecini coğrafyamızın öz

diliyle yürütme çabasında bir aydın, şair, öğretmen olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bir medeniyet eğer imhadan inşa sürecine doğru kımıldayışa geçecekse ilk adım zihinlerin inşası olmalıdır. Bu yönüyle Akif İnan yaşadığı toplumun problemleri, çözülmüşlüğü'nün arka planında medeniyet bunalımı olduğunu düşünüyor ve çabalarını bu alanda yoğunlaştırıyordu. Hayatının büyük bölümündeki yazıları ve şiirleri ile bu medeniyet bunalımını aşmanın yollarını dile getirirken, aynı düşüncenin mücadele alanı olarak giriştiği sendikacılık öncesindeki son üç – dört yılını konferanslarla geçirmiştir. Ömrünün son sekiz yılında omuzladığı sendikal mücadelesine ise öz medeniyetinden, tarih köklerinden koparılmış bir halkın, inanç değerleriyle, sosyal gerçekliğiyle yeniden bütünleşmesi yolunda bir diriliş umudunu taşıyarak yürüdüğü görülür.

Erdem Bayazit; “Sadakati Sıddik-i Ekber’i, celâdeti Ömer’i, şefkati Osman’ı, belâğat ve hikmeti Ali’yi hatırlatırdı.”⁵ şeklinde tavsif eder Akif İnan’ı. Bir duruşun, tavrın, eylemin ve birikimin adamıdır Mehmet Akif İnan. Sosyal planda üretilecek çözümlerin başlığı olarak gördüğü eğitim alanında bir inkılaptan söz eder: “Bu ülkeye öncelikle bir zihinsel inkılap gereklidir. Bu eğitim düzeninin değişmesi gereklidir. Bu değişim gerçekleşmedikçe, ne ekonomimiz ne politikamız ne de terör hallolur. Çünkü, bunları düzelterek insandır. İnsanı yetiştirecek eğitim kurumları değil midir? Kısacası, önce zihinlerimizde bir devrim gerçekleşmelidir. Bu ters, soysuz statükodan kurtulmalıyız. Bundan kurtulmadıkça, her köşe bucağa bir okul açsanız ve her yurttaşımıza geçimini rahatlıkla sağlayacağı bir iş bulsanız; Türkiye kurtulmuş olamaz. Aksine sorunları daha da büyük, emperyalizme azad kabul etmeyen bir kapıkulu olur.”⁶

Çabalarının büyük bölümünü edebiyat çevresinde göstermesinin ardından eylemin, mücadelenin yolu Akif İnan’ı sendikal çalışmaların eşğine bırakmıştır. Şiirlerinde, yazılarında dile getirdiği adalet, mer-

hamet, hak ve hakikat kavramları için artık meydanlardadır. Sendikal mücadele, başlangıç itibarıyla belirli ilkelerin ortaya konması ve istişare, dayanışma, adalet, kardeşlik gibi medeniyet değerlerimizin somut olarak organik bir yapıya dönüşmesi bakımından Akif İnan'ın düşüncelerinin eylem alanıdır. Ona göre sendika, hak mücadelesinin yanında toplumun en donanımlı katmanının eliyle yitirilmiş değerleri canlandırmanın da yoludur. Sendikal kavramlara yabancı bir topluma; yerli bir dil, kuşatıcı bir çağrı, adil ve gerçekçi taleplerle adeta yeni ve coğrafyamıza has bir sendika anlayışı sunmuştur. Şirde Fuzuli, Baki, Yunus Emre ve Şeyh Galip gibi şahsiyetleri takip etmiş, siyasi ve sosyal olaylara yaklaşımında Selahaddin Eyyubî, Fatih Sultan Mehmed, II. Abdulhamid gibi şahsiyetleri öncü edinmiş, düşünce ve sanatta Sezai Karakoç ve hitabette Necip Fazıl'ın izleğinde yürümüş biri olarak sendikacılıkta Ahi Evran'ı hatırlatan ilkesel duruşla, yeni ve yerli bir çıkış açmayı başarmıştır.

Uygarlığımıza, ulusal özgürlüğümüze aykırı bir zümrenin varlığından ve onların tahakkümünden söz eden bir düşünce adamı Akif İnan. Tanzimat'tan bu yana halkımızı bütün haklara layık görmeyen, seçkinci bir zümrenin ülkemizi yönettiğine tanık oluyoruz. Halkla yöneticiler arasında bir uyumsuzluk, toplumumuzun kaderi olmuştur. Asıl kavganın sanat ve edebiyat alanında verildiğini, edebiyat ve sanatın bir nesil oluşturmadaki yerini ve halihazırdaki siyasi-sosyal etkilerinin kavranılması gerektiğini dile getiriyordu. Toplumsal atakların varoluşunda düşünce barınır. Bir düşüncenin uygarlığa dönüşmesi için de o düşüncenin ifade edilmesi, somut veriler ortaya koyması beklenir. Bu çaba ise şairlerin, yazarların, sanatçıların kısaca aydınların omuzlarındadır. Bir yazısında sanat ve edebiyatın toplumsal alana yansımaları yönüyle tespitlerini şu şekilde dile getirmektedir: "Kendisini sanatta, edebiyatta güçlü bir kadro ile temsil ettirememiş olan herhangi bir düşünce, aydın kesimde ilgi ve çevre bulamıyor. Bu durum özellikle günümüz için daha geçerlidir. Aydın kesimde çoğunluğu sağlayan düşünce biçimi, ülke yönetiminde söz sahibi olabiliyor. (...) Bir hareketin, uygarlığın, düşüncenin romanı,

şii, hikâyesi, piyesi yazılmıyorsa, onun irapta yerinin olduğu sanılmasın.”⁷

Akif İnan, yeni hamlelerle uygarlığa ulaşmasında ‘aydın’a vurgu yapmaktadır: “Bütün dava asırlarca yoğurduğumuz ve kendimizin de içinde yoğrulduğu medeniyetimize uygun bir aydın neslin yetişmesidir.”⁸ Aydın, içinde yaşadığı toplumun eğitim yaklaşımının bir yansımasıdır. Bu yönüyle Milli Eğitim sahasında verilecek mücadele, onun hayatı boyunca çilesini çektiği medeniyet düşüncesinin başat temsilcisi konumunda yer almaktadır. Eğitim çalışanlarına gönderdiği bir yazıda: “Ülkesinin kültürüne, uygarlığına, geçmişine, misyonuna uygun insanlar değil; ufuksuz, meselesiz, derinliksiz ve bilgisiz kuşaklar üretiliyor. Amacı bir diploma edinmek ve bu diploma ile iyi para kazanmak olan küçük adamlar yetiştiriyoruz. Ulusal ve evrensel bir bilgi birikiminden yoksun olan bu kuşakların elinde, ülkemizin bu çağ içinde önemli bir yer edinmesi olanaksızdır.” diye sesleniyordu. Bu sesleniş aynı zamanda bir uygarlık tasarımının hayata aktarılması yolunda atılacak ilk adımı işaret etmesi bakımından önemlidir. Düşüncenin sadece yazılarla, kitaplarda, dergilerde dile getirilmesi değil çağların ötesinden gelen bir adalet, merhamet, hukuk çağrısının günümüzde vücut bulması için toplumsal alanda eyleme dönüşmesi gerekmektedir. Akif İnan; sendikanın, sivil toplum örgütlenmesinin güçlü bir medeniyet hamlesine dönüşebileceğine inanıyordu. Sendika üyelerine yaptığı konuşmalarında, bültenlerde yer alan yazılarında sadece bir sınıfa hasredilmiş bir sendikacılık anlayışında olmadığı görülür. Sendika; bir ideoloji taşeronu değil bir medeniyet hâmili olarak konumlanmıştır. O, bir sınıfın değil bütün toplumun refahı için çalışmayı öneriyordu.

Sendika çalışmaları; toplumsal değişimin başlangıç adımı olarak gördüğü, toplumun aydın, düşünen, üreten kesiminin eğitildiği milli eğitim sahasında başlıyordu. Milli eğitimin ise yapısal sorunları olduğunu dile getirirken, asıl hamleyi yapacak kesimin ise eğitim çalışanları olduğu düşüncesini taşımaktaydı: “Eğitim sorununu çözmek

ülkenin tüm sorunlarını çözenin kendisidir. Çünkü insanlarımız eğitim kurumlarında yetişiyor. Sendika olarak biz bu bilinçle çalışıyor ve kendimizi ülkemizden de sorumlu sayıyoruz. Siyasi iradenin yanında onu yönlendirecek demokratik kuruluşların da olması lazımdır.”⁹

Hedef belirlenmiş ve çalışmaların odağına milli eğitim meselesi konumlandırılmıştı. 20 Ocak 1994 tarihli Eğitim Çalışanlarına Gönderilen Bir Yazısı’nda hedefi şu şekilde dile getiriyordu Akif İnan: “Sendikamızın amacı, üyelerinin ortak ekonomik, kültürel, özlük, mesleki hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmektir. Üyelerimizin adaletli ve insan onuruna yaraşır bir hayat standardına ulaşması için Milli Eğitimin yapısal bir değişikliği geliştirerek daha iyi hizmet veren bir kuruluş haline gelmesi en büyük hedefimizdir.”

Akif İnan, sivil örgütlenmeyi ekonomik kaygıların giderilmesinin ötesinde bir kültür hizmeti, sosyal ve kültürel hakları elde etme biçimi ve öz değerlerin mesleki alanlarda uygulanabilirliği olarak anlamıştır. Bu yüzden içerisinde yer aldığı sivil örgütlenmenin hareket alanını belirlerken ahlaki bir hüviyetle çevrelenmesi konusunda hassas davranarak kurucu genel başkanı olduğu sendikanın köklerini ahilik kültür ve geleneğine dayandırmıştır.

Sendikal örgütlenmenin eylem ve söylem biçimini ahilerin fütüvvetnâmelerde sıraladığı ilkelerle beslemiş olması, bir yenilenme bilinciyle ilkesel bir sendika anlayışını benimsemesi O’nun sanata yansayan görüşleri kadar teşkilat anlayışını da ifade etmektedir. Ahmet Gündoğdu’nun ‘Tenha Sözler’in ‘Takdim’inde vurguladığı şu cümleler Akif İnan’ın yürüttüğü toplumsal mücadelenin durumalığını işaret etmesi bakımından önemlidir: “Akif İnan, sendikayı hak arayan bir teşkilat olduğu kadar bir aydınlanma ve kültür hareketi olarak görüyordu. Sendika merkez ve şubelerinin, toplumun hizmetine sunulan bir kültür evi, kültür yuvası olması için çalışıyordu. O’nun bu düşüncesi, düşünen, inceleyen, sorgulayan, düşündüğünü uygu-

layabilen, fikirlerini özgürce ifade edebilen bir toplumun oluşması mücadelesini veren Eğitim-Bir-Sen'in temel yapı taşı olmuştur.”¹⁰

İşçi sınıfına verilen sendikalaşma hakkının devletin bir çalışanı olarak memurlara da verilmesini ve kapsamlı bir sendika yasasını, ülkeyi yönetenlerin kaygı duymadan çıkarması gerektiğini vurguladığı bir konuşmasında şöyle diyordu: “Biz adalet istiyoruz. Bu adaleti görünceye kadar da mücadelemizi ve kavgamızı sürdüreceğiz.”

¹¹ Sendikacılığın hak arama alanı olduğu kadar bir muhalefet hareketi olduğunun da farkında olarak, fakat toptan reddetmeyen bir anlayışla, yapıcı muhalefetten, uzlaşmacı olmaktan, diyalogtan yana tavır alıyordu. Sendikacılığı özgün ve özgür bir duruşla verilen mücadeleye alanı olarak belirliyor ve herhangi bir siyasi partinin gölgesine taşınmadan, herhangi bir düşünce ve eylem kampının içinde yer almadan mücadele vermek gerekliliğini her fırsatta vurguluyordu.

Medeniyet değerlerimizin düşünsel varlığının eylemle bütünleşerek toplumsal alana yansımaları ve bu amaçla sivil örgütlenmenin sistemli ve güçlü adımlar atması gerektiğine inanıyordu. Ona göre sivil baskı, siyasetin halk denetimi altında olması sebebiyle ülke yönetimini adaletin tesisine, hak ve özgürlüklerde yurttaş eşitliğini sağlamaya yöneltecektir. Toplumun adaletle yönetildiği devletler güçlü devletlerdir. Halkın refahı, eğitim ve kültür hizmetlerinin zenginliği devletin insana değer vermesini zorunlu kılmaktadır. Akif İnan, her platformda medeniyetimizin genel prensiplerinden biri olarak bilinen “insanı yaşat ki devlet yaşasın” ilkesinin güçlü bir sivil örgütlenmeyle desteklenmesi gerekliliğini dile getiriyordu.

Mehmet Akif İnan'ın ilkeli, kuşatıcı, kucaklayıcı, yalın ve kararlı duruşuyla kurucu genel başkanı olarak yer aldığı özverili ve gayretli bir kadroyla başlayan hak ve hakikat mücadelesi sürmektedir. Nicelik ve nitelik bakımından bugün geldiği konumda yeryüzünün mazlum halkları için, savaflara ve darbelere karşı yapılan mitinglerin, yayımlanan eserlerin, düzenlenen seminerlerin, panellerin, konferans

ve sempozyumların tanıklığında bir öğretmen, ağabey, şair olarak Mehmet Akif İnan'ın yaptığı cesaret aşısıyla coğrafyamızda hicrete ve umuda çağırın bir ses yankılanmaktadır: “Bir adım atarsak kafes kırılır / Belki birden erir zincirlerimiz” (Ey Beyaz Ela) ¹²

(Dipnot)

- 1 M. Akif İnan Üzerine Bir Oturum, Yedi İklim Dergisi, Mart 2000, Sayı:120, S.59
- 2 Bir Uygarlık Savaşısının Ardından, Prof. Dr. Bekir Karlığa, Yedi İklim Dergisi, Akif İnan Özel Sayısı, Mart 2000, S.45
- 3 Edebiyat ve Medeniyet Üzerine, M.Akif İnan, Eğitim-Bir-Sen Yayınları, 2006
- 4 Din ve Uygarlık, M.Akif İnan, Eğitim-Bir-Sen Yayınları, 2006
- 5 Bir Uygarlık Elçisi, Erdem Bayazıt, Medeniyet'in Burçları Mehmet Akif İnan, S. 205, Memur-Sen Kayseri Şubesi, 2004
- 6 Eylem ve İlke Örneği Bir İnsan: M. Akif İnan, Ahmet Fidan, Medeniyetin Burçları Mehmet Akif İnan, S. 200, Memur-Sen Kayseri Şubesi, 2004
- 7 Edebiyat Kültür ve Sanata Dair, M. Akif İnan, Kavga, S.222-223, Eğitim-Bir-Sen Yayınları, 2009
- 8 Edebiyat ve Medeniyet Üzerine, M. Akif İnan, S. 21, Eğitim-Bir-Sen Yayınları, 2006
- 9 Yerel Yönetimler ve Eğitim Sempozyumu, 28-29 Ocak 1995, İstanbul
- 10 Tenha Sözler, Takdim, Ahmet Gündoğdu, S.9, Eğitim-Bir-Sen Yayınları, 2012
- 11 Eğitim-Bir-Sen 3. Olağan Genel Kurulu Konuşması, 11 Temmuz 1999
- 12 Hicret, M. Akif İnan, S.18, Eğitim-Bir-Sen Yayınları, 2006

**Sendikacılığın Yüz Akı,
Mehmet Akif İNAN**

Mustafa UÇURUM

Sendikacılığın Yüz Akı, Mehmet Akif İNAN

Mustafa UÇURUM

Eğitim-Bir-Sen Üyesi
Yazar

Bir yürek olarak hayata tutunmak, kocaman bir yürek olarak hayatı anlamlandırmak ve ülkenin geleceği için, özlenen bir neslin inşası için erdemi baş tacı yapmak. Yaşadığımız çağ ve daha da özelde yaşadığımız günler hassas dengelerin gözetilmesini daha da anlamlı kılıyor. Sağlam ve aydınlık bir yol tutabilmek için duruşu ve inancı diri dava adamlarına ihtiyacımız var.

Mehmet Akif İnan isminin yanına yazılacak her türlü olumlu sıfat onu daha iyi tanımamız için yeni pencereler açar bizlere. Öğrencilerine göre baş tacı yapılacak öğretmen, arkadaşlarına göre ağabey, dava arkadaşlarına göre erdem timsali bir yiğit adam.

Öğrencilik hayatından başlayan bir mücadeleyle yoğrulmuş bir hayat karşılar bizi Akif İnan'ı tanırken. Her anı dopdolu geçen, boş uğraşlarla vaktini harcamayan, Kuran'ın emrettiği gibi dosdoğru olmayı hayatının gayesi edinmiş bir hassasiyetle ömrünü geçirmiş bir yeniçağ dervişidir o.

Tek olarak değil tek yürek olarak yola koyulmayı her zaman önemseyen bir Akif İnan var karşımızda. Yedi güzel adamdan bir güzel adam. Edebiyatın gizemli yollarında adımlarken de hayatı, tek olmayan birleştirici bir güçtür o.

Öğretmenlik mesleğinin içinden gelen, mesleğine sevdalı bir yürek ustası. Onu sendikacı olmaya iten en önemli sebeplerin başında da mesleğin içinden biri olarak sorunları gören, problemlere çareler bulmak için çetrefilli bir davaya atılmayı göze alan gözü pek bir eylem insanı olma özelliği yatar.

Onun sendikacılığa atılmasına çok sıcak bakmaz edebiyatçı dostları. Yoğun bir mesai isteyen sendikacılıkta edebiyattan uzaklaşacağından korkarlar. Çünkü onun şiiri, onun edebi duruşu tıpkı Âkif gibidir. Bunu bildikleri için sendikacı olmasını istemezler ama bir yandan da onun gibi mert, dürüst, işinin ehli bir kişinin sendika dünyasında da var olmasının faydalı olacağını farkındadırlar.

Sendikal mücadeleye başlarken hedefini net olarak belirtir Akif İnan ve arkadaşları; erdemliler hareketi. Aslında başlı başına bu hareketin adı bile yola düşen yol arkadaşlarının çok ulvi bir sevdayı arzuladıklarını bizlere göstermektedir.

Sadece üyelerinin haklarını gözeten, onların hukuki mücadelelerinin takibini yapan, maddi kazançları baş tacı eden bir sendikacılığın ardında olmadıklarını ortaya koymak için erdemliler hareketi olarak sendikacılık mücadelesine girmiştir Akif İnan. Hakkı savunmak, alın terinin kutsiyetini muhafaza etmek, her yol arkadaşını dava arkadaşı olarak görmek erdemliler hareketine mensup herkesin

değişmez kıstasıdır. Sadece yaşadığı toprakları değil dünyanın her noktasını yurdu bilen, ümmetin sesi olan bir hassasiyet bu hareketin değişmez şiarıdır.

Şiirlerinde kalbi nasıl ki ümmet için atar, nasıl ki onun adı Mescidi Aksa şairi olarak bilinir; sendikacı olduktan sonra da bu hassasiyetlerini her zaman en ön sıraya almıştır Akif İnan. Dünyanın hangi köşesinde olursa olsun mazlumun canı yanıyorrsa Memur-Sen olarak tüm birimleriyle birlikte meydanlarda olmayı ilk günkü heyecanla sürdüren bir sendikacılığın temelini atmıştır Akif İnan.

İdeolojinin değil düşüncenin, batılın değil hakkın yanında olan bir kutlu yolculuğun neferi olmayı Akif İnan'ın kişiliğinde bulmak mümkündür. "Hak nerde olursa haktır." sözünü hayatının her aşamasında en güir sedadan söyleyerek adaletli bir yol tuttuğunu herkese göstermiş bir yol göstericidir O.

Dernekler, vakıflar, cemiyetler her ne kadar toplumumuzda kendilerine yer edinmiş olsalar da Akif İnan Müslümanların da sendikacılık yapabileceğini gösteren tarihi bir adım atmıştır. Daha adil, daha erdemli ve hak-hukuk gözeten bir hassasiyetle yapılabilecek işler olduğunu gösteren Akif İnan, tüm iş alanlarında söz sahibi olacak bir sendikacılığı hedeflediğini söylerken adım adım gerçekleşen bir mücadele ile sesini tüm ülkeye duyuran bir sendikacılığın sağlam temellerini atmıştır. Bugün her alanda söz sahibi, gündemi belirleyen, hakkın yanında olan bir sendikacılığa ulaşan Memur-Sen; Akif İnan'ın düşlediği bir tabloyu ülkeye armağan etmiştir.

Örgütlü bir güçle kendini ifade eden Müslüman kavramını hayatımıza yerleştiren bir yol gösterici olmuştur Akif İnan. Gençlerle kol kola, kendi topraklarından başlayarak tüm dünyayı kuşatan bir yüreklilikle güç olmak, güçlü olmak için örgütlü hareket etmeyi bir yaşam tarzına dönüştürerek "Her yerde biz de varız. İncancımızla, değerlerimizle ve Anadolu gibi geniş yüreğimizle." demiştir.

Bugün Memur-Sen ailesinin her birimi mazlumun yanındaysa, yetimin başını okşayan, ona kol kanat geren el oluyorsa, 15 Temmuz'da meydanları hınca hınç doldurduysa, darbeyle karşı tek yürek olduysa bundaki en büyük güç, Akif İnan'ın ortaya koyduğu erdemliler hareketinin bir bireyi olmanın verdiği sorumluluktur. Hiçbirimizin şüphesi yok ki merhum M. Akif İnan yaşasaydı darbecilere bir an olsun meydanı bırakmaz ve dilinde tekbir ile namlulara göğüs gererdi.

Bugün Türkiye'nin en güçlü sendikası olan Memur-Sen'e mensup olan herkes attıkları her adımda Akif İnan'ın düşlediği yolda daha azimli ve kararlı olarak yürümeye devam ediyor. Yaşantısıyla, çalışmalarıyla, mümin duruşuyla toplumun her kesiminin takdirini toplayan merhum M. Akif İnan'ı rahmetle anıyor; yolumuzdan, davamızdan ayrılmadan hayırlı hizmetler yapmayı Rabbim hepimize nasip etsin diyorum.

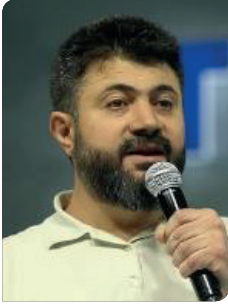

Taşralı

Hıdır YILDIRIM

Taşralı*

Hıdır YILDIRIM

Eğitim-Bir-Sen Genel Basın-Yayın Sekreteri (2008-2011)

Kışın aralığı. Aralığın kışı. 85 kışının aralığı. Zann-ı gâlip ile 27 Aralık 1985... âkiflerden bir âkifin Âkif'i anlatacağını söyleyerek beni yurda davet ediyor, birkaç yıl sonrasının genç ölüsü, sıra arkadaşım Hâfız Mehmet Emin. Kütahya Müftülüğü'nün üst katında Müftülük himayesinde hâfız öğrenciler barındırılıyor. Yurt katının genişçe salonunda da, haftada bir, kâh içeriden kâh dışarıdan konuşmacılar davet edilerek halka açık sohbetler düzenleniyor. "Sohbet var" diyor Hâfız Mehmet Emin, "hem çay da veriyoruz".

Sokaklar orta iki talebesinin akşam sohbete gidip gelebileceği tekinlikte, ebeveynim hiçbir iletişim imkânının olmadığı bir vasatta akşam sokakta bulunmamı mesele etmeyecek peklikte olmalı. Tam vaktinde salondaki yerimi alıyorum.

* Memur-Sen Mehmet Akif İNAN Hatıra Yarışması Birincisi (2013)

Salonda bulunanların kendi aralarındaki konuşmalardan öğrendiğime göre, Âkif’i anlatacak âkif, Mehmet Âkif’i anlatacak Mehmet Âkif, Mehmet Âkif İnan. Müftülük’ün üst katındaki geniş salon Âkifeyn’in sevenlerince doldurulmuş. Ben, bu nev’î sohbetlere muhtaç bir yeniyetmeyim. İki Âkif’e de aç. Bekliyorum sohbetin başlamasını. Çaylar da sohbetin sonunda verilecek. Âkif hoca gözükmüyor, okulumuzun tarih öğretmeni Mehmet Âkif hoca. Bir sunuş yapılıyor, “Evet, Mehmet Âkif’i bir Mehmet Âkif’ten dinleyecektiniz, hava muhalefeti nedeniyle Mehmet Âkif İnan Bey gelemediler, lakin Mehmet Âkif’i yine de bir Mehmet Âkif’ten dinleyeceksiniz” diyerek Mehmet Âkif hoca takdim ediliyor. Âkif’in bolluğu, her Âkif’in manevi babası, millî duyuş, millî duruş, millî görüş, millî düşünüş, millî yöneliş ve millî davranışın sembolü, Mehmet Âkif’in abidevî şahsiyetine maşerin hüsn-i teveccühü.

Kışın aralığı. Aralığın kışı. 85 kışının aralığı. Hava muhalefet ediyor. Ben oradayım. Mehmet Âkif İnan gelemiyor. Biz Mehmet Âkif’i, Mehmet Âkif İnan Bey’den değil, Mehmet Âkif hocadan dinliyoruz. Sohbetin sonunda çay dağıtanlar arasında, birkaç yıl sonrasının genç ölüsü sıra arkadaşım rahmetlik Hâfız Mehmet Emin de bulunuyor.

Prof. Dr. Süheyl Ünver’in Joan Book’tan sıkça naklettiği güzel bir söz var: “Bir insan yüzde yirmi okumakla, yüzde seksen sohbetle yetişir.” Bir nesil, sohbetlerle yetişiyoruz. Sohbetlerle yetişiyorum. El yordamıyla bulduklarımı okuyor, dar bir alana kapılanmadan genişçe bir açıyla ama adresi kaybetmeden, her çiçekten bal devşirmeye çabalıyorum. Hayranlığım şarkıcı, türkücü, futbolculara değil, millî duruşu eksene alan siyasetçilere, konferansçılara, yazarlara yönelmiş. Nerede bir sohbet, bir konferans, bir faaliyet kulağıma çalınsa ardına düşüyorum. Gelişmelerin, gidişatın, gidilmesi gereken yönün farkındayım. Kim kimdir biliyorum. Beslenme kaynaklarım başımın tacı...

93’ün kışı. 25 Şubat 1993. Şiddetli bir öksürük... Ardından şiddetli bir öksürük daha... Hemen ardından sadece ciğerlerin değil, tüm

bir bedeninin katlılımlıyla nöbetler halinde devam eden bir öksürük. İfade kimindi hatırlayamıyorum, sonradan bu öksürüğü tarifte kullanıldığını öğrendiğim tabirle; ‘Anadolu boğuluyor gibi bir öksürük’. Bir ağacı köküyle birlikte sökermişçesine bir zorlamayla derinlerden kopup gelen bir öksürük... Gözlerden yaşlar çıkaran, insicam bırakmayan, etraftakileri telaşa düşüren bir öksürük. Camiamızın öncülerini, emek verenlerini, verimlerinden beslendiklerimi tanıyorum. Tanıyorum öksüreni: Mehmet Âkif İnan. Mehmet Âkif İnan, Kütahya Çini TV’de hocam şair Mustafa Özçelik’le birlikte, ‘Kültür Dünyamız’ programının ilk konuğu... İnan, tok sesi, kendinden emin duruşu, müstağni edasıyla, Türk Edebiyatı’nın gelişimini irdeliyor, gelenekle olan bağını, beslediği kaynakları ve Türk Edebiyatı içerisindeki kendi yerini belirtiyor. Elbette öksürük nöbetlerinden fırsat bulabildiği ölçüde.

Bir süredir, adres ve aidiyet belirttiğim Vakıf’ın müdavimi öğretmenlerde bir hareketlilik gözleniyor. Mehmet Âkif İnan’ın bir sendika kurduğu duyuluyor. Öğretmenler, sendikanın Kütahya ayağını oluşturma telaşını kuşanıyorlar. Sendika işini anlamak, ama nasıl anlamak, hangi altyapıyla yapılandırarak anlamak? Sendika sol jargonun vokabülerine ait bir sözcük. Sendika sözcüğünün zihinlerde oluşturduğu imge bize hiç de sıcak gelmiyor. İşin başında Mehmet Âkif İnan’ın bulunması, anlayamadığımız ama anlayabileceğimiz, anlamamız gereken yönlerin bulunduğu işaret ediyor. Bizim yoğunlaşmamız gençlik örgütlenmesi üzerine. Öğretmenlere de cân u gönülden destek oluyoruz.

Kütahya... Batı’da bir inci. Hakk’ı tutup kaldırma emelli, millet ek senli her hareketi ilk kucaklayan olmakla iştihar etmiş, çelebiler şehri. Bu yönüyle Batı’da birinci... Kütahya, Eğitim-Bir’i de ilk sahip lenen şehirlerden biri oluyor. Eğitim-Bir’in kuruluşunun 1. yılında Kütahya’da bir merkez açılmasını gerekli kılacak ve açılan merkezi yaşatmaya kifayet edecek bir birliğe ulaşıyor. Mehmet Âkif İnan, Eğitim-Bir Kütahya İl Temsilciliği’nin açılışı için 25 Şubat 1993’te

Kütahya'ya geliyor. Dikkat çekici bir açılışla eğitimcilerin bir araya gelebileceği, yardımlaşma ve dayanışmayı bir meslek örgütlenmesi çatısı altında gerçekleştirebileceği bir zemine kavuşuluyor ve sendika sözcüğüne "Sizin en hayırlınız insanlara faydalı olandır" fehvasınca anlamsal açılımlar kazandırılabilir yeni bir sürece giriliyor.

Çini TV'deki program, bir vesileyle şehri teşrif eden bir düşünce ve aksiyon insanından bir başka vesileyle teşerrüf etme hayırlı girişiminin tezahürü... Gündüz açılıştaki bulunamayanlar, akşam Mehmet Âkif İnan'dan ekranları başında din, uygarlık, edebiyat, medeniyet üzerine öksürüklerinin vüs'ati nispetinde doyumsuz bir sohbet dinliyor.

25 Şubat 1993'te Eğitim-Bir, Kütahya'da Genel Başkanının da katılımıyla bir adrese kavuşuyor.

Ait olduğum dünyanın hemen bütün gazete ve dergilerinin tevzi ve temsilini üstlenen bir faaliyetin içerisindeyim. Basın yayın dünyasının içinde sayılırım. Okumalarım daha şümüllü, diyaloglarım daha güçlü. Bir bürom, büro sohbetlerine revnak veren, şehir ölçeğinde gelen gidenim var. Eğitim-Bir'le aynı iş hanındayız, Eğitim-Bir, yan komşum. Okul çıkışı öğretmen arkadaşlar uğruyorlar. Eğitim-Bir'i sürekli açık tutmayı gerektirecek bir yoğunluk yok. Sürekli açık olan bürom Eğitim-Bir'in vekâletini de üstleniyor. Büromla ve iştigal sahamdaki yayımlarla irtibatlı, Eğitim-Bir'le irtibatsız öğretmenleri Eğitim-Bir'le de irtibatlandırmak için çekmecemde üye formu bulduruyor, Eğitim-Bir'e zaman zaman üye kazandırıyorum. Eğitim-Bir'e gelen üyeler, sendika kapalıysa büromda soluklanıyor, o vakitler elden toplanan aidatlarını iletmek üzere bana bırakıyorlar.

27 Temmuz 1996. Şair Mustafa Özçelik hocam, beni Kütahya Belediyesi adına organizasyonunu üstlendiği bir şiir şöleninden haberdar ediyor, '1. Şair Şeyhî'yi Anma ve Şiir Şöleni' adıyla icra edilecek etkinlik için davetli şairlerle belediye önündeki parkta buluşulacağını belirterek benim de gelmemi istiyor. Belki üniversiteden bir

öğrencisi olarak bir Türk Dili ve Edebiyatı öğrencisinin katılımını önemseydiğinden, belki de gazeteci sıfatıyla etkinliği haberleştirmek üzere takip etmemi gerekli bulduğundan.

Vâki saatte belirtilen yere varıyorum. Şairlerin bir kısmı sabahın erken saatlerinde Kütahya'ya ulaşmış, hatta küçük bir şehrin surlarını en hâmûş vakitlerinde keşfetmek üzere çıktıkları şehir turunu da tamamlayarak belediye önündeki parkta sohbeti bile koyultmuşlar. Elbette, bu bir kumpanya değil, değişik şehirlerde yaşayan şairler de birbirlerini çoklukla şölenlerde görüyor, birbirleriyle şölenlerde tanışıyor, kaynaşıyor, hasret gideriyorlar. Mürsel Sönmez, Vahap Akbaş, Hüseyin Akın, Süleyman Çelik, Atilla Maraş, Nurettin Durman, Recep Garip, şimdi hatırlayabildiklerim. İsmine bizim gazetelerimizin, dergilerimizin kültür-sanat sayfalarından aşına olduğum değerli şair ve yazarlarla tanışmanın, onların içinde bulunduğu duygu dünyasına dâhil olmaya imkân sağlayan bir ortamda bulunmanın hazzını yaşamaya daha belediye önündeki parkta başlıyorum.

Özçelik hocam, Mehmet Âkif İnan'ın da geleceğini söylemişti ama o henüz ortalarda görünmüyor. İkindiye yakın bir vakitte sendika başkanı Numan Bey, Mehmet Âkif İnan Bey'in otobüsle geldiğini, otogardan almak üzere benim aracımın gidip gidemeyeceğimizi soruyor. Memnuniyetle kabul ediyorum. Mehmet Âkif İnan, kendisini davet eden kurum olan Kütahya Belediyesi'ne, ya da Mustafa Özçelik hocaya değil, kendi teşkilatının, Eğitim-Bir'in Kütahya'daki yöneticilerine haber vererek alınmasını istemiş. Bu, teşkilatçılık bağlamında bir kenara not edilmesi gereken önemli bir yaklaşım, bir ders. Kendi teşkilatını önceleme, teşkilatın yereldeki kadrosunu da bir vesileyle hareketlendirme ameliyesi.

Bir süre otogarda otobüsün gelmesini bekliyoruz. O esnada otogarda acentesi bulunan bizim dünyamızdan bir ağabey bizi çay içmeye davet ediyor. Mehmet Âkif İnan Bey'i beklediğimizi söylüyor. O halde, Mehmet Âkif İnan Bey indiğinde, misafirimize bir yorgun-

luk çayı içirelim, diyor. Bir müddet sonra misafirimizin de içinde bulunduğu otobüs perona yanaşiyor. Mehmet Âkif İnan Bey, Nev’i dilince, “Geldümse n’ola ben şuarâ devrine âhır / Âdet budur âhırda gelür bezme ekâbir” dercesine, otobüsün ön kapısında heybetle dikiliyor, sağa sola bakınıyor, bizi görüyor; iniyor. Kucaklaşıyoruz. Acente sahibi ağabeyimiz de bizimle birlikte karşılamacı. Hemen ardından mezkûr acenteye buyur ediyoruz. Oturur oturmaz elini cebine atıyor, sigara paketini bulamıyor. Otobüste unuttuğunu söylüyor. Yol boyu sigarasını tütürerek gelmiş, -o vakitler otobüslerde sigara içilirdi- paketini de ikide bir cebinden çıkarmamak için önündeki koltuğun arkasındaki fileli bölüme iliştirmiş. Otobüs henüz peronda duruyor, hemen koşturuyor, paketi alıp getiriyorum. O gün için genelinde içmediği, o tadı özellikle arayanlara hitap eden yerli bir sigara kullanıyor. Çayından büyük bir yudum alırken sigarasını da büyük bir keyifle tütürüyor.

Mehmet Âkif İnan Bey’i otogardan aldıktan sonra diğer şairlere katılmak üzere yola çıkıyoruz. Kütahya Belediyesi, etkinliğe katılan şairleri Hıdırlık tepesinde bir piknikte ağırlıyor. Hıdırlık tepesi yolu üzerindeki Maltepe’ye yaklaştığımızda, ressam, nakkaş, müzehhib, ebruzen, neyzen; hulâsa hezâr fen Ahmet Yakupoğlu’nun evine uğramak, misafirimize bir farklılık yaşatmak aklımıza geliyor. Bahçesinin bir köşesine yetmişli yılların başında kendi tasarımıyla, -inşasından sonra Kütahya kartpostallarını süsleyen ve Kütahya’nın sembollerinden birisi haline gelen- Çinili Camii’ni yaptıran Yakupoğlu, caminin altında bir Osmanlı evi olarak inşa edilmiş evinde, bahçesindeki çiçekler, türlü türlü meyve ağaçları ve kuş sesleri arasında mücerred hayatını sürdürüyor ve sanatını bu son derece elverişli mekânda icra ediyor. Ahmet Yakupoğlu’nu evde bulamıyoruz. Ancak, Ahmet Yakupoğlu’nun evini çekip çeviren bir bey böyle ziyaretlere karşı peyda edilmiş bir ünsiyetle bizi eve buyur ediyor. Mihmandarımız evin her köşesini gösteriyor, bilgi veriyor. Evin ortasında bir şadırvanın etrafında çok hoş oturma yerleri yapılmış. Su sesinin lezzetlendirdiği, ney sesinin koyulttuğu nice sohbetlerde bulunabilenlere gıpta

ettiren bir atmosfer bulunuyor. Resim atölyesi sanatçının bitmiş ve üzerinde çalıştığı resimlerle dolu. Mihmandarımız evi gezdirdikten sonra bahçede heybetli armut ağaçlarının altındaki derin ve serin gölgelikte bize armut ikram ediyor. Mehmet Âkif İnan Bey, sessizleşiyor, içine çekiliyor, derinlere dalıyor, epeyce sonra mihmandarımızla dönerek: “Beni de aranızda alır mısınız? Şurada bir köşede sessizce oturur, hiç kimseyi rahatsız etmeden şiirlerimi yazarım” diyor.

Hıdırlık tepesindeki pikniğin ardından Maltepe parkında su seslerinin arasında, bir kandil akşamı, “1. -ikincisi olmayan- Şair Şeyhî’yi Anma ve Şiir Şöleni” gerçekleştiriliyor. Gecenin sunuculuğunu şair Mürsel Sönmez üstleniyor. Mehmet Âkif İnan Bey ve diğer şairler şiirlerinden örnekler okuyorlar. Şairler tatlı latifelerle, zaman zaman birbirlerine takılarak Kütahyalılara şiirle dopdolu hoşça bir akşam yaşıyorlar.

Etkinlik süresince benim aracımın konukları Mehmet Âkif İnan ve Mehmet Atilla Maraş beyler. Geçirdiği bir kaza nedeniyle ayağı alçıda olan Mehmet Atilla Maraş’ın alçısına şairler epey mısra yazıp imza atıyorlar. Mehmet Atilla Maraş ve Mehmet Âkif İnan’ın şehir içi ulaşımında aralarındaki sohbetlere kulak misafiri olmak benim için kıymetli bir ayrıcalık oluyor.

Ertesi günü Şair Şeyhî, Dumlupınar Köyü’ndeki -şimdi Şair Şeyhî Mahallesi- mezarı başında anılıyor. Dumlupınar Üniversitesi’nden bir hocamız Şeyhî’nin hayatını, sanatını ve eserlerini ihtiva eden bir konuşma yapıyor. Ardından Mehmet Âkif İnan Bey, gunneli tok sesi hala kulaklarımdan gitmeyen bir eda ile ‘t’lerine basa basa Şeyhî’nin ‘Ey dost’ redifli gazelini okuyor: “Sen câna gözüm kılalı bir kez nazar ey dost / Etti bu gönül iki cihandan güzer ey dost / Lâle yanağın gonce lebin yâdına her dem / Doldu gözümün câmına hûn-ı ciğer ey dost”

Şeyhî’nin mezarının yanında köy muhtarı karpuz ikramında bulunuyor. Yeşillğe kilimler seriliyor. Karpuzlar yenilirken divan şiiri

üzerine hararetle bir sohbet başlıyor. Mehmet Akif İnan Bey, bazı divan şairlerinin şiirlerinde erkek isimlerinin sıralandığından bahisle bu şairlere yönelik yarı şaka yarı ciddi imalarda bulunuyor, divan şiirine yükleniyor, toplulukta bulunanlardan bazıları divan şiirini ve şairini savunuyor, gülüşmeler eşliğinde karpuzun lezzeti sohbetin lezzetini, sohbetin lezzeti karpuzun lezzetini artırıyor.

Şairlerle ve Mehmet Akif İnan Bey’le geçirdiğim iki günde gördüğüm, Mehmet Akif İnan Bey’in, merkez olduğuydu. Topluluğu o yönlendiriyor, söze sohbete o yön veriyor, son sözü o söylüyordu. Serâpâ karizmaydı. Çekim gücü vardı, aurası yüksekti. Elbette diğer şairlerden yaşça büyüktü. Ağabeydi. Zaten herkes ‘ağabey’ diyordu. Ama yaş ağabeyi olmak başka, yaş ağabeyliğini baş ağabeyliğine dönüştürmek başkaydı. Liderlik için gerekli olan karizmatik olma, merkez olabilme, söz söyleme kudretine sahip olma, söylediğinde malayani söyleme ucuzluğuna düşmeden dolu söyleme gibi pek çok özelliği nefsinde toplamıştı.

Eğitim-Bir’e ve Memur-Sen’e zor zamanda ilk hareketi verebilmek ve teşkilatı, kendi kendine yetecek enerjiyi depolamasına imkân sağlayacak bir vakte kadar sürükleyebilmek için bir akü enerjisine ihtiyaç vardı, o enerji Mehmet Akif İnan’da bulunuyordu.

19 Ekim 1998. Öğretmenliğe başlıyorum. Beni biliyorlar. Kütahya’nın en uzak köylerinden birine veriyorlar. Her gün gidip gelmek zorundayım. Göreve başlıyorum. Akşam dönüşte ilk işim bir üye formu da kendim için doldurmak oluyor. Eğitim-Bir’e üye oluyorum. Daha önce üye kazandırdığım, aidatlarını toplamasına aracılık ettiğim Eğitim-Bir’in ben de bir üyesiyim artık. Sadece üyesi değil, bir işyerinde tek üye bensem aynı zamanda otomatikman sendikamızın işyeri temsilcisiyim. Kısa bir süre sonra okuldaki arkadaşlarla tanışıyor, kaynaşyoruz. Onlara da üyelik teklif ediyorum. 11 persondan ben dâhil 6 üyeye ulaşıyoruz. Yüzde 50’yi aşıyoruz. 28 Şubat süreci kavuruyor. Pişkinim. Umulmadık insanlar sınıyor. Dikine dikine gidiyorum. ‘Er-rızku alellah’.

Sabah erkenden servise biniyor okul yoluna düşünüyorum. Henüz şehir içindeyiz. Kırmızı ışıkta bekliyoruz. Önde oturuyorum. Babamı görüyorum birden. O da beni görüyor. Elindeki Yeni Şafak gazetesini uzatıyor minibüsün camından, yolda okuyayım diye. Gazetenin birinci sayfasında Mehmet Âkif İnan'ın hastalığına galiba da hastalığının ilerlediğine ilişkin bir haber yer alıyor. İçin yanveriyor. Sağıma soluma bakıyorum, yangınımı paylaşayım istiyorum, az serinleyeyim istiyorum. Etrafımda arkadaşlar var, ama “varak-ı mihr ü vefâyı kim okur kim dinler” ve de kim anlar. Yangınım büyüyor.

Bir hafta geçmiyor. Mehmet Âkif İnan Bey'in vefat haberini alıyorum. Dedem çocukluğumda ölmüştü. Dedemin ölümünü fark edememiştim bile. Başka da ailemizden ölen olmamıştı. Beni sarsan, tanıdıklarımın ölümüydü. Mehmet Âkif İnan Bey'le iki günlük tanışıklığımız ve bu iki günün bende bıraktığı derin iz, onun ölümünün ardından günlerce üzülmem ve Şeyhî'nin gazelini okurken 'ey dost' deyişinin kulaklarımda yankılanmasına neden oluyor. “Bitirip şu kuru kara ekmeği / Göç etsem diyorum yâr ellerine” diyerek özlemine dile getiren Mehmet Âkif İnan, 6 Ocak 2000 tarihinde vuslata eriyor, yârine kavuşuyor. “Kuru kara ekme” elbette nân-ı azîz değil. “Kuru kara ekme”, mâsivâ, “Kuru kara ekme”, cife-i dünyâ. “Kuru kara ekme” dünya meşgalesi ve dünya meşgalesinin Sevgili'yle hemdem olmaktan alıkoyması. Yahya Kemal dilince “Ölüm âsûde bahâr ülkesidir bir rinde”. Onun gözü kesrette değil vahdette.

Ona yoldaş olmak, onun büyük rüyasına ortak olmak, onun kurduğu sendikada onun izinden yürümüş olmak ne büyük bahtiyarlık.

“Büyük rüyalarla geçmişe ömür / Hiç yanmam ölümün her çeşidine”

Öğretmenliğe başladığım gün üye olduğum Eğitim-Bir-Sen Kütahya Şubesi'nde, İşyeri Temsilciliği, Şube Disiplin Kurulu Üyeliği, Şube Basın Yayın Sekreterliği gibi görevleri üstlendikten sonra 2003 yılında Şube Başkanı seçiliyorum. “Ustada kalırsa bu öksüz yapı, / Onu

sürdürmeyen çırak utansın” mısdakinca Eğitim-Bir-Sen’i ilimizin en büyük sendikası yapmak, Türkiye’nin en büyük sendikası yapmak için bizden beklenen azami katkıyı sunmak ve en önemlisi mahcup olmamak için arkadaşlarımızla birlikte geceyi gündüze ulayarak çalışıyoruz. Her ânımız bir hatıra, her adımımız bir tecrübe oluyor.

2005 Mart’ının sonları. Marifetli bir mart... Kazma kürek yaktıran bir mart... Engellere takılmaya değil, engelleri aşmaya koşullanmışız. Hızlı bir örgütlenme faaliyetinin içindeyiz. Merkezden taşraya doğru örgütlenmek refiklerimizin, taşradan merkeze doğru örgütlenmek bizim tarzımız. Bizim merkezde örgütlenmeyi kolaylaştıracak kerr ü ferli yöneticilerimiz yok. Her fırsatta köylere, ilçelere koşuyoruz.

29 Mart 2005. Domaniç ilçesini ziyaret etmeyi planlıyoruz. Yol üzerindeki Güney köyüne Diyarbakır’dan öğretmen bir karı-koca tayinen gelmiş. Üye olabilirlikleri söz konusumuş lakin oradaki arkadaşlarımızın üslubuna biraz kırılmışlar. Hocahanım Domaniçli, eşi Diyarbakırlı. Önce Diyarbakır’dalarmış, bizim kız, eşini almış memleketine getirmiş.

Köye uğruyor, okula yöneliyoruz. Hocalar hasta ve raporlu. İki sınıflı okul kapalı. Boynumuzu büküyor, dönüşe geçiyoruz. Ama, caddeye paralel sokaklardan çıkabilecek bir müşteriyi gözetleyen ve rölantide ilerlerken ayağını hemen frenin üstünde bekleten dolmuş şoförü gibi gözümüz ilerlediğimiz yolla kesişen sokaklarda. Yavaş yavaş ilerlerken sokaktan gelen birisinin köylülere değil öğretmene benzediğini fark ediyoruz. Hemen duruyoruz evet görmek istediğimiz arkadaş, Diyarbakırlı eniştemiz. Raporlular, ancak bir ihtiyaç dolayısıyla evden çıkmış. Tanışıyoruz, çok memnun oluyor, Şube’den gönlünü almaya gelişimizden ayrıca mütehassis oluyor. Evine buyur ediyor. Rahatsızlık vermek istemiyoruz, okula gidelim diyoruz. Müdür odasını açıyor. Fazla kalmayacağız. Soba yakmaya hacet yok. Laf lafi açıyor, ayaz içimize işledikçe işliyor, işledikçe işliyor. Zemin çıplak beton.

Müdür odası tam bir buzhane. Arkadaş zaten hasta, ama yaşadıkları, söylemek istedikleri, heyecanı ona hastalığını unutturuyor, bize de hasta soğuşun farkında değilken sağlamlın üşümesi ar geliyor.

Üye kaydediyoruz. Ama ömrümde bu kadar üşüdüğüm bir zaman dilimi hâlâ hatırlamıyorum. Yol arkadaşım ve ben, dönüşte hemen yatağa düşüyor, günlerce hasta yatıyoruz.

2-3 Şubat 2008 tarihinde yapılan Eğitim-Bir-Sen 3. Olağan Genel Kurulu'nda Eğitim-Bir-Sen Genel Basın Yayın Sekreteri olarak, Genel Yönetim Kurulu Üyeliği'ne seçiliyorum. Eğitim-Bir-Sen Yayınları'nı yönetiyorum. Afişler, bültenler, dergiler, kitaplar emeğimle şekilleniyor. Rahmetlik Erol Battal Bey'in odasında büyükçe bir karton kutu gözüme ilişiyor. Mehmet Âkif İnan'ın ailesinden intikal eden ve ilgi bekleyen birikimi olduğunu öğreniyorum. Hemen süreci hızlandırıyorum. Bir yıl dolmadan, 17 Ocak 2009 Cumartesi günü yapılan anma etkinliğinde Mehmet Âkif İnan'ın çeşitli gazete ve dergilerde yayımlanmış yazılarını, altı kitap halinde dostları ve ilgilisiyle buluşturuyoruz. Övgü düzülen üniversite bitirme tezini de yedinci kitap olarak yayımlamayı kararlaştırıyoruz. Mehmet Âkif İnan'ın eserlerinin sayısının artırılmasına katkıda bulunmanın onurunu yaşıyorum. Yüz akı işlerimden kabul ediyorum.

Koşuşturmalarımızın alanı il ölçeğinden ülke ölçeğine çıkıyor. Koşmaktan yorulmuyorum. İl il, ilçe ilçe dolaşmayı seviyorum. Nereden bir davet gelse hemen, 'ben giderim' diyorum. Genel yönetim kurulu üyeliği görevi sırasında gördüklerimi, yaşadıklarımı, öğrendiklerimi ikinci bir üniversite öğrenimine eş tutuyorum. Gezip dolaştığım yerlerde, işe yarar tespitlerde bulunmaya, birikimimi geliştirmeye özen gösteriyorum.

4-5-6-7 Şubat 2009. Genel Yönetim Kurulu'nda, Erol Battal Bey'le birlikte Trakya gezisi yapmamız kararlaştırılıyor. Yola çıkıyoruz. İlçe ilçe dolaşacağız Trakya'yı. Erol Bey, geziyi saat saat programlamış.

Ancak bazen mesafeleri daha kısa sürede alıyoruz. Menzil-i maksuda, verilen saatten erken ulaştığımızda Erol Bey bir çay ocağına çektiriyor arabayı. Buluşma saatine kadar çay içip önceki programı değerlendiriyoruz. Erol Bey, teşkilatla vaktinden önce buluşmama gerekçesini şöyle izah ediyor: “Söylenecekler zaten belli. Üyeler, işyeri temsilcileri toplanmadan anlatacaklarımızı ilçe temsilcilik yönetimine anlatmanın bir manası yok. Sorarlar anlatmak zorunda kalırız. Tam vaktinde gidelim, kıvamında programımızı icra edelim.” Erol Bey, bir iki programdan sonra şoförümüzü de salonda tutmuyor. ‘Sen salona girme’, diyor. Anlattıklarımızı tekrar tekrar dinleyip nüsha farkları çıkarmasını istemiyor.

Teşkilatımız Trakya’da oldukça zayıf. Ama her ilçede, geldiğimizi duyan nerdeyse tüm üyeler toplanıyor; meseleleri mütalaa ediyor, gayreti artırma hususunda motivasyon sağlamaya çalışıyoruz. Arkadaşlar misafirlerini ilçelerinden memnun göndermenin telaşı içindeler. Öğünlerde Trakya’nın tüm il ve ilçelerinde nerdeyse hep aynı konuşma geçiyor: “Başkanım buranın neyi meşhurdur, bilir misiniz?” “Neyi meşhurdur?” “Köftesi.”

Dört gün boyunca Trakya’nın hemen her yerinde oranın meşhur köftesini yiyoruz. Rahmetlik Erol Bey, çayı, sigarayı sever, sebze yi sevmezdi. Köfteyi memnuniyetle karşılıyor.

9-10 Şubat 2013. Ankara’da bir okulda edebiyat öğretmeniyim. Takdir-i ilâhî, beni önce Eğitim-Bir-Sen’in Genel Merkez’inde Genel Yönetim Kurulu Üyesi olarak Ankara’ya çekiyor, ardından bir okulda öğretmen olarak hayatıma Ankara’da devam etmem kaza ediliyor. Sömestr tatilindeyiz. Okuldan, 9-10 Şubat tarihlerinde yapılacak olan Açıköğretim sınavlarında Ankara Fen Lisesi’nde görevli olduğum bildiriliyor. Mehmet Âkif İnan’ın ders verdiği sınıflardan birinde sınav yapacağım, Mehmet Âkif İnan’ın tavuk beslediği lojmanı göreceğim, diye heyecanlanıyorum.

Ankara Fen Lisesi, şehirden kopuk, çamlar içerisinde. Evet, tavuk beslemeye değil, inek beslemeye bile uygun bir ortam var. Sessiz. Et-raftaki yemyeşil çamlar, bir gönül insanını kucaklamaya, bir edibi dillendirmeye son derece elverişli bir atmosfer oluşturuyor. Sınav için görevlendirildiğim sınıfa giriyorum. Şöyle bir bakıyorum sınıfa, kürsüden. Böyle bakmıştır öğrencilerine Âkif hoca diyorum, Servet-i Fünûn'u belki de şu tahtaya yazdığı kısa notlarla anlatmıştır. Ellerini arkasında birbirine kavuşturup şu sıraların arasında dolaşmıştır, Ankara Fen Lisesi öğrencilerinin “Mâkif Baba”sı

Sınav oturumlarının arasında Ankara Fen Lisesi bahçesinde dolaşıyorum. Âkif hocanın tavuk beslediği yeri arıyorum. Tavuklarına dadanan sansarın hangi taraftan gelmiş olabileceğini kestirmeye çalışıyorum. Mis gibi çam havasını içime çekiyorum. Hafiften bir rüzgâr esiyor, çam pürçekleri sallanıyor, rüzgâr az hızını artırdığında hû sesi ıslık sesine dönüşüyor.

Okulun koridorlarında Âkif hocadan izler arıyorum. İdare katında okul personelinin resimlerinin bulunduğu camekânlı bir pano bulunuyor. Camekânlı panonun hemen yanına bir eşi konulmuş, bu panoya da ‘Ayrılanlar’ serlevhası altında okuldan ayrılan personelin resimleri, altında çalıştıkları dönem belirtilerek konulmuş. Bu her okulda karşılaşılabilecek bir güzellik değil. “Bütün giysileri yırtsak yeridir / Yeter bize vefa elbiseleri” diyen Mehmet Âkif İnan’ın okulunda vefanın öncelenmiş olmasına seviniyorum. İkinci panoda resimleri bulunan 155 kişi arasında hızlıca Mehmet Âkif İnan’ı arıyorum. Buluyorum. Alttan ikinci sırada. Güzel bir vesikalık. Yüz ifadesi tam anlaşılamiyor. Kızgın değil, sevinçli değil, umutlu değil. Bedbin değil, nikbin değil. Sanki bir kırıklık, bir keyifsizlik var gibi ifadesinde. Resmin altında “Mehmet Akif İnan, Edb, 1986-2000” yazıyor. Demek ki 14 yıl çalışmış Ankara Fen Lisesi’nde. Başka bir ifadeyle, ölünceye kadar. Babamı görmüş gibi seviniyorum. Dakikalarca seyrediyorum resmi. Sonra cep telefonuyla resimlemek aklıma geliyor. Resim çekerken camekân parlıyor. Hizmetlilere “Benim ho-

cam” diyorum, “Burada da çalışmış. Resminin resmini çekeceğim lakin parlıyor, camedânı açmak mümkün müdür?” Umursamıyorlar. Çalışanlardan Akif Hoca’yı tanıyan kalmamış, zaman öğretiyor her şeyi.

“Zaman kelebeği değil de geçer / bir nefeslik vaktin can yaprağına”

Sevinmeler, yerinmeler, kızmalar, soğumalar, korkmalar, ümitlenmeler, heyecanlanmalar, öfkelenmeler, durulmalar...

Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen’de, İşyeri Temsilciliği, Şube Disiplin Kurulu Üyeliği, Şube Yönetim Kurulu Üyeliği, İl Temsilciliği, Genel Merkez Genel Yönetim Kurulu Üyeliği gibi silsile-i merâtib üzere pek çok aktif görev üstlenmiş bir kimsenin, her türlü duyguyu tatmış, her türden tecrübeyi yaşamış, müspet-menfi yüzlerce hatırayı biriktirmiş olması, son derece tabiidir. Ancak Mehmet Âkif İnan’lı hatıraların Mehmet Âkif İnan’sız hatıralara elbette faikiyeti vardır.

Bir Müslüman olarak, bir edip olarak, bir dava adamı olarak, bir lider olarak, bir ağabey olarak adı anıldığında daima içimde bir ılıklik meydana getiren Mehmet Âkif İnan, üzerimde hakkı bulunanlardandır. Hüsn-i şahadette bulunur, erken vedasına yazıklarırım.

Diyorum ki gider oldum giderim

Yağmur beni ağlar şimdiden sonra

Seni kuşatmayan bu özel sevda
yalnız beni dağlar şimdiden sonra

Koşsam denizlere açsam bağrımı
seni çekmez ağlar şimdiden sonra

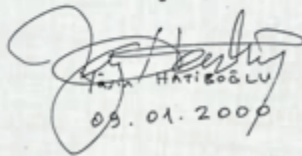
Ay gölgem biricik haldaşım benim
bizi bekler dağlar şimdiden sonra

(Elveda, M. Âkif İnan)

Kodim dostum, "güzel insan",
farkın o ki, sen bidden sonra da hâtlanacısın.

M. AKİF İNAN'IN ARDINDAN

Cennetlere uçun, "güzel insan", seni her gün anacaklar.
Tabii ki şimdi melaller sana kuşer sunacaklar.
Cehdine cidekindeki uluyyeti hiç anlamayanlar,
Peygamber-i zî şân ile birlikte görüp konuşacaklar.

İsmail HATİBOĞLU
08.01.2000

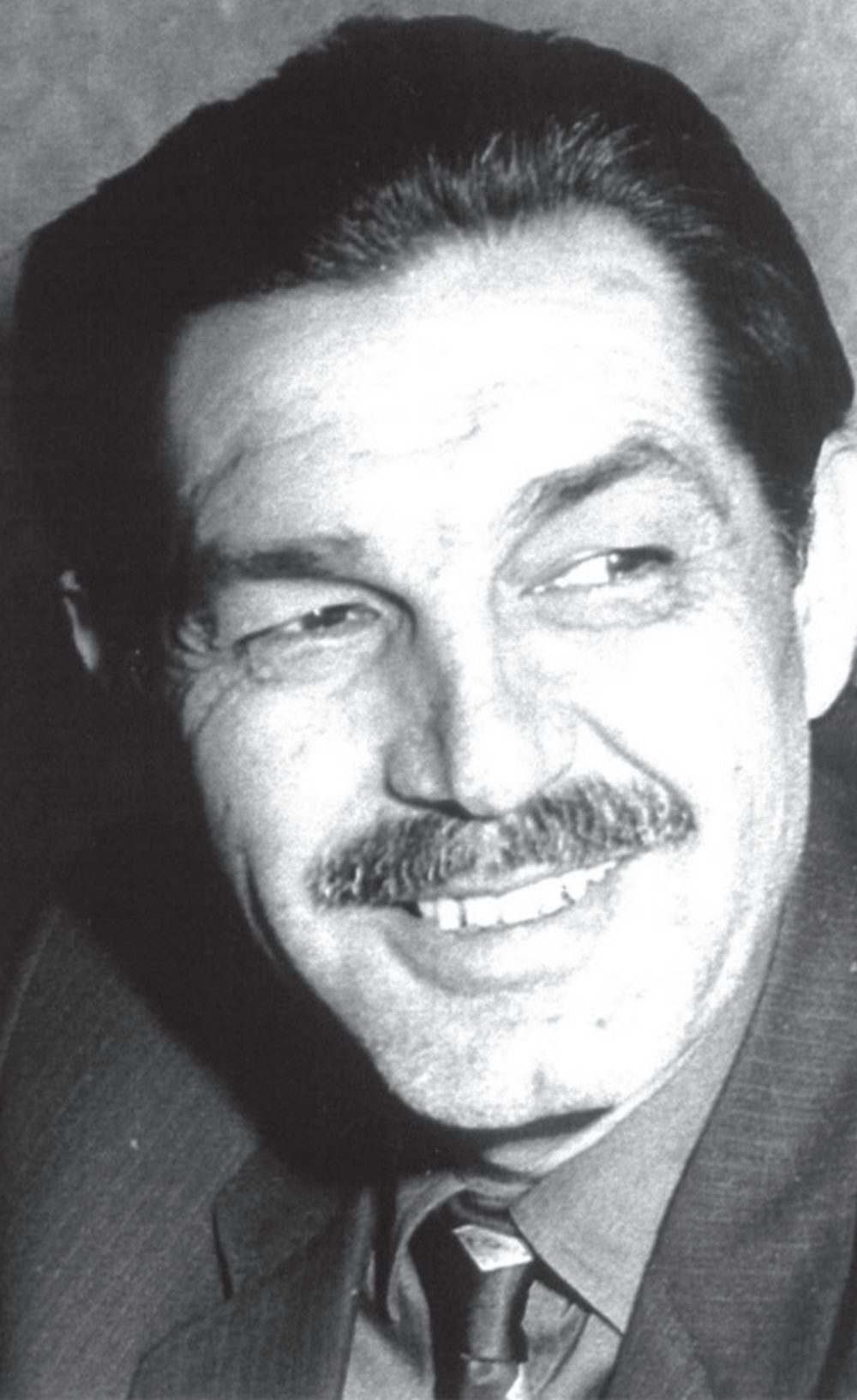

EĞİTİM-BİR-SEN GENEL MERKEZİ

Oğuzlar Mahallesi Av. Özdemir Özok Sokak No: 5 Balgat/ANKARA

Tel: (0312) 231 23 06 - Faks: (0312) 230 65 28

www.egitimbirsen.org.tr

e-posta: egitimbirsen@egitimbirsen.org.tr